

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο

Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο

Αφού εντοπίσετε ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο σε κάθε κράτος μέλος για την εκδίκαση μιας υπόθεσης, τι γίνεται μετά;

Εάν επιθυμείτε να παραπέμψετε κάποια υπόθεση στο δικαστήριο, πρέπει να λάβετε υπόψη ότι πρέπει να τηρηθούν ορισμένοι εθνικοί διαδικαστικοί κανόνες. Οι κανόνες αυτοί ποικίλουν ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο παραπέμπεται μια υπόθεση στο δικαστήριο, αλλά ο ουσιαστικός τους στόχος είναι να σας βοηθήσουν να παρουσιάσετε τα σχετικά πραγματικά και νομικά στοιχεία κατά τρόπο αρκούντως σαφή και πλήρη, πράγμα που θα δώσει στο δικαστήριο τη δυνατότητα να αξιολογήσει το παραδεκτό και το βάσιμο της υπόθεσής σας.

Ο τρόπος με τον οποίο παραπέμπεται μια υπόθεση στο δικαστήριο διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Διαφορές υπάρχουν και εντός ενός κράτους μέλους ανάλογα με τη φύση της αίτησης και τις συνθήκες υπό τις οποίες γίνεται καθώς και το είδος του δικαστηρίου. Η παραπομπή συγκεκριμένων τύπων υποθέσεων σε κάποια δικαστήρια ενδέχεται να προϋποθέτει τη συμπλήρωση εντύπου ή την κατάρτιση ολόκληρου φακέλου για την υπόθεση. Σε κάποιες περιπτώσεις, αυτό μπορεί να γίνει προφορικά.

Τις εν λόγω διαφορές δικαιολογεί το γεγονός ότι οι διαφορές που παραπέμπονται ενώπιον των δικαστηρίων παρουσιάζουν επίσης μεγάλη ποικιλομορφία. Συνεπώς, ανάλογα με τη φύση τους, η επίλυσή τους μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερο δύσκολη. Είναι πολύ σημαντικό να διασφαλισθεί η παρουσία όλων των στοιχείων, ώστε να διευκολυνθεί ο δικαστής στο έργο του, να μπορέσει η άλλη πλευρά να αμυνθεί λυσιτελώς και να διασφαλισθεί η ομαλή διεξαγωγή της όλης διαδικασίας.

Επιλέξτε τη σημαία της χώρας που σας ενδιαφέρει για περισσότερες πληροφορίες.

Σε περίπτωση αντιδικίας όπου δεν αφορούν όλα τα στοιχεία την ίδια χώρα, πρέπει να ελέγξετε **ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο** από το δικαστήριο που θα λάβει την απόφαση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/01/2019

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Ενδεικτικές ενέργειες: - Βέλγιο

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Θα ήταν ενδεικτικό να χρησιμοποιήσει κανείς τους «Εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών» (βλέπε το σχετικό ενημερωτικό δελτίο).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος προσφυγής διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση. Ερωτήματα σχετικά με τις προθεσμίες παραγραφής μπορούν να απαντηθούν από δικηγόρο ή από υπηρεσία ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «**Διεθνής δικαιοδοσία**».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «**Διεθνής δικαιοδοσία – Βέλγιο**».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενώπιε του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «**Διεθνής δικαιοδοσία – Βέλγιο**».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Καταρχήν, σύμφωνα με το άρθρο 728 παράγραφος 1 του Δικαστικού Κώδικα (Gerechtelijk Wetboek/Code judiciaire), οι διάδικοι υποχρεούνται να παρίστανται αυτοπροσώπως ή διά δικηγόρου.

Συνεπώς, εξαιρουμένης της διαδικασίας ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου (Hof van Cassatie/Cour de cassation) (άρθρα 478 και 1080 του Δικαστικού Κώδικα), οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων και να αναλαμβάνουν οι ίδιοι την υποβολή των υπομνημάτων και της υπεράσπισής τους. Εντούτοις, το δικαστήριο δύναται να απαγορεύσει την άσκηση του δικαιώματος αυτού, εάν κρίνει ότι το πάθος ή η απειρία εμποδίζει έναν διάδικο να συζητήσει την υπόθεσή του με την απαιτούμενη ευπρέπεια ή σαφήνεια (άρθρο 758 του Δικαστικού Κώδικα).

Εάν οι διάδικοι αποφασίσουν να μην προσφύγουν στο δικαστήριο αυτοπροσώπως, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες δικηγόρου.

Τα νομικά πρόσωπα, όπως οι εμπορικές επιχειρήσεις, μπορούν να παρασταθούν μόνο αυτοπροσώπως (δηλαδή με παρέμβαση των αρμοδίων οργάνων τους) ή να εκπροσωπηθούν από δικηγόρο. Δεν μπορούν να επικαλεστούν την εξάρτηση που προβλέπεται στο άρθρο 728 παράγραφος 2 του Δικαστικού Κώδικα και περιγράφεται αναλυτικότερα κατωτέρω.

Ο Δικαστικός Κώδικας επιφυλάσσει καταρχήν στους δικηγόρους την εκπροσώπηση των διαδίκων ενώπιον των δικαστικών αρχών. Το άρθρο 440 του Δικαστικού Κώδικα ορίζει ότι τα pronόμια που συνδέονται με το μονοπώλιο εκπροσώπησης αφορούν το δικαίωμα προσφυγής και παράστασης ενώπιον του δικαστηρίου προς υπεράσπιση τρίτου. Τα μέλη του δικηγορικού συλλόγου διαθέτουν επίσης το μονοπώλιο της υπογραφής μονομερών αιτήσεων, εκτός των περιπτώσεων που προσδιορίζει ο νόμος (άρθρο 1026 παράγραφος 5 του Δικαστικού Κώδικα).

Όσον αφορά τη διαδικασία ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου (Hof van Cassatie/Cour de cassation), ο νόμος απαιτεί παράσταση δικηγόρου παρά τη Ακυρωτικό Δικαστήριο. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για τον πολιτικός ενάγοντα σε ποινικές υποθέσεις (άρθρο 478 του Δικαστικού Κώδικα).

Εντούτοις, ο νόμος προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις της αρχής που τάσσει το άρθρο 728 του Δικαστικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο οι διάδικοι παρίστανται αυτοπροσώπως ή μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου κατά τη διενέργεια της εισαγωγικής και μεταγενέστερων διαδικαστικών πράξεων (άρθρο 728 παράγραφοι 1 και 2 του Δικαστικού Κώδικα).

Διευκρινίζεται ότι το δικαίωμα εκπροσώπησης διαδίκου στο πλαίσιο μιας διαδικασίας περιλαμβάνει και το δικαίωμα διενέργειας των εισαγωγικών διαδικαστικών πράξεων.

Ενώπιον του ειρηνοδίκειου, του εμπροδικείου και των πρωτοβάθμιων εργατοδικείων, οι διάδικοι μπορούν να εκπροσωπούνται όχι μόνο από δικηγόρο, αλλά και από τον/τη σύζυγό τους ή από συγγενικό, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, πρόσωπο που νομιμοποιείται με έγγραφο πληρεξούσιο εγκεκριμένο από το δικαστήριο (άρθρο 728 παράγραφος 2 του Δικαστικού Κώδικα).

Ενώπιον των πρωτοβάθμιων εργατοδικείων (άρθρο 728 παράγραφος 3 του Δικαστικού Κώδικα):

ο εργαζόμενος (εργάτης ή υπάλληλος) μπορεί να εκπροσωπηθεί από τον εκπρόσωπο οργάνωσης που αντιπροσωπεύει εργαζομένους (συνδικαλιστικό εκπρόσωπο), ο οποίος νομιμοποιείται με έγγραφο πληρεξούσιο. Ο συνδικαλιστικός εκπρόσωπος μπορεί να διενεργεί, εξ ονόματος του εργαζομένου, όλες τις πράξεις που απαιτούνται για την εκπλήρωση της εντολής του, να υποβάλλει αιτήσεις και προσφυγές και να λαμβάνει κάθε κοινοποίηση σχετική με την προδικασία και την εκδίκαση της διαφοράς

επίσης, οι αυτοαπασχολούμενοι μπορούν, σε διαφορές που αφορούν δικαιώματα ή υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την ιδιότητα του αυτοαπασχολούμενου ή του ατόμου με αναπηρία, να εκπροσωπούνται από τον εκπρόσωπο οργάνωσης που αντιπροσωπεύει αυτοαπασχολούμενους σε διαφορές που αφορούν την εφαρμογή του νόμου της 7ης Αυγούστου 1974 σχετικά με το δικαίωμα εξασφάλισης ελάχιστων μέσων διαβίωσης, καθώς και σε διαφορές που αφορούν την εφαρμογή του οργανικού νόμου της 8ης Ιουλίου 1976 για τα δημόσια κέντρα κοινωνικής πρόνοιας (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn* – OCMW/*centres publics d'action sociale* – CPAS), ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επικουρείται ή να εκπροσωπείται από εκπρόσωπο κοινωνικής οργάνωσης που προωθεί τα συμφέροντα της ομάδας προσώπων τα οποία αφορά η συναφής νομοθεσία.

Πέραν των προαναφερομένων εξαιρέσεων, υπάρχουν και ορισμένες άλλες νόμιμες εξαιρέσεις, οι οποίες αφορούν την επιμέλεια και την απαγωγή τέκνων.

Ειδικότερα, πρόκειται για υποθέσεις οι οποίες βασίζονται στις ακόλουθες συμβάσεις:

Σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, η οποία προβλέπει διατάξεις για την επιστροφή του παιδιού, τον σεβασμό του δικαιώματος επιμέλειας ή επικοινωνίας ή την οργάνωση του δικαιώματος επικοινωνίας που έχει αναγνωριστεί σε άλλο κράτος, και Ευρωπαϊκή Σύμβαση, της 20ής Μαΐου 1980, για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε θέματα επιμέλειας των τέκνων και για την αποκατάσταση της επιμέλειάς τους.

Στις υποθέσεις αυτές, ο αιτών μπορεί να εκπροσωπείται από την εισαγγελία (άρθρο 1322d του Δικαστικού Κώδικα), εφόσον η αίτηση έχει υποβληθεί μέσω της κεντρικής αρχής.

Η διαδικασία προκειμένου να προσδιοριστεί εάν μπορεί κανείς να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων μόνος ή εάν πρέπει να εκπροσωπείται από δικηγόρο περιγράφεται σε γενικές γραμμές ανωτέρω. Πρέπει επίσης να γίνει διάκριση ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ασκηθεί αγωγή.

Το βελγικό δίκαιο προβλέπει διάφορους τρόπους προσφυγής στο δικαστήριο. Η εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο μπορεί να πραγματοποιηθεί με κλήση, με εθελούσια εμφάνιση, με αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας ή με μονομερή αίτηση (βλέπε κατωτέρω). Η αγωγή ασκείται με την υποβολή αίτησης, δηλαδή προσφυγής για την αναγνώριση δικαιώματος. Πρόκειται συνήθως για διαδικαστική πράξη που διενεργείται με κοινοποίηση από δικαστικό επιμελητή.

Καταρχήν, η υπόθεση εισάγεται στο αρμόδιο δικαστήριο με την επίδοση από δικαστικό επιμελητή της κλήσης προς εμφάνιση (άρθρο 700 του Δικαστικού Κώδικα). Εξαιρέσεις από την ανωτέρω γενική αρχή αποτελούν η εθελούσια εμφάνιση, η αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας και η μονομερής αίτηση.

Στους πίνακες που παρατίθενται κατωτέρω εμφανίζεται, αντιστοίχως, το πρόσωπο που διενεργεί την εισαγωγική διαδικαστική πράξη και η υποχρεωτική ή όχι παράσταση δικηγόρου, ανάλογα με τον τρόπο εισαγωγής της υπόθεσης.

Πρόσωπο που διενεργεί την εισαγωγική διαδικαστική πράξη ανάλογα με τον τρόπο εισαγωγής της υπόθεσης:

Τρόπος εισαγωγής

Ποιος διενεργεί την πράξη

Κλήση (άρθρα 727 έως 730 του Δικαστικού Κώδικα)

Ο καλών (ή ο δικηγόρος του) ζητεί από τον δικαστικό επιμελητή να προβεί στην επίδοση της κλήσης.

Εθελούσια εμφάνιση (άρθρο 706 του Δικαστικού Κώδικα)

Οι διάδικοι (ή οι δικηγόροι τους) εμφανίζονται αυτοπροσώπως ενώπιον του δικαστηρίου.

Αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας (άρθρα 1034a έως 1034e του Δικαστικού Κώδικα)

Ο ενάγων (ή ο δικηγόρος του) κινεί ο ίδιος τη διαδικασία.

Μονομερής αίτηση (άρθρα 1025 έως και 1034 του Δικαστικού Κώδικα)

Ο αιτών (ή ο δικηγόρος του).

Υποχρεωτική ή όχι παράσταση δικηγόρου ανάλογα με τον τρόπο εισαγωγής της υπόθεσης:

Τρόπος εισαγωγής

Παράσταση δικηγόρου

Κλήση

Επιτρεπόμενη αλλά όχι υποχρεωτική παρέμβαση.

Εθελούσια εμφάνιση

Δικόγραφο άσκησης ανακοπής

Μονομερής αίτηση

Υποχρεωτική παρέμβαση για την υπογραφή του δικογράφου[1]: εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπονται ρητώς από τη νομοθεσία, η αίτηση μπορεί να κατατεθεί μόνο από δικηγόρο (άρθρο 1027 παράγραφος 1 του Δικαστικού Κώδικα).

Περιεχόμενο της αγωγής ανάλογα με τον τρόπο εισαγωγής της υπόθεσης:

Η κλήση αποτελεί τον συνήθη τρόπο προσφυγής στο δικαστήριο: δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς το αντικείμενο.

Η αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας (άρθρα 1034a έως και 1034e του Δικαστικού Κώδικα) μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ορισμένες περιπτώσεις που προσδιορίζονται από τη νομοθεσία. Οι σημαντικότερες διατάξεις που προβλέπουν κίνηση της διαδικασίας μέσω αίτησης κατ' αντιμωλία διαδικασίας είναι τα άρθρα 704, 813, το άρθρο 1056 παράγραφος 2, τα άρθρα 1193a, 1320, 1344a, 1371a, το άρθρο 1454 παράγραφος 2 του Δικαστικού Κώδικα, καθώς και τα άρθρα 228, 331, 331a, 340f και 487b του Αστικού Κώδικα (*Burgerlijk Wetboek/Code civil*).

Οι διατάξεις αυτές αφορούν, ειδικότερα, τα εξής:

την εθελούσια παρέμβαση

συγκεκριμένες πωλήσεις ακινήτων

τη διατροφή (αιτήσεις χορήγησης, αναπροσαρμογής προς τα άνω ή προς τα κάτω ή παύσης της διατροφής)

αιτήσεις σχετικές με μισθωτικές διαφορές

προσωρινό προϋπολογισμό για κατασχέσεις.

Οι αγωγές ασκούνται με δικόγραφο που κατατίθεται ή αποστέλλεται, με συστημένη επιστολή, στη γραμματεία του δικαστηρίου. Ο γραμματέας καλεί τους διαδίκους να εμφανιστούν κατά τη δικάσιμο που ορίζει ο δικαστής.

Η μονομερής αίτηση (άρθρα 1025 έως και 1034 του Δικαστικού Κώδικα) μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητώς από τον νόμο, και ειδικότερα στα άρθρα 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186 έως και 1189, 1192 και 1195 του Δικαστικού Κώδικα. Χρησιμοποιείται επίσης όταν δεν μπορεί να κινηθεί η κατ' αντιμωλία διαδικασία λόγω της ερημοδικίας αντιδίκου.

Επομένως, η μονομερής αίτηση χρησιμοποιείται κυρίως σε μονομερείς διαδικασίες, για παράδειγμα σε περίπτωση απόλυτης ανάγκης.

Η μονομερής αίτηση πρέπει, επί ποινή ακυρότητας, να είναι υπογεγραμμένη από δικηγόρο, εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.

Κατά συνέπεια, η παράσταση δικηγόρου είναι απαραίτητη για να εισαχθεί διαδικασία με μονομερή αίτηση.

Στο πλαίσιο της εθελούσιας εμφάνισης, οι διάδικοι μπορούν να εμφανιστούν αυτοβούλως, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πρωτοδικείου

του πρωτοβάθμιου εργατοδικείου

του εμποροδικείου

του ειρηνοδικείου ή

του πταισματοδικείου, για αστικές υποθέσεις.

Στο πλαίσιο της εθελούσιας εμφάνισης, η δήλωση των διαδίκων με την οποία ζητείται η έκδοση απόφασης υπογράφεται από τους ίδιους στο κάτω μέρος του πρακτικού που συντάσσει το δικαστήριο.

Αυτός ο τρόπος προσφυγής στο αρμόδιο δικαστήριο γίνεται δεκτός σε όλες τις υποθέσεις αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας και επιτρέπει τη μείωση των εξόδων και την εξοικονόμηση χρόνου.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Κάθε άτομο που επιθυμεί να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου μπορεί να απευθύνεται στην υπηρεσία υποδοχής του αρμοδίου δικαστηρίου ή στη γραμματεία του.

Εάν το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης είναι κλήση, ο δικαστικός επιμελητής αναλαμβάνει την επίδοση και ζητεί από τη γραμματεία την εγγραφή στο γενικό πινάκιο προσκομίζοντας το πρωτότυπο ή, κατά περίπτωση, αντίγραφο της κλήσης που επιδόθηκε (άρθρο 718 του Δικαστικού Κώδικα). Στη γραμματεία του δικαστηρίου τηρείται μητρώο (πινάκιο) στο οποίο εγγράφονται όλες οι υποθέσεις. Για να είναι έγκυρη η εγγραφή στο πινάκιο, πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο την προηγούμενη της ημερομηνίας ακρόασης που αναφέρεται στην κλήση. Το γενικό πινάκιο είναι δημόσιο (άρθρο 719 του Δικαστικού Κώδικα), συνεπώς ο εναγόμενος μπορεί να επιβεβαιώσει ότι η υπόθεση για την οποία του επιδόθηκε κλήση έχει εγγραφεί σε αυτό.

Σε περίπτωση εθελούσιας εμφάνισης, οι διάδικοι ή οι δικηγόροι τους ζητούν από τη γραμματεία την εγγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο.

Η αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας κατατίθεται ή αποστέλλεται, με συστημένη επιστολή, στη γραμματεία του δικαστηρίου από τον ενάγοντα ή τον δικηγόρο του σε τόσα αντίτυπα όσοι είναι οι εναγόμενοι (άρθρο 1034d του Δικαστικού Κώδικα).

Η μονομερής αίτηση αποστέλλεται από τον δικηγόρο σε δύο αντίτυπα στο δικαστήριο που καλείται να την κρίνει και κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου (άρθρο 1027 του Δικαστικού Κώδικα).

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Όσον αφορά τη χρήση των γλωσσών, είναι σημαντικό να αναφερθεί ο νόμος της 15ης Ιουνίου 1935 σχετικά με τη χρήση των γλωσσών σε δικαστικές υποθέσεις (ο οποίος δημοσιεύθηκε στο Moniteur belge/Belgisch Staatsblad στις 22 Ιουνίου 1935). Ο νόμος διέτει τη χρήση των γλωσσών ενώπιον των πολιτικών και των εμπορικών δικαστηρίων του Βελγίου.

Καταρχήν, η γλώσσα καθορίζεται από τη γεωγραφική θέση του αρμόδιου δικαστηρίου. Σύμφωνα με το άρθρο 42 του εν λόγω νόμου, υπάρχουν τρεις γλωσσικές περιφέρειες: η γαλλόφωνη, η ολλανδόφωνη και η γερμανόφωνη περιφέρεια. Υπάρχει επίσης η δίγλωσση (γαλλικά/ολλανδικά) αστική περιοχή των Βρυξελλών, η οποία περιλαμβάνει, για τους σκοπούς του προαναφερομένου νόμου, τους ακόλουθους δήμους: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Brussels, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert και Woluwé-Saint-Pierre.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί σε δικαστήριο που χρησιμοποιεί άλλη γλώσσα κατά τη διαδικασία. Επίσης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η γλώσσα της διαδικασίας μπορεί να μεταβληθεί, καταρχήν κατά την έναρξη της διαδικασίας.

Η διατύπωση του αιτήματος: όταν η υπόθεση εισάγεται με κλήση, αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας ή μονομερή αίτηση, το εισαγωγικό δικόγραφο πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως και να πληροί ορισμένες τυπικές δικονομικές προϋποθέσεις. Εξάλλου, αφ' ης στιγμής μια υπόθεση εγγραφεί στο γενικό πινάκιο δικαστηρίου, ο γραμματέας συγκροτεί φάκελο που αποκαλείται «φάκελος δικογραφίας». Ο φάκελος δικογραφίας διαβιβάζεται στο δικαστήριο που θα κρίνει την υπόθεση, ενώ σε περίπτωση άσκησης ενδίκων μέσων ενώπιον δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ή ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, διαβιβάζεται επίσης στη γραμματεία του ανώτερου δικαστηρίου.

Επί του παρόντος δεν μπορεί να ασκηθεί αγωγή με τηλεμοιτυπία ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Η νομοθεσία δεν προβλέπει τη χρήση προεκτυπωμένων εντύπων εισαγωγικών δικογράφων. Ωστόσο, το δικόγραφο πρέπει να περιέχει ορισμένα στοιχεία, ελλείψει των οποίων το δικόγραφο θεωρείται αυτοδικαίως άκυρο.

Τόσο η κλήση όσο και η αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας και η μονομερής αίτηση πρέπει να πληρούν, επί ποινή ακυρότητας, ορισμένες έννομες προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διατάξεις του Δικαστικού Κώδικα. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία πρέπει να περιέχονται υποχρεωτικά στο δικόγραφο, αφορούν κυρίως τα στοιχεία των διαδίκων, το αντικείμενο της αίτησης, τον προσδιορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου και τη δικάσιμο.

Η κλήση, συνεπώς, πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία (άρθρα 43 και 702 του Δικαστικού Κώδικα):

την υπογραφή του δικαστικού επιμελητή

το επώνυμο, τα ονόματα και τη διεύθυνση κατοικίας του ενάγοντος

το επώνυμο, τα ονόματα, τη διεύθυνση κατοικίας ή, ελλείψει μόνιμης κατοικίας, την τρέχουσα διεύθυνση κατοικίας του προσώπου στο οποίο επιδίδεται η κλήση

το αίτημα και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών προς επίρρωση της αγωγής

το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται η αγωγή

την ημέρα, τον μήνα, το έτος και τον τόπο επίδοσης και

τον τόπο, την ημερομηνία και την ώρα της ακρόασης ενώπιον του δικαστηρίου.

Η αίτηση κατ' αντιμωλία διαδικασίας (άρθρο 1034β του Δικαστικού Κώδικα) περιλαμβάνει:

την ημέρα, τον μήνα και το έτος

το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, τη διεύθυνση κατοικίας του αιτούντος και, κατά περίπτωση, την ιδιότητά του και την εγγραφή του στα εμπορικά μητρώα

το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και, κατά περίπτωση, την ιδιότητα του προσώπου στο οποίο επιδίδεται η κλήση

το αίτημα και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών προς επίρρωση της αγωγής

το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται η αγωγή
την υπογραφή του αιτούντος ή του δικηγόρου του.

Η μονομερής αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία (άρθρο 1026 του Δικαστικού Κώδικα):

την ημέρα, τον μήνα και το έτος

το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση κατοικίας του αιτούντος και, κατά περίπτωση, το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την ιδιότητα των νομίμων εκπροσώπων του

το αίτημα και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών στους οποίους βασίζεται η αγωγή

τον προσδιορισμό του δικαστηρίου που θα επιληφθεί της υπόθεσης

την υπογραφή του δικηγόρου του διαδίκου, εκτός εάν ο νόμος ορίζει άλλως.

Σε περίπτωση εθελούσιας εμφάνισης στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας (ενώπιον του πρωτοδικείου, του πρωτοβάθμιου εργατοδικείου, του εμποροδικείου, του ειρηνοδικείου ή του πταισματοδικείου που εκδικάζει αστικές υποθέσεις), το δικαστήριο συντάσσει πρακτικό της δήλωσης των διαδίκων με την οποία ζητείται η έκδοση απόφασης, το οποίο υπογράφεται από αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 706 του Δικαστικού Κώδικα.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Πράγματι, στο δικαστήριο καταβάλλονται τέλη. Τα έξοδα που αφορούν τη διαδικασία περιλαμβάνουν, ειδικότερα, το τέλος χαρτοσήμου, τα δικαιώματα γραμματείας και κατάθεσης, το κόστος και την αμοιβή για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και το κόστος αποστολής αντιγράφου της απόφασης (άρθρο 1018 του Δικαστικού Κώδικα).

Όταν μια υπόθεση φέρεται ενώπιον του δικαστηρίου, ο αιτών διάδικος καταβάλλει το τέλος κατάθεσης. Τα δικαιώματα γραμματείας περιλαμβάνουν το τέλος εγγραφής στο πινάκιο, το τέλος σύνταξης των δικηγόρων και το τέλος αποστολής επικυρωμένων αντιγράφων. Δυνάμει του άρθρου 1017 του Δικαστικού Κώδικα, κάθε οριστική απόφαση επιδικάζει, ακόμη και αυτοδικαίως, στη δικαστική δαπάνη, καταρχήν τον ηττηθέντα διάδικο. Εντούτοις, ο δικαστής μπορεί να επιφυλαχθεί να κρίνει επί της δικαστικής δαπάνης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, καθορίζεται μετά από αίτημα οποιουδήποτε εκ των διαδίκων, από τον δικαστή που κρίνει την υπόθεση.

Η αμοιβή και τα έξοδα δικηγόρου δεν περιλαμβάνονται στη δικαστική δαπάνη, αλλά συμφωνούνται μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του. Κατά συνέπεια, κάθε διάδικος αναλαμβάνει τα έξοδα και την αμοιβή του δικηγόρου του.

Είναι πιθανόν ο ηττηθείς διάδικος να καταδικαστεί στην καταβολή εκ του νόμου προβλεπόμενης συνεισφοράς στις δαπάνες νομικής εκπροσώπησης του αντιδίκου (άρθρα 1018 και 1022 του Δικαστικού Κώδικα). Πρόκειται για εφάπαξ χρηματική συνεισφορά για την κάλυψη της αμοιβής του δικηγόρου του δικαιωθέντος διαδίκου. Τόσο το ποσό της εν λόγω αμοιβής όσο και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής του ορίζονται από τις διατάξεις του βασιλικού διατάγματος της 26ης Οκτωβρίου 2007.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

(Βλ. ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «Νομική συνδρομή»).

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ότι έχει ασκηθεί με την εγγραφή της στο γενικό πινάκιο, ακόμη και σε περίπτωση εθελούσιας εμφάνισης.

Διευκρινίζεται ότι οι υποθέσεις που εισάγονται με αίτηση και οι αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων εγγράφονται σε ειδικά πινάκια που καθορίζουν ότι το δικαστήριο επιλαμβάνεται πράγματι της υπόθεσης.

Στους διαδίκους δεν αποστέλλεται κάποιου είδους επιβεβαίωση. Ωστόσο, μπορούν να συμβουλευθούν το γενικό πινάκιο για να βεβαιώνονται ότι η υπόθεση έχει πράγματι εγγραφεί. Με την εγγραφή στο πινάκιο, γεννάται η υποχρέωση του δικαστηρίου να κρίνει την υπόθεση.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Γενικά, πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή της διαδικασίας παρέχονται από τον δικηγόρο του διαδίκου σε περίπτωση που εκπροσωπείται από δικηγόρο. Πληροφορίες μπορούν επίσης να δοθούν από τη γραμματεία του δικαστηρίου το οποίο πρόκειται να εκδικάσει την υπόθεση. Εξάλλου, πληροφορίες σχετικά με τη δικάσιμο και το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης περιλαμβάνονται και στην κλήση.

Σε πρώτο στάδιο παρέχονται συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης.

Στην περίπτωση κλήσης ο δικαστικός επιμελητής ενημερώνει τον ενάγοντα για την ημερομηνία πρώτης συζήτησης, η οποία αποτελεί το πρώτο στάδιο της διαδικασίας.

Στην περίπτωση κατ' αντιμωλία διαδικασίας ή εθελούσιας εμφάνισης οι διάδικοι ενημερώνονται από τη γραμματεία του δικαστηρίου.

Στην περίπτωση μονομερούς αίτησης δεν διεξάγεται συζήτηση στο ακροατήριο. Ωστόσο, ο γραμματέας μπορεί να καλέσει τον αιτούντα εάν ο δικαστής επιθυμεί να του θέσει ερωτήσεις.

Σε δεύτερο στάδιο συγκροτείται η δικογραφία της υπόθεσης. Προς τον σκοπό αυτό, κάθε διάδικος διαθέτει, προθεσμία που ορίζεται από τον νόμο (άρθρο 747 παράγραφος 1 του Δικαστικού Κώδικα) για την κατάθεση αποδεικτικών στοιχείων και προτάσεων (έγγραφης επιχειρηματολογίας και υπεράσπισης). Σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 747 του Δικαστικού Κώδικα. Μόλις συμπληρωθεί η δικογραφία και η υπόθεση είναι ώριμη προς συζήτηση, οι διάδικοι ζητούν να οριστεί δικάσιμος για τη συζήτηση της υπόθεσης. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι αυτή τη δικάσιμο εξαρτάται από τον φόρτο εργασίας του δικαστηρίου και από τον διαθέσιμο χρόνο που μπορεί να αφιερωθεί στην υπόθεση. Λόγω διαδικαστικών πράξεων που είναι αναγκαίες σε ορισμένες περιπτώσεις (πραγματογνωμοσύνες, εξέταση των διαδίκων και των μαρτύρων κ.λπ.), είναι δύσκολο να προσδιοριστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια η συνολική διάρκεια της διαδικασίας. Πράγματι, οι διαδικαστικές πράξεις μπορεί να προκαλέσουν διακοπή, αναστολή ή ακόμη και ακύρωση της διαδικασίας.

Μετά το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας, κηρύσσεται η λήξη της συζήτησης και ο δικαστής μελετά τη δικογραφία. Καταρχήν, το δικαστήριο οφείλει να εκδώσει απόφαση εντός μηνός από τη λήξη της δικογραφίας προς μελέτη, σύμφωνα με το άρθρο 770 του Δικαστικού Κώδικα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/11/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Βουλγαρία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Διατίθενται επίσης διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών (βλέπε «[Αρμοδιότητα των δικαστηρίων](#)»).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες για τις δικαστικές υποθέσεις διαφέρουν ανάλογα με την υπόθεση (βλέπε «[Δικονομικές προθεσμίες](#)»). Για να αποσαφηνίσετε το ζήτημα των προθεσμιών, συμβουλευτείτε δικηγόρο.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε [Αρμοδιότητα των δικαστηρίων](#).

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε [Αρμοδιότητα των δικαστηρίων-Βουλγαρία](#).

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Βλέπε [Αρμοδιότητα των δικαστηρίων-Βουλγαρία](#).

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Αγωγή μπορεί να ασκηθεί προσωπικά από τον ενάγοντα ή μέσω εξουσιοδοτημένου ενδιαμέσου. Στην αγωγή θα πρέπει να επισυνάπτεται το πληρεξούσιο με το οποίο παρέχεται η εξουσιοδότηση στον ενδιάμεσο.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Οι αγωγές θα πρέπει να κατατίθενται στην υποδοχή ή τη γραμματεία του δικαστηρίου προσωπικά ή μέσω εξουσιοδοτημένου μεσολαβητή. Οι αγωγές παραλαμβάνονται από τα μέλη του προσωπικού του δικαστηρίου, γενικά τους γραμματείς του δικαστηρίου, κατά τις ώρες λειτουργίας του δικαστηρίου. Οι αγωγές μπορούν επίσης να αποστέλλονται ταχυδρομικά στο γραφείο του γραμματέα του δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Οι αγωγές θα πρέπει να κατατίθενται στο δικαστήριο γραπτώς και διατυπωμένες στη βουλγαρική γλώσσα. Οι αγωγές μπορούν να αποστέλλονται ταχυδρομικά, όχι όμως μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι όλα τα ξενόγλωσσα έγγραφα που υποβάλλονται από τους διαδίκους πρέπει να συνοδεύονται από την πιστοποιημένη από τους διαδίκους μετάφρασή τους.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Οι αγωγές θα πρέπει να καταρτίζονται γραπτώς. Δεν διατίθενται ειδικά έντυπα γι' αυτό τον σκοπό, εκτός από τα υποδείγματα (εγκεκριμένα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης) διαταγής εκτέλεσης, αίτησης έκδοσης διαταγής εκτέλεσης και άλλων εγγράφων που αφορούν αιτήσεις έκδοσης διαταγής εκτέλεσης βάσει του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας θέτει μια σειρά από ελάχιστες προδιαγραφές για τις αγωγές, αλλά δεν καθορίζει τον τύπο τους. Δυνάμει του κώδικα πολιτικής δικονομίας, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει: μνεία του δικαστηρίου το ονοματεπώνυμο του ενάγοντα και του εναγομένου, τους νόμιμους εκπροσώπους ή αντιπροσώπους τους, αν υπάρχουν, τον προσωπικό αριθμό αναγνώρισης του ενάγοντα και τον αριθμό τηλεομοιοτυπίας και τηλετυπίας του ενάγοντα, αν υπάρχουν το ποσό της αγωγής, αν μπορεί να αποτιμηθεί παράθεση των πραγματικών περιστατικών στα οποία βασίζεται η αγωγή, το αντικείμενο της αγωγής και την υπογραφή του καταθέτη της αγωγής. Στην αγωγή του ο ενάγων οφείλει να κάνει μνεία των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζει και των πραγματικών περιστατικών που επιδιώκει να αποδείξει μέσω αυτών και πρέπει να προσκομίσει όλα τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή του.

Η αγωγή πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από τον ενάγοντα ή τον εκπρόσωπο του ενάγοντα. Εάν μια αγωγή ασκείται από εκπρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του ενάγοντα, θα πρέπει να συνοδεύεται από το πληρεξούσιο που πιστοποιεί ότι ο εκπρόσωπος έχει εξουσιοδότηση να ασκήσει την αγωγή. Εάν ο ενάγων δεν γνωρίζει πώς να υπογράψει την αγωγή ή δεν είναι σε θέση να το πράξει, αυτή θα πρέπει να υπογραφεί από εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, με υπόμνηση των λόγων για τους οποίους δεν την υπέγραψε ο ενάγων. Η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο σε τόσα αντίγραφα όσοι και οι εναγόμενοι. Στην αγωγή πρέπει να επισυνάπτονται: πληρεξούσιο όταν η αίτηση κατατίθεται από αντιπρόσωπο έγγραφο που να επιβεβαιώνει την πληρωμή των κρατικών τελών και δαπανών αντίγραφα της αγωγής και των παραρτημάτων της για κάθε εναγόμενο.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Η άσκηση της αγωγής συνεπάγεται την πληρωμή των δικαστικών τελών, που εξαρτώνται από το ποσό της αγωγής και το κόστος της διαδικασίας. Όταν είναι αδύνατη η αποτίμηση του ποσού της αγωγής, τα δικαστικά τέλη καθορίζονται από το δικαστήριο. Ο ενάγων υποδεικνύει το ποσό της αγωγής. Το ποσό της αγωγής αποτελεί τη χρηματική αποτίμηση του αντικειμένου της υπόθεσης.

Τα ζητήματα που αφορούν το ποσό της αγωγής μπορούν να προβληθούν από τον εναγόμενο ή το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, το αργότερο κατά την πρώτη προφορική ακρόαση. Εάν το ποσό που έχει υποδειχθεί δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, το ποσό της αγωγής καθορίζεται από το δικαστήριο. Δύο είναι τα είδη των δικαστικών τελών: τα απλά και τα αναλογικά τέλη. Τα απλά τέλη καθορίζονται βάσει των υλικών, των τεχνικών και των διοικητικών εξόδων της διαδικασίας. Τα αναλογικά τέλη βασίζονται στο επίδικο ποσό. Το ποσό εισπράττεται με την κατάθεση της αίτησης προστασίας ή αποκατάστασης και την κατάρτιση του εγγράφου για το οποίο καταβάλλονται τα τέλη, σύμφωνα με τον κώδικα τελών που έχει εγκρίνει το υπουργικό συμβούλιο.

Τα δικαστικά τέλη πληρώνονται συνήθως με τραπεζική μεταφορά στον λογαριασμό του δικαστηρίου με την κατάθεση της αγωγής. Κάθε διάδικος πρέπει να προκαταβάλει στο δικαστήριο τα έξοδα της υπηρεσίας που αιτείται. Κατόπιν αιτήματος και των δύο διαδίκων ή με πρωτοβουλία του δικαστηρίου, όλα τα έξοδα καταβάλλονται και από τους δύο διαδίκους ή από έναν διάδικο, ανάλογα με τις περιστάσεις.

Τα δικαστικά τέλη και τα έξοδα δεν καταβάλλονται: από ενάγοντες που είναι εργαζόμενοι, υπάλληλοι και μέλη συνεταιρισμών σε αγωγές που απορρέουν από σχέσεις απασχόλησης σε αξιώσεις διατροφής σε αγωγές που ασκούνται από τον εισαγγελέα από τους ενάγοντες σε αγωγές για παράνομες ζημιές λόγω εγκληματικής πράξης, σε συνάρτηση με καταδίκη που έχει την ισχύ δεδικασμένου ή από ειδικούς εκπροσώπους διαδίκου άγνωστης διαμονής που έχουν οριστεί από το δικαστήριο.

Τα δικαστικά τέλη και τα έξοδα δεν επιβάλλονται σε φυσικά πρόσωπα που, κατά την κρίση του δικαστηρίου, δεν διαθέτουν επαρκή μέσα. Σε περίπτωση αιτήματος απαλλαγής, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη: το εισόδημα του προσώπου και της οικογένειάς του, τα πιστοποιημένα περιουσιακά του στοιχεία, την οικογενειακή του κατάσταση, την υγεία, την απασχόληση, την ηλικία και άλλες περιστάσεις. Στις εν λόγω περιπτώσεις τα έξοδα της αντιδικίας καταβάλλονται από τα ποσά ειδικού σκοπού του προϋπολογισμού του δικαστηρίου. Σε περίπτωση αίτησης του οφειλέτη για την κίνηση πτωχευτικής διαδικασίας, δεν εισπράττονται δικαστικά τέλη. Αυτά εισπράττονται από τα περιουσιακά στοιχεία, μετά τη διανομή της περιουσίας σύμφωνα με τον εμπορικό νόμο (*Targovski zakon*).

Όταν μια αγωγή ευοδώνεται πλήρως ή εν μέρει, το δικαστήριο διατάσσει τον εναγόμενο να καταβάλει στον ενάγοντα μια αναλογία των εξόδων της διαδικασίας ανάλογα με το μέτρο που η αίτηση κρίθηκε επιτυχής (δικαστικά τέλη, δικηγορικές αμοιβές, δαπάνες που αφορούν τη δικαστική παράσταση και τη διεξαγωγή των αποδείξεων). Εάν ο ενάγων έχει λάβει δωρεάν νομική συνδρομή, ο εναγόμενος εντέλλεται να του αποζημιώσει τα έξοδα αναλογικά με την αγωγή. Σε περίπτωση διακοπής της υπόθεσης, ο εναγόμενος δικαιούται αποζημίωση των εξόδων και σε περίπτωση που απορρίφθηκε η αγωγή ο εναγόμενος δικαιούται να αξιώσει πληρωμή των εξόδων που έχουν προκύψει σε αναλογία με την αγωγή που απορρίφθηκε.

Ο πελάτης συμφωνεί με τον δικηγόρο τη δικηγορική αμοιβή, που συνήθως πληρώνεται με την υπογραφή της σύμβασης για τη νομική υπεράσπιση σύμφωνα με τους όρους πληρωμής.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλέπε νομική συνδρομή.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Οι αγωγές και κάθε άλλη αλληλογραφία που λαμβάνονται ταχυδρομικά και τα έγγραφα που κατατίθενται προσωπικά κατά τις ώρες λειτουργίας του δικαστηρίου καταχωρίζονται από το δικαστήριο στο πρωτόκολλο της εισερχόμενης αλληλογραφίας, κατά την ημέρα παραλαβής. Μια αγωγή θεωρείται επισήμως ασκηθείσα την ημέρα που παραλαμβάνεται από το δικαστήριο. Εάν η αγωγή αποστέλλεται ταχυδρομικά ή παραλαμβάνεται από αναρμόδιο δικαστήριο θεωρείται παραληφθείσα την ημέρα της ταχυδρομικής της αποστολής ή την ημέρα που παραλαμβάνεται από το αναρμόδιο δικαστήριο. Το δικαστήριο επαληθεύει την ορθότητα της αγωγής. Εάν μια αγωγή πάσχει από σφάλματα ή δεν συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία έγγραφα, ο ενάγων καλείται να άρει τις παρατυπίες εντός μιας εβδομάδας και ενημερώνεται για το κατά πόσον δικαιούται να λάβει νομική συνδρομή. Όταν δεν γίνεται μνεία της διεύθυνσης του εναγομένου και αυτή δεν είναι γνωστή στο δικαστήριο, το μήνυμα κοινοποιείται με ανάρτηση ειδοποίησης σε καθορισμένο τόπο του δικαστηρίου για περίοδο μιας εβδομάδας. Αν ο ενάγων δεν άρει εγκαίρως τις παρατυπίες, η αγωγή μαζί με τα παραρτήματά της επιστρέφεται. Εάν η διεύθυνση του ενάγοντα είναι άγνωστη, η αγωγή κρατείται στη γραμματεία του δικαστηρίου για να διατεθεί στον ενάγοντα. Το ίδιο ισχύει όταν οι παρατυπίες της αγωγής εντοπίζονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα την ημέρα που παραλήφθηκε η τροποποιημένη αγωγή. Εάν κατά την επαλήθευση της αγωγής, το δικαστήριο την κρίνει απαράδεκτη, την επιστρέφει. Η επιστροφή της αγωγής στον ενάγοντα δεν αποκλείει την εκ νέου κατάθεση αγωγής στο δικαστήριο, αλλά στις εν λόγω περιπτώσεις η αγωγή θεωρείται ότι ασκήθηκε την ημερομηνία που κατατέθηκε εκ νέου η αγωγή. Οι δικαστικές αρχές δεν αποστέλλουν ειδικό έγγραφο που να επιβεβαιώνει την ορθή εισαγωγή της δίκης. Μόλις καταρτιστεί ορθά η αγωγή και κατατεθεί συνοδευόμενη από όλα τα αναγκαία έγγραφα, το δικαστήριο αποστέλλει αντίγραφο στον εναγόμενο. Το αντίγραφο περιλαμβάνει τα παραρτήματα της αγωγής. Ο εναγόμενος οφείλει να καταθέσει γραπτή απάντηση μέσα σε έναν μήνα και ενημερώνεται για τις πληροφορίες που πρέπει αυτή να περιέχει. Ο εναγόμενος ενημερώνεται επίσης για τις συνέπειες της μη αντίκρουσης ή της μη άσκησης των δικαιωμάτων του και για το κατά πόσον διατίθεται νομική συνδρομή, εφόσον τη δικαιούται. Η γραπτή αντίκρουση του εναγομένου θα πρέπει να περιέχει: μνεία του δικαστηρίου και του αριθμού της υπόθεσης το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του εναγομένου, τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον αντιπρόσωπό του, αν υπάρχει τη θέση του εναγομένου όσον αφορά το παραδεκτό και την ουσία της αγωγής τη θέση του εναγομένου όσον αφορά τις περιστάσεις στις οποίες βασίζεται η αγωγή τα επιχειρήματα κατά της αγωγής και τις περιστάσεις που τα στηρίζουν την υπογραφή του προσώπου που κατέθεσε την αντίκρουση. Στην αντίκρουση της αγωγής, ο εναγόμενος πρέπει να υποδείξει τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει και τα πραγματικά περιστατικά που αποσκοπεί να αποδείξει με αυτά και προσκομίζει όλα τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή του. Στην αντίκρουση πρέπει να επισυνάπτεται: πληρεξούσιο, όταν η αντίκρουση κατατίθεται από αντιπρόσωπο αντίγραφο της αντίκρουσης και των παραρτημάτων της, ένα για κάθε ενάγοντα. Εάν στην προθεσμία που έχει ταχθεί, ο εναγόμενος δεν καταθέσει τη γραπτή αντίκρουση, δεν εκθέσει τη θέση του, δεν προβάλει αντιρρήσεις, δεν προσβάλει το κύρος εγγράφου που έχει συυποβληθεί με την αγωγή, δεν ασκήσει τα δικαιώματά του για άσκηση ανταγωγής ή παρεμπόμπουσας αγωγής ή δεν προσεπικαλέσει τρίτον να παρέμβει για λογαριασμό του, στερείται τη δυνατότητα να το πράξει μεταγενέστερα, εκτός αν η παράλειψη οφείλεται σε συγκεκριμένες απρόβλεπτες περιστάσεις.

Μετά την επαλήθευση της ορθότητας και του παραδεκτού των αγωγών που έχουν κατατεθεί, το δικαστήριο αποφασίζει το πώς θα προχωρήσει με την αγωγή και απαντά στα αιτήματα και τις αντιρρήσεις των διαδίκων που αφορούν όλα τα προδικαστικά ζητήματα και την αποδοχή των αποδεικτικών μέσων. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει διαμεσολάβηση ή άλλα μέσα εκούσιας επίλυσης της διαφοράς.

Το δικαστήριο ορίζει ανοικτή προφορική ακρόαση για την υπόθεση, στην οποία κλητεύει τους διαδίκους. Ο γραμματέας του δικαστηρίου αποστέλλει κλητεύσεις στους διαδίκους, στους οποίους επιδίδεται αντίγραφο της δικαστικής απόφασης.

Στις εμπορικές υποθέσεις, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας προβλέπει την αμοιβαία ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ των αντιδίκων. Μετά την παραλαβή της αντίκρουσης, το δικαστήριο αποστέλλει ένα αντίγραφο αυτής, μαζί με τα παραρτήματα, στον ενάγοντα, ο οποίος μπορεί να καταθέσει πρόσθετη αγωγή σε διάστημα δύο εβδομάδων. Στην πρόσθετη αγωγή ο ενάγων μπορεί να συμπληρώσει και να αποσαφηνίσει την αρχική αγωγή. Μετά την παραλαβή της πρόσθετης αγωγής, το δικαστήριο αποστέλλει αντίγραφο αυτής, μαζί με τα παραρτήματα, στον εναγόμενο, που μπορεί να καταθέσει αντίκρουση σε διάστημα δύο εβδομάδων. Στην πρόσθετη αντίκρουση ο εναγόμενος οφείλει να απαντήσει στην πρόσθετη αγωγή.

Μετά τον έλεγχο της ορθότητας των εγγράφων που έχουν ανταλλαγεί και του παραδεκτού των αγωγών που έχουν κατατεθεί, περιλαμβανομένων των ποσών τους και άλλων αιτημάτων και ενστάσεων των διαδίκων, το δικαστήριο αποφασίζει επί κάθε τυχόν προδικαστικού ζητήματος και επί της αποδοχής των αποδεικτικών στοιχείων. Το δικαστήριο ορίζει την ημερομηνία της ανοικτής προφορικής ακρόασης της υπόθεσης, στην οποία κλητεύει τους διαδίκους, με αποστολή της πρόσθετης αντίκρουσης στον ενάγοντα, και κοινοποιεί την απόφασή του στους διαδίκους. Μπορεί να διατάξει διαμεσολάβηση ή άλλα μέσα εκούσιας επίλυσης της διαφοράς. Όταν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν προσκομιστεί μέσω ανταλλαγής εγγράφων και συμφωνείται ότι δεν είναι αναγκαία η παράσταση των διαδίκων στην ακροαματική διαδικασία, το δικαστήριο, αν το επιθυμούν οι διάδικοι, μπορεί να εκδικάσει την υπόθεση κεκλεισμένων των θυρών, παρέχοντας στους διαδίκους τη δυνατότητα να καταθέσουν τη γραπτή τους υπεράσπιση και αντίκρουση.

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις που διέπουν συγκεκριμένους δικονομικούς κανόνες: την ταχεία διαδικασία, τη διαδικασία των γαμικών διαφορών, τις υποθέσεις αστικής κατάστασης, τη δικανική ανικανότητα, τη δικαστική διανομή, την προστασία και την επανασύσταση των δικαιωμάτων κυριότητας επί περιουσιακών στοιχείων, τις συμβολαιογραφικές πράξεις, τις ομαδικές αγωγές και τις αιτήσεις έκδοσης διαταγής εκτέλεσης, τη διαδικασία συντηρητικών μέτρων, τις αιτήσεις προστασίας και τη διαδικασία εκτέλεσης. Ο εμπορικός νόμος καθιερώνει ειδικούς κανόνες για τη διαδικασία αφερεγγυότητας και τις συναφείς αιτήσεις.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Το Δικαστήριο κλητεύει τους διαδίκους στην προφορική ακρόαση των υποθέσεων. Αν η υπόθεση αναβληθεί, οι διάδικοι που έχουν κλητευθεί νομίμως δεν κλητεύονται στην επόμενη προφορική ακρόαση, αν η ημερομηνία τούς είχε κοινοποιηθεί στην προφορική ακρόαση. Η κλήτευση εκδίδεται το αργότερο μία εβδομάδα πριν από την προφορική ακρόαση. Ο εν λόγω κανόνας δεν εφαρμόζεται στη διαδικασία εκτέλεσης. Η κλήτευση περιλαμβάνει: το δικαστήριο που την εκδίδει, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του προσώπου που κλητεύεται, την υπόθεση και την ιδιότητα με την οποία κλητεύεται, τον τόπο και τον χρόνο της προφορικής ακρόασης και τις έννομες συνέπειες της μη παράστασης.

Το δικαστήριο παρέχει στους διαδίκους αντίγραφο κάθε τυχόν απόφασης που υπόκειται σε χωριστή έφεση.

Οι προθεσμίες που τάσσει το δικαστήριο για τις δικονομικές πράξεις κοινοποιούνται στους διαδίκους, σε αντίθεση με τις νόμιμες προθεσμίες που δεν κοινοποιούνται.

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/04/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Ενδεικτικές ενέργειες; - Τσεχική Δημοκρατία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Όλοι έχουν το δικαίωμα προσφυγής σε δικαστήριο για την προστασία ενός δικαιώματός τους που έχει απειληθεί ή παραβιαστεί. Πάντοτε κρίνεται σκόπιμο να επιχειρείται πρώτα η φιλική επίλυση της διαφοράς. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών. Σε συγκεκριμένους τομείς του αστικού δικαίου, το κράτος παρέχει το δικαίωμα στα μέρη της υπόμνη έννομης σχέσης να αναθέσουν σε άλλον ιδιωτικό φορέα την επίλυση της διαφοράς. Στην Τσεχική Δημοκρατία κάτι τέτοιο πραγματοποιείται μέσω της διαιτησίας, που ρυθμίζεται από τον νόμο αριθ. 216/1994 Συλλ., για τη διαδικασία διαιτησίας και την εκτέλεση των αποφάσεων διαιτησίας, όπως έχει τροποποιηθεί. Η διαδικασία της διαιτησίας καταλήγει σε απόφαση διαιτησίας, που είναι δεσμευτική και για τους δύο διαδίκους και έχει την ισχύ εκτελεστής απόφασης. Η διαμεσολάβηση σε μη ποινικές υποθέσεις ρυθμίζεται από τον νόμο αριθ. 202/2012 Συλλ., για τη διαμεσολάβηση και την τροποποίηση συγκεκριμένων νόμων (νόμος περί διαμεσολάβησης). Για περαιτέρω λεπτομέρειες, παρακαλείστε να ανατρέξετε στην ενότητα «Εναλλακτική επίλυση διαφορών-Τσεχική Δημοκρατία».

Ακόμη και έπειτα από την προσφυγή σας στο δικαστήριο, ανάλογα με τη φύση της υπόθεσης, ενδεχομένως να μπορείτε να εισηγηθείτε στο δικαστήριο την επιδίωξη φιλικού συμβιβασμού (βλέπε άρθρα 67-69 και άρθρο 99 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Ο εγκεκριμένος δικαστικός συμβιβασμός έχει την ισχύ αμετάκλητης απόφασης. Συνιστά επίσης εκτελεστό τίτλο μιας δικαστικής απόφασης (εκτέλεση). Ο εγκεκριμένος δικαστικός συμβιβασμός δημιουργεί κώλυμα δεδικασμένου.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες ποικίλλουν ανάλογα με την υπόθεση και γι' αυτόν τον λόγο είναι προτιμότερο να αναζητούνται νομικές συμβουλές το συντομότερο δυνατό. Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου πριν από την πάροδο του χρόνου παραγραφής (η αγωγή πρέπει να κατατεθεί ενώπιον του δικαστηρίου εντός του χρόνου παραγραφής).

Σε περίπτωση παραγραφής λόγω παρόδου του χρόνου που προβλέπεται από τον νόμο, η υποχρέωση του οφειλέτη δεν αποσβένεται, αλλά αποδυναμώνεται. Τούτο σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται η εκπλήρωσή της σε περίπτωση που ο οφειλέτης επικαλεστεί την παραγραφή. Γενικά, η παραγραφή ρυθμίζεται στα άρθρα 609-653 του νόμου αριθ. 89/2012 Συλλ., αστικός κώδικας. Η γενική παραγραφή είναι τριετής και άρχεται την πρώτη ημέρα που θα μπορούσε να ασκηθεί το δικαίωμα. Η διάρκεια της εκάστοτε ειδικής περιόδου παραγραφής εξαρτάται από τη φύση του ασκούμενου δικαιώματος.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε «Διεθνής δικαιοδοσία – Τσεχική Δημοκρατία».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Η αρμοδιότητα των δικαστηρίων καθορίζεται από τους κανόνες της κατά τόπον, της καθ' ύλην και της λειτουργικής αρμοδιότητας.

Η κατά τόπον αρμοδιότητα ορίζει την έκταση αρμοδιότητας μεταξύ των επιμέρους ομοειδών δικαστηρίων. Καθορίζει ποιο συγκεκριμένο πρωτοβάθμιο δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκδικάσει και να εκδώσει απόφαση επί μιας συγκεκριμένης υπόθεσης. Οι βασικοί κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας ορίζονται στα άρθρα 84 ως 89α του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η κατά τόπον αρμοδιότητα μπορεί να ρυθμίζεται με ενωσιακή νομοθεσία που ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη και υπερισχύει του εθνικού δικαίου (βλέπε συγκεκριμένες διατάξεις του κανονισμού αριθ. 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που ρυθμίζει όχι μόνον τη διεθνή αλλά και την κατά τόπον αρμοδιότητα), πράγμα που σημαίνει ότι δεν εφαρμόζονται πάντοτε οι κανόνες για την κατά τόπον αρμοδιότητα που προβλέπει το δίκαιο της Τσεχίας.

Κατά τόπον αρμόδιο είναι το γενικό δικαστήριο του διαδίκου κατά του οποίου στρέφεται η αξίωση (του εναγομένου), εκτός αν άλλως ορίζει ο νόμος. Γενικό δικαστήριο είναι πάντοτε το πρωτοδικείο (*okresní soud*). Όταν ένα περιφερειακό δικαστήριο (*krajský soud*) είναι αρμόδιο στον πρώτο βαθμό (βλέπε ερώτηση 2.1), κατά τόπον αρμόδιο είναι το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου του γενικού δικαστηρίου (πρωτοδικείου) του διαδίκου. Σε αγωγή που στρέφεται κατά περισσότερων εναγομένων, κατά τόπον αρμόδιο είναι το γενικό δικαστήριο οποιουδήποτε εναγομένου.

Το γενικό δικαστήριο του φυσικού προσώπου είναι το πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας του και, αν ο/η διάδικος δεν έχει κατοικία, το δικαστήριο του τόπου διαμονής του/της. Ως κατοικία νοείται ο τόπος διαμονής του φυσικού προσώπου με πρόθεση μόνιμης κατοικίας (ενδέχεται να υπάρχουν περισσότεροι τέτοιοι τόποι, οπότε όλα τα οικεία δικαστήρια έχουν γενική κατά τόπον αρμοδιότητα).

Δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ενός φυσικού προσώπου που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, σε υποθέσεις που απορρέουν από επιχειρηματικές δραστηριότητες, είναι το πρωτοδικείο του τόπου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εν λόγω φυσικού προσώπου (ως τόπος άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται η διεύθυνση που είναι καταχωρισμένη στο δημόσιο μητρώο) αν το πρόσωπο δεν έχει τόπο άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, γενικό δικαστήριο είναι το πρωτοδικείο του τόπου της κατοικίας του και αν το πρόσωπο δεν έχει κατοικία, το πρωτοδικείο του τόπου διαμονής του.

Το κριτήριο για τον καθορισμό του δικαστηρίου γενικής αρμοδιότητας ενός νομικού προσώπου είναι η έδρα του νομικού προσώπου (βλέπε άρθρα 136–137 του νόμου αριθ. 89/2012, Συλλ., αστικός κώδικας).

Το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας διαχειριστή/ίστριας αφερεγγυότητας κατά την εκτέλεση του έργου του/της είναι το πρωτοδικείο του τόπου της έδρας του /της.

Ειδικοί κανόνες ισχύουν για το δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας του δημοσίου (το δικαστήριο του τόπου της έδρας της κρατικής οργανωτικής μονάδας που είναι αρμόδια βάσει ειδικού κανονισμού, και αν το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο δεν μπορεί να καθοριστεί μ' αυτόν τον τρόπο, το δικαστήριο του τόπου όπου επήλθαν οι περιστάσεις που αποτέλεσαν τη γενεσιουργό αιτία του αξιούμενου δικαιώματος), ενός δήμου (το δικαστήριο της περιφέρειας του δήμου) και ενός ιεραρχικά ανώτερου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (το δικαστήριο του τόπου της έδρας των διοικητικών οργάνων).

Αν εναγόμενος/-ομένη τσεχικής ιθαγένειας δεν έχει δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας ή δεν έχει δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας στην Τσεχική Δημοκρατία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της τελευταίας γνωστής κατοικίας του/της στην Τσεχική Δημοκρατία. Περιουσιακά δικαιώματα κατά πρόσωπο για το οποίο δεν υπάρχει άλλο αρμόδιο δικαστήριο στην Τσεχική Δημοκρατία μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία του εν λόγω προσώπου.

Μια αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) που στρέφεται κατά αλλοδαπού προσώπου μπορεί επίσης να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκεται η εγκατάστασή του στην Τσεχική Δημοκρατία ή μια οργανωτική μονάδα της εγκατάστασής του.

Η καθ' ύλην αρμοδιότητα ορίζει την έκταση της αρμοδιότητας μεταξύ των επιμέρους ειδών δικαστηρίων, και καθορίζει το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να εκδικάσει την υπόθεση στον πρώτο βαθμό. Στις πολιτικές δίκες, η καθ' ύλην αρμοδιότητα των δικαστηρίων υπαγορεύει ότι τα πρωτοδικεία είναι αρμόδια στον πρώτο βαθμό, εκτός αν ο νόμος ρητά ορίζει ότι καθ' ύλην αρμόδια είναι τα περιφερειακά δικαστήρια ή το Ανώτατο Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας.

Η λειτουργική αρμοδιότητα ορίζει την έκταση της αρμοδιότητας των δικαστηρίων διαφορετικού είδους που εκδικάζουν διαδοχικά την ίδια υπόθεση όποτε ασκούνται τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα (με άλλα λόγια, ορίζει ποιο δικαστήριο θα αποφασίσει επί τακτικών και έκτακτων ενδίκων μέσων).

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενώπιον του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Όπως έχει ήδη αποσαφηνιστεί ανωτέρω (βλέπε την απάντηση στην ερώτηση αριθ. 4) η καθ' ύλην αρμοδιότητα των δικαστηρίων στις πολιτικές δίκες υπαγορεύει ότι η διαδικασία στον πρώτο βαθμό εμπίπτει ουσιαδώς στην αρμοδιότητα των πρωτοδικείων.

Στην εν λόγω αρχή υπάρχουν εξαιρέσεις υπέρ των περιφερειακών δικαστηρίων, τα οποία εκδικάζουν και αποφασίζουν επί των υποθέσεων που απαριθμούνται στις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί. Πρωτίστως, πρόκειται για αποφάσεις επί υποθέσεων που λόγω της φύσης τους, απαιτούν συγκεκριμένο επίπεδο ειδικευσης και επί υποθέσεων που είναι πιο σύνθετες όσον αφορά τη νομική και ιστορική τους βάση. Τα περιφερειακά δικαστήρια αποφασίζουν ως δικαστήρια πρώτου βαθμού

α) διαφορές μεταξύ του εργοδότη και του λήπτη της παροχής που αφορούν τον αμοιβαίο συμβιβασμό σε αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές συνταξιοδοτικής ασφάλισης, ασφάλισης ασθενείας, κρατικής κοινωνικής πρόνοιας και συνδρομής λόγω ουσιώδους ανάγκης και σε διαφορές που αφορούν τον αμοιβαίο συμβιβασμό σε αντισταθμιστική αποζημίωση που καταβάλλεται λόγω του δικαιώματος χορήγησης παροχής ασφάλισης ασθενείας,

β) σε διαφορές που αφορούν τη νομιμότητα μιας απεργίας ή ανταπεργίας,

γ) σε διαφορές που αφορούν ένα αλλοδαπό κράτος ή πρόσωπα που χαιρούν διπλωματικής ασυλίας και προνομίων, αν οι εν λόγω διαφορές εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Τσεχίας,

δ) σε διαφορές που αφορούν την άσκηση διαιτητικής απόφασης για την εκτέλεση υποχρεώσεων που απορρέουν από συλλογική συμφωνία,

ε) σε υποθέσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις που συνδέονται με τη σύσταση εμπορικών εταιρειών, ιδρυμάτων, κληροδοτημάτων και κεφαλαίων από δωρεές και σε διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών, των εταιρών ή των μελών τους, καθώς και σε αμοιβαίες διαφορές μεταξύ εταιρών και μελών που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στην εμπορική εταιρεία,

στ) σε διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών, των εταιρών ή των μελών τους και των μελών των καταστατικών τους οργάνων ή των εκκαθαριστών, για σχέσεις που αφορούν την άσκηση της εξουσίας των μελών των καταστατικών οργάνων ή των εκκαθαριστών,

ζ) σε διαφορές που απορρέουν από το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας,

η) σε διαφορές που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων που έχουν απειληθεί ή παραβιαστεί λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού ή των παράνομων περιορισμών του ανταγωνισμού,

θ) σε υποθέσεις που αφορούν την προστασία της επωνυμίας και της φήμης ενός νομικού προσώπου,

ι) σε διαφορές που αφορούν την οικονομική εξασφάλιση και διαφορές που αφορούν συναλλαγματικές, γραμμάτια σε διαταγή και επενδυτικά μέσα,

ια) σε διαφορές που απορρέουν από συναλλαγές του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων,

ιβ) σε υποθέσεις που αφορούν τις γενικές συνελεύσεις της ένωσης ιδιοκτητών και τις διαφορές που απορρέουν από αυτές, με εξαίρεση τις διαφορές που αφορούν τις εισφορές των μελών της ένωσης για τη διαχείριση της στέγης και της γης, σε διαφορές που αφορούν την προκαταβολή της παροχής υπηρεσιών και τη μέθοδο κατανομής των εξόδων των υπηρεσιών,

ιγ) υποθέσεις που αφορούν τη μετατροπή εταιρειών και συνεταιρισμών, περιλαμβανομένης κάθε τυχόν διαδικασίας αποζημίωσης, σύμφωνα με ειδικό κανονισμό,

ιδ) σε διαφορές που αφορούν την αγορά εγκατάστασης, τη μίσθωση εγκατάστασης ή μέρους αυτής,

ιε) σε διαφορές που αφορούν συμβάσεις κατασκευής έργου που υπερβαίνουν το όριο των δημοσίων συμβάσεων, περιλαμβανομένων των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας είναι αρμόδιο στον πρώτο και μόνο βαθμό στη διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών αποφάσεων επί γαμικών διαφορών [τούτο δεν ισχύει για την αναγνώριση αποφάσεων από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, εφόσον εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 2201/2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000] και σε υποθέσεις αναγνώρισης και άρνησης πατρότητας δυνάμει των άρθρων 51 και 55 παράγραφος 1 του νόμου αριθ. 91/2012 Συλλ., για το διεθνές ιδιωτικό δίκαιο.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Στις αστικές διαδικασίες της Τσεχίας δεν υπάρχει γενική υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο.

Ικανότητα ενεργητικής ή παθητικής δικαστικής παράστασης

Όλοι μπορεί να ενεργούν ανεξάρτητα ενώπιον του δικαστηρίου ως διάδικοι σε δίκη στο πλαίσιο της δικαιοπρακτικής τους ικανότητας (άρθρο 20 παρ. 1 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Ένα φυσικό πρόσωπο αποκτά πλήρη ικανότητα ενεργητικής δικαστικής παράστασης με την ενηλικίωσή του. Ενήλικο θεωρείται το πρόσωπο που έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του. Πριν από αυτήν την ηλικία, η ενηλικίωση αποκτάται με την αποδοχή της αίτησης αναγνώρισης δικαιοπρακτικής ικανότητας (βλέπε άρθρο 37 του νόμου αριθ. 89/2012 Συλλ., αστικός κώδικας) ή με σύναψη γάμου. Αν ο/η διάδικος δεν έχει πλήρη ικανότητα ενεργητικής δικαστικής παράστασης, μπορεί να εκπροσωπηθεί στη διαδικασία. Το ενήλικο πρόσωπο που έχει περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα μπορεί επίσης να στερείται την ικανότητα ενεργητικής ή παθητικής δικαστικής παράστασης.

Η εκπροσώπηση απορρέει από τον νόμο ή από απόφαση δημόσιας αρχής (νόμιμη εκπροσώπηση) ή από πληρεξούσιο. Όποιος παρίσταται στη διαδικασία ως εκπρόσωπος διαδίκου πρέπει να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία της εν λόγω εκπροσώπησης.

Φυσικό πρόσωπο που δεν είναι σε θέση να ενεργήσει ανεξάρτητα ενώπιον του δικαστηρίου πρέπει να εκπροσωπηθεί από τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή τον δικαστικό συμπαραστάτη (άρθρα 22-23 και άρθρο 29α του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

Οι διάδικοι στη διαδικασία (με δικαιοπρακτική ικανότητα) μπορούν επίσης να εκπροσωπηθούν από πρόσωπο της επιλογής τους βάσει πληρεξουσίου (άρθρα 24-28α του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Μια αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) κατατίθεται ενώπιον του δικαστηρίου που έχει καθ' ύλην, κατά τόπον και λειτουργική αρμοδιότητα. Οι διευθύνσεις των επιμέρους δικαστηρίων της Τσεχίας, μπορούν να βρεθούν στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Τσεχίας: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Όλοι οι διάδικοι είναι ίσοι στη διαδικασία ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου και έχουν το δικαίωμα η ακροαματική διαδικασία να διεξάγεται στη μητρική τους γλώσσα (βλέπε άρθρο 18 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Η αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) μπορεί να κατατεθεί στη μητρική γλώσσα του ενάγοντα (αιτούντα). Ωστόσο, για την ταχύτερη δικαστική εκτίμηση της αγωγής (αίτηση κίνησης της διαδικασίας), είναι σκόπιμο τα έγγραφα που απευθύνονται στο δικαστήριο να συνοδεύονται από τη μετάφρασή τους στην τσεχική γλώσσα.

Η αίτηση κίνησης της διαδικασίας μπορεί να είναι γραπτή (βλέπε άρθρο 42 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Η γραπτή κατάθεση πρέπει να έχει έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και να αποστέλλεται μέσω δημόσιου δικτύου δεδομένων ή μέσω τηλεομοιοτυπίας. Η γραπτή κατάθεση που περιλαμβάνει αίτηση επί της ουσίας και υποβάλλεται μέσω τηλεομοιοτυπίας ή σε ηλεκτρονική μορφή θα πρέπει να αργότερο σε διάστημα 3 ημερών να ακολουθηθεί από την υποβολή του πρωτότυπου εγγράφου ή τη γραπτή υποβολή του πανομοιότυπου κειμένου. Όταν η κατάθεση γίνεται με ηλεκτρονική μορφή και φέρει πιστοποιημένη ηλεκτρονική υπογραφή (δυνάμει του νόμου αριθ. 227/2000 Συλλ., για την ηλεκτρονική υπογραφή, όπως έχει τροποποιηθεί) ή όταν μια κατάθεση γίνεται σε ηλεκτρονική μορφή δυνάμει ειδικού κανονισμού (νόμος αριθ. 300/2008 Συλλ., για τις ηλεκτρονικές πράξεις και την εγκεκριμένη μετατροπή εγγράφων) δεν απαιτείται να ακολουθηθεί η υποβολή των πρωτότυπων εγγράφων.

Η αίτηση κίνησης της διαδικασίας και το αίτημα έκδοσης διαταγής εκτέλεσης μπορούν να προβληθούν μόνον προφορικά και να καταχωριστούν (βλέπε άρθρο 14 του νόμου αριθ. 292/2013 Συλλ., για τις ειδικές δικαστικές διαδικασίες, όπως έχει τροποποιηθεί) σε διαδικασία που μπορεί να κινηθεί και χωρίς αίτηση ή σε διαδικασία για τη χορήγηση άδειας γάμου, στη διαδικασία για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία, στη διαδικασία αναγνώρισης ή άρνησης πατρότητας και στη διαδικασία υιοθεσίας. Κάθε πρωτοδίκαιο οφείλει να καταχωρίζει την κατάθεση στο μητρώο του και να τη διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στο αρμόδιο δικαστήριο. Αυτού του είδους η κατάθεση έχει την ισχύ που θα είχε αν γινόταν στο αρμόδιο δικαστήριο.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν διατίθενται προκαθορισμένα έντυπα για την κατάθεση της αγωγής (αίτηση κίνησης της διαδικασίας). Μια αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) πρέπει να περιλαμβάνει τα γενικά στοιχεία (βλέπε άρθρο 42 παράγραφος 4 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί) και τα ειδικά στοιχεία (βλέπε άρθρο 79 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τα γενικά στοιχεία περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται η αίτηση και τον προσδιορισμό του ενάγοντος. Η αγωγή πρέπει επίσης να εκθέτει σαφώς το αίτημα και την υπόθεση που αφορά και πρέπει να είναι υπογεγραμμένη και χρονολογημένη.

Τα ειδικά στοιχεία περιλαμβάνουν το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση των διαδίκων ή την ημερομηνία γέννησης και τους αριθμούς ταυτοποίησης των διαδίκων (διακριτικός τίτλος ή επωνυμία και έδρα του νομικού προσώπου, αριθμός ταυτοποίησης, όνομα της χώρας και οικεία οργανωτική μονάδα του δημοσίου που το εκπροσωπεί στο δικαστήριο), καθώς και αυτά των εκπροσώπων τους, εφόσον απαιτείται, και περιγραφή των κύριων πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία στηρίζεται ο ενάγων· η αγωγή πρέπει επίσης να αποσαφηνίζει το αίτημα του ενάγοντος.

Αν η αίτηση δεν περιλαμβάνει τα αναγκαία στοιχεία ή είναι ακατάληπτη ή ασαφής, το δικαστήριο καλεί τον διάδικο να άρει τα εν λόγω ελαττώματα μέσα σε συγκεκριμένο διάστημα, διαφορετικά η διαδικασία δεν μπορεί να συνεχιστεί λόγω αυτών και το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση κίνησης της διαδικασίας. Το δικαστήριο δεν λαμβάνει υπόψη οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχει κατατεθεί έως ότου διορθωθεί ή συμπληρωθεί ορθά (βλέπε άρθρο 43 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Η αίτηση πρέπει να υποβληθεί με τον απαιτούμενο αριθμό αντιτύπων, ώστε να διασφαλιστεί ότι το δικαστήριο θα λάβει ένα αντίτυπο και ότι κάθε διάδικος θα λάβει από ένα αντίτυπο, εφόσον απαιτείται (βλέπε άρθρο 42 παρ. 4 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Δικαστικά έξοδα για διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων της Τσεχικής Δημοκρατίας, προκύπτουν για τις πράξεις που παρατίθενται στον πίνακα εξόδων και για τις επιμέρους πράξεις που διενεργούν τα δικαστήρια και τις πράξεις που διενεργεί η διοίκηση των δικαστηρίων. Τα ποσά των εν λόγω εξόδων ορίζονται στον νόμο αριθ. 549/1991 Συλλ. για τα δικαστικά τέλη, όπως έχει τροποποιηθεί. Τα δικαστικά έξοδα είτε ορίζονται ως πάγιο ποσό είτε προσδιορίζονται ως ποσοστό, βάσει της αξίας του αντικείμενου της δίκης.

Ορισμένες υποθέσεις (πρωτίστως όσες δεν αποτελούν αντικείμενο αντιδικίας) απαλλάσσονται από τα εν λόγω έξοδα. Στις υποθέσεις που «εξαιρούνται ουσιαδώς» περιλαμβάνονται οι υποθέσεις που αφορούν την επιτροπεία, την υιοθεσία, τις υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ γονέων και τέκνων, κ.ο.κ. Οι εν λόγω διαδικασίες απαλλάσσονται πλήρως από τα έξοδα.

Οι ενάγοντες στη διαδικασία καθορισμού των πληρωμών διατροφής, αποζημίωσης για βλάβη της υγείας, εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών νόσων κ.ο.κ. απαλλάσσονται προσωπικά από τα έξοδα. Αν σε συγκεκριμένη διαδικασία ο ενάγων απαλλάσσεται προσωπικά από τα έξοδα και το δικαστήριο κάνει δεκτή την αγωγή του, ο αναγόμενος ευθύνεται για την καταβολή των εξόδων.

Ενδέχεται επίσης να γίνουν δεκτές οι καλούμενες επιμέρους απαλλαγές που συναρτώνται με την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των διαδίκων και τις ειδικές περιστάσεις της υπό εκδίκαση υπόθεσης. Αν ο/η ενάγων/-ουσα έχει ουσιαδώς ανάγκη λόγω μακροπρόθεσμης ανεργίας, σοβαρής ασθένειας, κ.ο.κ., μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την πλήρη ή εν μέρει απαλλαγή του/της από τα έξοδα. Κατά προτίμηση, η σχετική αίτηση θα πρέπει να επισυνάπτεται στην αρχική αγωγή. Όταν αποφασίζει επί των απαλλαγών από την πληρωμή των εξόδων, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία του αιτούντα, τις οικονομικές και κοινωνικές περιστάσεις, το ύψος του δικαστικού τέλους, τη φύση της αξίωσης που έχει προβληθεί, κ.ο.κ. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να πρόκειται για αυθαίρετη ή καταχρηστική άσκηση ή παρεμπόδιση δικαιωμάτων. Βλέπε επίσης «Νομική συνδρομή-Τσεχική Δημοκρατία».

Το τέλος καταβάλλεται μόλις ασκηθεί η αγωγή που κινεί τη διαδικασία. Αν δεν καταβληθεί κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης, το δικαστήριο καλεί τον διάδικο να καταβάλει το τέλος και θα του υποδείξει ότι σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους στο διάστημα που έχει ταχθεί, η διαδικασία θα ανασταλεί.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλέπε «Νομική συνδρομή-Τσεχική Δημοκρατία».

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η δίκη ξεκινά την ημέρα που η αίτηση κατατίθεται στο δικαστήριο (βλέπε άρθρο 82 αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί) ή όταν εκδίδεται από το δικαστήριο απόφαση κίνησης της διαδικασίας χωρίς αίτηση (βλέπε άρθρο 13 παρ. 2 του νόμου αριθ. 292/2013 Συλλ., για τις ειδικές δικαστικές διαδικασίες, όπως έχει τροποποιηθεί). Μόνη η κατάθεση της αγωγής (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) στο δικαστήριο κινεί τη διαδικασία και το δικαστήριο δεν επιβεβαιώνει με ειδικό τρόπο ότι έχει ξεκινήσει η διαδικασία. Αν μια αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) κατατεθεί προσωπικά στο μητρώο του δικαστηρίου, η κατάθεση μπορεί να επιβεβαιωθεί με χορήγηση σφραγισμένου αντιγράφου της αγωγής.

Αν η αίτηση έχει ελαττώματα (δεν περιλαμβάνει τα προκαθορισμένα στοιχεία ή είναι ασαφής ή ακατάληπτη), το δικαστήριο καλεί τον διάδικο να τα άρει. Αν τα εν λόγω ελαττώματα δεν αρθούν στο διάστημα που τάσσει το δικαστήριο και η διαδικασία δεν μπορεί να συνεχιστεί γι' αυτόν τον λόγο, το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση κίνησης της διαδικασίας και αναστέλλει τη διαδικασία.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Μόλις ξεκινήσει η διαδικασία, το δικαστήριο προχωρά στην εξέταση της υπόθεσης, χωρίς περαιτέρω αιτήσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι η υπόθεση θα συζητηθεί και θα κριθεί το συντομότερο δυνατό (βλέπε άρθρο 100 παρ. 1 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Το δικαστήριο οφείλει να επιδώσει την αγωγή (αίτηση κίνησης της διαδικασίας) στα λοιπά μέρη της διαδικασίας αυτοπροσώπως (βλέπε άρθρο 79 παράγραφος 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, το δικαστήριο ενημερώνει τα μέρη για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Σε περίπτωση που πρέπει να διενεργηθεί μια συγκεκριμένη δικονομική πράξη, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για τη διενέργειά της. Οι διάδικοι και οι εκπρόσωποί τους έχουν το δικαίωμα να ελέγχουν τον φάκελο της υπόθεσης, εκτός από τα πρακτικά της ψηφοφορίας, και να λαμβάνουν αποσπάσματα και αντίγραφα. Ο προεδρεύων δικαστής επιτρέπει σε κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και έγκυρους λόγους να ελέγχει τον φάκελο και να λαμβάνει αποσπάσματα και αντίγραφα, εκτός αν πρόκειται για φάκελο με περιεχόμενο που πρέπει να τηρηθεί απόρρητο (βλέπε άρθρο 44 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλ., κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/04/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που

περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Ιρλανδία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η προσφυγή στο δικαστήριο είναι συχνά η έσχατη λύση, όταν άλλες απόπειρες επίλυσης της διαφοράς έχουν αποτύχει. Ως εναλλακτική της προσφυγής στο δικαστήριο, παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης των εναλλακτικών τρόπων επίλυσης διαφορών (βλ. το τμήμα «Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών»).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες προσφυγής στο δικαστήριο διαφέρουν ανάλογα με την υπόθεση. Το ζήτημα των ισχυουσών προθεσμιών μπορεί να διευκρινιστεί από νομικό σύμβουλο ή από [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ](#) σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλ. το τμήμα «[Διεθνής δικαιοδοσία](#)».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Στα κατώτερα δικαστήρια [δηλαδή, στα κομητειακά δικαστήρια (Circuit Courts) και στα περιφερειακά δικαστήρια (District Courts)], το αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης δικαστήριο καθορίζεται βάσει του τόπου στον οποίο ο εναγόμενος ή κάποιος εκ των εναγομένων διατηρεί τη συνήθη διαμονή του ή ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, επιχείρηση ή εργασία. Στις περισσότερες υποθέσεις διαφοράς από σύμβαση, αρμόδιο θα είναι το κομητειακό ή το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου που φέρεται ως ο τόπος σύναψης της σύμβασης στις διαφορές από αδικοπραξία, του τόπου που φέρεται ως ο τόπος τέλεσης της αδικοπραξίας, στις διαφορές οικογενειακού δικαίου, του τόπου διαμονής του ενάγοντος και στις διαφορές που αφορούν την κατοχή ή την κυριότητα επί ακινήτου, του τόπου όπου βρίσκεται το επίδικο ακίνητο.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την αρμοδιότητα των δικαστηρίων, βλ. το τμήμα «[Διεθνής δικαιοδοσία](#)»

Ο δικτυακός τόπος της [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ](#) παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση των δικαστηρίων. Επιπλέον, δημοσιεύει ένα φυλλάδιο με τίτλο «Explaining the Courts» (Πώς λειτουργούν τα δικαστήρια) για την ενημέρωση του κοινού. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δικαστικό σύστημα διατίθενται επίσης από την [Υπηρεσία Ενημέρωσης των Πολιτών](#).

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Το αρμόδιο εκάστοτε δικαστήριο καθορίζεται με βάση το είδος (από σύμβαση, αδικοπραξία κ.λπ.) και την αξία της διαφοράς.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. το τμήμα «[Διεθνής δικαιοδοσία](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Η χρήση ενδιάμεσου δεν είναι πάντοτε απαραίτητη, αλλά η σχετική απόφαση επαφίεται σε εσάς και εξαρτάται από την πολυπλοκότητα της υπόθεσής σας. Αν αποφασίσετε να χρησιμοποιήσετε ενδιάμεσο, αυτός πρέπει να είναι δικηγόρος. Αρμόδιος φορέας για τη διαπίστευση των δικηγόρων και τη ρύθμιση του δικηγορικού επαγγέλματος είναι ο [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ](#).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η αίτηση πρέπει να κατατεθεί στο εκάστοτε αρμόδιο γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας, ανάλογα με το ποσό της αποζημίωσης που ζητάτε (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αρμόδιο δικαστήριο, βλ. το τμήμα «[Διεθνής δικαιοδοσία](#)»). Γραφεία της Δικαστικής Υπηρεσίας υπάρχουν σε ολόκληρη την Ιρλανδία, ενώ πληροφορίες σχετικά με τις διευθύνσεις και τα ωράρια λειτουργίας τους παρέχονται στον δικτυακό τόπο της [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ](#).

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Στην Ιρλανδία, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί είτε στην αγγλική είτε στην ιρλανδική γλώσσα. Η αίτηση πρέπει να συμπληρωθεί σε ειδικό έντυπο, το οποίο αφορά ειδικά το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεστε. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, αλλά πρέπει να την καταθέσετε αυτοπροσώπως στο αρμόδιο γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί προφορικά.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Για την άσκηση αγωγής υπάρχουν ειδικά έντυπα, από τα οποία πολλά μπορούν να τηλεφορτωθούν από τον δικτυακό τόπο της [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ](#), ενώ τα υπόλοιπα περιέχονται στον οικείο [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ](#). Τα έντυπα αυτά αναφέρουν ποια στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνονται στον φάκελο. Ως έναν βαθμό, μπορεί να ζητηθεί καθοδήγηση από τους υπαλλήλους της Δικαστικής Υπηρεσίας, πλην όμως αυτοί μπορούν να παρέχουν μόνο διαδικαστικές πληροφορίες, καθώς τους απαγορεύεται να διατυπώνουν απόψεις ως προς την ουσία αγωγής ή να παρέχουν συμβουλές σχετικά με τη διεκπεραίωσή της.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Δικαστικά έξοδα, τα οποία ονομάζονται «δικαστικά τέλη», πρέπει να καταβληθούν για τα περισσότερα είδη αιτήσεων. Τα τέλη πρέπει να καταβληθούν κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης στο αρμόδιο γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας. Πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα καταβλητέα τέλη παρέχονται στον δικτυακό τόπο της [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ](#). Η αμοιβή του δικηγόρου, αν χρησιμοποιήσετε τέτοιον, αποτελεί διαφορετικό ζήτημα και δεν αφορά τη Δικαστική Υπηρεσία. Αν προσλάβετε δικηγόρο, αυτός θα σας ενημερώσει για την αμοιβή που θα σας χρεώσει και για τον χρόνο καταβολής της.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλέπε το τμήμα «[Νομική συνδρομή](#)».

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επίσημως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται επίσημως ασκηθείσα από την έκδοση της σχετικής πράξης από το γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας. Ανάλογα με το δικαστήριο στο οποίο ασκείτε την αγωγή σας, η εν λόγω πράξη μπορεί να μην εκδοθεί μέχρι την επίδοση της αγωγής στον αντίδικο. Στο δικαστήριο μικροδιαφορών, ο γραμματέας του δικαστηρίου επιδίδει την αγωγή σας στον αντίδικο. Σε άλλα δικαστήρια, θα πρέπει να επιδώσετε ο ίδιος την αγωγή σας ή να αναθέσετε την επίδοσή της σε ενδιάμεσο. Για να πληροφορηθείτε τι ισχύει στην περίπτωση σας, μπορείτε να απευθυνθείτε στο γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας στο οποίο έχετε αποφασίσει να υποβάλετε την αγωγή σας. Οι υπάλληλοι της Δικαστικής Υπηρεσίας θα σας ενημερώσουν αν τυχόν δεν έχετε εκπληρώσει όλες τις διαδικαστικές διατυπώσεις για την άσκηση της αγωγής σας, ωστόσο, εναπόκειται στον δικαστή να κρίνει αν η αγωγή σας έχει ασκηθεί εγκύρως.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Ο [ΕΓΓΡΑΦΕΙΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ](#) κάθε δικαστηρίου ορίζει τις ισχύουσες προθεσμίες, μπορείτε δε να ζητήσετε σχετικές πληροφορίες από το γραφείο της Δικαστικής Υπηρεσίας στο οποίο θα υποβάλετε την αγωγή σας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/11/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Ελλάδα

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Πράγματι, θα ήταν ίσως ενδεδειγμένο να χρησιμοποιήσει κανείς τους "Εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών". Βλέπε σχετικό θέμα.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος προσφυγής διαφέρουν πράγματι ανάλογα με την περίπτωση. Αυτό το ζήτημα της παραγραφής μπορεί να διευκρινιστεί από νομικό σύμβουλο ή από γραφείο ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε το θέμα "Αρμοδιότητα δικαστηρίων".

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε το θέμα "Αρμοδιότητα δικαστηρίων - Ελλάδα"

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Βλέπε το θέμα "Αρμοδιότητα δικαστηρίων - Ελλάδα".

Ακολουθητέα διαδικασία για την προσφυγή σε δικαστήριο

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Η προσφυγή γίνεται υποχρεωτικά με δικηγόρο, εκτός από: 1) στο Ειρηνοδικείο, 2) στα ασφαλιστικά μέτρα και 3) για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος (αρθ. 94 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ), 4) στην εργατική διαδικασία ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή Ειρηνοδικείου (αρ. 665 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ). Κατά συνέπεια ο κανόνας είναι να παρίσταται δικαστικός πληρεξούσιος. Κατ' εξαίρεση μπορεί να υπάρξει αυτοπρόσωπη παράσταση σε ορισμένες διαδικασίες, όπως ασφαλιστικά μέτρα, μικροδιαφορές, εργατικές διαφορές κλπ.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Για να κινηθεί η δικαστική διαδικασία, απαιτείται η κατάθεση αίτηματος στη Γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Για τη σύνταξη της αγωγής πρέπει ο ενδιαφερόμενος να απευθυνθεί σε δικηγόρο ο οποίος θα την καταθέσει στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

α) Η αίτηση αγωγής, καταρτίζεται μόνο στην Ελληνική γλώσσα,

β) ο κανόνας είναι η έγγραφη κατάρτιση της. Προφορική άσκηση επιτρέπεται στα Ειρηνοδικεία στην έδρα των οποίων δεν υπάρχουν διορισμένοι δικηγόροι ή δικολάβοι, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση (άρθρο 111, 115, 215 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.) και

γ) η κατάθεση της αίτησης αγωγής μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή (άρθρα 117 παρ. 2 και 119 παρ. 4 ΚΠολΔ, Π.Δ. 25/2012)

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν υπάρχουν ειδικά έντυπα προσφυγών. Ο φάκελος αποτελείται από την αγωγή, όπου αυτή απαιτείται (δεν είναι υποχρεωτική στο Ειρηνοδικείο και στα ασφαλιστικά μέτρα) και όταν τα αποδεικτικά έγγραφα τα προσκομίζει ο διάδικος.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Πληρώνονται τέλη: Ο διάδικος επιβαρύνεται με τα σχετικά έξοδα και τέλη. Έτσι, ο ενάγων πληρώνει το χαρτόσημο, δικαστικό ένσημο και τέλη υπέρ διαφόρων ταμείων (π.χ. Τ.Ν., ΤΠΔΑ, κ.λ.π.) που καταβάλλονται ταυτόχρονα με την άσκηση της αγωγής. Ο χρόνος και ο τρόπος πληρωμής του δικηγόρου, είναι ζήτημα συμφωνίας με το διάδικο.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ναι, υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 194-204 Κ.Πολ.Δ. (αν δεν μπορεί ο διάδικος, να καταβάλει τα έξοδα της δίκης χωρίς να περιοριστούν από αυτό τα απαραίτητα μέσα για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του). Απαιτείται: 1. Πιστοποιητικό του δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας της κατοικίας του αιτούντος για την επαγγελματική, οικονομική και οικογενειακή του κατάσταση και 2. πιστοποιητικό του οικονομικού εφόρου της κατοικίας του, το οποίο βεβαιώνει αν υπέβαλε δήλωση, κατά την τελευταία τριετία για φόρο εισοδήματος ή οποιοδήποτε άμεσο φόρο, καθώς και την εξακρίβωση της δήλωσης μετά από έλεγχο.

Συνέχεια που δίνεται στην προσφυγή

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Ασκείται με την κατάθεσή της στη Γραμματεία του δικαστηρίου όπου απευθύνεται και με την επίδοσή αντιγράφου της στον εναγόμενο (άρθρο 215 Κ.Πολ.Δ.). Η σύνταξη και κατάθεση έκθεσης αποτελεί βεβαίωση της άσκησης προσφυγής Όταν κατατεθεί η αγωγή, στο αρμόδιο δικαστήριο, γίνεται πράξη κατάθεσης αυτής και προσδιορίζεται δικασιμότητάς της, ώστε ο ενάγων, να έχει στοιχεία για την κατάθεσή της.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Ο χρόνος συζήτησης της αγωγής, προσδιορίζεται από τη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου και ο διάδικος καλείται, σε κάθε νεότερη συνεδρίαση του δικαστηρίου ή τη διενέργεια κάθε πράξης, κατά την πορεία της δίκης. Δικαίωμα να επισπεύσει τη συζήτηση έχει οποιοσδήποτε διάδικος. Οδηγίες δίδονται και από τον πληρεξούσιο δικηγόρο.

Τέλος, όσον αφορά σε όλες τις ερωτήσεις στο Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, το Εφετείο, είναι υποχρεωτική η παρουσία του δικηγόρου, έστω και αν στα προαναφερθέντα δικαστήρια, πρώτου βαθμού, δεν υπάρχει ανάγκη στις συγκεκριμένες περιπτώσεις (της πρώτης ερώτησης) για την παρουσία δικαστικού πληρεξουσίου. Τούτο, βέβαια, είναι αυτονόητο πως συμβαίνει και για τις δίκες ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αρείου Πάγου).

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/10/2017

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [es](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε

πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Ενδειγμένες ενέργειες; - Ισπανία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Οι διαφορές μπορούν να επιλυθούν χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια. Για τον σκοπό αυτόν μπορείτε να συμβουλευτείτε τις πληροφορίες για την εναλλακτική επίλυση διαφορών, όπως η [διαμεσολάβηση](#).

Οι διάδικοι μπορούν επίσης να ζητούν διαμεσολάβηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η προθεσμία προσφυγής στη δικαιοσύνη διαφέρει ανάλογα με την περίπτωση. Επειδή οι προθεσμίες ή οι χρόνοι παραγραφής είναι νομικά περίπλοκο ζήτημα, συνιστάται να συμβουλευέστε δικηγόρο ή γραφείο που παρέχει πληροφορίες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Ο γενικός κανόνας, που αναφέρεται με αποκλειστικά ενδεικτικό χαρακτήρα, είναι ότι:

α) ο χρόνος παραγραφής για τις αξιώσεις από συμβατικές οφειλές είναι πέντε έτη.

β) ο χρόνος παραγραφής για τις αξιώσεις από αδικοπρακτικές ζημιές είναι ένα έτος.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Εάν επιλέξετε να επιλύσετε δικαστικά τη διαφορά σας, πρέπει να προσφύγετε σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Για το θέμα αυτό πρέπει να συμβουλευτείτε τους κανόνες για την αρμοδιότητα στην ενότητα [Competencia de los tribunales](#)

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Για το θέμα αυτό πρέπει να συμβουλευτείτε τους κανόνες για την αρμοδιότητα στην ενότητα [Competencia de los tribunales](#)

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Ο γενικός κανόνας για να προσφύγετε στο δικαστήριο είναι ότι πρέπει να διορίσετε:

α) δικονομικό αντιπρόσωπο (*procurador*), και

β) δικηγόρο που θα ενεργήσει για λογαριασμό σας στο δικαστήριο.

Δεν χρειάζεται να διορίσετε τους εν λόγω επαγγελματίες στις εξής περιπτώσεις:

Όταν το ποσό της διαφοράς δεν υπερβαίνει τα 2 000 ευρώ.

Για την κατάθεση αίτησης με την ειδική ταχεία διαδικασία που είναι γνωστή ως «διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής», υπό τον όρο ότι προσκομίζετε αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την οφειλή. Στις εν λόγω περιπτώσεις δεν τίθεται όριο στο ποσό της αξίωσης.

Για την κατάθεση αίτησης για επείγοντα μέτρα πριν από την κίνηση της διαδικασίας. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τα προσωρινά ασφαλιστικά μέτρα στη διαδικασία ακύρωσης γάμου, δικαστικού χωρισμού ή διαζυγίου. Τα μέτρα αποσκοπούν στη διευθέτηση των πλέον επιτακτικών προσωπικών και οικονομικών αναγκών των συζύγων και των τέκνων τους, σε περίπτωση που ένας από τους συζύγους επιδιώκει να κινήσει διαδικασίες ακύρωσης γάμου, δικαστικού χωρισμού ή διαζυγίου.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Οι αιτήσεις πρέπει να κατατίθενται στη γραμματεία του δικαστηρίου του συγκεκριμένου τόπου. Θα επιληφθεί της αίτησης:

α) ο δικαστικός υπάλληλος που είναι αρμόδιος για τη γραμματεία και τις γενικές κοινές υπηρεσίες ή

β) ο υπάλληλος της γραμματείας που έχει οριστεί να ενεργεί υπό την εποπτεία και την ευθύνη του γραμματέα.

Οι γραμματείες του δικαστηρίου και οι υπάλληλοι που διορίζονται από αυτούς είναι τα μόνα πρόσωπα που μπορούν να επιβεβαιώσουν την ημερομηνία και τον χρόνο κατάθεσης των αγωγών, των εισαγωγικών της διαδικασίας εγγράφων και κάθε άλλου εγγράφου για το οποίο υπάρχει υποχρεωτική προθεσμία.

Οι αστικές ή οι εμπορικές αγωγές δεν μπορούν να κατατίθενται ενώπιον άλλου δημόσιου φορέα, ούτε καν του δικαστηρίου υπηρεσίας.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Καταρχήν, στη διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου πρέπει να χρησιμοποιείται η ισπανική γλώσσα. Στις αυτόνομες κοινότητες που έχουν τη δική τους γλώσσα (Καταλονία, Βαλένθια, Βαλεαρίδες Νήσοι, Γαλικία και Χώρα των Βάσκων), μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται η εν λόγω γλώσσα.

Όποιος άλλος μετέχει στη διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιεί είτε την ισπανική γλώσσα είτε τη γλώσσα της αυτόνομης κοινότητας στην οποία εκδικάζεται η υπόθεση, τόσο στην έγγραφη όσο και στην προφορική διαδικασία. Αν κάποιος δεν μπορεί να κατανοήσει τη γλώσσα της αυτόνομης κοινότητας, το δικαστήριο διορίζει διερμηνέα για τη μετάφραση στην ισπανική γλώσσα όταν αυτό προβλέπεται από τον νόμο ή έπεται από αίτημα του προσώπου που επικαλείται παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνάς του. Αν ένα πρόσωπο που παρεμβαίνει στη διαδικασία χωρίς να είναι διάδικος χρησιμοποιεί διαφορετική γλώσσα επειδή δεν γνωρίζει την ισπανική γλώσσα ή τη γλώσσα της αυτόνομης κοινότητας, το πρόσωπο αυτό είναι υπεύθυνο για την παροχή διερμηνείας. Η διαδικασία πρέπει πάντοτε να κινείται γραπτώς με έγγραφο που είναι γνωστό ως «αγωγή» (*demanda*). Αν το ποσό της αγωγής δεν υπερβαίνει τα 2 000 ευρώ, το εν λόγω έγγραφο μπορεί να είναι ένα απλό έγγραφο που να περιέχει τις εξής πληροφορίες:

α) τα προσωπικά στοιχεία και τη διεύθυνση του ενάγοντος και τα προσωπικά στοιχεία και τη διεύθυνση του αντιδίκου, αν αυτά είναι γνωστά.

β) το ακριβές αίτημα του ενάγοντος από τον αντίδικο.

Όσοι δεν ορίζουν δικονομικό αντιπρόσωπο μπορούν να επιλέξουν να επικοινωνούν ηλεκτρονικά με το δικαστήριο. Μπορούν να μεταβάλουν οποτεδήποτε τη μέθοδο που έχουν επιλέξει.

Όλοι οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα καλούνται να κάνουν χρήση των τηλεματικών ή ηλεκτρονικών συστημάτων που διαθέτουν οι δικαστικές υπηρεσίες τόσο για την κατάθεση της αρχικής αίτησης όσο και για την κατάθεση των μεταγενέστερων εγγράφων της αγωγής, καθώς και άλλων εγγράφων, προκειμένου να διασφαλίσουν τον αυθεντικό χαρακτήρα των καταθέσεων και την αξιόπιστη καταγραφή της αποστολής και της πλήρους παραλαβής, καθώς και την απόδειξη της ημερομηνίας αποστολής και παραλαβής.

Ωστόσο, τα πρόσωπα και οι φορείς που παρατίθενται παρακάτω οφείλουν να συναλλάσσονται ηλεκτρονικά με τα δικαστήρια:

α) Νομικά πρόσωπα.

β) Ενώσεις χωρίς νομική προσωπικότητα.

γ) Όσοι ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα που απαιτεί την υποχρεωτική συμμετοχή σε επαγγελματικό φορέα για τις διαδικασίες και τις συναλλαγές που έχουν με τα δικαστήρια στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

δ) Συμβολαιογράφοι και διαχειριστές μητρώων.

ε) Όσοι εκπροσωπούν πρόσωπο που οφείλει να συναλλάσσεται ηλεκτρονικά με τα δικαστήρια.

στ) Δημόσιοι υπάλληλοι, για διαδικασίες και συναλλαγές που διεξάγονται στο πλαίσιο των επίσημων καθηκόντων τους.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Διατίθενται τυποποιημένα έντυπα για την κατάθεση αγωγών χρηματικού ύψους έως 2 000 ευρώ και για οικονομικές αξιώσεις που εγείρονται με την ειδική διαδικασία που είναι γνωστή ως «διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής». Δεν υπάρχει όριο στο ποσό που μπορεί να ζητηθεί με τη διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής, ωστόσο οφείλετε να παράσχετε αποδεικτικά στοιχεία της οφειλής.

Τα εν λόγω έντυπα (με τα σχετικά εγχειρίδια χρήστη) διατίθενται στο διαδίκτυο στη διεύθυνση:

[http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Servicios/Atencion-Ciudadana/Modelos-normalizados/El-juicio-verbal-](http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Servicios/Atencion-Ciudadana/Modelos-normalizados/El-juicio-verbal)

<http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Servicios/Atencion-Ciudadana/Modelos-normalizados/El-proceso-monitorio>

Είναι επίσης διαθέσιμα στο κοινό στις γραμματείες των δικαστηρίων και τις κεντρικές υπηρεσίες κάθε δικαστικής περιφέρειας.

Αν δεν υπάρχει ή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί έντυπο, πρέπει να υποβάλετε γραπτώς την αγωγή σας στο δικαστήριο. Για αγωγές με αξιώσεις που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 2 000 ευρώ, πρόκειται για εξαιρετικά απλό έγγραφο. Το μόνο που πρέπει να περιέχει είναι τα προσωπικά στοιχεία του ενάγοντος, τα προσωπικά στοιχεία του αντιδίκου, αν είναι γνωστά, και ακριβή περιγραφή του αιτήματός του ενάγοντος. Για αγωγές με αξιώσεις άνω των 2 000 ευρώ, το έγγραφο είναι πιο σύνθετο, διότι πρέπει επίσης να περιλαμβάνει περιγραφή των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, τη νόμιμη βάση της αξίωσης και λεπτομερή κατάλογο που να παραθέτει με σαφήνεια τα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που κατατίθενται.

Και στις δύο περιπτώσεις, η αρχική αγωγή πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την αξίωση, μαζί με κάθε τυχόν έκθεση πραγματογνώμονα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν την υπόθεση. Γενικά, τα εν λόγω έγγραφα δεν μπορούν να κατατεθούν μεταγενέστερα, παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα φυσικά πρόσωπα δεν υποχρεούνται να καταβάλουν τέλη.

Τα νομικά πρόσωπα (εταιρείες, ιδρύματα, ενώσεις) υποχρεούνται να καταβάλουν τέλος για την άσκηση αγωγής στα πολιτικά, εμπορικά ή διοικητικά δικαστήρια αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας και για την προσφυγή κατά απόφασης που έχει εκδοθεί από τα κοινωνικά δικαστήρια. Δεν καταβάλλονται τέλη στα ποινικά δικαστήρια. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στη διεύθυνση:

<https://www.agenciatributaria.gob.es/AEAT.sede/Ayuda/GC07.shtml>

Στην αυτόνομη κοινότητα της Καταλονίας, τα νομικά πρόσωπα (όχι όμως και τα φυσικά πρόσωπα) πρέπει να καταβάλουν τέλος:

http://administraciojusticia.gencat.cat/ca/serveis_als_ciutadans/gestions_i_tramits/taxes_adm_justicia/taxes_admjus_cat/

Δεν υπάρχουν τυποποιημένοι πίνακες αμοιβών για τις αμοιβές των δικηγόρων. Τόσο το ύψος της αμοιβής όσο και η μέθοδος πληρωμής ορίζονται με αμοιβαία συμφωνία με τον πελάτη.

Υπάρχει τυποποιημένος πίνακας αμοιβών για τους δικονομικούς αντιπροσώπους. Πρβλ.

<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-21104&p=20060128&tn=0>

Γενικά, οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα ζητούν να γίνει μια αρχική πληρωμή για την κάλυψη των αρχικών εξόδων, η οποία συμφωνείται με τα συνολικά τέλη και αμοιβές. Η διαδικασία χωρίζεται σε στάδια και οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα μπορούν να ζητήσουν από τους πελάτες τους να καταβάλουν το ανάλογο ποσοστό από τα συνολικά τέλη και τις αμοιβές κατά την έναρξη του εκάστοτε σταδίου.

Οι ασκούντες νομικά επαγγέλματα ζητούν συνήθως την εξόφληση κατά την ολοκλήρωση της υπόθεσης.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Όσοι μπορούν να αποδείξουν ότι δεν διαθέτουν επαρκή μέσα για να προσφύγουν στο δικαστήριο δικαιούνται νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας). Οι πόροι τους αξιολογούνται με χρήση ενός δείκτη που είναι γνωστός ως IPREM (κρατικός δείκτης του επιπέδου του βασικού εισοδήματος).

Ένα φυσικό πρόσωπο λογίζεται ότι στερείται τα μέσα προσφυγής στο δικαστήριο αν το ετήσιο οικογενειακό του εισόδημα από κάθε πηγή δεν υπερβαίνει:

α) κατά δύο φορές τον δείκτη IPREM, όπως αυτός ισχύει κατά τον χρόνο της αίτησης, για τα φυσικά πρόσωπα που δεν είναι μέλη οικογενειακής μονάδας.

β) κατά δυόμισι φορές τον δείκτη IPREM, όπως αυτός ισχύει κατά τον χρόνο της αίτησης, για τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη οικογενειακής μονάδας η οποία απαρτίζεται από λιγότερα από τέσσερα άτομα.

γ) κατά τρεις φορές τον δείκτη IPREM, για τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη μιας τουλάχιστον τετραμελούς οικογενειακής μονάδας.

Για το 2017, ο ετήσιος δείκτης IPREM ανέρχεται στα 6 390,13 ευρώ.

Νομική συνδρομή ενδέχεται επίσης να δικαιούνται ορισμένοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται επισήμως ασκηθείσα από την ημέρα κατάθεσης, εφόσον κατατέθηκε στη γραμματεία και εκδόθηκε διαταγή που κρίνει παραδεκτό τον περαιτέρω έλεγχο της, έπειτα από επιβεβαίωση ότι η υπόθεση εμπίπτει στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

Η απόφαση του δικαστηρίου για το παραδεκτό της αγωγής καθώς και κάθε μεταγενέστερη απόφαση που θα ληφθεί για την υπόθεση θα σας γνωστοποιηθεί μέσω του δικονομικού αντιπροσώπου σας (αν υπάρχει αντιπρόσωπος). Αν δεν χρειάζεται να οριστεί δικονομικός αντιπρόσωπος, θα ενημερωθείτε απευθείας με συστημένη αποστολή στη διεύθυνση που αναγράφεται στην αγωγή.

Αν η αγωγή περιέχει σφάλμα εξαιτίας του οποίου είναι απαράδεκτος ο έλεγχός της, το δικαστήριο θα σας τάξει προθεσμία για να το διορθώσετε. Εάν το σφάλμα δεν διορθωθεί, ο γραμματέας του δικαστηρίου θα ενημερώσει τον δικαστή, ο οποίος θα αποφασίσει αν θα επιτρέψει τον περαιτέρω έλεγχο της αγωγής.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Οι διάδικοι ενημερώνονται αμέσως για όλα τα στάδια ή τα συμβάντα της διαδικασίας, είτε απευθείας είτε μέσω του δικονομικού τους αντιπροσώπου (αν υπάρχει αντιπρόσωπος).

Ο γενικός κανόνας είναι ότι δεν προβλέπονται καθορισμένα χρονοδιαγράμματα για τη διαδικασία, ωστόσο πρέπει να τηρούνται ορισμένες προθεσμίες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/04/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Γαλλία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Θα ήταν ίσως προτιμότερο να χρησιμοποιήσει κανείς εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών. Βλέπε σχετικό θέμα.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι περίοδοι παραγραφής διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση. Το ζήτημα των περιόδων παραγραφής μπορεί να διευκρινιστεί με τη λήψη νομικών συμβουλών ή με τη βοήθεια υπηρεσίας ενημέρωσης των πολιτών ως προς την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε το θέμα «**Αρμοδιότητα δικαστηρίων**».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε το θέμα «**Αρμοδιότητα δικαστηρίων**».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επιδικίου ποσού;

Βλέπε το θέμα «**Αρμοδιότητα δικαστηρίων**».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι απαραίτητες οι υπηρεσίες δικαστικού επιμελητή όταν η διαδικασία πρέπει να κινηθεί με κλήση που επιδίδεται από τον προσφεύγοντα στη δικαιοσύνη στον αντίδικο του. Η κλήση επιδίδεται μόνο από δικαστικό επιμελητή. Αυτό ισχύει στην περίπτωση διαδικασίας ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου (tribunal de grande instance), με την εξαίρεση των διαδικασιών στις οποίες δεν είναι υποχρεωτική η παρουσία δικηγόρου. Σημειώνεται ότι η προσφυγή στο δικαστήριο με κλήση είναι υποχρεωτική για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων (référé). Στις υποθέσεις διαζυγίου, στις οποίες είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου, η διαδικασία κινείται με αίτηση.

Ο δικαστής ανηλίκων επιλαμβάνεται κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται από έναν από τους γονείς, από τον κηδεμόνα ή από τον ίδιο τον ανήλικο.

Η κλήση είναι υποχρεωτική ενώπιον του δικαστή της εκτέλεσης, με την εξαίρεση των διαδικασιών εκτέλεσης αποφάσεων οι οποίες σχετίζονται με αποβολή από μίσθιο.

Η κλήση δεν είναι υποχρεωτική ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου (tribunal d'instance) για αγωγές η αξία του αντικείμενου των οποίων δεν υπερβαίνει τα 4.000 EUR, καθώς και για τη διαδικασία διαταγής πληρωμής η οποία σχετίζεται με συμβατικές ή εκ του νόμου απαιτήσεις ορισμένου ποσού.

Η διαδικασία διαταγής πληρωμής ενώπιον του εμποροδικείου (tribunal de commerce), που επιτρέπει την προσφυγή σ' αυτό με απλή αίτηση, αφορά απαιτήσεις που προέρχονται από τραπεζική, συναλλαγματική, γραμμάτιο ή πύνακα εκχώρησης. Στις λοιπές υποθέσεις, η προσφυγή στο δικαστήριο γίνεται με κλήση.

Η προσφυγή ενώπιον του εργατοδικείου (conseil des prud'hommes) μπορεί να διατυπωθεί με συστημένη επιστολή ή απευθείας στη γραμματεία του δικαστηρίου, γραπτώς ή προφορικά.

Η προσφυγή ενώπιον του δικαστηρίου αγροτικών μισθώσεων (tribunal paritaire des baux ruraux) γίνεται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής, η οποία απευθύνεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, με την εξαίρεση των υποθέσεων όπου η κίνηση διαδικασίας υπόκειται στην υποχρέωση δημοσίευσης στο κτηματολόγιο και όπου οι ενέργειες του δικαστικού επιμελητή είναι υποχρεωτικές.

Το δικαστήριο κοινωνικών υποθέσεων (tribunal des affaires sociales) δεν μπορεί να επιληφθεί παρά μόνο μετά από προηγούμενη προσφυγή ενώπιον της επιτροπής φιλικού διακανονισμού. Η αγωγή υποβάλλεται με επιστολή ή δήλωση που κατατίθεται στη γραμματεία.

Οι διάδικοι μπορούν επίσης να προσφύγουν στο δικαστήριο με κοινή αίτηση, δηλαδή με από κοινού ενέργεια με την οποία υποβάλλουν τις αξιώσεις τους ενώπιον του δικαστή. Η εν λόγω αίτηση διαβιβάζεται στη γραμματεία.

Καταρχήν, ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, η εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι υποχρεωτική, με την εξαίρεση των υποθέσεων που αφορούν εμπορικές μισθώσεις, ασφαλιστικά μέτρα, εκτός σε θέματα εμπορικών μισθώσεων, ασφαλιστικών μέτρων, έκπτωση από το δικαίωμα άσκησης της γονικής μέριμνας ή αφαίρεση αυτής και της κήρυξης παιδιού σε εγκατάλειψη. Η εκπροσώπηση από δικηγόρο του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων δεν είναι υποχρεωτική όσον αφορά την ανάθεση της γονικής μέριμνας, τις διαδικασίες μετά το διαζύγιο, τη γονική μέριμνα, τον καθορισμό της συνεισφοράς στα βάρη του γάμου και τις υποχρεώσεις διατροφής.

Η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν είναι υποχρεωτική ενώπιον του εμποροδικείου, του μονομελούς πρωτοδικείου, του δικαστή της εκτέλεσης, του δικαστή ανηλίκων, του δικαστηρίου κοινωνικών υποθέσεων, του εργατοδικείου και του δικαστηρίου αγροτικών μισθώσεων.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Για κάθε αίτημα παροχής πληροφοριών, θα πρέπει να απευθύνεστε στις υπηρεσίες εξυπηρέτησης του κοινού του εκάστοτε δικαστηρίου. Επιπλέον, στα περισσότερα δικαστήρια, κέντρα νομικής αρωγής (maisons de justice et du droit) και δημαρχεία παρέχονται δωρεάν νομικές συμβουλές.

Για να προσφύγετε στη δικαιοσύνη, πρέπει να απευθυνθείτε στη γραμματεία του δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Τα γαλλικά είναι η μόνη γλώσσα που γίνεται δεκτή. Οι διάδικοι μπορούν να επικουρούνται από διερμηνέα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αλλά ο δικαστής δεν είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει της υπηρεσίες διερμηνέα αν γνωρίζει τη γλώσσα στην οποία εκφράζεται ο διάδικος.

Καταρχήν, η αίτηση πρέπει να είναι γραπτή. Ωστόσο, ενώπιον του εργατοδικείου και στο πλαίσιο της διαδικασίας δήλωσης ενώπιον της γραμματείας του μονομελούς πρωτοδικείου, μπορεί να διατυπωθεί προφορικά και να καταχωριστεί με φροντίδα της γραμματείας.

Η προσφυγή ενώπιον του εργατοδικείου μπορεί επίσης να προκύψει κατόπιν εκούσιας παράστασης των διαδίκων ενώπιον του τμήματος συμβιβασμών του εν λόγω δικαστηρίου.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν επιτρέπεται η προσφυγή ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου μέσω τηλεμοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Η μόνη διαδικασία για την οποία υπάρχει έντυπο αίτησης είναι η δήλωση στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου. Όσον αφορά τις λοιπές διαδικασίες, ο φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αφορούν τον ενάγοντα και τον αντίδικο, καθώς και τα στοιχεία που σχετίζονται με το αντικείμενο της διαφοράς, που πρέπει να υποβληθούν, ανάλογα με την περίπτωση, στη γραμματεία κατά τον χρόνο κίνησης της διαδικασίας ή στο δικαστήριο κατά τον χρόνο της επ' ακροατηρίου διαδικασίας.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Καταρχήν, οι διαδικαστικές πράξεις δεν υπόκεινται σε τέλος υπέρ του δημοσίου, πλην εκείνων που αφορούν τα εμπορικά δικαστήρια – για τα οποία υπάρχει πίνακας εξόδων γραμματείας.

Ωστόσο, από την έκδοση του διατάγματος 2011-1202 της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με τα δικαιώματα υπέρ του ταμείου αποζημίωσης των πρακτικών δικηγόρων παρ' εφέταις (anoués) και με το τέλος υπέρ νομικής συνδρομής, καταβάλλεται τέλος 35 EUR κατά την υποβολή της αίτησης. Η καταβολή μπορεί να γίνει στη γραμματεία του δικαστηρίου με τραπεζική κάρτα.

Σε περίπτωση έφεσης, προστίθεται το ποσό των 150 EUR, το οποίο καταβάλλεται και από τα δύο μέρη υπέρ του ταμείου αποζημίωσης των πρακτικών δικηγόρων παρ' εφέταις (anoués), των οποίων το επάγγελμα συγχωνεύθηκε με εκείνο του δικηγόρου από την 1η Ιανουαρίου 2012, ημερομηνία από την οποία οι υπηρεσίες τους δεν είναι πλέον υποχρεωτικές.

Τα έξοδα καλύπτουν τις δαπάνες που προκύπτουν από τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Ειδικότερα, περιλαμβάνουν τις αποζημιώσεις των μαρτύρων, τις αμοιβές των πραγματογνωμόνων και τα έξοδα των δικαστικών επιμελητών και των δικηγόρων πέραν της αμοιβής τους. Ορισμένα έξοδα μπορούν να

καταβληθούν στην αρχή ή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Μετά το πέρας της διαδικασίας, τα δικαστικά έξοδα βαρύνουν, καταρχήν, τον ηττημένο διάδικο με απόφαση του δικαστή, εκτός αν ο εν λόγω διάδικος λαμβάνει νομική συνδρομή.

Η αμοιβή του δικηγόρου αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας που συνάπτεται με τον πελάτη. Ο δικηγόρος μπορεί να ζητήσει από τον πελάτη του την προκαταβολή ενός ποσού επί της αμοιβής του, προτού αναλάβει την υπόθεση ή κατά τη διάρκεια αυτής.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ο αιτών δικαιούται νομική συνδρομή αν το εισόδημά του δεν υπερβαίνει ένα ανώτατο όριο το οποίο επανεξετάζεται σε ετήσια βάση (929 EUR το 2012 για πλήρη νομική συνδρομή και 1.393 EUR για μερική νομική συνδρομή). Τα όρια μπορούν να τροποποιηθούν ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του αιτούντος (βλ. θέμα «Νομική συνδρομή — Γαλλία»)

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύριως;

Το δικαστήριο επιλαμβάνεται της υπόθεσης ως εξής:

για διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων η κλήση είναι υποχρεωτική, με την υποβολή αντιγράφου της κλήσης στη γραμματεία·

για τις υπόλοιπες διαδικασίες, με την υποβολή ή την καταχώριση της αίτησης στη γραμματεία του δικαστηρίου.

Ο αιτών δεν λαμβάνει καμία επιβεβαίωση ως προς την εγκυρότητα της προσφυγής του στο δικαστήριο.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Η γραμματεία του δικαστηρίου μπορεί να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πορεία της διαδικασίας και την ορισθείσα ημερομηνία συζήτησης.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Δικτυακός τόπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 19/06/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδειγμένες ενέργειες; - Κροατία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Τα μέρη μπορούν να επιλύσουν τη διαφορά τους ενώπιον δικαστηρίου, ωστόσο διατίθενται και εξωδικαστικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών. Στην Κροατία, οι εν λόγω μέθοδοι περιλαμβάνουν τη διαιτησία, τη διαμεσολάβηση και τις δικαστικές πράξεις με ευρύτερη έννοια, που αποσκοπούν στην επίτευξη δικαστικού συμβιβασμού.

Η διαμεσολάβηση σε διαφορές αστικής, εμπορικής, εργατικής φύσης και σε άλλες διαφορές αναφορικά με τα δικαιώματα που τα μέρη μπορούν να ασκούν ελεύθερα διέπεται από τον νόμο περί διαμεσολάβησης (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* (ΕΕ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας), αριθ. 18 /11). Ως διαμεσολάβηση (λατινικά *mediare* = διαμεσολάβηση) νοείται κάθε διαδικασία, ανεξαρτήτως του πώς αποκαλείται (*mirenje, medijacija, posredovanje, concilijacija*), με την οποία τα μέρη επιχειρούν να επιλύσουν τη διαφορά τους με αμοιβαία συμφωνία, δηλαδή με την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής συμφωνίας που να συνάδει με τις ανάγκες και τα συμφέροντά τους, με τη συνδρομή ενός τρίτου ουδέτερου μέλους —ενός ή περισσότερων διαμεσολαβητών (*posrednik, medijator, concilijator*)—, που παρέχει συνδρομή στα μέρη για την επίτευξη συμβιβασμού, χωρίς να έχει εξουσία επιβολής δεσμευτικής λύσης. Η διαμεσολάβηση διεξάγεται με τον τρόπο που συμφωνούν τα μέρη η διαδικασία είναι προαιρετική, οικειοθελής και συναινετική, άτυπη και εμπιστευτική και χαρακτηρίζεται από την αυτονομία και την ισότητα των μερών κατά τη διάρκεια αυτής.

Από την άλλη, η διαιτησία (*arbitraža* or *izbrano suđenje*) είναι η δίκη που διεξάγεται ενώπιον ενός δικαστηρίου διαιτησίας, ανεξαρτήτως του αν το έργο του παρέχεται από νομικό πρόσωπο ή το όργανο του νομικού προσώπου που οργανώνει και διεξάγει το έργο των δικαστηρίων διαιτησίας. Η διαιτησία είναι μια οικειοθελής, ταχεία, αποδοτική, μη δημόσια μέθοδος επίλυσης διαφορών κατά την οποία τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν για το πρόσωπο που θα ενεργήσει ως δικαστής σε περίπτωση που προκύψει διαφορά, τον τόπο της διαιτησίας, το εφαρμοστέο ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο, τη γλώσσα ή τις γλώσσες διεξαγωγής της, ενώ η απόφαση του δικαστηρίου της διαιτησίας για τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης έχει την ισχύ οριστικής δικαστικής απόφασης.

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (ΕΕ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας), αριθ. 53/91, 91 /92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 και 89/14 στο εξής: ZPP) ορίζει ότι το δικαστήριο μπορεί να προτείνει στους διαδίκους, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια μιας αστικής διαδικασίας, να επιλύσουν τη διαφορά τους μέσω διαμεσολάβησης είτε στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας είτε εξωδικαστικά. Περαιτέρω, στην προδικαστική ακροαματική διαδικασία, το δικαστήριο προτείνει στους διαδίκους να επιλύσουν τη διαφορά τους με τη διαδικασία διαμεσολάβησης, δηλαδή γνωστοποιεί στους διαδίκους τη δυνατότητα δικαστικού συμβιβασμού.

Σε ορισμένες περιπτώσεις (σε περίπτωση κατάθεσης αγωγής κατά της Δημοκρατίας της Κροατίας), το πρόσωπο που προτίθεται να καταθέσει την εν λόγω αγωγή οφείλει, πριν από την κατάθεσή της, να επικοινωνήσει με το γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του κράτους το οποίο είναι κατά τόπον και καθ' ύλην αρμόδιο για την εκπροσώπηση ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο θα κατατεθεί η αγωγή κατά της Δημοκρατίας της Κροατίας και να ζητήσει τη φιλική διευθέτηση της διαφοράς, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ειδικοί κανονισμοί τάσσουν προθεσμία για την κατάθεση της αγωγής. Το αίτημα φιλικής διευθέτησης της διαφοράς πρέπει να περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτείται να περιέχει μια συνήθης αίτηση ενώπιον δικαστηρίου.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η προθεσμία άσκησης της αγωγής εξαρτάται από το είδος και τον νομικό χαρακτήρα της αγωγής. Επί παραδείγματι, για τη δικαστική προστασία των εργατικών δικαιωμάτων η προθεσμία είναι δεκαπέντε ημέρες. Στο εν λόγω διάστημα, ο εργαζόμενος πρέπει να καταθέσει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για την προστασία του δικαιώματος που έχει παραβιαστεί, αφού έχει υποβάλει αίτημα στον εργοδότη του για την προστασία των δικαιωμάτων του, εκτός από την περίπτωση αξίωσης αποζημίωσης ή άλλης χρηματικής αξίωσης που απορρέει από τις σχέσεις απασχόλησης.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Ναι. Στην Κροατία, τα δικαστήρια αποφασίζουν στις αστικές διαδικασίες εντός των ορίων της καθ' ύλην αρμοδιότητάς τους, όπως αυτή ορίζεται από τη νομοθεσία, και η δικαστική εξουσία ασκείται από τα τακτικά και τα ειδικά δικαστήρια και το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Τακτικά δικαστήρια είναι τα δημοτικά δικαστήρια (*općinski sud*) και τα περιφερειακά δικαστήρια (*županijski sud*). Ειδικά δικαστήρια είναι τα εμποροδικεία (*trgovački sudovi*), τα διοικητικά δικαστήρια (*upravni sudovi*), τα ποινικά δικαστήρια (*prekršajni sudovi*), το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) και το Ανώτατο Ποινικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Το ανώτατο δικαιοδοτικό όργανο της Κροατίας είναι το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Ο νόμος μπορεί να θεσπίζει και άλλα τακτικά και ειδικά δικαστήρια σύμφωνα με την καθ' ύλην αρμοδιότητά τους ή σύμφωνα με συγκεκριμένους τομείς του δικαίου.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Ο γενικός κανόνας είναι ότι αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της γενικής κατά τόπον αρμοδιότητας του εναγομένου, δηλαδή το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την περιοχή στην οποία ο εναγόμενος έχει τη μόνιμη κατοικία του. Εάν ο εναγόμενος δεν έχει μόνιμη κατοικία στη Δημοκρατία της Κροατίας, το δικαστήριο με γενική κατά τόπον αρμοδιότητα είναι το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την περιοχή όπου ο εναγόμενος έχει την προσωρινή του διαμονή. Εάν ο εναγόμενος εκτός από μόνιμη κατοικία, έχει και προσωρινή διαμονή σε άλλον τόπο, και από τις περιστάσεις μπορεί να συναχθεί ότι θα διαμείνει εκεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το δικαστήριο του τόπου της προσωρινής διαμονής έχει γενική κατά τόπον αρμοδιότητα.

Για δίκες σε διαφορές που στρέφονται κατά πολίτη της Κροατίας που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό, όπου μετατέθηκε για να εργαστεί για μια εθνική αρχή ή ένα νομικό πρόσωπο, γενική κατά τόπον αρμοδιότητα έχει το δικαστήριο του τελευταίου γνωστού τόπου μόνιμης κατοικίας του στη Δημοκρατία της Κροατίας. Σε διαφορές με διεθνή στοιχεία, αρμόδιο για τη διεξαγωγή της δίκης είναι δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας μόνο όταν τούτο ρητά ορίζεται από τον νόμο ή από διεθνή σύμβαση. Εάν ο νόμος ή η διεθνής σύμβαση δεν ορίζει ρητά ότι το δικαστήριο της Κροατίας είναι αρμόδιο για συγκεκριμένο είδος διαφοράς, τότε ένα δικαστήριο της Κροατίας είναι αρμόδιο να δικάσει μόνο όταν τούτο απορρέει από τις νομοθετικές διατάξεις που ρυθμίζουν την κατά τόπον αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Κροατίας.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Τα ανωτέρω εξαρτώνται από το είδος της διαφοράς και τις διατάξεις του ZPP που ρυθμίζουν τα ζητήματα της κατά τόπον και καθ' ύλην αρμοδιότητας. Η αξία του αντικειμένου της διαφοράς δεν συνιστά αυτοτελές κριτήριο που επηρεάζει τον καθορισμό της κατά τόπον και της καθ' ύλην αρμοδιότητας των δικαστηρίων της Κροατίας.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Σύμφωνα με την υφιστάμενη διάρθρωση της κατ' αντιδίκια διαδικασίας, όπως ορίζεται από τον ZPP, κάθε διάδικος —φυσικό ή νομικό πρόσωπο— μπορεί να επιλέγει ελεύθερα το κατά πόσον θα παρασταθεί αυτοπροσώπως στη διαδικασία ή θα εκπροσωπηθεί από μεσολαβητή, συνήθως δικηγόρο, εκτός αν άλλως ορίζει ο ZPP.

Ωστόσο, οι διατάξεις του άρθρου 91 (ZPP) περιορίζουν σημαντικά το δικαίωμα των διαδίκων στην αυτοπρόσωπη παράσταση: σε διαφορές που περιλαμβάνουν περιουσιακές αξιώσεις και το επίδικο ποσό υπερβαίνει τα 50 000 HRK, τα νομικά πρόσωπα μπορούν να εκπροσωπούνται μόνο από πρόσωπα που έχουν επιτύχει στις εξετάσεις του δικηγορικού συλλόγου.

Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 91 ZPP ορίζουν ότι οι διάδικοι μπορούν να ζητούν επανεξέταση μέσω του εκπροσώπου τους, δηλαδή δικηγόρου, ή κατ' εξαίρεση, μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως μόνο αν έχουν επιτύχει στις εξετάσεις του δικηγορικού συλλόγου, ή ότι, αν η αίτηση επανεξέτασης υποβληθεί για λογαριασμό των διαδίκων από πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο προς τούτο από τον ZPP ή κάθε άλλον νόμο, μπορεί το εν λόγω πρόσωπο να τους εκπροσωπή, παρότι δεν είναι δικηγόρος, αρκεί να έχει επιτύχει στις εξετάσεις του δικηγορικού συλλόγου.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Οι αστικές διαδικασίες κινούνται με την κατάθεση αγωγής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, απευθείας στη γραμματεία του δικαστηρίου, ταχυδρομικά ή με τηλεγράφημα.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Οι αστικές διαδικασίες διεξάγονται στην κροατική γλώσσα με χρήση της λατινικής γραφής, εκτός αν έχει εισαχθεί άλλη γλώσσα ή γραφή στα εκάστοτε δικαστήρια.

Οι διάδικοι και τα άλλα μέρη της διαδικασίας καταθέτουν τις αγωγές, τις προσφυγές και τις άλλες αιτήσεις τους ενώπιον του δικαστηρίου στην κροατική γλώσσα και με χρήση της λατινικής γραφής.

Η αγωγή μπορεί να κατατεθεί απευθείας στη γραμματεία του δικαστηρίου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με τηλεγράφημα, παρότι συνήθετο είναι να κατατίθεται απευθείας στη γραμματεία ή ταχυδρομικά.

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας παρέχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης των εγγράφων που αφορούν διαφορές ενώπιον των εμποροδικείων. Τα έγγραφα που κατατίθενται ηλεκτρονικά πρέπει να είναι υπογεγραμμένα με χρήση προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς. Επειδή εκκρεμεί η υλοποίηση ενός ενοποιημένου συστήματος πληροφορικής, οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί στην πράξη.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Τα έντυπα χρησιμοποιούνται μόνον για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά διατίθενται στο φυλλάδιο με τίτλο «[Μικροδιαφορές-Δημοκρατία της Κροατίας](#)».

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω: τη συγκεκριμένη αξίωση επί της ουσίας και τις παρεπόμενες αξιώσεις, τα πραγματικά περιστατικά στα οποία ο αιτών βασίζει την αξίωση, τα αποδεικτικά στοιχεία για την τεκμηρίωση των εν λόγω πραγματικών περιστατικών και άλλες πληροφορίες που πρέπει να συνοδεύουν κάθε έγγραφο που κατατίθεται (άρθρο 106 ZPP).

Κάθε έγγραφο που κατατίθεται, περιλαμβανομένου του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης, πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: τον τίτλο του δικαστηρίου, το ονοματεπώνυμο, την απασχόληση και τη μόνιμη ή προσωρινή κατοικία των διαδίκων, τους νόμιμους εκπροσώπους και αντιπροσώπους τους, εφόσον υπάρχουν, τον προσωπικό αριθμό ταυτοποίησης του καταθέτοντος διαδίκου, το αντικείμενο της διαφοράς και την υπογραφή του καταθέτοντος διαδίκου.

Ο διάδικος ή ο εκπρόσωπός του υπογράφει με το ονοματεπώνυμό του στο τέλος του εγγράφου που κατατίθεται.

Εάν η αντίκρουση περιέχει αξίωση, ο διάδικος πρέπει να παραθέτει στην αντίκρουση τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζει την αξίωσή του και τα αποδεικτικά στοιχεία, όταν είναι αναγκαία.

Το δικαστήριο προχωρά στην εξέταση της αίτησης ακόμη και αν ο αιτών δεν έχει παραθέσει τη νόμιμη βάση της αίτησης όμως, ακόμη και αν ο αιτών έχει παραθέσει τη νόμιμη βάση, τούτο δεν δεσμεύει το δικαστήριο.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Οι διάδικοι πρέπει να καταβάλουν τα δικαστικά τέλη που ορίζονται από τον νόμο περί δικαστικών τελών (*Zakon o sudskim pristojbama*) (*Narodne Novine*) (ΕΕ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας), αριθ. 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15 στο εξής: ZSP).

Τα δικαστικά τέλη που ορίζει ο ZSP ισχύουν μόνο για πρόσωπα για τα οποία διενεργούνται συγκεκριμένες πράξεις που προβλέπονται από τον νόμο, κατόπιν αιτήματός τους ή προς όφελός τους.

Δικαστικά τέλη, εκτός αν άλλως ορίζεται από τον ZSP, καταβάλλονται:

- για την κατάθεση αιτήσεων (δικογραφα, ένδικα μέσα, αιτήσεις εκτέλεσης κ.ο.κ): κατά τον χρόνο της κατάθεσης και για αιτήσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά: με το κλείσιμο των πρακτικών,
- για την κατάθεση αντικρούσεων: μετά το αμετάκλητο πέρας της διαδικασίας για κάθε διάδικο, ανάλογα με το ποσοστό επιτυχίας του στην υπόθεση.
- για πρακτικά της δίκης: όταν ζητούνται,
- για δικαστικές αποφάσεις: όταν επιδίδεται στον διάδικο ή τον εκπρόσωπό του αντίγραφο της απόφασης,
- για κληρονομητήρια: όταν καθίστανται αμετάκλητα,

• σε αναγκαστικές διαδικασίες συμβιβασμού, πτώχευσης και εκκαθάρισης: με την έκδοση της απόφασης επί της κύριας διανομής ή την έκδοση απόφασης που εγκρίνει τον αναγκαστικό συμβιβασμό,

• για λοιπές αγωγές: κατόπιν αιτήματος ή όταν επιλαμβάνεται το δικαστήριο.

Ο γενικός κανόνας που διέπει την καταβολή των εξόδων της κατ' αντιδικία δίκης είναι ότι ο εξ ολοκλήρου ηττηθείς διάδικος πρέπει να καταβάλει τα έξοδα του αντιδίκου και του παρεμβαίνοντος αυτού.

Τα έξοδα εκπροσώπησης από δικηγόρο, η δικηγορική αμοιβή και η αποζημίωση των εξόδων ρυθμίζεται από τον νόμο περί του δικηγορικού επαγγέλματος (*Zakon o odvjetništvu*) [*Narodne Novine* (ΕΕ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας), αριθ. 9/94, 117/08 μετάφραση, 50/09, 75/09 και 18/11 στο εξής ΖΟ].

Ο δικηγόρος δικαιούται αμοιβή για τις νομικές υπηρεσίες και αποζημίωση για κάθε τυχόν έξοδό του στο πλαίσιο του έργου που έχει τελέσει, σύμφωνα με τον πίνακα αμοιβών που έχει θεσπίσει ο Δικηγορικός Σύλλογος και έχει εγκρίνει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, και οι δικηγόροι εκδίδουν τιμολόγιο στον πελάτη τους με την παροχή της υπηρεσίας. Σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης του πληρεξουσίου, ο δικηγόρος εκδίδει τιμολόγιο μέσα σε 30 ημέρες από την ημέρα ακύρωσης ή ανάκλησης του πληρεξουσίου.

Σε υποθέσεις περιουσιακού δικαίου οι δικηγόροι μπορεί να συμφωνούν αμοιβή για το έργο τους με τον διάδικο που εκπροσωπούν ανάλογη με την επιτυχία τους στη διαδικασία, δηλαδή στις νομικές πράξεις που διενεργούν για λογαριασμό του διαδίκου, σύμφωνα με τον επίσημο πίνακα αμοιβών. Η εν λόγω σύμβαση είναι έγκυρη μόνο αν έχει συναφθεί γραπτώς.

Ως εκ τούτου, σε υποθέσεις περιουσιακού δικαίου, οι διάδικοι μπορούν να ρυθμίζουν τη σχέση τους με τον δικηγόρο τους με γραπτή σύμβαση.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Εάν ο διάδικος έχει ανάγκη επαγγελματική νομική συνδρομή, μπορεί να απευθυνθεί για νομικές συμβουλές σε δικηγόρους, που είναι εξουσιοδοτημένοι, σύμφωνα με το άρθρο 3 ΖΟ, στην Κροατία να παρέχουν κάθε μορφή νομικής συνδρομής, ιδίως να παρέχουν νομικές συμβουλές, να εκπονούν αγωγές, καταγγελίες, εισηγήσεις, αιτήματα, αιτήσεις, έκτακτα ένδικα μέσα και άλλα διαδικαστικά έγγραφα, καθώς και να εκπροσωπούν τους διαδίκους.

Περαιτέρω, οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να κάνουν χρήση της δωρεάν νομικής συνδρομής. Με άλλα λόγια, ο νόμος περί δωρεάν νομικής συνδρομής (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) [*Narodne Novine* (ΕΕ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας) αριθ. 143/2013] παρέχει τη δυνατότητα χορήγησης δωρεάν νομικής συνδρομής σε πολίτες που δεν είναι σε θέση να διασφαλίσουν τη νομική συνδρομή, αλλά έχουν ανάγκη αυτής. Για να αποκτήσει το δικαίωμα δωρεάν νομικής συνδρομής, ο διάδικος πρέπει συνεπώς να επικοινωνήσει με το αρμόδιο επαρχιακό διοικητικό γραφείο του κράτους και να υποβάλει αίτημα παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Μια αστική διαδικασία κινείται με την κατάθεση αγωγής που έχει ασκηθεί με την επίδοση της αγωγής στον εναγόμενο.

Μετά την παραλαβή της αγωγής, γίνεται η προπαρασκευή της δίκης.

Η εν λόγω προπαρασκευαστική διαδικασία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προδικαστική εξέταση της αγωγής και το δικαστήριο, αν η αγωγή είναι ακατάλλητη ή δεν περιέχει τα αναγκαία στοιχεία προκειμένου να ενεργήσει επ' αυτής, διατάσσει τον καταθέτοντα διάδικο να τη διορθώσει, δηλαδή να την τροποποιήσει σύμφωνα με τις υποδείξεις που του παρέχει, και του την επιστρέφει προς συμπλήρωση ή τροποποίηση.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Οι διάδικοι, οι δικηγόροι τους και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για την πρόοδο της υπόθεσης από τον υπάλληλο της γραμματείας βάσει των πληροφοριών του μητρώου και του φακέλου.

Η πληροφόρηση περιέχει μόνον τα δεδομένα που αφορούν το στάδιο της διαδικασίας και τους δικαστές, τους προέδρους του τμήματος, τα μέλη του συμβουλίου και τους εισηγητές που εκδικάζουν την υπόθεση.

Κατά την παροχή της πληροφόρησης, απαγορεύονται οι δηλώσεις για την ορθότητα των εκάστοτε πράξεων του δικαστηρίου, καθώς και για την πιθανή έκβαση της διαδικασίας.

Οι πληροφορίες μπορούν να παρέχονται τηλεφωνικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και γραπτώς.

Οι διάδικοι μπορούν, μέσω διαδικτύου, να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν την πρόοδο της διαδικασίας και τους δικαστές, τους προέδρους του τμήματος, τα μέλη του συμβουλίου και τους εισηγητές που εκδικάζουν την υπόθεση, αν χρησιμοποιείται στην προκειμένη υπόθεση η υπηρεσία «δημόσια πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες για δικαστικές υποθέσεις» (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*).

Οι προθεσμίες για την παράσταση ενώπιον δικαστηρίου και οι λοιπές πράξεις στις οποίες προβαίνουν οι διάδικοι ή το δικαστήριο ορίζονται στον ΖΡΡ.

Περαιτέρω πληροφορίες για τις προθεσμίες και το είδος των προθεσμιών διατίθενται στην ενότητα πληροφοριών με τίτλο «**Δικονομικές προθεσμίες-Δημοκρατία της Κροατίας**».

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/08/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Ιταλία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Το ιταλικό νομικό σύστημα εξασφαλίζει τη δυνατότητα προσφυγής στα δικαστήρια ως γενικό δίαυλο προστασίας των δικαιωμάτων.

Ωστόσο, σε ορισμένες υποθέσεις απαιτείται προηγουμένως να επιχειρήσετε την επίλυση της διαφοράς μέσω διαμεσολάβησης, με τη συνδρομή του δικηγόρου σας, και μόνον εφόσον αποτύχει αυτή η οδός μπορείτε να προσφύγετε στο δικαστήριο. Οι εν λόγω υποθέσεις αφορούν τους ακόλουθους τομείς: διαφορές συνιδιοκτησίας, δικαιώματα ιδιοκτησίας, κατανομή περιουσιακών στοιχείων, κληρονομικά ζητήματα, οικογενειακές συμβάσεις, ενοίκια ή μισθώματα, χρησιδάνεια, μισθώσεις επιχειρηματικής δραστηριότητας, αγωγές αποζημίωσης λόγω ιατρικής αμέλειας, δυσφήμιση στον Τύπο ή σε άλλα μέσα ενημέρωσης, καθώς και διαφορές σχετικές με ασφαλιστήρια συμβόλαια, τραπεζικές και χρηματοοικονομικές συμβάσεις κ.λπ.

Άλλη εναλλακτική επιλογή είναι η διαίτησα, στο πλαίσιο της οποίας η διαφορά κρίνεται από διαιτητή ιδιωτικού δικαίου που ορίζεται από τα μέρη της διαφοράς. Η προσφυγή στη διαίτησα ως εναλλακτική λύση της δικαστικής προσφυγής πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των μερών.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Ανάλογα με τον τύπο της αγωγής, ισχύουν συγκεκριμένες προθεσμίες παραγραφής. Η συνήθης προθεσμία παραγραφής ανέρχεται σε 10 έτη, αλλά ορισμένοι τύποι αγωγής διέπονται από συντομότερες προθεσμίες (άρθρα 2934-2961 του Αστικού Κώδικα).

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Για την έκδοση οριστικής απόφασης επί της διαφοράς, πρέπει να προσφύγετε σε δικαστήριο. Για να βρείτε ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο, πρέπει να εξετάσετε το είδος της διαφοράς, καθώς και τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες δικαιοδοσίας.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Σύμφωνα με τον βασικό κανόνα, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου πρόκειται για τον κανόνα της κατά τόπο αρμοδιότητας, ο οποίος ορίζει την επιλεγόμενη γενική δωσιδικία του φυσικού προσώπου (*foro generale delle persone fisiche*). Ανάλογα με την αξία της διαφοράς, ή με τη συγκεκριμένη επίδικη υπόθεση, θα πρέπει να απευθυνθείτε σε συγκεκριμένο δικαστήριο για τον αντίστοιχο τομέα (στο Ειρηνοδικείο (*giudice di pace*) ή στο μονομελές ή πολυμελές γενικό δικαστήριο (*tribunale*)) ή, αντιθέτως, σε δικαστήριο εκτός της γενικής δωσιδικίας του φυσικού προσώπου (οπότε στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι υπάρχει υποχρεωτική κατά τόπο αρμοδιότητα (*competenza per territorio inderogabile*)).

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «[Δικαιοδοσία](#)».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Αγωγές που αφορούν κινητή περιουσία της οποίας η αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 5 000 ευρώ πρέπει να εκδικάζονται από το Ειρηνοδικείο (*giudice di pace*). Το Ειρηνοδικείο είναι επίσης αρμόδιο για αγωγές αξίας έως 20 000 ευρώ, εφόσον πρόκειται για υποθέσεις αποζημίωσης για ζημιές οφειλόμενες στην κυκλοφορία οχημάτων και σκαφών. Αγωγές των οποίων το επίδικο ποσό είναι υψηλότερο εκδικάζονται από το μονομελές τμήμα γενικού δικαστηρίου (*tribunale*). Η εκδίκαση ορισμένων υποθέσεων ανατίθεται είτε στην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, ανεξαρτήτως της αξίας τους (άρθρο 7 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), είτε στην αρμοδιότητα του μονομελούς γενικού δικαστηρίου (άρθρο 409 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) ή του πολυμελούς γενικού δικαστηρίου (άρθρο 50α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «[Δικαιοδοσία](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Κατά κανόνα, πρέπει να παρίστασθε διά δικηγόρου: η παράσταση επαγγελματία νομικού είναι υποχρεωτική (*obbligo di difesa tecnica*). Ο κανόνας αυτός δεν ισχύει για αγωγές αποζημίωσης που αφορούν μικρά ποσά (αγωγές ύψους μέχρι 1 100 ευρώ ενώπιον του Ειρηνοδικείου) ή εάν είστε εσείς ο ίδιος δικηγόρος με τα απαιτούμενα προσόντα (άρθρο 86 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η αγωγή πρέπει να απευθύνεται στον αντίδικο και πρέπει να κατατεθεί στην αρμόδια γραμματεία του δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η αίτηση αγωγής μπορεί να υποβληθεί προφορικά μόνο σε υποθέσεις των οποίων επιλαμβάνεται το Ειρηνοδικείο (άρθρο 316 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως, στην ιταλική γλώσσα. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν υπάρχουν τυποποιημένα έντυπα στην αίτηση αγωγής πρέπει να αναφέρονται οι διάδικοι, το δικαστήριο, το αντικείμενο της αγωγής και η θεματική επικεφαλίδα.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Απαιτείται η καταβολή τέλους στο Δημόσιο, το ύψος του οποίου εξαρτάται από το ποσό της αξίωσης και καταβάλλεται κατά την υποβολή της αίτησης αγωγής (ενιαίο τέλος δυνάμει του κωδικοποιημένου νόμου περί δικαστικών δαπανών, προεδρικό διάταγμα αριθ. 115/2002).

Το ποσό και ο χρόνος καταβολής της αμοιβής του δικηγόρου εξαρτάται από τον διακανονισμό που έχετε κάνει απευθείας με τον δικηγόρο σας.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Τόσο οι ιταλοί υπήκοοι όσο και οι αλλοδαποί πολίτες μπορούν να ζητήσουν να τους δοθεί νομική συνδρομή, εφόσον πληρούν τις εκ του νόμου απαιτήσεις περί ατομικού εισοδήματος (κωδικοποιημένος νόμος περί δικαστικών δαπανών, προεδρικό διάταγμα αριθ. 115/2002).

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα

Αφ' ης στιγμής επιδίδεται στον εναγόμενο, στην περίπτωση της επίδοσης κλήτευσης στον αντίδικο (*atto di citazione*),

Αφ' ης στιγμής υποβάλλεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στην περίπτωση της άσκησης αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου (*ricorso*).

Το δικαστήριο προβαίνει στον έλεγχο του κύρους της αγωγής μόνον αφού ξεκινήσει η εκδίκαση της υπόθεσης, στο πλαίσιο της ακροαματικής διαδικασίας παρουσία αμφοτέρων των διαδίκων.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Η προθεσμία εμφάνισης, καθώς και ο χρόνος των λοιπών διαδικασιών που πρέπει να ακολουθήσουν οι διάδικοι ή το δικαστήριο καθορίζεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Κάθε δικαστήριο εφαρμόζει είτε σταδιακά τους εν λόγω κανόνες, από τη μία διαδικασία της προσφυγής στην επόμενη, είτε καταρτίζοντας το χρονοδιάγραμμα για την δίκη (άρθρο 81α του διατάγματος για την εφαρμογή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Σχετικά παραρτήματα

Άρθρα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί προσφυγής σε δικαστήριο (84 Kb) [it](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/01/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδειγμένες ενέργειες; - Κύπρος

1 Είναι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την επίλυση της διαφοράς με εξώδικο συμβιβασμό, την προσφυγή σε Διαιτησία ή την ενεργοποίηση του μηχανισμού διαμεσολάβησης δυνάμει του Περί Ορισμένων Θεμάτων Διαμεσολάβησης σε Αστικές Διαφορές Νόμου, Ν.159(Ι)/2012 .

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Ναι. Σύμφωνα με τον Περί Παραγραφής Νόμο, Ν. 66(Ι)/2012, καμία αγωγή δεν μπορεί να καταχωρηθεί στο Δικαστήριο εάν έχουν περάσει δέκα (10) χρόνια από την συμπλήρωση της αγωγής, εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά, όπως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Σε περίπτωση που η αξίωση αφορά αστικό αδίκημα, σύμβαση, συναλλαγματική, επιταγή, γραμμάτιο σε διαταγή κ.τ.λ. θα πρέπει να προσφύγετε στο Δικαστήριο εντός έξι (6) ετών από την συμπλήρωση της βάσης της αγωγής.

Σε περίπτωση που η αξίωση αφορά αποζημιώσεις για αμέλεια, οχληρία ή παράβαση θέσμιου καθήκοντος θα πρέπει να προσφύγετε στο Δικαστήριο εντός τριών (3) ετών από την συμπλήρωση της βάσης της αγωγής. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το Δικαστήριο, εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία λήξης της, εάν η αξίωση αφορά αποζημιώσεις για πρόκληση σωματικής βλάβης ή/και θανάτου ένεκα αστικού αδικήματος. Η προθεσμία αναφορικά με καταχώρηση αγωγής σε σχέση με περιουσία θανόντος, με οποιοδήποτε μερίδιο επ' αυτής, κληροδότημα ή το κύρος της διαθήκης λήγει μετά από πάροδο οκτώ (8) χρόνων από την ημερομηνία του θανάτου.

Η προθεσμία όσο αφορά αγωγή σε σχέση με υποθήκη ή ενέχυρο λήγει μετά από πάροδο δώδεκα (12) ετών από τη συμπλήρωση της βάσης αγωγής.

Σε περίπτωση που η αγωγή αφορά δικαστική απόφαση, θα πρέπει να προσφύγετε στο Δικαστήριο εντός δεκαπέντε (15) ετών από την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Εάν η βάση της αγωγής ή το αγώγιμο δικαίωμα προέκυψε εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας ή σε έδαφος που θεωρείται έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας ή η βάση της αγωγής είναι τέτοια ώστε Δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας να μπορεί να αναλάβει δικαιοδοσία, τότε θα πρέπει να απευθυνθείτε σε αρμόδιο Δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Εάν η διαφορά συνιστά **αστική διαφορά**, θα πρέπει να απευθυνθείτε στο Επαρχιακό Δικαστήριο της επαρχίας εντός της οποίας:

η βάση της αγωγής προέκυψε εν όλω ή εν μέρει.

ο εναγόμενος ή οποιοσδήποτε εκ των εναγομένων, διέμενε ή εργαζόταν κατά τον χρόνο έγερσης της αγωγής.

βρίσκεται η Κυρίαρχη Περιοχή των Βάσεων, νοουμένου ότι όλοι οι διάδικοι είναι Κύπριοι και η βάση της αγωγής προέκυψε εν όλω ή εν μέρει εντός των Κυρίαρχων Περιοχών των Βάσεων ή ο εναγόμενος (ή ένας από αυτούς) διαμένει ή εργάζεται εντός αυτών.

βρίσκεται η Κυρίαρχη Περιοχή των Βάσεων, νοουμένου ότι η βάση της αγωγής προέκυψε εν όλω ή εν μέρει εντός της Κυρίαρχης Περιοχής των Βάσεων από την χρήση μηχανοκίνητου οχήματος από πρόσωπο το οποίο ήταν ή έπρεπε να είναι ασφαλισμένο δυνάμει του άρθρου 3 του περί μηχανοκίνητων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου.

βρίσκεται η Κυρίαρχη Περιοχή των Βάσεων, νοουμένου ότι η βάση της αγωγής προέκυψε εν όλω ή εν μέρει εντός της Κυρίαρχης Περιοχής των Βάσεων από ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια σε εργοδοτούμενο που προέκυψε από την και κατά τη διάρκεια της απασχόλησής του σε σχέση με ευθύνη εργοδότη για την οποία ήταν ή έπρεπε να ήταν ασφαλισμένος δυνάμει του άρθρου 4 του περί μηχανοκίνητων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου.

βρίσκεται η ακίνητη ιδιοκτησία που αποτελεί αντικείμενο αγωγής για διανομή ή πώληση της ακίνητης ιδιοκτησίας ή οποιοδήποτε άλλο θέμα που αφορά την εν λόγω ακίνητη ιδιοκτησία.

Σε περίπτωση που η διαφορά συνιστά **εργατική διαφορά** σε σχέση με την οποία διεκδικούνται αποζημιώσεις που ισούνται με αντιμισθία μέχρι 2 ετών, θα πρέπει να απευθυνθείτε στο **Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών** της επαρχίας εντός της οποίας έχει ανακύψει η διαφορά ή, εάν δεν υπάρχει το στοιχείο αυτό, της επαρχίας εντός της οποίας ο αιτητής έχει τη συνήθη διαμονή ή τη μόνιμη κατοικία του. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να απευθυνθείτε στο αντίστοιχο Επαρχιακό Δικαστήριο.

Εάν η διαφορά αποτελεί **διαφορά επί μισθωμένου υποστατικού**, αρμόδιο Δικαστήριο είναι το Δικαστήριο ελέγχου Ενοικίασεως που εγκαθιδρύθηκε για την επαρχία εντός της οποίας βρίσκεται το υποστατικό.

Σε περίπτωση **οικογενειακής διαφοράς** (π.χ. έκδοση διαζυγίου, περιουσιακές διαφορές κ.τ.λ.), θα πρέπει να απευθυνθείτε σε **Οικογενειακό Δικαστήριο** και, συγκεκριμένα, στο Οικογενειακό Δικαστήριο της επαρχίας εντός της οποίας οποιοσδήποτε από τους διάδικους διαμένει ή εργάζεται ή, εάν η διαφορά αφορά ανήλικο, στο Οικογενειακό Δικαστήριο της επαρχίας εντός της οποίας βρίσκεται ο ανήλικος ή ο εναγόμενος διαμένει.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Παρακαλώ δέστε την απάντησή στην ερώτησή 4 πιο πάνω.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Μπορείτε να απευθυνθείτε απευθείας. Ο νόμος δεν απαιτεί την εκπροσώπηση από δικηγόρο ή από άλλο ενδιάμεσο πρόσωπο (εκτός σε περιπτώσεις ανηλικών ή ανίκανων προσώπων, ως ορίζονται από την οικεία νομοθεσία)

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Τα εναρκτήρια της διαδικασίας δικαστικά έγγραφα (κλητήριο ένταλμα, εναρκτήρια αίτηση κ.τ.λ.) καταχωρούνται στο Πρωτοκολλητήριο του αρμοδίου Δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η αίτηση υποβάλλεται πάντοτε γραπτώς και στην ελληνική γλώσσα. Αιτήσεις (ή άλλα δικαστικά έγγραφα) που υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή τηλεομοιοτυπικώς **δεν** γίνονται αποδεκτά.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Το κλητήριο ένταλμα για άσκηση αγωγής συντάσσεται στη βάση του Εντύπου 1 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, σε περίπτωση γενικού οπισθογραφημένου κλητηρίου εντάλματος ή στη βάση του Εντύπου 2, σε περίπτωση ειδικού οπισθογραφημένου κλητηρίου εντάλματος.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Ναι, υπό μορφή χαρτοσήμων. Καταβάλλονται κατά την καταχώρηση του εγγράφου για το οποίο απαιτείται καταβολή τελών.

Η προκαταβολή ή όχι της δικηγορικής αμοιβής εξαρτάται από τη συμφωνία που θα κάνετε με τον δικηγόρο σας.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ναι, στις περιπτώσεις όπου η νομική διαδικασία εγείρεται ενώπιον Οικογενειακού Δικαστηρίου ή συνιστά διαδικασία σε διασυνοριακές διαφορές ή αφορά αιτητές ασύλου, πρόσφυγες ή παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, νοουμένου ότι η αίτηση για νομική συνδρομή λάβει σχετική έγκριση .

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επίσημως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της. Σε περίπτωση άκυρης ή εκπρόθεσμης καταχώρησης ή οποιοσδήποτε άλλου προβλήματος σε σχέση με την καταχώρηση της αγωγής, θα λάβετε σχετική ενημέρωση από το οικείο Πρωτοκολλητήριο.

13 Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Πληροφορίες αναφορικά με τα χρονοδιαγράμματα και τις εμφανίσεις ενώπιον Δικαστηρίου δίνονται σε κατοπινό στάδιο.

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/08/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις

μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση **lv** αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Ενδειξιμένες ενέργειες; - Λετονία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Στη Λετονία ένα πρόσωπο μπορεί να προσφύγει σε δικαστήριο ή, εφόσον τα μέρη έχουν συμφωνήσει αμοιβαία και έχουν καταρτίσει συμφωνία διαιτησίας, σε διαιτητικό δικαστήριο (εξαιρουμένων συγκεκριμένων διαφορών οι οποίες δεν υπόκεινται σε διαιτησία).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η προθεσμία άσκησης αγωγής εξαρτάται από τη φύση της διαφοράς. Για διευκρινίσεις σε θέματα προθεσμιών, παρακαλούμε συμβουλευτείτε δικηγόρο ή δημόσια υπηρεσία πληροφόρησης.

Στο αστικό δίκαιο προβλέπονται διάφορες γενικές προθεσμίες, οι οποίες διαφέρουν αναλόγως με το αντικείμενο και τις περιστάσεις της διαφοράς και κρίνονται κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη των κατωτέρω:

Οικογενειακό δίκαιο

Αγωγές που απορρέουν από αρραβώνα πρέπει να ασκούνται εντός έτους από την ημέρα λύσης του αρραβώνα ή από την ημέρα μονομερούς λύσης του ή, σε περίπτωση που η μνηστή είναι έγκυος, από την ημέρα γέννησης του τέκνου, εφόσον κατά την ημερομηνία αυτό έχει επέλθει ήδη η λύση ή μονομερής λύση του αρραβώνα.

Αγωγές που απορρέουν από τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων πρέπει να ασκούνται εντός έτους όσον αφορά σε συναλλαγές που έχουν καταρτιστεί από τον άλλο σύζυγο.

Ο σύζυγος της μητέρας τέκνου μπορεί να αμφισβητήσει το τεκμήριο πατρότητας εντός δύο ετών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση ότι δεν είναι ο βιολογικός πατέρας του τέκνου. Η μητέρα τέκνου έχει το ίδιο δικαίωμα να αμφισβητήσει το τεκμήριο πατρότητας. Τέκνο μπορεί να αμφισβητήσει το τεκμήριο πατρότητας εντός δύο ετών από την ενηλικίωσή του.

Αγωγές αναγνώρισης πατρότητας πρέπει να ασκούνται εντός δύο ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο διάδικος έλαβε γνώση των περιστάσεων που αποκλείουν την πατρότητα ή από την ημερομηνία ενηλικίωσης του τέκνου στις περιπτώσεις που η αγωγή ασκείται από το ίδιο το τέκνο.

Αγωγές που απορρέουν από τις σχέσεις κηδεμόνα και ανηλίκου πρέπει να ασκούνται εντός έτους από την ενηλικίωση του τέκνου ή από την επέλευση των γεγονότων που προβλέπονται στον νόμο.

Εμπράγματο δίκαιο

Αγωγές απόδοσης της νομής πρέπει να ασκούνται εντός έτους από την ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων έλαβε γνώση της αποβολής από τη νομή.

Αγωγές κατά προσώπου το οποίο νέμεται ακίνητο και μπορεί να αποκτήσει δικαίωμα κυριότητας επί αυτού δια χρησικτησίας πρέπει να ασκούνται εντός 10 ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων έλαβε γνώση της κτήσης της νομής του ακινήτου από το έτερο μέρος.

Αγωγές του νέου κυρίου που απορρέουν από επεκτάσεις που προέκυψαν ως αποτέλεσμα φυσικών διαδικασιών πρέπει να ασκούνται εντός δύο ετών.

Ενοχικό δίκαιο

Τα δικαιώματα ενοχικού δικαίου παραγράφονται εάν ο δικαιούχος δεν τα ασκήσει εντός της προθεσμίας που ορίζεται στον νόμο.

Αγωγές που απορρέουν από ενοχικά δικαιώματα για τα οποία δεν ορίζεται συντομότερος χρόνος παραγραφής, πρέπει να ασκούνται εντός 10 ετών όλα τα δικαιώματα για τα οποία δεν ορίζεται στον νόμο συντομότερος χρόνος παραγραφής παραγράφονται εφόσον ο δικαιούχος δεν τα ασκήσει εντός 10 ετών, εξαιρουμένων ορισμένων δικαιωμάτων τα οποία δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

Το δικαίωμα ακύρωσης σύμβασης αγοράς λόγω υπερβάλλουσας ζημίας παραγράφεται εφόσον δεν ασκηθεί η σχετική αξίωση εντός έτους από την υπογραφή της σύμβασης.

Αγωγές αποζημίωσης για βλάβες που έχουν προκληθεί λόγω εκροής, ρίψης ή πτώσης πρέπει να ασκούνται εντός έτους.

Εμπορικές διαφορές

Αγωγές που απορρέουν από εμπορικές συναλλαγές πρέπει να ασκούνται εντός τριών ετών, εφόσον δεν ισχύει άλλος νόμιμος χρόνος παραγραφής.

Αγωγές που απορρέουν από συμβάσεις εμπορικής αντιπροσωπείας πρέπει να ασκούνται εντός τεσσάρων ετών από τη λήξη του ημερολογιακού έτους εντός του οποίου γεννήθηκαν οι σχετικές αξιώσεις.

Αγωγές κατά μεμονωμένου επιτηδευματία, οι οποίες απορρέουν από τη διεξαγωγή της δραστηριότητάς του, πρέπει να ασκούνται εντός τριών ετών από την διαγραφή του από το εμπορικό μητρώο, εφόσον δεν ισχύει συντομότερος χρόνος παραγραφής.

Αγωγές που απορρέουν από κωλύματα των εταίρων σχετικά με τη σύναψη συναλλαγών παρόμοιων με εκείνες στις οποίες δραστηριοποιείται η εταιρεία, ή από την κατοχή της ιδιότητας του απεριόριστα ευθυνόμενου εταίρου σε άλλη εταιρεία η οποία διεξάγει παρόμοια δραστηριότητα χωρίς την συναίνεση των λοιπών εταίρων, πρέπει να ασκούνται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι λοιποί εταίροι έλαβαν γνώση της αθέτησης της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού, και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε ετών από την ημερομηνία της αθέτησης.

Αγωγές κατά εταίρου οι οποίες απορρέουν από τις υποχρεώσεις της εταιρείας πρέπει να ασκούνται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εγγραφής της λύσης της εταιρείας στο οικείο μητρώο, εφόσον η αξίωση κατά της εταιρείας δεν υπόκειται σε συντομότερη παραγραφή.

Αγωγές κατά των ιδρυτών εταιρείας που αφορούν υποχρεώσεις αναληφθείσες από την εταιρεία πριν από την ίδρυσή της πρέπει να ασκούνται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εγγραφής της εταιρείας στο εμπορικό μητρώο.

Αγωγές κατά των ιδρυτών που αφορούν συγκεκριμένες ζημιές της εταιρείας ή τρίτων, οι οποίες προέκυψαν κατά την ίδρυση της εταιρείας, πρέπει να ασκούνται εντός πέντε ετών από την ημερομηνία εγγραφής της εταιρείας στο εμπορικό μητρώο. Ο ανωτέρω χρόνος παραγραφής ισχύει επίσης για τα πρόσωπα τα οποία συνέβαλαν στην επέλευση της ζημίας.

Αγωγές που απορρέουν από δικαιώματα πιστωτών εταιρείας οι οποίοι δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους από την εταιρεία και στρέφονται κατά των προσώπων τα οποία ευθύνονται σύμφωνα με τον νόμο (ιδρυτές, τρίτοι κλπ.) πρέπει να ασκούνται εντός πέντε ετών από την γέννηση της σχετικής αξίωσης.

Αγωγές που απορρέουν από αθέτηση της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου εταιρείας πρέπει να ασκούνται εντός πέντε ετών από την ημερομηνία αθέτησης της αντίστοιχης υποχρέωσης.

Αγωγές που απορρέουν από ζημιές οι οποίες προέκυψαν κατά τη διάρκεια αναδιοργάνωσης μιας εταιρείας και ασκούνται εις βάρος της εταιρείας, των εταίρων ή των πιστωτών της, πρέπει να ασκούνται εντός πέντε ετών από την ημέρα έναρξης ισχύος της αναδιοργάνωσης.

Αγωγές κατά μεταφορά πρέπει να ασκούνται εντός τριών ετών.

Αγωγές κατά μεταφορέα για ναύλους, εφόσον ο μεταφορέας δεν έχει ενεργήσει κακόπιστα ή με βαριά αμέλεια, και αγωγές κατά διαχειριστών αποθηκών, εφόσον δεν έχουν ενεργήσει κακόπιστα ή με βαριά αμέλεια, πρέπει να ασκούνται εντός έτους.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων](#)».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων - Λετονία](#)».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επιδικίου ποσού;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων - Λετονία](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Το δικόγραφο της αγωγής μπορεί να υποβληθεί είτε από τον ίδιο τον ενάγοντα είτε μέσω νομίμου πληρεξουσίου. Η σχετική πληρεξουσιότητα πρέπει να επισυνάπτεται στο δικόγραφο. Δεν υπάρχει υποχρέωση διορισμού δικηγόρου ή άλλου νομικού συμβούλου.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

Το δικόγραφο υποβάλλεται στη γραμματεία (*kanceleja*) του δικαστηρίου από τον αιτούντα ή από νόμιμο πληρεξούσιο. Μπορεί επίσης να αποσταλεί ταχυδρομικά με παραλήπτη το αρμόδιο δικαστήριο.

Τα δικόγραφα παραλαμβάνονται κατά τις εργάσιμες ώρες από υπάλληλο τον οποίο διορίζει ο πρόεδρος του δικαστηρίου – συνήθως από τον βοηθό του προέδρου ή από υπάλληλο της γραμματείας.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Σύμφωνα με τον νόμο περί πολιτικής δικονομίας, τα έγγραφα σε ξένη γλώσσα συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στα λετονικά, η οποία έχει θεωρηθεί σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία. Μετάφραση δεν απαιτείται να υποβληθεί από πρόσωπο το οποίο εξαιρείται από τα δικαστικά έξοδα. Το δικαστήριο μπορεί να κάνει δεκτές ορισμένες διαδικαστικές πράξεις σε ξένη γλώσσα, εφόσον υπάρξει σχετικό αίτημα ενός διαδίκου και συναινούν όλοι οι υπόλοιποι διάδικοι. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων και οι αποφάσεις του δικαστηρίου καταρτίζονται στη λετονική γλώσσα.

Αγωγή ασκείται δια της υποβολής σχετικού δικογράφου ενώπιον του δικαστηρίου. Το δικόγραφο μπορεί να υποβληθεί από τον ενάγοντα αυτοπροσώπως ή δια του νομίμου πληρεξουσίου του ή να αποσταλεί ταχυδρομικά, όχι όμως με τηλεομοιοτυπία ούτε με ηλεκτρονικό μήνυμα.

Πρέπει να τονιστεί ότι έγγραφα τα οποία φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή μπορούν να είναι εισαγωγικά δικής εφόσον δεν ορίζεται στον νόμο κάποια συγκεκριμένη εισαγωγική διαδικασία. Ηλεκτρονικά έγγραφα δεν γίνονται δεκτά για συγκεκριμένα είδη συμβάσεων που αφορούν ακίνητα, οικογενειακές ή κληρονομικές διαφορές και ορισμένα είδη εγγυητικών συμβάσεων.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Η αγωγή ασκείται εγγράφως. Για τα περισσότερα είδη αξιώσεων δεν υπάρχει τυποποιημένο έντυπο. Υπάρχουν ορισμένα έντυπα για μικροδιαφορές (*maza arņņera prasības*, κεφάλαιο 30.3 του νόμου περί πολιτικής δικονομίας), για εκτέλεση υποχρεώσεων κατόπιν δικαστικής εντολής (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, κεφάλαιο 50.1 του νόμου) και για αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων κατά πράξεων βίας (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, κεφάλαιο 30.5 του νόμου).

Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει τυποποιημένο έντυπο, ορίζονται στον νόμο περί πολιτικής δικονομίας τα στοιχεία και οι πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στο δικόγραφο. Σύμφωνα με τον νόμο περί πολιτικής δικονομίας, το δικόγραφο πρέπει να αναφέρει τα εξής:

- το δικαστήριο ενώπιον του οποίου υποβάλλεται
- το όνομα, το επώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας και τον δηλωθέντα τόπο κατοικίας του ενάγοντα (εάν ο ενάγων δεν έχει δηλωθέντα τόπο κατοικίας, τον πραγματικό τόπο κατοικίας του) στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την επίσημη έδρα του ο ενάγων μπορεί να δηλώσει διαφορετική διεύθυνση για την αλληλογραφία του με το δικαστήριο
- το όνομα, το επώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας, τον δηλωθέντα τόπο κατοικίας και τυχόν δηλωθείσα πρόσθετη διεύθυνση του εναγομένου ή λοιπών ενδιαφερομένων προσώπων, ή, ελλείψει δηλωθέντος τόπου κατοικίας, τον πραγματικό τόπο κατοικίας αυτών στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την επίσημη έδρα του ο αριθμός ταυτότητας ή αριθμός μητρώου του εναγομένου πρέπει να αναγράφεται εφόσον είναι γνωστός
- το όνομα, το επώνυμο, τον αριθμό ταυτότητας και τη διεύθυνση αλληλογραφίας με το δικαστήριο του εκπροσώπου του ενάγοντα, εφόσον η αγωγή ασκείται από νόμιμο εκπρόσωπο, ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, την επωνυμία, τον αριθμό μητρώου και την επίσημη έδρα του
- σε αγωγή για ανάκτηση χρηματικού ποσού, το όνομα του πιστωτικού ιδρύματος και τον αριθμό λογαριασμού, εάν υπάρχει, στον οποίο θα κατατεθεί το οφειλόμενο ποσό
- το αντικείμενο της αξίωσης
- το ποσό της αξίωσης, εφόσον αυτή είναι αποτιμητή σε χρήμα και τον τρόπο υπολογισμού του ποσού το οποίο αναζητείται ή αμφισβητείται
- τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζει ο ενάγων την αξίωσή του και αποδεικτικά στοιχεία που επιβεβαιώνουν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά
- τις διατάξεις στις οποίες βασίζεται η αξίωση
- τα αιτήματα του αιτούντος
- κατάλογο των εγγράφων που επισυνάπτονται στο δικόγραφο
- την ημερομηνία σύνταξης του δικογράφου και κάθε άλλη σημαντική σχετική πληροφορία.

Περισσότερα στοιχεία απαιτούνται από τον νόμο περί πολιτικής δικονομίας για συγκεκριμένα είδη αγωγών (π.χ. αγωγή διαζυγίου) καθώς και για συγκεκριμένα είδη διαδικασιών (π.χ. αναγνώριση ή ακύρωση υιοθεσίας, προστασία κληρονόμου ή κηδεμόνα).

Το δικόγραφο πρέπει να υπογράφεται από τον ενάγοντα ή τον εκπρόσωπό του, ή από κοινού από τον ενάγοντα και τον εκπρόσωπό του εφόσον το απαιτεί το δικαστήριο, με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης του νόμου. Όταν ο εκπρόσωπος ενεργεί για λογαριασμό του ενάγοντα, στο δικόγραφο πρέπει να επισυνάπτεται το έγγραφο της πληρεξουσιότητας (*pilnvara*) ή άλλο έγγραφο το οποίο αποδεικνύει την εξουσία του εκπροσώπου να διεξάγει τη διαδικασία για λογαριασμό του ενάγοντα.

Το δικόγραφο πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο σε αριθμό αντιτύπων αντίστοιχο με τον αριθμό των εναγομένων και λοιπών ενδιαφερομένων μερών.

Το δικόγραφο πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα τα οποία:

αποδεικνύουν την καταβολή των ενσήμων (*valsts nodevas*) και λοιπών δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία και στα νόμιμα ποσά αποδεικνύουν την τήρηση της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς, όπου αυτή απαιτείται από τον νόμο αποδεικνύουν τα πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται η αξίωση.

Στην ηλεκτρονική πύλη των λετονικών δικαστηρίων (www.tiesas.lv), στην ενότητα *EPakalpojumi* («ηλεκτρονικές υπηρεσίες»), *Eveidlapas* («ηλεκτρονικά έντυπα»), παρέχονται διάφορα υποδείγματα διαδικαστικών εγγράφων. Τα εν λόγω υποδείγματα μπορούν να καταφορτωθούν, να συμπληρωθούν και να υποβληθούν σε έντυπη μορφή.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα δικαστικά έξοδα καταβάλλονται πριν από την υποβολή του δικογράφου, και είναι τα εξής: ένσημο (*valsts nodeva*), χαρτόσημο μητρώου (*kancelejas nodeva*) και έξοδα που απαιτούνται για την εξέταση της υπόθεσης (*ar lietās izskatīšanai saistītie izdevumi*). Τα σχετικά ποσά μπορούν να καταβληθούν σε τράπεζα. Εάν το δικαστήριο αποφανθεί υπέρ του ενός διαδίκου, διατάσσει τον ηττηθέντα διάδικο να καταβάλει το σύνολο των δικαστικών εξόδων του αντιδίκου. Σε περίπτωση που το δικαστήριο κάνει μερικώς δεκτή την αγωγή, τα δικαστικά έξοδα κατανομούνται αναλογικά στους διαδίκους. Σε περίπτωση παραίτησης από την αγωγή ή σε περίπτωση που αυτή δεν κριθεί, ο ενάγων υποχρεούται να αποζημιώσει τον εναγόμενο για τα δικαστικά του έξοδα (με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου σύμφωνα με το νόμο η αγωγή αφορά την έκδοση πιστοποιητικού που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου). Σε αυτή την περίπτωση ο εναγόμενος δεν αποζημιώνει τον ενάγοντα για τα δικαστικά του έξοδα όμως, εάν ο ενάγων παραιτηθεί από την αγωγή λόγω οικειοθελούς ικανοποίησης της αξίωσης εκ μέρους του εναγομένου μετά από την άσκηση της αγωγής, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον εναγόμενο να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα του ενάγοντα μετά από αίτημα του τελευταίου.

Αντίστοιχα, τα έξοδα διεξαγωγής της διαδικασίας (αμοιβές δικηγόρων, έξοδα παράστασης στο δικαστήριο και έξοδα συλλογής αποδείξεων) επιδικάζονται υπέρ του ενάγοντα και κατά του εναγομένου εφόσον γίνει δεκτή η αγωγή εν όλω ή εν μέρει ή εφόσον παραιτηθεί ο ενάγων από αυτή λόγω οικειοθελούς ικανοποίησης της αξίωσης μετά από την άσκηση της αγωγής. Σε περίπτωση απόρριψης της αγωγής, το δικαστήριο διατάσσει τον ενάγοντα να αποζημιώσει τον εναγόμενο για τα έξοδα υπεράσπισής του.

Η αμοιβή που είναι καταβλητέα στους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους ορίζεται με συμφωνία μεταξύ αυτών και του πελάτη.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλέπε το ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «Νομική συνδρομή»

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Έγγραφα τα οποία λαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου ή κατά τις ώρες εξυπηρέτησης του κοινού καταχωρίζονται από το δικαστήριο στο μητρώο εισερχόμενης αλληλογραφίας κατά την ημερομηνία παραλαβής τους. Τα δικόγραφα θεωρείται ότι έχουν υποβληθεί στο δικαστήριο κατά την ημερομηνία παραλαβής τους. Η προθεσμία για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης λήγει κατά τη λήξη των εργασιμών ωρών του δικαστηρίου. Εφόσον η αγωγή, έφεση ή άλλο δικόγραφο που αποστέλλεται μέσω ταχυδρομείου παραδοθεί σε φορέα επικοινωνιών έως τις 24:00 της ημέρας λήξης της σχετικής προθεσμίας, θεωρείται ότι έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.

Σε περίπτωση που το δικόγραφο δεν έχει καταρτισθεί νομίμως ή δεν περιέχει όλα τα απαραίτητα έγγραφα, το δικαστήριο εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση δια της οποίας αποφαίνεται ότι η αγωγή δεν είναι δεκτική δικαστικής εκτιμήσεως. Αντίγραφο της απόφασης κοινοποιείται στον ενάγοντα μαζί με προθεσμία για τη διόρθωση των ελλείψεων. Η σχετική προθεσμία δεν μπορεί να είναι συντομότερη των 20 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης. Εφόσον ο ενάγων διορθώσει τις ελλείψεις εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η αγωγή θεωρείται υποβληθείσα κατά την ημερομηνία στην οποία αυτή παρελήφθη αρχικά από το δικαστήριο. Σε περίπτωση που ο ενάγων δεν διορθώσει τις ελλείψεις εμπρόθεσμα, η αγωγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα και επιστρέφεται σε αυτόν. Η επιστροφή της αγωγής στον ενάγοντα δεν κωλύει αυτόν να την ασκήσει εκ νέου ενώπιον του δικαστηρίου.

Επιβεβαίωση της προσήκουσας υποβολής της αγωγής: εφόσον το δικόγραφο έχει καταρτισθεί νομίμως και επισυνάπτονται σε αυτό όλα τα απαραίτητα έγγραφα, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση εντός επτά ημερών από την παραλαβή της, δια της οποίας κηρύσσει αυτή παραδεκτή και εκκινεί την σχετική διαδικασία.

Μετά την εκκίνηση της διαδικασίας, η αγωγή και αντίγραφα των συννημένων σε αυτή εγγράφων κοινοποιούνται στον εναγόμενο μαζί με την προθεσμία υποβολής εγγράφων προτάσεων. Με την παραλαβή των προτάσεων του εναγομένου, το δικαστήριο κοινοποιεί αντίγραφο αυτών στον ενάγοντα και στα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη. Το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τον ενάγοντα να σχολιάσει επί των προτάσεων του εναγομένου. Μετά από την παραλαβή των προτάσεων ή την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής τους, το δικαστήριο ορίζει την ημερομηνία της επ' ακροατηρίω συζήτησης. Η γραμματεία του δικαστηρίου κοινοποιεί στους διαδίκους κλήση για παράσταση. Όταν η διαφορά υπόκειται στην έγγραφη διαδικασία, δεν ορίζεται ημερομηνία συζήτησης και δεν κοινοποιείται στους διαδίκους κλήση για παράσταση.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Στους διαδίκους κοινοποιείται ο χρόνος και τόπος συζήτησης της υπόθεσης ή άλλων διαδικαστικών ενεργειών. Η κλήση για παράσταση κοινοποιείται στους διαδίκους στον δηλωθέντα τόπο κατοικίας τους, ωστόσο τα μέρη μπορούν να υποδείξουν διαφορετική διεύθυνση αλληλογραφίας με το δικαστήριο.

Εάν ο εναγόμενος δεν έχει δηλωμένο τόπο κατοικίας στη Λετονία, ο δε ενάγων δεν έχει καταφέρει για αντικειμενικούς λόγους να εντοπίσει τον τόπο κατοικίας του εναγομένου εκτός Λετονίας, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του ενάγοντα, να ακολουθήσει τις διαδικασίες εντοπισμού της διεύθυνσης του εναγομένου που προβλέπονται στις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει η Λετονία ή στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός της κατοικίας του εναγομένου μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει η Λετονία ή στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή σε περίπτωση που καταστεί αδύνατη η αποστολή των εγγράφων στον εναγόμενο στη διεύθυνση την οποία έχει εντοπίσει ο ενάγων, ή σε περίπτωση που καταστεί αδύνατη η αποστολή των εγγράφων στον εναγόμενο μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκείνων που προβλέπονται στις διεθνείς συμφωνίες που έχει υπογράψει η Λετονία ή εκείνων που προβλέπονται στον νόμο περί πολιτικής δικονομίας σχετικά με τη διεθνή συνεργασία σε αστικές δίκες, ο εναγόμενος ο οποίος δεν έχει δηλωμένο τόπο κατοικίας στη Λετονία καλείται να παρασταθεί στο δικαστήριο δια κοινοποίησης η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (*Latvijas Vēstnesis*). Στην ηλεκτρονική πύλη των λετονικών δικαστηρίων [http://www.tiesas.lv/](http://www.tiesas.lv), στην ενότητα *E-Pakalpojumi* («ηλεκτρονικές υπηρεσίες») και *Tiesvedības gaita* («πρόοδος δικαστικών διαδικασιών»), οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λάβουν πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο των δικαστικών διαδικασιών, εισάγοντας τον αριθμό της υπόθεσης ή τον αριθμό της κλήσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/02/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Λιθουανία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Το δίκαιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας παρέχει διάφορες επιλογές για την εναλλακτική επίλυση των διαφορών. Το 2012 τέθηκε σε ισχύ στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ο αναμορφωμένος νόμος περί εμπορικής διαιτησίας (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Ο εν λόγω νόμος εφαρμόζεται στις διαδικασίες διαιτησίας που διεξάγονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή την υπηκοότητα των μερών της διαφοράς, το

αν είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή το αν η διαιτητική διαδικασία οργανώνεται από μόνιμο διαιτητικό όργανο ή διεξάγεται επί τούτου. Η διαιτησία συνιστά ισοδύναμη εναλλακτική λύση έναντι της προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους. Παρέχει τη δυνατότητα ταχείας και ευχερούς επίλυσης των περισσότερων επιχειρηματικών διαφορών με την υπαγωγή τους ενώπιον ανεξάρτητων φυσικών προσώπων που χαίρουν εξουσίας και κύρους και που είναι αμοιβαία αποδεκτά από τα μέρη, αντί της υπαγωγής τους σε δικαστές. Οι κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της διαιτησίας μπορούν να ορίζονται από τα μέρη με μεγαλύτερη ελευθερία. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνέλθει σε οποιονδήποτε κατάλληλο τόπο για τους διαδίκους και να επιλέξει ελεύθερα τη γλώσσα της διαδικασίας, τον τύπο της απόφασης κ.ο.κ. Οι ηλεκτρονικές συμφωνίες διαιτησίας αναγνωρίζονται ως γραπτές συμφωνίες.

Το 2008 ψηφίστηκε ο νόμος περί συμβιβαστικής διαμεσολάβησης στις αστικές διαφορές (*Civillinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Η συμβιβαστική διαμεσολάβηση στις αστικές διαφορές («διαμεσολάβηση») συνιστά μια διαδικασία φιλικής επίλυσης της διαφοράς με τη μεσολάβηση ενός αμερόληπτου τρίτου μεσολαβητή («διαμεσολαβητή»). Ο νόμος ορίζει ότι προσφυγή στη διαμεσολάβηση μπορεί να γίνει για την επίλυση των αστικών διαφορών (δηλαδή, των διαφορών σε οικογενειακές και άλλες υποθέσεις) που μπορούν να εκδικαστούν από τα δικαστήρια στο πλαίσιο αστικής δίκης. Τα μέρη μπορούν να επιλέξουν την εν λόγω μέθοδο επίλυσης της διαφοράς τόσο πριν από την παραπομπή της ενώπιον του δικαστηρίου (εξωδικαστική διαμεσολάβηση) όσο και μετά την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας (δικαστική διαμεσολάβηση). Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η έναρξη της διαμεσολάβησης αναστέλλει την παραγραφή της αξίωσης. Συνεπώς, ακόμη και αν δεν επιτύχουν τη φιλική επίλυση της διαφοράς, τα μέρη διατηρούν το δικαίωμα να προσφύγουν στο δικαστήριο. Η δικαστική διαμεσολάβηση είναι δωρεάν. Επιπλέον, εάν επιλέξετε να επιλύσετε τη διαφορά σας σε αστική υπόθεση μέσω δικαστικής διαμεσολάβησης, θα εξοικονομήσετε πολύ χρόνο και κόπο σε σύγκριση με τις δικαστικές διαδικασίες, καθώς και χρήματα, διότι σε περίπτωση που η διαδικασία της διαμεσολάβησης καταλήξει σε φιλική συμφωνία, θα σας επιστραφεί ποσοστό 75 % των δικαστικών τελών. Η επίλυση της διαφοράς με δικαστική διαμεσολάβηση εγγυάται την εμπιστευτικότητα και κάθε διάδικος μπορεί να παραιτηθεί από τη δικαστική διαμεσολάβηση χωρίς να εκθέσει τους λόγους παραίτησης.

Η εξωδικαστική επίλυση των διαφορών που απορρέουν από καταναλωτικές συμβάσεις διέπεται από τον νόμο για την προστασία των καταναλωτών (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), που τέθηκε σε ισχύ το 2007 και καθιερώνει μια εναλλακτική μέθοδο από τη δικαστική διαδικασία, ορίζοντας επίσης τους οικονομικούς της κανόνες και τη θεσμική της διάρθρωση. Αρμόδια όργανα για την εναλλακτική επίλυση των διαφορών στη Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι η κρατική υπηρεσία προστασίας καταναλωτών (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), η υπηρεσία ρύθμισης του τομέα των επικοινωνιών (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) και άλλα όργανα που χειρίζονται διαφορές σε επιμέρους τομείς (η υπηρεσία ρύθμισης του τομέα των επικοινωνιών εκδικάζει διαφορές στους τομείς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των ταχυδρομικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ταχυμεταφοράς, η Τράπεζα της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (*Lietuvos bankas*) χειρίζεται καταναλωτικές διαφορές με παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών κ.ο.κ.). Ο καταναλωτής μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή κατά τη διάρκεια της εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς, ωστόσο τα έξοδα της νομικής συνδρομής δεν αποκαθίστανται. Η εγγυημένη από το κράτος πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια νομική συνδρομή παρέχεται στους καταναλωτές που πληρούν τα κριτήρια που θέτει η νομοθεσία. Η αίτηση ενώπιον του αρμόδιου οργάνου για την εναλλακτική επίλυση της διαφοράς συνήθως δεν αναστέλλει την παραγραφή. Ως εκ τούτου, δεδομένων των σχετικά μακρών προθεσμιών που έχουν τεθεί για την επίλυση των καταναλωτικών διαφορών και ορισμένων σύντομων προθεσμιών παραγραφής αξιώσεων, υφίσταται σοβαρός κίνδυνος παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η γενική προθεσμία παραγραφής είναι δεκαετής.

Το δικαίο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας ορίζει βραχύτερες προθεσμίες παραγραφής για συγκεκριμένα είδη αξιώσεων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας ενός μήνα υπόκεινται οι αξιώσεις που απορρέουν από τα αποτελέσματα διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας τριών μηνών υπόκεινται οι αξιώσεις για την κήρυξη της ακυρότητας των αποφάσεων των οργάνων νομικού προσώπου.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας έξι μηνών υπόκεινται:

οι αξιώσεις για την είσπραξη συμβατικών κυρώσεων (ποινικών ρητρών, τόκων υπερημερίας)

οι αξιώσεις που αφορούν ελαττώματα πωληθέντων πραγμάτων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας έξι μηνών υπόκεινται οι αξιώσεις που απορρέουν από τις σχέσεις των μεταφορικών εταιρειών με τους πελάτες τους όσον αφορά τις αποστολές στο εσωτερικό της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ενώ σε προθεσμία παραγραφής ενός έτους υπόκεινται οι αξιώσεις που αφορούν αποστολές προς το εξωτερικό.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας ενός έτους υπόκεινται οι ασφαλιστικές αξιώσεις.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας τριών ετών υπόκεινται οι αξιώσεις αποζημίωσης, περιλαμβανομένων των αξιώσεων αποζημίωσης λόγω ελλειμματικής ποιότητας προϊόντων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας πέντε ετών υπόκεινται οι αξιώσεις για την είσπραξη τόκων και άλλων περιοδικών πληρωμών.

Οι αξιώσεις που αφορούν ελαττώματα έργων που έχουν υλοποιηθεί υπόκεινται σε βραχύτερες προθεσμίες παραγραφής.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από τη μεταφορά φορτίων, επιβατών και αποσκευών υπόκεινται στις προθεσμίες παραγραφής που ορίζονται στους κώδικες (νόμους) που ισχύουν για τους εκάστοτε τρόπους μεταφοράς.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Διαφορά που αφορά συμβατικές εννοχές διέπεται από το δικαίο που έχουν επιλέξει τα μέρη της διαφοράς με συμφωνία αν τα μέρη έχουν επιλέξει το δικαίο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, μπορούν να αναζητήσουν έννομη προστασία ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Η εν λόγω συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνεται στη σύμβαση που έχουν συνάψει τα μέρη ή να προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι το δικαίο συγκεκριμένου κράτους θα διέπει ολόκληρη τη σύμβαση ή μέρος αυτής. Η απόφαση των μερών ότι η σύμβαση θα διέπεται από αλλοδαπό δικαίο δεν μπορεί να οδηγήσει στη μη εφαρμογή των κανόνων αναγκαστικού δικαίου που ισχύουν στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ή σε άλλο κράτος και τους οποίους τα μέρη δεν μπορούν με συμφωνία να τροποποιήσουν ή να ορίσουν τη μη εφαρμογή τους.

Αν τα μέρη δεν έχουν ορίσει το δικαίο που διέπει τη σύμβαση, εφαρμόζεται το δικαίο του κράτους με το οποίο συνδέεται στενότερα η σύμβαση. Τεκμαίρεται ότι η σύμβαση συνδέεται στενότερα με το κράτος στο έδαφος του οποίου:

βρίσκεται η μόνιμη κατοικία ή η κεντρική διοίκηση του μέρους που υπέχει την υποχρέωση να εκπληρώσει τη χαρακτηριστική εννοχή. Εάν η σύμβαση συνδέεται στενότερα με το δικαίο του κράτους στο οποίο βρίσκεται η επιχείρηση ενός εκ των μερών της σύμβασης, εφαρμόζεται το δικαίο του εν λόγω κράτους

βρίσκεται το ακίνητο, αν αντικείμενο της σύμβασης είναι το δικαίωμα κυριότητας επί ακινήτου ή δικαίωμα χρήσης του

βρίσκεται ο κύριος τόπος άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μεταφορέα κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης μεταφοράς, υπό τον όρο ότι στο κράτος του κύριου τόπου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μεταφορέα βρίσκεται ο τόπος φόρτωσης του φορτίου ή η έδρα του αποστολέα ή ο τόπος αποστολής του φορτίου.

Οι συμφωνίες διαιτησίας διέπονται από το δίκαιο που διέπει την κύρια σύμβαση. Εάν η κύρια σύμβαση είναι άκυρη, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του τόπου σύναψης της συμφωνίας διαιτησίας εάν είναι αδύνατος ο προσδιορισμός του εν λόγω τόπου, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους διεξαγωγής της διαιτησίας.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από ζημία διέπονται, κατ' επιλογή του μέρους που έχει υποστεί τη ζημία, είτε από το δίκαιο του κράτους στο οποίο τελέστηκε η οικεία πράξη ή στο οποίο επήλθε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που οδήγησε στη ζημία, είτε από το δίκαιο του κράτους στο οποίο εκδηλώθηκε η ζημία.

Το νομικό καθεστώς των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων καθορίζεται από το δίκαιο του κράτους της μόνιμης κατοικίας των συζύγων. Όταν οι μόνιμες κατοικίες των συζύγων βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοοι και οι δύο σύζυγοι. Όταν οι σύζυγοι είναι υπήκοοι διαφορετικών κρατών και ουδέποτε είχαν κοινή κατοικία, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους στο οποίο συνήφθη ο γάμος. Το νομικό καθεστώς των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων που ρυθμίζονται με σύμβαση είναι το δίκαιο του κράτους που επιλέγουν οι σύζυγοι στη σύμβασή τους. Στην περίπτωση αυτή, οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν είτε το δίκαιο του κράτους στο οποίο έχουν ή θα έχουν τη μόνιμη κατοικία τους, είτε το δίκαιο του κράτους στο οποίο συνήφθη ο γάμος είτε το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοος ένας από τους συζύγους. Η συμφωνία των συζύγων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο είναι έγκυρη εφόσον πληροί τις απαιτήσεις του δικαίου του επιλεγμένου κράτους ή του δικαίου του κράτους στο οποίο συνήφθη η συμφωνία.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Οι κανόνες περί αρμοδιότητας ορίζονται στα άρθρα 29–30 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilinio proceso kodeksas*). Η αγωγή ασκείται στο δικαστήριο του τόπου διαμονής του εναγομένου. Αγωγή κατά νομικού προσώπου ασκείται στον τόπο της έδρας του νομικού προσώπου, όπως αυτή προκύπτει από το μητρώο των νομικών προσώπων. Εάν ενάγεται το κράτος ή δήμος, η αγωγή ασκείται στον τόπο της έδρας του οργάνου που εκπροσωπεί το κράτος ή τον δήμο.

Αγωγή κατά εναγομένου αγνώστου διαμονής μπορεί να ασκηθεί στον τόπο όπου βρίσκεται η περιουσία του ή στον τόπο της τελευταίας γνωστής διαμονής του. Αγωγή κατά εναγομένου που δεν διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας μπορεί να ασκηθεί στον τόπο όπου βρίσκεται η περιουσία του ή στον τόπο της τελευταίας γνωστής διαμονής του στη Δημοκρατία της Λιθουανίας. Αγωγή που αφορά τις δραστηριότητες υποκαταστήματος νομικού προσώπου μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο της έδρας του υποκαταστήματος.

Αγωγή διατροφής ή αναγνώρισης πατρότητας μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του ενάγοντος. Αγωγή αποζημίωσης λόγω βλάβης της υγείας προσώπου ή λόγω θανάτου μπορεί να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του ενάγοντος ή στον τόπο επέλευσης της ζημίας. Αγωγή αποζημίωσης λόγω περιουσιακής ζημίας μπορεί να ασκηθεί στον τόπο διαμονής (έδρας) του ενάγοντος ή στον τόπο επέλευσης της ζημίας.

Αγωγή που αφορά συμφωνία/σύμβαση που ορίζει τον τόπο εκπλήρωσης μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο εκπλήρωσης που υποδεικνύει η συμφωνία /σύμβαση.

Αγωγή που αφορά τον ρόλο επιτρόπου, θεματοφύλακα ή διαχειριστή περιουσίας μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής (έδρας) του επιτρόπου, του θεματοφύλακα ή του διαχειριστή περιουσίας.

Αγωγή που αφορά καταναλωτική σύμβαση μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του καταναλωτή.

Ο ενάγων δικαιούται να επιλέξει μεταξύ των περισσότερων δικαστηρίων που είναι αρμόδια για την υπόθεση.

Οι αγωγές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, οι αγωγές που αφορούν τη χρήση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, εκτός από τις αγωγές εκκαθάρισης των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων σε υποθέσεις διαζυγίου, και οι αγωγές που αφορούν την ακύρωση κατάσχεσης ακίνητων περιουσιακών στοιχείων υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο περιουσιακό στοιχείο ή το κύριο μέρος αυτού.

Αγωγές από κληρονομικούς δανειστές που ασκούνται πριν από την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου της κληρονομίας ή του κύριου μέρους της κληρονομίας.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επιδίκου ποσού;

Όλες οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται από τα τοπικά δικαστήρια που ενεργούν ως πρωτοβάθμια δικαστήρια, εκτός από τις υποθέσεις που εκδικάζονται από τα περιφερειακά δικαστήρια ή το Περιφερειακό Δικαστήριο του Βίλνιους.

Τα περιφερειακά δικαστήρια εκδικάζουν στον πρώτο βαθμό τις εξής αστικές υποθέσεις:

από τις 4 Απριλίου 2013, τις αγωγές με αντικείμενο αξιώσεις άνω των 150.000 λίτας (LTL), εκτός από τις υποθέσεις που αφορούν οικογενειακές σχέσεις και σχέσεις εργασίας και τις υποθέσεις που αφορούν αποζημίωση λόγω μη περιουσιακής ζημίας

τις υποθέσεις που αφορούν έννομες μη περιουσιακές σχέσεις πνευματικής ιδιοκτησίας

τις υποθέσεις που αφορούν έννομες σχέσεις αστικού δικαίου σε δημόσιους διαγωνισμούς

τις υποθέσεις που αφορούν πτώχευση ή αναδιάρθρωση, εκτός από τις υποθέσεις που σχετίζονται με την πτώχευση φυσικών προσώπων

τις υποθέσεις με διάδικο αλλοδαπό κράτος

τις υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις από την αναγκαστική εκποίηση μετοχών (μερισμάτων, τόκων)

τις υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις που αφορούν τη διερεύνηση δραστηριοτήτων νομικού προσώπου

τις υποθέσεις αποζημίωσης για περιουσιακή ή μη περιουσιακή ζημία που απορρέει από την παραβίαση των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των ασθενών τις λοιπές αστικές υποθέσεις που εκδικάζονται στον πρώτο βαθμό από τα περιφερειακά δικαστήρια βάσει ειδικών νόμων.

Οι εξής υποθέσεις εκδικάζονται αποκλειστικά από το Περιφερειακό Δικαστήριο του Βίλνιους, ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο:

οι υποθέσεις που αφορούν διαφορές που αναφέρονται στον [νόμο περί ευρεσιτεχνιών \(Lietuvos Respublikos patentų įstatymas\)](#)

οι υποθέσεις που αφορούν διαφορές που αναφέρονται στον νόμο περί εμπορικών σημάτων (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*)

οι υποθέσεις που αφορούν αίτηση αλλοδαπών πολιτών να υιοθετήσουν Λιθουανό πολίτη που διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας

τις λοιπές αστικές υποθέσεις που στον πρώτο βαθμό υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Περιφερειακού Δικαστηρίου του Βίλνιους βάσει ειδικών νόμων.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να παρίστανται στα δικαστήρια αυτοπροσώπως ή διά εκπροσώπου. Η συμμετοχή προσώπου σε προφορική συζήτηση δεν στερεί από το εν λόγω πρόσωπο το δικαίωμα να εκπροσωπηθεί στη διαδικασία. Η παράσταση σε συζήτηση διά εκπροσώπου θεωρείται επαρκής, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την αυτοπρόσωπη παρουσία του οικείου προσώπου.

Ο διάδικος πρέπει να εκπροσωπείται από δικηγόρο στις περιπτώσεις που ορίζονται στον κώδικα πολιτικής δικονομίας και τον [αστικό κώδικα \(Civilinis kodeksas\)](#), για παράδειγμα, όταν το δικαστήριο εκδικάζει υπόθεση για την κήρυξη προσώπου δικαιοπρακτικά ανίκανου, το εν λόγω πρόσωπο πρέπει υποχρεωτικά να εκπροσωπείται από δικηγόρο.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Τα πρόσωπα που επιθυμούν να καταθέσουν έγγραφα σε δικαστήριο ή να παραλάβουν έγγραφα από δικαστήριο πρέπει να επικοινωνήσουν με τη γραμματεία του δικαστηρίου, η οποία θα τους εξηγήσει τη διαδικασία κατάθεσης, παραλαβής ή επιστροφής εγγράφων. [📄 Σημεία επαφής δικαστηρίων](#)
Η πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών e.teismas.lt, που τέθηκε σε λειτουργία την 1η Ιουλίου 2013, παρέχει τη δυνατότητα κατάθεσης των εγγράφων υπόθεσης, παρακολούθησης της εξέλιξης της διαδικασίας, πληρωμής των δικαστικών τελών και άλλων υπηρεσιών [📄 Διαδικτυακά](#).

Προς τον σκοπό της διασφάλισης του συνεπούς χειρισμού των υποθέσεων, ορίζεται με κανονισμό ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2014, οι υποθέσεις που διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά από τα δικαστήρια κατώτερου βαθμού και παραπέμπονται σε εφετεία και σε αναιρετικά δικαστήρια επίσης διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Οι διάδικοι πρέπει να υποβάλλουν γνήσια αντίτυπα των δικογράφων τους. Επιπρόσθετα, τα δικόγραφα πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο σε επαρκή αντίτυπα: ένα αντίτυπο για κάθε αντίδικο (στις υποθέσεις με περισσότερους εναγομένους ή ενάγοντες, ένα αντίτυπο για τον καθένα ή, σε περίπτωση που έχει οριστεί αντιπρόσωπος ή εντεταλμένος για την παραλαβή των δικογράφων που αφορούν την υπόθεση, ένα μόνο αντίτυπο για τον εν λόγω αντιπρόσωπο ή εντεταλμένο) και τρίτο μέρος, εκτός αν το δικόγραφο υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Τυχόν παραρτήματα των δικογράφων υποβάλλονται στον ίδιο αριθμό αντιτύπων με τα δικόγραφα, εκτός αν υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή αν το δικαστήριο έχει επιτρέψει τη μη παροχή των παραρτημάτων στους διαδίκους λόγω του μεγάλου αριθμού τους.

Όλα τα δικόγραφα και τα παραρτήματά τους υποβάλλονται στο δικαστήριο στην εθνική γλώσσα. Όταν οι διάδικοι στους οποίους απευθύνονται τα δικόγραφα δεν μιλούν την εθνική γλώσσα, πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο μετάφραση των εν λόγω εγγράφων σε γλώσσα που κατανοούν οι διάδικοι. Όταν τα έγγραφα που έχουν υποβληθεί πρέπει να μεταφραστούν σε ξένη γλώσσα, οι διάδικοι πρέπει να υποβάλουν νομίμως πιστοποιημένη μετάφρασή τους.

Αγωγή μπορεί να κατατεθεί ηλεκτρονικά μέσω της πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών των δικαστηρίων της Λιθουανίας [📄 https://e.teismas.lt/lt/public/home/](https://e.teismas.lt/lt/public/home/), που διατίθεται στον δικτυακό τόπο της εθνικής διοίκησης δικαστηρίων (*Teismų administracija*): [📄 http://www.teismai.lt/](http://www.teismai.lt/).

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Ηλεκτρονικό έντυπο αγωγής μπορεί να συμπληρωθεί στην πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών των δικαστηρίων της Λιθουανίας [📄 https://e.teismas.lt/lt/public/home/](https://e.teismas.lt/lt/public/home/).

Κάθε αγωγή που υποβάλλεται στο δικαστήριο πρέπει να πληροί τις γενικές απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των δικογράφων (άρθρο 111 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Τα δικόγραφα πρέπει να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στο δικαστήριο. Κάθε δικόγραφο διαδίκου πρέπει να προσδιορίζει:

το όνομα του δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται το δικόγραφο

τη δικονομική θέση, τα ονοματεπώνυμα, τους προσωπικούς αριθμούς αναγνώρισης (εφόσον είναι γνωστοί) και τους τόπους διαμονής των διαδίκων άλλες διευθύνσεις των λοιπών διαδίκων για την επίδοση δικογράφων που τυχόν γνωρίζει ο ενάγων όταν οι διάδικοι ή ένας εξ αυτών είναι νομικό πρόσωπο, την πλήρη επωνυμία, την έδρα και τις άλλες διευθύνσεις των λοιπών διαδίκων για την επίδοση δικογράφων που τυχόν γνωρίζει ο ενάγων, τους κωδικούς, τους αριθμούς των τρεχούμενων λογαριασμών (εφόσον είναι γνωστοί) και λεπτομερή στοιχεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (εφόσον είναι γνωστά)

τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για την επίδοση των δικογράφων στους διαδίκους και την ταχυδρομική διεύθυνση επικοινωνίας, εφόσον αυτή διαφέρει από τον τόπο διαμονής ή την έδρα

τη φύση και το αντικείμενο του δικογράφου

τις περιστάσεις που τεκμηριώνουν το αντικείμενο του δικογράφου και κάθε αποδεικτικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τις εν λόγω περιστάσεις

κάθε τυχόν παράρτημα πρέπει να επισυνάπτεται στο δικόγραφο που υποβάλλεται

την υπογραφή του προσώπου που υποβάλλει το δικόγραφο και την ημερομηνία σύνταξής του.

Διάδικοι που στηρίζει δικόγραφο σε ερμηνευτικό κανόνα που έχει γίνει δεκτός από διεθνές δικαστήριο ή δικαστήριο αλλοδαπού κράτους πρέπει να υποβάλει αντίγραφο της δικαστικής απόφασης που διατυπώνει τον εν λόγω κανόνα και νομίμως πιστοποιημένη μετάφραση της απόφασης στην εθνική γλώσσα.

Δικόγραφο που υποβάλλεται στο δικαστήριο διά αντιπροσώπου πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στα σημεία 2 και 3 ανωτέρω για τον αντιπρόσωπο και να συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αντιπροσώπου, εφόσον το εν λόγω έγγραφο δεν έχει ακόμη υποβληθεί ή η διάρκεια ισχύος της εξουσιοδότησης που περιέχεται στον φάκελο έχει παρέλθει.

Αντιπρόσωπος διαδίκου που δεν είναι σε θέση να υπογράψει ο ίδιος το δικόγραφο μπορεί να υπογράψει το δικόγραφο για λογαριασμό του διαδίκου, με μνεία του λόγου για τον οποίο ο διάδικος δεν μπορεί να υπογράψει το έγγραφο.

Το άρθρο 135 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι η αγωγή πρέπει να περιέχει τις εξής πληροφορίες:

το ποσό της αξίωσης, αν η αξία της διαφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό της αξίωσης

τις περιστάσεις στις οποίες βασίζεται η αξίωση του ενάγοντος (ιστορική βάση της αξίωσης)

τα αποδεικτικά στοιχεία που πιστοποιούν τις περιστάσεις που παραθέτει ο ενάγων, τους τόπους διαμονής των μαρτύρων και τον τόπο όπου βρίσκονται τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία

το αίτημα του ενάγοντος (το αντικείμενο της αγωγής)

τη γνώμη του ενάγοντα αναφορικά με το ενδεχόμενο έκδοσης ερήμην απόφασης αν δεν υπάρξει απάντηση στην αγωγή ή στο προκαταρκτικό δικόγραφο πληροφορίες για το κατά πόσον η υπόθεση θα διεξαχθεί διά πληρεξουσίου και, σε καταφατική περίπτωση, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση γραφείου του πληρεξουσίου

τη γνώμη του ενάγοντα αναφορικά με τη δυνατότητα σύναψης συμβιβασμού, αν ο ενάγων επιθυμεί να παράσχει τέτοια γνώμη.

Η αγωγή πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς του ενάγοντα, την απόδειξη πληρωμής των δικαστικών τελών και κάθε τυχόν αίτημα για τη διεξαγωγή των αποδείξεων τις οποίες ο ενάγων δεν είναι σε θέση να προσκομίσει, με μνεία του σχετικού λόγου.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Η αγωγή πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς σας και την απόδειξη πληρωμής των δικαστικών τελών. Τα δικαστικά τέλη για τις μη χρηματικές αξιώσεις είναι 100 LTL. Στις χρηματικές διαφορές, τα καταβλητέα δικαστικά τέλη ανέρχονται σε ποσοστό του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση, το οποίο προσδιορίζεται από ειδικούς νόμους: 3 % και τουλάχιστον 50 LTL για τις αξιώσεις έως 100 000 LTL 3 000 LTL πλέον 2 % του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση για τις αξιώσεις από 100 000 LTL έως 300 000 LTL και 7 000 LTL πλέον 1 % του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση για τις αξιώσεις άνω των 300 000 LTL. Τα συνολικά δικαστικά τέλη στις χρηματικές διαφορές δεν μπορούν να υπερβούν το ποσό των 30 000 LTL.

Ειδικοί νόμοι προβλέπουν περιπτώσεις στις οποίες οι ενάγοντες απαλλάσσονται από τα δικαστικά τέλη. Επιπρόσθετα, το δικαστήριο δικαιούται να χορηγήσει μερική απαλλαγή από τα τέλη ή να αναβάλει την πληρωμή τους έως την έκδοση της απόφασης, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση του διαδίκου. Κάθε αίτημα απαλλαγής ή αναβολής της πληρωμής των δικαστικών τελών πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να συνοδεύεται από απόδειξη της κακής οικονομικής κατάστασης του αιτούντος.

Στην έγγραφη διαδικασία, τα καταβλητέα δικαστικά τέλη είναι τα μισά από τα δικαστικά τέλη για την αγωγή, αλλά όχι λιγότερα από 20 LTL.

Δεν καταβάλλονται δικαστικά τέλη για τα αυτοτελή ένδικα μέσα, εκτός από τα αυτοτελή ένδικα μέσα που επιδιώκουν την εφαρμογή ασφαλιστικών μέτρων, για τα οποία επιβάλλονται δικαστικά τέλη ύψους 100 LTL.

Για τα δικόγραφα ή παραρτήματα δικογράφων που υποβάλλονται στο δικαστήριο αποκλειστικά ηλεκτρονικά, τα καταβλητέα τέλη ανέρχονται στο 75 % των δικαστικών τελών που προβλέπονται για το οικείο δικόγραφο, με ελάχιστο όριο τα 10 LTL.

Ο πελάτης πρέπει να συμφωνήσει την παροχή νομικών υπηρεσιών με τον δικηγόρο, τους δικηγόρους ή την επαγγελματική ένωση δικηγόρων του με την υπογραφή συμφωνίας. Ο διάδικος πρέπει να καταβάλει τη συμφωνημένη αμοιβή για τις παρεχόμενες νομικές υπηρεσίες. Τα μέρη συμφωνούν ελεύθερα τον χρόνο πληρωμής κατά τη διακριτική τους ευχέρεια.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ο νόμος περί κρατικής νομικής συνδρομής (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) εγγυάται την παροχή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις.

Η πρωτοβάθμια νομική συνδρομή παρέχεται σε υπηκόους της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και άλλων κρατών μελών της ΕΕ, σε πρόσωπα που διαμένουν νόμιμα στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ή σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και σε πρόσωπα που δικαιούνται τέτοια συνδρομή βάσει διεθνών συμφωνιών στις οποίες η Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι συμβαλλόμενο μέρος. Η πρωτοβάθμια συνδρομή πρέπει να χορηγείται αμέσως. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, θα σας γνωστοποιηθεί η ημερομηνία παροχής της, η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από 5 ημέρες από την ημερομηνία της αίτησης. Δημοτικοί αξιωματούχοι και υπάλληλοι, δικηγόροι ή εμπειρογνώμονες δημόσιων υπηρεσιών με τους οποίους έχει συνάψει σύμβαση ο δήμος θα σας παράσχουν προσωπικές συμβουλές για την εξωδικαστική επίλυση διαφοράς σας, πληροφορίες για το δικαστικό σύστημα, τους νόμους και τις λοιπές ισχύουσες διατάξεις, και συνδρομή για την κατάρτιση σύμβασης συμβιβασμού ή τη συμπλήρωση αίτησης για δευτεροβάθμια συνδρομή. Η αίτηση για πρωτοβάθμια νομική συνδρομή μπορεί να απορριφθεί αν οι ισχυρισμοί του αιτούντος είναι προφανώς αβάσιμοι, αν ο αιτών έχει ήδη λάβει εκτενείς συμβουλευτικές υπηρεσίες για το ίδιο ζήτημα, αν είναι σαφές ότι ο αιτών είναι σε θέση να λάβει δικηγορικές συμβουλές χωρίς κρατική νομική συνδρομή σύμφωνα με τον νόμο ή αν η αίτηση δεν αφορά τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα του ίδιου του αιτούντος, εκτός από τις περιπτώσεις αντιπροσώπευσης που ορίζονται στον νόμο.

Τα ίδια πρόσωπα μπορούν να λάβουν και δευτεροβάθμια νομική συνδρομή, ωστόσο η παροχή της εξαρτάται επίσης από το επίπεδο του συνολικού τους εισοδήματος.

Δευτεροβάθμια νομική συνδρομή μπορεί να χορηγηθεί σε κάθε πρόσωπο που διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας του οποίου η περιουσία και το ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνουν τα όρια επιλεξιμότητας που έχει ορίσει σχετικά το κράτος. Η περιουσία και το εισόδημα ταξινομούνται στα επίπεδα I και II: για το επίπεδο I, το κράτος καλύπτει το 100 % των εξόδων της δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής, ενώ για το επίπεδο II, το κράτος καλύπτει το 50 % των εξόδων της δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής (το εναπομένον 50 % πρέπει να καταβληθεί από το πρόσωπο).

Τα εξής πρόσωπα δικαιούνται δωρεάν δευτεροβάθμια νομική συνδρομή ανεξάρτητα από την περιουσία ή το ετήσιο εισόδημά τους: ύποπτοι, κατηγορούμενοι ή κατάδικοι σε ποινικές υποθέσεις όταν η συμμετοχή δικηγόρου υπεράσπισης είναι υποχρεωτική σύμφωνα με υποθέσεις που αφορούν αποζημίωση λόγω εγκλήματος, περιλαμβανομένων των υποθέσεων στις οποίες το ζήτημα της αποζημίωσης κρίνεται στο πλαίσιο ποινικής υπόθεσης δικαιούχοι παροχών κοινωνικής πρόνοιας πρόσωπα υπό τη μέριμνα δομών κοινωνικής πρόνοιας πρόσωπα που πιστοποιημένα πάσχουν από σοβαρή αναπηρία ή έχουν κριθεί ακατάλληλα για εργασία πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το όριο της ηλικίας συνταξιοδότησης και έχει κριθεί ότι έχουν υψηλές ειδικές ανάγκες κηδεμόνες (επίτροποι) τέτοιων προσώπων, αν απαιτείται νομική συνδρομή για την εκπροσώπηση και την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των προσώπων που τελούν υπό την κηδεμονία (επιτροπεία) τους πρόσωπα που έχουν αποδείξει με στοιχεία (διαταγή κατάσχεσης περιουσιακού στοιχείου κ.ο.κ.) ότι αντικειμενικά αδυνατούν να κάνουν χρήση της περιουσίας και των πόρων τους και ότι, ως εκ τούτου, η περιουσία και το ετήσιο εισόδημα που μπορούν να χρησιμοποιούν κατά βούληση δεν υπερβαίνουν τα όρια επιλεξιμότητας που τίθενται για την παροχή δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρή ψυχική νόσο, όταν τίθεται ζήτημα που αφορά την καταναγκαστική νοσηλεία ή θεραπεία τους κηδεμόνες (επίτροποι) τέτοιων προσώπων, αν απαιτείται νομική συνδρομή για την εκπροσώπηση και την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των εν λόγω προσώπων οφειλέτες όταν η αξίωση στρέφεται κατά της τελευταίας κατοικίας τους στην οποία διαμένουν επί του παρόντος γονείς ή νόμιμοι αντιπρόσωποι ανήλικου, όταν τίθεται ζήτημα αφαίρεσης της επιμέλειας του παιδιού ανήλικου που δεν είναι έγγαμοι ή δεν έχουν κηρυχθεί πλήρως δικαιοπρακτικά ικανοί από δικαστήριο και προσφεύγουν οι ίδιοι στο δικαστήριο στις περιπτώσεις που ορίζονται σε ειδικούς νόμους πρόσωπα για τα οποία ζητείται να κηρυχθούν δικαιοπρακτικά ανίκανα σε υποθέσεις που αφορούν την κήρυξη προσώπου ως δικαιοπρακτικά ανίκανου πρόσωπα που επιδιώκουν την καταχώριση γέννησης και στις άλλες περιπτώσεις που ορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες στις οποίες η Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι συμβαλλόμενο μέρος.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Το δικαστήριο αποφασίζει επί του παραδεκτού εκδίδοντας σχετική απόφαση. Η διαδικασία αυτή θεωρείται η έναρξη της αστικής υπόθεσης. Σε περίπτωση ελαττώματος, αν μετά την κατάθεση της αγωγής / του δικογράφου διάδικος άρει το ελάττωμα σύμφωνα με τις οδηγίες του δικαστηρίου και εμπρόθεσμα, η αγωγή / το δικόγραφο θεωρείται ότι κατατέθηκε κατά την ημερομηνία που υποβλήθηκε αρχικά στο δικαστήριο. Άλλως, λογίζεται ότι δεν έχει κατατεθεί και επιστρέφεται, μαζί με τα παραρτήματά του, στον διάδικο που το κατέθεσε, με δικαστική διαταγή, το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες μετά την παρέλευση της προθεσμίας άρσης των ελαττωμάτων.

Ο ενάγων δικαιούται να αποσύρει την αγωγή του ενόσω το δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποστείλει αντίγραφο αυτής στον εναγόμενο. Στη συνέχεια, η αγωγή μπορεί να αποσυρθεί μόνον αν συμφωνήσει ο εναγόμενος και η αγωγή αποσυρθεί πριν από την έκδοση της απόφασης από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Οι διάδικοι ενημερώνονται για τον χρόνο και τον τόπο της ακροαματικής διαδικασίας ή των επιμέρους διαδικαστικών πράξεων με κλήτευση ή δικαστική ειδοποίηση. Το χρονοδιάγραμμα των δικασίμων διατίθεται επίσης στο διαδικτυο μέσω του πληροφοριακού συστήματος των δικαστηρίων της Λιθουανίας, το οποίο παρέχεται στον δικτυακό τόπο της εθνικής διοίκησης δικαστηρίων. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/06/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδειξιμένες ενέργειες; - Λουξεμβούργο

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η διαμεσολάβηση είναι εναλλακτικός τρόπος επίλυσης διαφορών που, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να καταστήσει περιττή την προσφυγή σε δικαστήριο.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Ο χρόνος παραγραφής διαφέρει ανάλογα με την περίπτωση.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλ. ενότητα «[Αρμοδιότητες των δικαστηρίων – Λουξεμβούργο](#)».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλ. ενότητα «[Αρμοδιότητες των δικαστηρίων – Λουξεμβούργο](#)».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Βλ. ενότητα «[Αρμοδιότητες των δικαστηρίων – Λουξεμβούργο](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό εξαρτάται από την αξία και το αντικείμενο της διαφοράς.

Σχηματικά, ισχύουν τα ακόλουθα, εκτός από συγκεκριμένες εξαιρέσεις που προβλέπει η νομοθεσία:

Εάν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι έως και 10.000 ευρώ, η διαφορά υπάγεται, καταρχήν, στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων (*justices de paix*). Ενώπιον αυτών των δικαστηρίων, οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ή μέσω εκπροσώπου ο οποίος, αν δεν είναι δικηγόρος, οφείλει να διαθέτει ειδικό πληρεξούσιο (*mandat*).

Εάν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ, η διαφορά υπάγεται, καταρχήν, στα κατά τόπον αρμόδια πρωτοβάθμια δικαστήρια (*tribunaux d'arrondissement*). Ενώπιον αυτών των δικαστηρίων οι διάδικοι πρέπει να εκπροσωπούνται από δικηγόρο (ορισμός δικηγόρου), με εξαίρεση τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων και τις διαφορές που εξετάζονται στο πλαίσιο της εμπορικής διαδικασίας, οπότε οι διάδικοι μπορούν να παραστούν αυτοπροσώπως, αλλά μπορούν επίσης να ζητήσουν τη συνδρομή δικηγόρου ή να εκπροσωπηθούν από δικηγόρο. Ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου (*cour supérieure de justice* - εφετείου), είναι υποχρεωτική η εκπροσώπηση από δικηγόρο.

Ορισμένες υποθέσεις, ανεξάρτητα από την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, ακόμη και αν αυτή υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ, υπάγονται στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων: π.χ. οι διαφορές μεταξύ εκμισθωτών και μισθωτών ακινήτων και οι αιτήσεις διατροφής, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από αγωγή διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού. Γενικά, η υποβολή αίτησης στο ειρηνοδικείο γίνεται με κλήτευση μέσω δικαστικού επιμελητή. Στην περίπτωση αυτή, το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει να τηρεί ορισμένα τυπικά στοιχεία, κυρίως για να προστατεύονται τα δικαιώματα άμυνας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν οι ίδιοι προσφυγή, χωρίς τη μεσολάβηση δικαστικού επιμελητή, με αίτηση που απευθύνεται στον ειρηνοδίκη (απλουστευμένη διαδικασία και λιγότερο δαπανηρή από τη διαδικασία ενώπιον του κατά τόπον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου). Και στις δύο περιπτώσεις οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ή μέσω εκπροσώπου, ο οποίος, αν δεν είναι δικηγόρος, οφείλει να διαθέτει ειδικό πληρεξούσιο (*mandat*).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η απάντηση στην ερώτηση αυτή είναι συνάρτηση των διακρίσεων που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο.

Εάν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι έως και 10.000 ευρώ, οι διάδικοι μπορούν να προσφύγουν απευθείας (με αίτηση) ή έμμεσα (με κλήτευση μέσω δικαστικού επιμελητή) στα κατά τόπον αρμόδια ειρηνοδικεία. Στην πράξη, τα σχετικά δικόγραφα παραλαμβάνονται από τους προϊστάμενους της γραμματείας αυτών των δικαστηρίων.

Εάν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ, οι διάδικοι οφείλουν καταρχήν να απευθυνθούν σε δικηγόρο, ο οποίος με τη σειρά του κλητεύει τον αντίδικο εξ ονόματος του πελάτη του και μέσω δικαστικού επιμελητή. Ο δικηγόρος καταθέτει τα εισαγωγικά έγγραφα της δίκης στο κατά τόπον αρμόδιο πρωτοβάθμιο ή δευτεροβάθμιο δικαστήριο.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί η γαλλική, η γερμανική ή η λουξεμβουργιανή γλώσσα, εκτός εάν ισχύουν ειδικές διατάξεις για ορισμένες υποθέσεις.

Η άσκηση αγωγής γίνεται με την επίδοση κλήσης προς συζήτηση ή κλήτευσης, εκτός από τις περιπτώσεις που η δικαστική αγωγή μπορεί να ασκηθεί με απλή αίτηση. Εκτός από ορισμένες σπάνιες εξαιρέσεις ενώπιον των ειρηνοδικείων για ορισμένες ειδικές υποθέσεις, οι δικαστικές αγωγές πρέπει να υποβάλλονται εγγράφως. Δεν γίνεται αποδεκτή η αποστολή εγγράφων με τηλεμοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Για ορισμένες ειδικές υποθέσεις (όπως οι αιτήσεις έκδοσης διαταγής πληρωμής για οφειλόμενα χρηματικά ποσά ή για απληρωτους λογαριασμούς), υπάρχουν έντυπα προς συμπλήρωση. Καταρχήν, οι κλήσεις ενώπιον των ειρηνοδικείων, οι αιτήσεις ή οι κλήσεις ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων και τα δικόγραφα άσκησης ένδικων μέσων ενώπιον δικαστηρίων ανώτερου βαθμού πρέπει να περιέχουν επί ποινή ακυρότητας ορισμένα υποχρεωτικά στοιχεία και να συντάσσονται με συγκεκριμένο τύπο. Δεν υπάρχουν τυποποιημένα έντυπα για τον σκοπό αυτόν.

Υπάρχουν επίσης έντυπα για προσφυγές με βάση τη νομοθεσία της Ένωσης. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι αιτήσεις έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 ή οι αιτήσεις ευρωπαϊκής διαδικασίας επίλυσης μικροδιαφορών βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2007.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Καταρχήν, τα δικαστικά έξοδα καταβάλλονται με την ολοκλήρωση της δικαστικής προσφυγής. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει να καταδικάσει τον ηττηθέντα διάδικο να καταβάλει διαδικαστική αποζημίωση στον νικήσαντα, αν ο δικαστής κρίνει ότι θα ήταν άδικο να επωμιστεί μόνο αυτός ο διάδικος όλα τα τέλη και τα έξοδα. Ο δικαστής μπορεί επίσης να διατάξει την καταβολή εγγύησης ή προκαταβολής από έναν ή περισσότερους διαδίκους (π.χ. στην περίπτωση διορισμούπραγματογνώμονα με διαταγή του δικαστηρίου).

Η αμοιβή του δικηγόρου από τον πελάτη του ρυθμίζεται με μεταξύ τους συμφωνία. Στην πράξη, συνήθως καταβάλλεται στον δικηγόρο μια προκαταβολή.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλ. ενότητα «[Δικαστική συνδρομή – Λουξεμβούργο](#)».

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Εάν η προσφυγή ασκείται από τον ίδιο τον ενάγοντα, εφόσον το επιτρέπει ο νόμος, ο ενάγων ενημερώνεται από το δικαστήριο για τη συνέχεια που δίνεται στην προσφυγή του.

Εάν η προσφυγή πρέπει να ασκείται ή ασκείται από δικηγόρο εξ ονόματος του πελάτη του, το δικαστήριο ενημερώνει τον δικηγόρο σχετικά με την εξέλιξη της προσφυγής, εφόσον ο δικηγόρος είναι ο νόμιμος αντιπρόσωπος του πελάτη του. Ο δικηγόρος μπορεί να ενημερώνει τον πελάτη του σχετικά με τη χρονική σειρά των διαδικαστικών πράξεων, στον βαθμό που αυτές είναι γνωστές ή προβλέψιμες.

13 Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Βλ. απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

Εξάλλου, η προθεσμία εμφάνισης ενώπιον του δικαστηρίου, στο πλαίσιο των έγγραφων διαδικασιών, ορίζεται καταρχήν από τον νόμο, εκτός από τις προθεσμίες εμφάνισης τις οποίες μπορεί να ορίσει ο δικαστής, ιδίως για προσωπική ακρόαση ενός διαδίκου ή τρίτων. Οι προθεσμίες που ορίζει ο νόμος ποικίλλουν ανάλογα με το δικαστήριο και με το αν ο εναγόμενος κατοικεί στο Λουξεμβούργο ή στο εξωτερικό. Για τις προφορικές διαδικασίες, καταρχήν, ο ενάγων πρέπει να προσδιορίσει στον εναγόμενο συγκεκριμένη ημερομηνία κατά την οποία οφείλει να προσέλθει στην επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Σχετικοί σύνδεσμοι

<http://www.legilux.lu/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/04/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [en](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Ενδειγμένες ενέργειες; - Μάλτα

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Ναι, για να προσφύγετε στη δικαιοσύνη στη Μάλτα, πρέπει να απευθυνθείτε σε δικαστήριο. Ο συνήγορος (δικηγόρος) ή ο νομικός πληρεξούσιος υποβάλλει αίτηση στο δικαστήριο και καταβάλλει το σχετικό τέλος. Εάν η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί σε ανώτερο δικαστήριο, το πρόσωπο που ασκεί την αγωγή πρέπει να προβεί σε ένορκη δήλωση.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Όχι, μπορείτε ανά πάσα στιγμή να προσφύγετε στη δικαιοσύνη. Ωστόσο, ο εναγόμενος δικαιούται να επικαλεστεί παραγραφή σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Το πρόσωπο που προσφεύγει στη δικαιοσύνη πρέπει να παρόν αυτοπροσώπως στην αίθουσα του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Σε περίπτωση απουσίας του, ο δικηγόρος ή νομικός πληρεξούσιος ενεργεί εξ ονόματός του. Στην περίπτωση που ο διάδικος απουσιάζει από τη Μάλτα, ορίζεται ειδικός εντολοδόχος στη Μάλτα, ο οποίος αναλαμβάνει να συνεχίσει τη δικαστική διαδικασία απουσία του διαδίκου.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Η Μάλτα διαθέτει ένα μόνο κτίριο δικαστηρίων το οποίο χωρίζεται σε πολλά διαφορετικά δικαστήρια, ανάλογα με το αντικείμενο της υπόθεσης, την αξία της απαίτησης του ενάγοντος και τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος. Κατωτέρω παρατίθενται τα διάφορα δικαστήρια της Μάλτας:

- α. Πολιτικό δικαστήριο (τμήμα οικογενειακού δικαίου) [Civil Court (Family Section) - Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)] – εκδικάζει όλες τις αιτήσεις που αφορούν οικογενειακές διαφορές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δικαστικού χωρισμού, διαζυγίου, διατροφής, γονικής σχέσης και ακύρωσης γάμου.
- β. Κατώτερο δικαστήριο του Γκόζο (τμήμα οικογενειακού δικαίου) [Court of Magistrates (Gozo Family Section) - Qorti tal-Magistrati (Għawdex Sezzjoni Familja)] – όπως στην περίπτωση α) ανωτέρω, με τη διαφορά ότι εκδικάζει αγωγές κατά προσώπων που διαμένουν ή έχουν τη συνήθη κατοικία τους στη νήσο Γκόζο.
- γ. Πολιτικό δικαστήριο (τμήμα δικαιοδοσίας συνταγματικού δικαίου) [First Hall of the Civil Court (Constitutional Jurisdiction) - Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali)] – εκδικάζει υποθέσεις συνταγματικής φύσεως.
- δ. Κατώτερο δικαστήριο της Μάλτας [Court of Magistrates (Malta) - Qorti tal-Magistrati (Malta)] – εκδικάζει υποθέσεις αμιγώς αστικής φύσεως που αφορούν όλες τις απαιτήσεις μέχρι ποσού 11.646,87 ευρώ κατά προσώπων που διαμένουν ή έχουν τη συνήθη κατοικία τους σε κάποιο μέρος της νήσου Μάλτας, καθώς και κάθε άλλη αξίωση που προβλέπεται δυνάμει του δικαίου της Μάλτας.
- ε. Κατώτερο δικαστήριο του Γκόζο (τμήμα κατώτερης δικαιοδοσίας) [Court of Magistrates (Gozo Inferior Jurisdiction) - Qorti tal-Magistrati (Għawdex Inferjuri)] – όπως στην περίπτωση δ) ανωτέρω, αλλά με αρμοδιότητα να εκδικάζει αγωγές κατά προσώπων που διαμένουν στο Γκόζο ή έχουν τη συνήθη κατοικία τους στη νήσο Γκόζο. Διαθέτει επίσης τις ίδιες εξουσίες με εκείνες του πολιτικού δικαστηρίου (τμήμα εκούσιας δικαιοδοσίας).
- στ. Πρώτο Τμήμα του Πολιτικού δικαστηρίου [First Hall of the Civil Court - Prim' Awla tal-Qorti Ċivili] – εκδικάζει υποθέσεις αμιγώς αστικού χαρακτήρα που αφορούν όλες τις απαιτήσεις άνω των 11.646,87 ευρώ, καθώς και οποιαδήποτε υπόθεση (ανεξαρτήτως της αξίας της απαίτησης) που αφορά αξιώσεις επί ακίνητης περιουσίας ή που αφορά δουλείες, βάρη ή δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε αξίωσης για εκδίωξη ή έξωση από ακίνητη περιουσία, είτε σε αστική είτε σε αγροτική περιοχή, είτε μισθωμένη είτε κατοικούμενη από πρόσωπα που διαμένουν ή έχουν τη συνήθη κατοικία τους εντός των ορίων της δικαιοδοσίας του εν λόγω δικαστηρίου.
- ζ. Κατώτερο δικαστήριο (τμήμα ανώτερης δικαιοδοσίας του Γκόζο) [Court of Magistrates (Gozo Section Superior Jurisdiction) - Qorti tal-Magistrati (Għawdex Sezzjoni Superjuri Ġenerali)] – όπως στην περίπτωση στ), αλλά με αρμοδιότητα να εκδικάζει αγωγές κατά προσώπων που διαμένουν στο Γκόζο ή έχουν τη συνήθη κατοικία τους στη νήσο Γκόζο.
- η. Πολιτικό δικαστήριο (τμήμα εκούσιας δικαιοδοσίας) [First Hall of the Civil Court (Voluntary Jurisdiction) - Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, Ġurisdizzjoni Volontarja] – εκδικάζει υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας, όπως είναι η αποσπράγιση μουσικής διαθήκης, η κηδεμονία και η υιοθεσία. Επιπλέον, το εν λόγω δικαστήριο εγκρίνει ή χορηγεί άδεια για τη σύναψη συμβάσεων. Επίσης, εγκρίνει τη θέσπιση διατάξεων για την οποία απαιτείται προηγούμενη χορήγηση έγκρισης ή άδειας βάσει του νόμου.

Πέρα από τα εν λόγω δικαστήρια, υπάρχουν επίσης ορισμένα δικαιοδοτικά όργανα (tribunals): το δικαστήριο μικροδιαφορών (Small Claims Tribunal - Tribunal ta' Talbiet iż-Żgħir), το οποίο εκδικάζει όλες τις χρηματικές απαιτήσεις που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 3.494,06 ευρώ, το διοικητικό αναθεωρητικό δικαστήριο (Administrative Review Tribunal - Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva) και το εργατοδικείο (Industrial Tribunal - Tribunal Industrijali). Στη Μάλτα υπάρχει επίσης ένα κέντρο διαιτησίας (Arbitration Centre - Centru tal-Arbitraġġ) το οποίο παρέχει υπηρεσίες σχετικές με τη διαιτησία. Το μαλτέζικο δίκαιο ορίζει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διάδικοι υποχρεούνται να υποβάλουν τη διαφορά τους σε διαιτησία (υποχρεωτική διαιτησία). Για παράδειγμα, οι διαφορές που αφορούν τις συνιδιοκτησίες και την κυκλοφορία μηχανοκίνητων οχημάτων υπάγονται σε υποχρεωτική διαιτησία. Όλα τα παραπάνω δικαστήρια είναι πρωτοβάθμια και τακτικά δικαστήρια. Συνεπώς, έφεση κατά των αποφάσεων αυτών των δικαστηρίων μπορεί να ασκηθεί στο εφετείο (Court of Appeal - Qorti tal-Appell). Σε περίπτωση έφεσης κατά απόφασης του δικαστηρίου μικροδιαφορών, του κέντρου διαιτησίας ή του κατώτερου δικαστηρίου, η έφεση υποβάλλεται στο κατώτερο τμήμα του εφετείου (που προεδρεύεται από έναν δικαστή). Σε περίπτωση έφεσης κατά απόφασης του Πρώτου Τμήματος του πολιτικού δικαστηρίου, η έφεση ασκείται ενώπιον του ανώτερου τμήματος του εφετείου (που προεδρεύεται από τρεις δικαστές). Σε περίπτωση έφεσης κατά απόφασης του πολιτικού δικαστηρίου (δικαιοδοσία συνταγματικού δικαίου), η έφεση ασκείται ενώπιον του συνταγματικού δικαστηρίου (Constitutional Court - Qorti Kostituzzjonali), ενώ η έφεση κατά απόφασης του κατώτερου δικαστηρίου του Γκόζο, τόσο του

τμήματος κατώτερης δικαιοδοσίας όσο και του τμήματος ανώτερης δικαιοδοσίας του εν λόγω δικαστηρίου, πρέπει σε κάθε περίπτωση να ασκείται ενώπιον του εφετείου της Μάλτας.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού:

Βλ. απάντηση στο ερώτημα 4.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Η προσφυγή στα κατώτερα δικαστήρια γίνεται υποχρεωτικά μέσω δικηγόρου ή νομικού πληρεξουσίου. Για προσφυγή στα ανώτερα δικαστήρια, απαιτείται να παρίσταται και δικηγόρος και νομικός πληρεξούσιος.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία; Στη γραμματεία του δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η αίτηση πρέπει να συντάσσεται στη μαλτέζικη γλώσσα. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως και να κατατίθεται αυτοπροσώπως από τον δικηγόρο ή τον νομικό πληρεξούσιο.

Σε περίπτωση που ένας από τους διαδίκους είναι αλλοδαπός, μπορεί να υποβληθεί αίτημα ώστε η δικαστική διαδικασία να διεξαχθεί στην αγγλική γλώσσα.

Στη Μάλτα δεν υπάρχει δυνατότητα υποβολής της αίτησης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεομοιοτυπίας (φαξ).

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Για τις προσφυγές στο κέντρο διαίτησης ή στο δικαστήριο μικροδιαφορών, υπάρχουν ειδικά έντυπα προς συμπλήρωση. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ειδικά έντυπα προς συμπλήρωση για την άσκηση αγωγής ενώπιον του κατώτερου δικαστηρίου ή του πολιτικού δικαστηρίου. Όταν κατατίθεται αγωγή ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου, η αίτηση πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνει:

α) δήλωση στην οποία να αναφέρεται με σαφή και διεξοδικό τρόπο το αντικείμενο της υπόθεσης, σε διακριτές αριθμημένες παραγράφους, ώστε να δίδεται έμφαση στην αξίωση και να διευκρινίζεται επίσης ποια πραγματικά περιστατικά γνωρίζει προσωπικά ο αιτών

β) την αιτιολογία της αξίωσης

γ) την απαίτηση ή τις απαιτήσεις, οι οποίες πρέπει να απαριθμούνται, και

δ) σε κάθε ένορκη αίτηση, πρέπει να διατυπώνεται η ακόλουθη ειδοποίηση, με σαφή και ευανάγνωστο τρόπο, ακριβώς κάτω από την κεφαλίδα του δικαστηρίου:

«Όποιος λαμβάνει την παρούσα ένορκη αίτηση, της οποίας είναι αποδέκτης, οφείλει να καταθέσει ένορκη απάντηση εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία επίδοσής της, που αποτελεί την ημερομηνία παραλαβής. Σε περίπτωση μη κατάθεσης ένορκης απάντησης κατ' εφαρμογή του νόμου εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, το δικαστήριο προβαίνει στην εκδίκαση της υπόθεσης σύμφωνα με τον νόμο.

Για τον λόγο αυτόν, είναι προς όφελος του προσώπου που λαμβάνει την παρούσα ένορκη αίτηση να συμβουλευθεί πάραυτα δικηγόρο ούτως ώστε να μπορεί να καταθέσει τις προτάσεις του κατά την εκδίκαση της υπόθεσης».

ε) Τυχόν απαραίτητα έγγραφα προς υποστήριξη της αξίωσης πρέπει να συνημμετώνονται με την ένορκη αίτηση.

στ) Η ένορκη αίτηση βεβαιώνεται ενόρκως ενώπιον του γραμματέα ή του νομικού πληρεξουσίου που διορίζεται ως υπεύθυνος λήψης ένορκων βεβαιώσεων δύναμει του διατάγματος για τους υπεύθυνους λήψης ένορκων βεβαιώσεων (κεφ. 79).

ζ) Μαζί με την αίτηση, ο ενάγων αναφέρει επίσης τα ονόματα των προσώπων που θα προσέλθουν ως μάρτυρες υπεράσπισης, δηλώνοντας τα πραγματικά περιστατικά και τις αποδείξεις που προτίθεται να στοιχειοθετήσει με την κατάθεση καθενός εξ αυτών.

η) Η σχετική αίτηση επιδίδεται στον εναγόμενο.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Ναι, κατά την υποβολή της αίτησης πρέπει να καταβάλλεται το αντίστοιχο τέλος. Το ποσό του τέλους ποικίλλει ανάλογα με τη φύση της υπόθεσης ή/και την αξία της απαίτησης.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ναι, τα πρόσωπα που στερούνται πόρων δύνανται να ζητήσουν νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας). Η αίτηση για χορήγηση νομικής συνδρομής υποβάλλεται στο Πρώτο Τμήμα του πολιτικού δικαστηρίου. Η αίτηση μπορεί επίσης να υποβληθεί προφορικά σε δικηγόρο υπηρεσίας νομικής βοήθειας. Για τη χορήγηση του ευεργετήματος πενίας, πρέπει να πληρούνται ορισμένα κριτήρια. Συγκεκριμένα, ο αιτών πρέπει να προβεί σε ένορκη βεβαίωση ενώπιον του γραμματέα και, όταν το αίτημα διατυπώνεται προφορικά, ενώπιον δικηγόρου υπηρεσίας νομικής βοήθειας, στην οποία να δηλώνει:

α) ότι πιστεύει ότι έχει βάσιμους λόγους να κινήσει ως ενάγων ή ως εναγόμενος ή να συνεχίσει ή να συμμετάσχει σε διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων

β) ότι, εκτός από το αντικείμενο της αγωγής, δεν διαθέτει κανένα περιουσιακό στοιχείο, η καθαρή αξία του οποίου να ανέρχεται στο ποσό των 6.988,12 ευρώ, μη περιλαμβανομένων των ειδών καθημερινής χρήσης του νοικοκυριού που κρίνονται απαραίτητα για τον αιτούντα και την οικογένειά του, και το ετήσιο εισόδημά του δεν υπερβαίνει τον εθνικό κατώτατο μισθό που προβλέπεται για τα άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Όταν κατατίθεται αίτηση αγωγής, ορίζεται ημερομηνία ακρόασης (δικάσιμο) από το δικαστήριο. Το δικαστήριο ενημερώνει τον ενάγοντα και τον εναγόμενο σχετικά με την πρώτη δικάσιμο (ειδοποίηση για τη δικάσιμο). Πληροφορίες σχετικά με το εάν έχει οριστεί δικάσιμο για την υπόθεση παρέχονται επίσης στο ηλεκτρονικό σύστημα των δικαστηρίων «Lecam» ή στον ιστότοπο των δικαστηρίων. Οι διάδικοι δεν λαμβάνουν επιβεβαίωση σχετικά με την ορθή καταχώριση του φακέλου της υπόθεσής τους. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η γραμματεία του δικαστηρίου δεν δέχεται ένορκες αιτήσεις που δεν πληρούν τις προβλεπόμενες στην ερώτηση 9 απαιτήσεις.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Η ειδοποίηση για τη δικάσιμο επιδίδεται στον ενάγοντα. Η ημερομηνία της επόμενης ακρόασης καθορίζεται στο πλαίσιο της εν εξελίξει ακροαματικής διαδικασίας. Ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση είναι δυνατόν να αναζητηθούν στον ιστότοπο των δικαστηρίων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/03/2017

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Κάτω Χώρες

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Όχι, δεν είναι αναγκαίο να προσφεύγετε πάντοτε στο δικαστήριο για την επίλυση της διαφοράς σας. Ενίοτε, είναι απολύτως εφικτό να κάνετε χρήση εναλλακτικών μορφών επίλυσης των διαφορών.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Ναι, συνήθως υπάρχει, ωστόσο η προθεσμία άσκησης της αγωγής είναι διαφορετική ανά περίπτωση και δεν είναι δυνατό να δοθεί γενική απάντηση. Για τυχόν ερωτήματα, συνιστάται να επικοινωνήσετε με δικηγόρο ή με το γραφείο νομικής βοήθειας (*Juridisch loket*) (<http://www.juridischloket.nl/>)

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Ο βασικός κανόνας είναι ότι ο εναγόμενος κλητεύεται από το δικαστήριο του κράτους μέλους της κατοικίας του.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Εκτός αν άλλως ορίζει ο νόμος, η υπόθεσή σας πρέπει να εισαχθεί ενώπιον του πρωτοδικείου του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Εάν δεν υπάρχει γνωστή κατοικία του εναγομένου στις Κάτω Χώρες, επίσης αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της πραγματικής διαμονής του εν λόγω προσώπου. Ως εκ τούτου θα πρέπει να μάθετε τη διεύθυνση και τον ολλανδικό δήμο της διαμονής του εναγομένου. Εάν αυτή είναι γνωστή, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον [vóμο δικαστικής κατάταξης \(Wet op de rechterlijke indeling\)](#) για να μάθετε σε ποια δικαστική περιφέρεια βρίσκεται ο τόπος της κατοικίας ή της διαμονής. Βάσει αυτού είναι εφικτός ο προσδιορισμός του πρωτοδικείου στο οποίο πρέπει να υπαχθεί η υπόθεση.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Για την απάντηση στην παρούσα ερώτηση, παραπέμπουμε στην προηγούμενη ερώτηση. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του δικαστηρίου στο οποίο θα εισαγάγετε την υπόθεσή σας, σας παραπέμπουμε στη διεύθυνση rechtspraak.nl.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Στις Κάτω Χώρες, οι διάδικοι στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις πρέπει καταρχήν να εκπροσωπούνται από δικηγόρο. Επ' αυτού, δεν έχει καμία σημασία το κατά πόσον η υπόθεση περιλαμβάνει διαδικασία που κινείται με κλήση (κλήτευση) ή με αγωγή ή ταχεία διαδικασία, διαδικασία προσωρινής ρύθμισης κατάστασης ή, επί παραδείγματι, διαδικασία ερήμην λόγω μη παράστασης.

Εξαιρούνται μόνο οι αξιώσεις ποσού έως 25 000 ευρώ ή οι αξιώσεις που δεν έχουν αποτιμηθεί, για τις οποίες όμως σαφώς προκύπτει ότι η αξία τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 25 000 ευρώ. Στις εν λόγω περιπτώσεις, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο και οι διάδικοι μπορούν να ενεργούν αυτοπροσώπως στη διαδικασία. Οι διάδικοι μπορούν επίσης να λάβουν συνδρομή από άλλα πρόσωπα εκτός από δικηγόρους, επί παραδείγματι από νομικό σύμβουλο ή δικαστικό επιμελητή.

Εάν η υπόθεση περιλαμβάνει σύμβαση απασχόλησης, συμφωνία συλλογικών διαπραγματεύσεων, διάταξη της συμφωνίας συλλογικών διαπραγματεύσεων που έχει κηρυχθεί γενικά δεσμευτική, συμφωνία πρόωρης συνταξιοδότησης, όπως αναφέρεται στον νόμο περί της σύμβασης-πλαισίου για την πρόωρη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων (*Wet kaderregeling vut overheids personeel*), συμφωνία αντιπροσωπείας, μισθωτική συμφωνία ή συμφωνία μίσθωσης με δικαίωμα αγοράς, δεν είναι αναγκαία η εκπροσώπηση από δικηγόρο. Ως εκ τούτου, στις εν λόγω περιπτώσεις, το χρηματικό ύψος της αξίωσης δεν έχει σημασία.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Τα γραπτά έγγραφα με τα οποία μπορεί να κινηθεί η διαδικασία πρέπει να απευθύνονται στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Είναι απαραίτητο να ληφθεί στο σημείο αυτό υπόψη η διαφορά μεταξύ της διαδικασίας που κινείται με κλήση και της διαδικασίας που κινείται με αγωγή. Στη διαδικασία που κινείται με κλήση, η κλήση επιδίδεται πρώτα στον εναγόμενο και στη συνέχεια καταχωρίζεται στη γραμματεία. Και οι δύο πράξεις πρέπει να διενεργούνται από δικαστικό επιμελητή. Στη συνέχεια, η διαδικασία διεξάγεται μέσω του πινακίου (του καταλόγου των υποθέσεων που εκδικάζονται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης). Στη διαδικασία που κινείται με αγωγή, η αγωγή κατατίθεται απευθείας στη γραμματεία και η συνέχεια της διαδικασίας διενεργείται ομοίως μέσω της γραμματείας του αρμόδιου δικαστηρίου. Βλέπε επίσης «Επίδοση εγγράφων».

Η διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω θα τροποποιηθεί τα επόμενα έτη, όταν θα τεθεί σε ισχύ η νομοθεσία για τις (υποχρεωτικές) ηλεκτρονικές διαδικασίες. Η εν λόγω νομοθεσία θα εισαχθεί σταδιακά από το 2017 ως το 2021. Εν τέλει, οι ηλεκτρονικές διαδικασίες πρόκειται να καταστούν υποχρεωτικές σε όλες τις υποθέσεις όπου η νομική εκπροσώπηση είναι υποχρεωτική. Τότε οι εν λόγω υποθέσεις θα εισάγονται πάντοτε με την κατάθεση ενός εισαγωγικού της δίκης εγγράφου (*procesinleiding*) μέσω της δικτυακής πύλης δικαστικών υπηρεσιών (*Rechtspraak*) ή ενός συνδέσμου μεταξύ της δικαστικής υπηρεσίας και του δικηγόρου. Βλ. επίσης τις πληροφορίες που αφορούν την «αυτόματη επεξεργασία».

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Στις Κάτω Χώρες, η επίσημη γλώσσα της διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου είναι η ολλανδική, πράγμα που σημαίνει ότι η κλήση ή η (γραπτή) αγωγή με την οποία κινείται η διαδικασία πρέπει να έχει συνταχθεί στην ολλανδική γλώσσα. Κατ' εξαίρεση, τα οικονομικά έγγραφα υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου της επαρχίας Friesland μπορούν να συνταχθούν στη φριζική γλώσσα.

Τα έγγραφα μπορούν επίσης να κατατίθενται στη γραμματεία του πρωτοδικείου μέσω τηλεομοιοτυπίας. Τα έγγραφα που αποστέλλονται μέσω τηλεομοιοτυπίας και παραλαμβάνονται από τη γραμματεία πριν από τις 24:00 της τελευταίας ημέρας θεωρούνται ότι έχουν κατατεθεί εντός της προθεσμίας. Εξαιρούνται από τον εν λόγω κανόνα: οι αιτήσεις στις οικογενειακές υποθέσεις, οι οποίες δεν γίνονται δεκτές εάν αποστέλλονται μέσω τηλεομοιοτυπίας. Δεν είναι δυνατή η κατάθεση εγγράφων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Από το 2017 ως το 2021, οι ηλεκτρονικές διαδικασίες θα εισαχθούν διαδοχικά σε όλες τις υποθέσεις του αστικού και του διοικητικού δικαίου. Εάν για το είδος της υπόψη υπόθεσης έχει τεθεί σε ισχύ η ηλεκτρονική διαδικασία, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου ηλεκτρονικά μέσω της δικτυακής πύλης των δικαστικών υπηρεσιών.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Ο νόμος τάσσει ειδικές προδιαγραφές όσον αφορά το περιεχόμενο της κλήσης ή της (γραπτής) αγωγής που κινεί τη διαδικασία. Βάσει της νέας νομοθεσίας που καθιστά εφικτή την ηλεκτρονική διαδικασία, μόνον ένας τρόπος απομένει για την κίνηση της διαδικασίας. Η εν λόγω νομοθεσία θα εισαχθεί σταδιακά από τον Σεπτέμβριο του 2017 ως το 2021. Για περαιτέρω πληροφορίες, γίνεται παραπομπή στους [Εθνικούς δικονομικούς κανόνες για την αστική κλήτευση στο δικαστήριο \(Landelijk Procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken\)](#) (στα *Rechtbanken* (Πρωτοδικεία), *Handel* (Εμποροδικεία)) και τους [δικονομικούς κανόνες της δίκης που κινείται με αγωγή στο εμπορικό πολιτικό τμήμα/δικαστήριο σε ταχεία διαδικασία \(Procesreglement voor verzoekschriftenprocedure sector civiel handel/voorzieningenrechter\)](#).

Διαδικασία που κινείται με κλήση

Στη διαδικασία που κινείται με κλήση, ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει πρώτα την κλήση στον εναγόμενο κι έπειτα την καταχωρίζει στη γραμματεία του δικαστηρίου. Η κλήση πρέπει να περιέχει: το όνομα του ενάγοντος, την αξίωση, το όνομα του εναγόμενου, τη βάση της αξίωσης και τα έγγραφα που την στοιχειοθετούν και τα οποία καταθέτει ο ενάγων προς τεκμηρίωση της αξίωσης. Η κλήση ορίζει επίσης την ημερομηνία της προφορικής ακρόασης και το δικαστήριο που θα εκδικάσει την υπόθεση.

Ο φάκελος πρέπει να περιέχει τα εξής έγγραφα:

το πρωτότυπο της κλήσης

εάν η κλήση πρέπει να επιδοθεί στην αλλοδαπή, τα πρωτότυπα έγγραφα που αποδεικνύουν την ορθή επίδοση

αποδεικτικά στοιχεία της κρατικής νομικής συνδρομής ή δήλωση εισοδήματος ή αντίγραφο της αίτησης για χορήγηση κρατικής νομικής συνδρομής ή της δήλωσης εισοδήματος

αποδεικτικά στοιχεία της επιλογής της κατοικίας του εναγομένου

τα σχετικά (έγγραφα) των οποίων θα γίνει επίκληση στη διαδικασία

τη γνωστοποίηση του κατά πόσον είχε προηγηθεί διαμεσολάβηση, ενώ στις υποθέσεις που παρατίθενται παρακάτω, κατατίθενται επίσης αντίγραφα των εξής εγγράφων:

αν ασκείται αγωγή αποζημίωσης των εξόδων κατάσχεσης, αντίγραφο των εγγράφων της κατάσχεσης

σε περιπτώσεις παραπομπής, η απόφαση παραπομπής και τα έγγραφα που περιλαμβάνονται στην παραπομπή:

εάν η κλήση πρέπει να δημοσιευτεί ή να μεταφραστεί σε ξένη γλώσσα, τα έγγραφα που να αποδεικνύουν τη μετάφραση.

Διαδικασία που κινείται με αγωγή

Σε διαδικασία που κινείται με αγωγή, η αγωγή κατατίθεται απευθείας στη γραμματεία και η υπόλοιπη διαδικασία διενεργείται ομοίως μέσω της γραμματείας του αρμόδιου δικαστηρίου.

Ο φάκελος πρέπει να περιέχει τα εξής έγγραφα:

ονοματεπώνυμο και τόπο κατοικίας ή, ελλείψει τόπου κατοικίας στις Κάτω Χώρες, τον τόπο πραγματικής διαμονής του ενάγοντος, καθώς και το όνομα, τη διεύθυνση, τον τόπο κατοικίας και, ελλείψει τόπου κατοικίας στις Κάτω Χώρες, τον τόπο της πραγματικής διαμονής κάθε εναγομένου και ενδιαφερόμενου μέρους, στον βαθμό που τη γνωρίζει ο ενάγων, καθώς και

σαφή περιγραφή της αγωγής και της νόμιμης βάσης της, περιλαμβανομένης της βάσης της κατά τόπον αρμοδιότητας του δικαστηρίου, καθώς και το όνομα και τον τηλεφωνικό αριθμό του δικηγόρου που έχει οριστεί για την υπόθεση.

Κάθε διάδικος που επικαλείται οποιοδήποτε έγγραφο στην κλήση, σε γραπτή κατάθεση ή την περιλήψη πρέπει να εσωκλείσει αντίγραφο του εν λόγω εγγράφου.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Με την άσκηση της αγωγής πρέπει να καταβληθούν δικαστικά τέλη. Το ποσό τους εξαρτάται από τη φύση και το ποσό της διαφοράς. Στην πράξη είθισται να προκαταβάλλει ο δικηγόρος σας το εν λόγω ποσό και στη συνέχεια αυτός να το χρεώνει σε εσάς. Εάν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας είναι αναγκαία η κλήση πραγματογνώμονα (επί παραδείγματι, ελεγκτή, ιατρικού εμπειρογνώμονα ή τεχνικού πραγματογνώμονα), το δικαστήριο θα επιβαρύνει τελικά τον ηττηθέντα διάδικο με τα έξοδα, εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά (επί παραδείγματι, σε οικογενειακές υποθέσεις, όπου τα έξοδα συνήθως φέρει ο διάδικος που τα προκάλεσε). Το ίδιο ισχύει επίσης για τα έξοδα των μαρτυρικών καταθέσεων ή άλλων τύπων αποδεικτικών στοιχείων.

Οι δικηγόροι χρεώνουν αμοιβή για τις ενέργειές τους, που υπολογίζεται σε ωριαία βάση (με/χωρίς ΦΠΑ), εκτός αν υπάρχει δικαίωμα χορήγησης κρατικής νομικής συνδρομής (βλέπε επίσης την ερώτηση 11). Καταρχήν, οι αμοιβές των δικηγόρων στις Κάτω Χώρες δεν είναι πάγιες. Συνιστάται να λάβετε εγκαίρως πληροφορίες για το θέμα αυτό από τον δικηγόρο που σας εκπροσωπεί ή από τον ολλανδικό δικηγορικό σύλλογο (*Nederlandse orde van Advocaten*). Οι περισσότεροι δικηγόροι ζητούν προκαταβολή και στη συνέχεια, με βάση τις υπηρεσίες που παρείχαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συντάσσουν το τελικό τιμολόγιο.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Στις Κάτω Χώρες διατίθεται η δυνατότητα χορήγησης κρατικής νομικής συνδρομής (ευεργετήματος πενίας). Όποιος χρειάζεται νομική υποστήριξη, αλλά δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί οικονομικά, μπορεί να ζητήσει συνεισφορά για τα νομικά έξοδα. Στη συνέχεια, το συμβούλιο νομικής συνδρομής (*Raad voor rechtsbijstand*) καλύπτει μέρος των εξόδων του δικηγόρου, ωστόσο και ο διάδικος οφείλει να καταβάλει ένα μερίδιο. Η εν λόγω συνεισφορά του διαδίκου εξαρτάται από την οικονομική του κατάσταση. Η αίτηση κατατίθεται από τον δικηγόρο στο συμβούλιο νομικής συνδρομής. Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας μπορούν να αναζητηθούν στον δικτυακό τόπο του συμβουλίου νομικής συνδρομής (<http://www.rvr.org>).

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Στη διαδικασία που κινείται με κλήση, η εκκρεμοδικία άρχεται την ημερομηνία της κλήσης. Η κλήση κατατίθεται από τον ενάγοντα στη γραμματεία το αργότερο την τελευταία ημέρα λειτουργίας της γραμματείας πριν από την ημερομηνία του πινακίου που ορίζεται στην κλήση (προγραμματισμένη ημερομηνία για την προφορική ακρόαση). Ο γραμματέας εισάγει την υπόθεση στο πινάκιο της μονομελούς σύνθεσης.

Η εκκρεμοδικία παύει αν η κλήση δεν κατατέθηκε στη γραμματεία έως την ανωτέρω αναφερόμενη προθεσμία, εκτός αν καταρτίστηκε έγκυρη επαναφορά κλήσης σε διάστημα δύο εβδομάδων από την ημερομηνία του πινακίου που ορίζεται στην κλήση.

Στη διαδικασία που κινείται με αγωγή, η εκκρεμοδικία άρχεται από την κατάθεση της αγωγής στη γραμματεία.

Γενικά, δεν αποστέλλεται επιβεβαίωση της έγκυρης εισαγωγής της υπόθεσης. Στις υποθέσεις που εισάγονται με κλήση, εάν η κλήση φέρει ορισμένο ελάττωμα, ενίοτε επιτρέπεται στον ενάγοντα να το διορθώσει. Το ίδιο ισχύει στη διαδικασία που κινείται με αγωγή. Ωστόσο, η γραμματεία δεν είναι υποχρεωμένη να παράσχει την εν λόγω δυνατότητα.

Στην υποχρεωτική ηλεκτρονική διαδικασία, το ηλεκτρονικό σύστημα καταρτίζει επιβεβαίωση παραλαβής που περιλαμβάνεται στον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης. Οι διάδικοι μπορούν οποτεδήποτε να συμβουλευούνται ηλεκτρονικά τα έγγραφα.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Ακριβείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας δεν μπορούν να δοθούν αμέσως από τη γραμματεία του δικαστηρίου ή με την άσκηση της αγωγής. Φυσικά, θα ενημερωθείτε για τον χρόνο που θα εκδικαστεί τελικά η υπόθεσή σας. Γενικά, ο δικηγόρος ή η γραμματεία θα είναι σε θέση να σας πουν περίπου πότε θα εκδικαστεί η υπόθεση, αλλά δεν υπάρχει δικαίωμά σας να λάβετε γνωστοποιήσεις αυτού του είδους.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/01/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Ενδειξιμένες ενέργειες; - Αυστρία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Είναι ίσως προτιμότερη η χρήση εναλλακτικών τρόπων επίλυσης των διαφορών πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι χρονικές προθεσμίες διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση. Πρέπει να λάβετε νομικές συμβουλές σχετικά με τις προθεσμίες.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλ. σελίδα σχετικά με τη «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων - Αυστρία](#)».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλ. σελίδα σχετικά με τη «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων - Αυστρία](#)».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επιδικίου ποσού;

Βλ. σελίδα σχετικά με τη «[Δικαιοδοσία των δικαστηρίων - Αυστρία](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις οι οποίες διευθετούνται ενώπιον της δικαιοσύνης, οι προσφυγές που ασκούνται ενώπιον των περιφερειακών δικαστηρίων (*Bezirksgerichte*), τα οποία είναι κατά γενικό κανόνα αρμόδια για τις διαφορές που δεν υπερβαίνουν τις 15.000 ευρώ, πρέπει να υπογράφονται από δικηγόρο εάν η διαφορά είναι ανώτερη των 5.000 ευρώ. Η εν λόγω υποχρέωση δικηγόρου δεν ισχύει για τις προσφυγές που πρέπει να ασκηθούν ενώπιον περιφερειακών δικαστηρίων, ανεξάρτητα από το ποσό της διαφοράς (δηλαδή, ακόμα κι αν υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ). Ισχύει για συγκεκριμένες διαφορές που αφορούν καταγωγή, νομική υποχρέωση διατροφής και διαζύγιο, διαφορές μεταξύ συζύγων ή μεταξύ γονέων και τέκνων, διαφορές που αφορούν τον καθορισμό ορίων οικοπέδων, υπηρεσιακή κατοικία και παροχές για συνταξιούχους αγρότες, διαφορές λόγω διαταράξεως της νομής, διαφορές που προκύπτουν από συμβάσεις μίσθωσης ή εκμετάλλευσης κτιρίων και εμπορικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων και των χώρων στάθμευσης, διαφορές που προκύπτουν από συμβάσεις ιδιοκτησίας και επιχειρήσεις που διαθέτουν ακίνητα καθώς και διαφορές που προκύπτουν από συμβάσεις μεταξύ ναυτικών, μεταφορέων ή ξενοδόχων και των εργοδοτών, επιβατών ή πελατών τους.

Η υποχρέωση δικηγόρου δεν ισχύει για αξιώσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσεως διαφορών (της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας).

Εφόσον η νομική εκπροσώπηση ενώπιον των περιφερειακών δικαστηρίων δεν είναι υποχρεωτική, οποιοσδήποτε μπορεί να συντάξει γραπτή αξίωση ή αίτηση για την εκκίνηση δικαστικής διαδικασίας.

Σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που πρέπει να παραπεμφθούν ενώπιον του δικαστηρίου, οι αιτήσεις που υποβάλλονται ενώπιον των πρωτοδικείων (*Landesgerichte*) πρέπει, κατά κανόνα, να είναι πάντα υπογεγραμμένες από δικηγόρο. Τα πρωτοδικεία έχουν αρμοδιότητα για όλες τις προσφυγές που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των περιφερειακών δικαστηρίων, ανεξάρτητα από την αξία της διαφοράς πρόκειται για διαφορές που αφορούν τον νόμο περί βιομηχανικής ιδιοκτησίας, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, και αγωγές παραλείψεως που υποβάλλουν οι ενώσεις προστασίας των καταναλωτών.

Δεν είναι απαραίτητη η παρουσία δικηγόρου για την υπογραφή αγωγών που ασκούνται στο πλαίσιο του εργατικού δικαίου ή του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης (διαδικασία βάσει του νόμου σχετικά με τα δικαστήρια εργατικού δικαίου και κοινωνικής ασφάλισης - ASGG) προκειμένου να εκδικαστούν από τα πρωτοδικεία. Αυτό ισχύει ιδίως για προσφυγές εργαζομένων κατά των εργοδοτών τους, οι οποίες προκύπτουν από τη μεταξύ τους σύμβαση εργασίας.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Οι γραπτές αγωγές πρέπει να αποστέλλονται στην ταχυδρομική διεύθυνση του δικαστηρίου.

Ωστόσο, ο διάδικος που δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο μπορεί να υποβάλει προφορικά μια αγωγή οποιαδήποτε ημέρα έχει ορίσει το δικαστήριο για υποδοχή του κοινού («*Amstag*», κατά κανόνα μία φορά εβδομαδιαίως) στο τμήμα του περιφερειακού δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης ή του περιφερειακού δικαστηρίου στην περιοχή του οποίου ο εν λόγω διάδικος έχει την κατοικία του (και στις δύο περιπτώσεις υπό τον έλεγχο του δικαστή). Το αρμόδιο τμήμα του δικαστηρίου καθορίζεται εκ των προτέρων στο πλαίσιο της κατανομής των υποθέσεων στο δικαστήριο, και μπορούν να κοινοποιηθούν οι σχετικές πληροφορίες τηλεφωνικά ή αυτοπροσώπως κατά τις ώρες υποδοχής του κοινού. Για τις ώρες υποδοχής του κοινού σε κάθε περιφερειακό δικαστήριο (τουλάχιστον μισή ημέρα ανά εβδομάδα) μπορεί να ανατρέξει κανείς στον δικτυακό τόπο του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης, στην ενότητα «*Gerichte*» ή -τουλάχιστον στις ώρες γραφείου (συνήθως από τις 08:00 έως τις 16:00, Δευτέρα έως Παρασκευή, εξαιρουμένων των αργιών) ή να απευθυνθεί στον αριθμό τηλεφώνου του δικαστηρίου.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η επίσημη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε όλα τα δικαστήρια είναι η γερμανική. Επίσης, σε ορισμένα δικαστήρια επιτρέπεται η χρήση της κροατικής που ομιλείται στην Burgenland, της ουγγρικής ή της σλοβενικής ως επίσημων γλωσσών για τις γλωσσικές μειονότητες.

Οι προσφυγές ή οι αιτήσεις για εκκίνηση της δικαστικής διαδικασίας πρέπει να κατατίθενται εγγράφως. Εάν δεν υπάρχει υποχρέωση υπογραφής από δικηγόρο, μπορούν επίσης να γίνουν προφορικά ενώπιον του αρμοδίου περιφερειακού δικαστηρίου, όπως περιγράφεται στην ερώτηση 7 ανωτέρω. Σε περίπτωση αποστολής των προσφυγών με φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει οδηγίες για τη διόρθωσή τους. Οι προσφυγές μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά στο πλαίσιο του κλειστού συστήματος της αυστριακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (ERV), για την οποία είναι απαραίτητη η δήλωση εγγραφής (κάτι τέτοιο είναι οικονομικά συμφέρον μόνο για όσους καταθέτουν μεγάλο αριθμό προσφυγών στα αυστριακά δικαστήρια).

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Τα μόνα διαθέσιμα υποχρεωτικά έντυπα αφορούν αιτήσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής υπό όρους (*Mahnklagen*). Όλες οι αγωγές πληρωμής μέχρι του ποσού των 75.000 ευρώ θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλονται ως αιτήσεις με σκοπό να εκδοθεί διαταγή πληρωμής βάσει της εν λόγω διαδικασίας (*Mahnverfahren*). Τα κατάλληλα έντυπα μπορούν να αναζητηθούν στο δικαστήριο ή να εκτυπωθούν από τον δικτυακό τόπο του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης (<http://www.justiz.gv.at/>).

Υπάρχουν έντυπα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν προαιρετικά για να ζητηθεί η καταγγελία σύμβασης μίσθωσης κατοικίας ή σύμβασης μίσθωσης ενός ή περισσότερων εμπορικών χώρων.

Κατά κανόνα, κάθε προσφυγή μπορεί να συνοδεύεται από τυχόν έγγραφα (τεκμήρια) τα οποία τεκμηριώνουν την προσφυγή (πρέπει να κατατεθούν σε αντίστοιχο αριθμό αντιγράφων με την προσφυγή καθαυτή (βλέπε ερώτηση 12)). Οι γραπτές συμφωνίες που αφορούν τη δικαιοδοσία ή την εγχώρια δωσδικία (συμφωνίες περί δικαιοδοσίας) επισυνάπτονται στην αίτηση. Το ίδιο ισχύει για τις γραπτές συμφωνίες που αφορούν τον τόπο εκτέλεσης μιας σύμβασης, εάν ο ενάγων επιθυμεί να βασιστεί στην εν λόγω δικαιοδοσία, καθώς και για άλλα ιδιαίτερα στοιχεία που αφορούν την αρμοδιότητα ή ειδικές διαδικασίες (για παράδειγμα, η διαδικασία εκτέλεσης πληρωμής συναλλαγματικής).

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα δικαστικά έξοδα καταβάλλονται κατά την υποβολή της πολιτικής αγωγής στο δικαστήριο αποσκοπούν να καλύψουν το συνολικό κόστος της πρωτοβάθμιας εκδίκασης της αγωγής και, κατά κανόνα, δεν εξαρτώνται από τη μετέπειτα έκβαση της προσφυγής. Το ύψος τους συνήθως εξαρτάται από την αξία της διαφοράς. Πρέπει να καταβληθούν κατά την υποβολή της προσφυγής (αυτοπροσώπως στο δικαστήριο, εις χρήμα ή με πιστωτική κάρτα ή κάρτα πληρωμών, ή αν πρόκειται για εξ αποστάσεως πληρωμή, αυτή πραγματοποιείται συνήθως με έμβασμα στο λογαριασμό του δικαστηρίου με τη μείνα «δικαστικά έξοδα», μαζί με τα ονόματα των διαδίκων).

Ο τρόπος καταβολής της αμοιβής του δικηγόρου εξαρτάται από επιμέρους συμφωνία το ίδιο ισχύει για το ποσό των τελών (εκτός εάν η αμοιβή καθορίζεται από το νόμο που διέπει τις αμοιβές των δικηγόρων (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) ή από τις γενικές οδηγίες περί αμοιβών (*Allgemeine Honorar-Kriterien*). Δεν

μπορεί συνήθως να απαιτηθεί αποζημίωση από τον αντίδικο παρά μόνο εφόσον η διαδικασία κατέληξε σε οριστική απόφαση και στο μέτρο που εκδόθηκε ευνοϊκή απόφαση.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Η νομική συνδρομή παρέχεται σε άτομα που δεν είναι σε θέση να καταβάλουν το κόστος της δικαστικής διαδικασίας χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η διαβίωσή τους. Η αίτηση παροχής νομικής συνδρομής μπορεί να υποβληθεί προφορικά ή γραπτά στο δικαστήριο που εκδικάζεται ή πρόκειται να εκδικαστεί η προσφυγή. Εάν η έδρα του δικαστηρίου είναι εκτός της περιοχής του περιφερειακού δικαστηρίου στην οποία το άτομο διαμένει μόνιμα ή προσωρινά, η αίτηση μπορεί επίσης να υποβληθεί προφορικά στο περιφερειακό δικαστήριο του τόπου διαμονής του.

Εάν πληρούνται οι οικονομικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις, η νομική συνδρομή μπορεί να ζητηθεί πριν από την κατάθεση της προσφυγής, προκειμένου να κατατεθεί η προσφυγή και/ή όλες οι παρεπόμενες διαδικασίες.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη νομική συνδρομή διατίθενται στην ενότητα «*Bürgerservice*» στον δικτυακό τόπο του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης <http://www.justiz.gv.at/>). Έντυπα αιτήσεων που περιέχουν επιπλέον πληροφορίες και συμβουλές είναι επίσης διαθέσιμα προς μεταφόρτωση από τον δικτυακό τόπο.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ότι εκκρεμεί από τη στιγμή που έχει κατατεθεί ορθά κατά την παραλαβή της από το αρμόδιο (θεωρητικά, τουλάχιστον) δικαστήριο. Η προσφυγή θεωρείται ότι έχει υποβληθεί νομοτύπως όταν δεν οδηγεί σε άμεση απόρριψη της ή σε διαδικασία διόρθωσης από το δικαστήριο (με άλλα λόγια, εάν φαίνεται πως πρόκειται για αγωγή που μπορεί να εξεταστεί σύμφωνα με τον κανονισμό). Οι γραπτές αγωγές πρέπει να υποβάλλονται σε τόσα αντίτυπα όσα και οι διάδικοι (ένα αντίγραφο για το δικαστήριο, ένα αντίγραφο για κάθε έναν από τους διαδίκους). Εάν η αγωγή περιέχει τυπικά σφάλματα και/ή σφάλματα περιεχομένου, το δικαστήριο είναι πιθανόν να εκδώσει οδηγίες για τη διόρθωσή της. Οι εν λόγω οδηγίες θα επισημαίνουν τις συνέπειες της αδυναμίας διόρθωσης εντός της απαιτούμενης προθεσμίας. Η επιβεβαίωση της παραλαβής της αγωγής συνήθως παρέχεται μόνο κατόπιν αιτήσεως, εκτός εάν έχει υποβληθεί μέσω της αυστριακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, στην οποία περίπτωση αυτή η επιβεβαίωση γίνεται αυτόματα.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Στις διαδικασίες έκδοσης διαταγής πληρωμής (*Mahnverfahren*), το έντυπο της προσφυγής περιλαμβάνει μόνο αίτηση για αντίγραφο της διαταγής πληρωμής με ισχύ δεδικασμένου. Κατά συνέπεια, κοινοποιείται αυτομάτως στον ενάγοντα είτε αντίγραφο της εντολής πληρωμής με ισχύ δεδικασμένου (εκτελεστός τίτλος - *Exekutionstitel*) είτε αντίγραφο της κοινοποίησης της εμπρόθεσμης άσκησης προσφυγής εκ μέρους του αντιδίκου, η οποία συνήθως συνοδεύεται από κλήτευσή του σε προφορική διαδικασία (έναρξη της τακτικής διαδικασίας). Δεν υπάρχει μέχρι στιγμής ελάχιστη προθεσμία κλήτευσης ενώπιον των περιφερειακών δικαστηρίων ωστόσο, στις διαδικασίες ενώπιον των πρωτοδικείων, η εν λόγω προθεσμία ανέρχεται σε τουλάχιστον 3 εβδομάδες.

Στις διαδικασίες που αφορούν την καταγγελία σύμβασης μίσθωσης που αφορά κατοικία ή εμπορικούς χώρους, ο ιδιοκτήτης πρέπει να υποβάλει ξεχωριστή αίτηση για αντίγραφο της καταγγελίας σύμβασης με ισχύ δεδικασμένου. Αν το άτομο του οποίου η σύμβαση καταγγέλλεται γεγυρίζει αντιρρήσεις εγκαίρως (εντός τεσσάρων εβδομάδων), ο ιδιοκτήτης ενημερώνεται αυτομάτως (συνήθως λαμβάνει κλήτευση σε προφορική διαδικασία).

Εξαιρουμένων ορισμένων ειδικών διαδικασιών (όπως οι διαδικασίες έκδοσης διαταγής πληρωμής οφειλής, συναλλαγματικής ή καταγγελίας σύμβασης μίσθωσης), στις διαδικασίες ενώπιον του αρμόδιου περιφερειακού δικαστηρίου, το δικαστήριο, μετά την παραλαβή της αίτησης (και την ολοκλήρωση ενδεχόμενης διαδικασίας διόρθωσής της), συνήθως κοινοποιεί αυτομάτως την αίτηση στον εναγόμενο, καλώντας τον να εμφανιστεί κατά την προφορική διαδικασία, ενώ η κλήτευση απευθύνεται ταυτόχρονα και στον ενάγοντα. Στις υποθέσεις ενώπιον του πρωτοδικείου, ζητείται αυτομάτως από τον εναγόμενο, κατά την κοινοποίηση της αναφοράς, να υποβάλει γραπτώς απαντήσεις αναφορικά με την αξίωση (και του υπενθυμίζεται ότι αυτή πρέπει να φέρει την υπογραφή δικηγόρου). Αν ο εναγόμενος δεν απαντήσει εντός της ορισθείσας προθεσμίας, μπορεί να εκδοθεί, κατ' αίτηση του ενάγοντος, απόφαση ερήμην διαφορετικά, η διαδικασία αναστέλλεται. Αν ο εναγόμενος απαντήσει εμπρόθεσμα στην αίτηση, ο αιτών λαμβάνει αντίγραφο αυτής, το οποίο συνοδεύεται συχνά από κλήτευση σε προφορική διαδικασία.

Οι διάδικοι μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με την ακριβή χρονική εξέλιξη των σταδίων της διαδικασίας που έχει ήδη οριστεί από το δικαστήριο ή για την πορεία προόδου της διαδικασίας άμεσα (σε κάθε στάδιο της διαδικασίας), επικοινωνώντας τηλεφωνικά με το αρμόδιο τμήμα του δικαστηρίου (γραμματεία = *Kanzlei*) κατά τις ώρες γραφείου, αναφέροντας τον αριθμό του φακέλου.

Κατά την προπαρασκευαστική συνεδρίαση (πρώτη συνεδρίαση στο πλαίσιο προφορικής διαδικασίας), συζητείται με τους διάδικους, των οποίων η παρουσία είναι υποχρεωτική εκτός εάν ο εκπρόσωπος τους είναι επαρκώς ενήμερος για τα γεγονότα, η μεταγενέστερη εξέλιξη και χρονική σειρά της διαδικασίας και καθορίζεται κατόπιν από το δικαστήριο. Αυτό το χρονοδιάγραμμα περιλαμβάνεται στα πρακτικά με τη μορφή προγράμματος της υπόθεσης και αποστέλλεται στους αντιδίκους (ή στους εκπροσώπους τους) αντίγραφο των πρακτικών. Οι τροποποιήσεις αυτού του προγράμματος πρέπει να ανακοινωθούν στους διαδίκους και, κατά περίπτωση, να συζητηθούν μαζί τους εν ευθέτω χρόνω.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/11/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Ενδειγμένες ενέργειες; - Πολωνία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η παραπομπή στη διαμεσολάβηση συνιστά εναλλακτική μέθοδο επίλυσης της διαφοράς αντί της υπαγωγής της υπόθεσης στο δικαστήριο. Η διαμεσολάβηση είναι μια εξωδικαστική (φιλική) μέθοδος επίλυσης των διαφορών, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου και εξειδικευμένου προσώπου ή φορέα (διαμεσολαβητή). Η διαδικασία της διαμεσολάβησης είναι εκούσια (κάθε διάδικος της διαφοράς μπορεί να άρει οποτεδήποτε τη συναίνεσή του και να αποσυρθεί από τη διαμεσολάβηση) και εμπιστευτική (οι μετέχοντες υποχρεούνται να τηρούν εμπιστευτικές τις πληροφορίες που αποκτούν στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης) και οι διαμεσολαβητές είναι αμερόληπτοι και ανεξάρτητοι (δεν συντάσσονται με κανέναν διάδικο και καταρχήν δεν εισηγούνται λύσεις της διαφοράς).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Γενικά, οι αγωγές μπορούν να κατατίθενται οποτεδήποτε στο δικαστήριο εκτός αν ειδικοί κανόνες προβλέπουν προθεσμία. Ωστόσο, ο διάδικος που καταθέτει αγωγή μετά την παρέλευση του χρόνου παραγραφής της αξίωσης κινδυνεύει να ηττηθεί εάν ο αντίδικος επικαλεστεί την παραγραφή.

Το πολωνικό δίκαιο προβλέπει προθεσμίες παραγραφής (*terminy zawite*). Ο ειδικός χαρακτήρας των προθεσμιών παραγραφής έχει την έννοια ότι αν ο διάδικος που έχει το σχετικό δικαίωμα δεν προβεί σε ορισμένη πράξη εντός της προθεσμίας, το εν λόγω δικαίωμά του παραγράφεται. Ο κώδικας πολιτικής

οικονομίας (ΚΠολΔ, *Kodeks postępowania cywilnego*) δεν περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για τις προθεσμίες παραγραφής, αλλά προβλέπει τις εν λόγω προθεσμίες στους κανόνες που ρυθμίζουν συγκεκριμένες καταστάσεις.

Η παραγραφή του δικαιώματος λόγω της παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής είναι δεσμευτική για τα μέρη της έννομης σχέσης, το δικαστήριο ή άλλη αρχή που εξετάζει την υπόθεση. Η αρχή εξετάζει αυτεπαγγέλτως την παραγραφή χωρίς να έχει προβληθεί αίτημα ή ένσταση διαδίκου. Η προθεσμία παραγραφής μπορεί να ανανεωθεί μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν η μη τήρησή της δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του διαδίκου.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Για να κριθεί το αν ένα δικαστήριο της επικράτειας ορισμένου κράτους μέλους είναι αρμόδιο για την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης, θα πρέπει να καθοριστεί η αρμοδιότητα του εν λόγω δικαστηρίου.

Η γενική αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων της Πολωνίας να επιλύουν αστικές υποθέσεις στην επικράτειά της καλείται εθνική αρμοδιότητα και ρυθμίζεται από τον ΚΠολΔ.

Οι υποθέσεις που πρόκειται να εκδικαστούν υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο εναγόμενος έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του ή την έδρα του στην Πολωνία.

Επιπλέον, εθνική αρμοδιότητα έχουν τα πολωνικά δικαστήρια στις εξής υποθέσεις:

- σε γαμικές διαφορές (η εθνική αρμοδιότητα είναι αποκλειστική εάν και οι δύο σύζυγοι είναι πολίτες Πολωνίας και έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Πολωνία)
- σε διαφορές που αφορούν τη σχέση γονέων και τέκνων (η εθνική αρμοδιότητα είναι αποκλειστική εάν όλοι οι διάδικοι είναι πολίτες Πολωνίας και έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Πολωνία)
- σε διαφορές που αφορούν τη διατροφή και την αναγνώριση της συγγένειας τέκνου (υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα αν ο ενάγων νομιμοποιείται ενεργητικά και έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Πολωνία)
- σε διαφορές εργατικού δικαίου (οι υποθέσεις στις οποίες ο ενάγων είναι εργαζόμενος υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν η εργασία συνήθως εκτελείται, εκτελούνταν ή επρόκειτο να εκτελεστεί στην Πολωνία)
- σε διαφορές ασφάλισης (οι υποθέσεις που αφορούν σχέση ασφάλισης και εισάγονται στο δικαστήριο κατά του ασφαλιστή υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο ενάγων έχει την κατοικία του στην Πολωνία ή εάν άλλως θεμελιώνεται η διεθνής δικαιοδοσία της Πολωνίας)
- σε διαφορές καταναλωτών (οι υποθέσεις στις οποίες ο ενάγων είναι καταναλωτής υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο καταναλωτής έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Πολωνία και προέβη στις απαιτούμενες ενέργειες για τη σύναψη σύμβασης στην Πολωνία στις εν λόγω περιπτώσεις, ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή αντιμετωπίζεται ως οντότητα που έχει την κατοικία ή την έδρα της στην Πολωνία εάν έχει επιχείρηση ή παράρτημα στην Πολωνία και η σύμβαση με τον καταναλωτή συνήφθη στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εν λόγω επιχείρησης ή του εν λόγω παραρτήματος).

Τα πολωνικά δικαστήρια έχουν αποκλειστική εθνική αρμοδιότητα σε:

υποθέσεις που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή την κατοχή ακινήτου που βρίσκεται στην Πολωνία υποθέσεις μίσθωσης (*najem* ή *dzierzawa*) και άλλες σχέσεις που αφορούν τη χρήση τέτοιου ακινήτου (με εξαίρεση τις υποθέσεις που αφορούν μισθώματα και άλλα οφειλόμενα ποσά από τη χρήση ή τον προσπορισμό οφελών από το ακίνητο) άλλες υποθέσεις στις οποίες η απόφαση του δικαστηρίου αφορά εμπράγματα δικαιώματα, την κατοχή ή τη χρήση ακινήτου που βρίσκεται στην Πολωνία

υποθέσεις λύσης νομικού προσώπου ή οργανωτικής μονάδας χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς και κατάργησης ή ακύρωσης των αποφάσεων των διοικούντων οργάνων του, εάν το νομικό πρόσωπο ή η οργανωτική μονάδα χωρίς νομική προσωπικότητα έχει έδρα στην Πολωνία.

Επιπλέον, εάν η εθνική αρμοδιότητα καταλαμβάνει μια υπόθεση βάσει της κύριας αγωγής, η εν λόγω αρμοδιότητα καταλαμβάνει επίσης την ανταγωγή.

Τα μέρη μιας συγκεκριμένης έννομης σχέσης μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς την υπαγωγή των διαφορών που αφορούν περιουσιακά δικαιώματα και απορρέουν από την εν λόγω σχέση στην αρμοδιότητα των πολωνικών δικαστηρίων.

Το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως την έλλειψη εθνικής αρμοδιότητας σε κάθε στάδιο διαδικασίας.

Εάν διαπιστωθεί ότι δεν υφίσταται εθνική αρμοδιότητα, το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση ή την αγωγή.

Η έλλειψη εθνικής αρμοδιότητας συνιστά λόγο ακρότητας της διαδικασίας.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Για να κριθεί ποιο πρωτοδικείο (*sąd rejonowy*) ή περιφερειακό δικαστήριο (*sąd okręgowy*) είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης, θα πρέπει να εξεταστεί η κατά τόπο αρμοδιότητα του δικαστηρίου. Το πολωνικό δίκαιο διακρίνει τη γενική, τη συντρέχουσα και την αποκλειστική κατά τόπο αρμοδιότητα.

α. Γενική κατά τόπον αρμοδιότητα

Γενικά, οι αγωγές πρέπει να ασκούνται στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος κατοικίας του εναγομένου (βάσει του αστικού κώδικα, ως κατοικία του φυσικού προσώπου νοείται η κοινότητα/πόλη στην οποία διαμένει με πρόθεση μόνιμης διαμονής). Εάν ο εναγόμενος δεν έχει κατοικία στην Πολωνία, η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται βάσει του τόπου διαμονής του, και, αν είναι αγνώστου διαμονής ή διαμένει εκτός της Πολωνίας, βάσει της τελευταίας κατοικίας του εναγομένου στην Πολωνία. Οι αγωγές κατά του Δημοσίου Ταμείου πρέπει να κατατίθενται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει η έδρα της κρατικής οργανωτικής μονάδας την οποία αφορά η αγωγή. Οι αγωγές κατά νομικού προσώπου ή άλλης οντότητας που δεν είναι φυσικό πρόσωπο πρέπει να ασκούνται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της έδρας της εν λόγω οντότητας.

β. Συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα

Βάσει των κανόνων για τη συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα, οι ενάγοντες μπορούν –κατά τη διακριτική τους ευχέρεια– να προσφύγουν είτε ενώπιον του δικαστηρίου που έχει γενική αρμοδιότητα ή ενώπιον άλλου δικαστηρίου που ο νόμος ορίζει αρμόδιο. Στις αστικές δίκες της Πολωνίας, συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα θεμελιώνεται στις εξής περιπτώσεις:

σε αξιώσεις διατροφής και αναγνώρισης της συγγένειας τέκνου σε περιουσιακές αξιώσεις κατά επιχειρηματικής οντότητας

σε διαφορές από σύμβαση σε αδικοπρακτικές αξιώσεις σε αξιώσεις για πληρωμή του ποσού που οφείλεται για τον χειρισμό της υπόθεσης (αμοιβή πληρεξουσίου) σε αξιώσεις από μίσθωση (*najem* ή *dzierzawa*) ακινήτου σε διαφορές που αφορούν γραμμάτιο εις διαταγήν ή επιταγή.

Οι αγωγές διατροφής και αναγνώρισης της συγγένειας τέκνου και οι συναφείς αξιώσεις μπορούν να ασκούνται στο δικαστήριο της κατοικίας του δικαιούχου.

Οι αγωγές για περιουσιακή αξίωση κατά επιχειρηματικής οντότητας μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος των κεντρικών γραφείων ή ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος του υποκαταστήματος, εφόσον η αγωγή αφορά τις δραστηριότητες των κεντρικών γραφείων ή του οικείου υποκαταστήματος. Οι αγωγές για τη σύναψη σύμβασης, τον καθορισμό του περιεχομένου σύμβασης, την τροποποίηση σύμβασης, την αναγνώριση της ύπαρξης σύμβασης, την εκτέλεση, την καταγγελία ή την ακύρωση σύμβασης, καθώς και οι αγωγές αποζημίωσης λόγω μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης σύμβασης μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος εκτέλεσης της σύμβασης. Σε περίπτωση αμφιβολιών, ο τόπος εκτέλεσης της σύμβασης θα πρέπει να επιβεβαιώνεται γραπτώς. Οι αγωγές αδικοπραξίας μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος επέλευσης του συμβάντος που προκάλεσε τη ζημία. Οι αγωγές πληρωμής του ποσού που οφείλεται για τον χειρισμό υπόθεσης μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του

οποίου ανήκει ο τόπος χειρισμού της υπόθεσης από τον νομικό εκπρόσωπο. Οι αγωγές για αξίωση που απορρέει από μίσθωση ακινήτου (*najem* ή *dzierzawa*) μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ακινήτου. Οι αγωγές κατά προσώπου που ευθύνεται βάσει γραμματίου εις διαταγήν ή επιταγής μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου πληρωμής. Περισσότερα πρόσωπα που ευθύνονται βάσει γραμματίου εις διαταγήν ή επιταγής μπορούν να εναχθούν από κοινού στο δικαστήριο του τόπου πληρωμής ή στο δικαστήριο που έχει γενική αρμοδιότητα για τον λήπτη ή τον εκδότη του γραμματίου εις διαταγήν ή της επιταγής.

γ. Αποκλειστική κατά τόπο αρμοδιότητα

Οι διατάξεις που διέπουν την αποκλειστική κατά τόπον αρμοδιότητα είναι αναγκαστικού δικαίου. Αποκλείουν, σε ορισμένες κατηγορίες υποθέσεων, τη δυνατότητα άσκησης αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου της γενικής ή της συντρέχουσας αρμοδιότητας, καθώς και τη δυνατότητα παραπομπής της υπόθεσης σε άλλο δικαστήριο προς εκδίκαση, με συμφωνία παρέκτασης της αρμοδιότητας. Στην περίπτωση αποκλειστικής αρμοδιότητας, μόνο ένα δικαστήριο μεταξύ των δικαστηρίων του ίδιου βαθμού είναι αρμόδιο για την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης. Ανάλογα με το είδος της υπόθεσης, θα πρόκειται για συγκεκριμένο πρωτοδικείο ή περιφερειακό δικαστήριο.

Οι αγωγές που αφορούν την κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο, καθώς και οι αγωγές που αφορούν την κατοχή ακινήτου, μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ακινήτου. Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι κτηματική δουλεία, η αρμοδιότητα καθορίζεται σύμφωνα με τον τόπο του βεβαρημένου ακινήτου. Η ανωτέρω αρμοδιότητα εκτείνεται στις προσωπικές αξιώσεις που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα και δικαιώματα που επιδιώκονται από κοινού με τις εν λόγω αξιώσεις κατά του ίδιου εναγομένου. Οι αγωγές που αφορούν κληρονομική διαδοχή, νόμιμη μοίρα, καθώς και κληροδοσίες, εντολές ή άλλες διατάξεις διαθήκης μπορούν να ασκούνται μόνο ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του τόπου της τελευταίας συνήθους διαμονής του διαθέτη και, εάν δεν μπορεί να διαπιστωθεί συνήθης διαμονή του διαθέτη στην Πολωνία, ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της κληρονομίας ή μέρους αυτής. Οι αγωγές που αφορούν τη συμμετοχή σε συνεταιρισμό, προσωπική εταιρεία, κεφαλαιουχική εταιρεία ή ένωση μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της έδρας της. Οι αγωγές που αφορούν σχέση γάμου μπορούν να ασκούνται μόνο ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της τελευταίας κατοικίας των συζύγων, εφόσον έστω ο ένας από αυτούς εξακολουθεί να έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του εντός της εν λόγω περιφέρειας. Ελλείψει τέτοιας βάσης, αποκλειστικά αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της κατοικίας του εναγομένου, ενώ, ελλείψει και αυτής της βάσης, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντος. Οι αγωγές που αφορούν τη σχέση μεταξύ γονέων και τέκνων και θετών γονέων και υιοθετημένων τέκνων μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει βάση κατάθεσης της αγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις για τη γενική αρμοδιότητα.

Επιπλέον, εάν θεμελιώνεται αρμοδιότητα περισσότερων δικαστηρίων ή εάν η αγωγή ασκείται κατά περισσότερων εναγομένων για τους οποίους είναι αρμόδια διαφορετικά δικαστήρια βάσει των κανόνων για τη γενική αρμοδιότητα, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει οποιοδήποτε από τα εν λόγω δικαστήρια. Το ίδιο ισχύει εάν ο τόπος του ακινήτου που αποτελεί τη βάση καθορισμού της αρμοδιότητας ανήκει σε περισσότερες δικαστικές περιφέρειες. Εάν το αρμόδιο δικαστήριο δεν μπορεί να εκδικάσει την υπόθεση ή να λάβει άλλα μέτρα λόγω κωλύματος, το ανώτερο δικαστήριο αυτού θα ορίσει άλλο δικαστήριο σε συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών. Εάν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠολΔ, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η κατά τόπο αρμοδιότητα βάσει των περιστάσεων της υπόθεσης, το Ανώτατο Δικαστήριο (*Sąd Najwyższy*), σε συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών, θα ορίσει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου θα ασκηθεί η αγωγή. Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς να υπαγάγουν ήδη υφιστάμενη διαφορά ή οποιαδήποτε διαφορά που ενδεχομένως προκύψει στο μέλλον από συγκεκριμένη έννομη σχέση σε πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δεν είναι κατά τόπο αρμόδιο βάσει του νόμου. Το εν λόγω δικαστήριο θα είναι τότε αποκλειστικά αρμόδιο, εκτός εάν οι διάδικοι έχουν συμφωνήσει διαφορετικά ή εάν ο ενάγων έχει προβάλει την αξίωσή του με ηλεκτρονική διαδικασία αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής (*elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU). Οι διάδικοι μπορούν επίσης να περιορίσουν με γραπτή συμφωνία το δικαίωμα του ενάγοντος να επιλέξει μεταξύ περισσότερων δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τις εν λόγω διαφορές. Ωστόσο, οι διάδικοι δεν μπορούν να μεταβάλουν την αποκλειστική αρμοδιότητα.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Η καθ' ύλη αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων (*sądy powszechnie*) της Δημοκρατίας της Πολωνίας ρυθμίζεται από τις διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Στην αστική διαδικασία, πρωτοβάθμια δικαστήρια είναι τα πρωτοδικεία και τα περιφερειακά δικαστήρια και δευτεροβάθμια δικαστήρια είναι τα περιφερειακά δικαστήρια και τα εφετεία (*sądy apelacyjne*).

Καταρχήν, οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται στον πρώτο βαθμό από τα πρωτοδικεία, εκτός αν η αρμοδιότητα έχει ανατεθεί στα περιφερειακά δικαστήρια. Η αρμοδιότητα των περιφερειακών δικαστηρίων στον πρώτο βαθμό εκτείνεται στις υποθέσεις:

- μη περιουσιακών δικαιωμάτων (και περιουσιακών αξιώσεων που εγείρονται από κοινού με τα εν λόγω δικαιώματα), εκτός από τις υποθέσεις αναγνώρισης ή προσβολής της συγγένειας τέκνου, ακύρωσης και αναγνώρισης της πατρότητας και λύσης της υιοθεσίας
- προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, καθώς και στις υποθέσεις που αφορούν εφευρέσεις, υποδείγματα χρησιμότητας, βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα, γεωγραφικές ενδείξεις και τοπογραφίες ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, και στις υποθέσεις προστασίας άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων
- αξιώσεων βάσει του νόμου για τον Τύπο
- περιουσιακών δικαιωμάτων, όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των 75 000 PLN (ζλότι Πολωνίας) (εκτός από τις υποθέσεις διατροφής, προσβολής του δικαιώματος κατοχής, διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων, προσαρμογής κτηματολογικών εγγραφών στο πραγματικό νομικό καθεστώς και τις υποθέσεις που εξετάζονται ηλεκτρονικά με τη διαδικασία της αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής)
- για την έκδοση απόφασης επέχουσας θέσης απόφασης διάσπασης συνεταιρισμού
- για την κατάργηση, ακύρωση ή αναγνώριση του ανυπόστατου απόφασης του οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου ή οργανωτικής μονάδας που δεν είναι νομικό πρόσωπο άλλα της έχει χορηγηθεί από τον νόμο νομική προσωπικότητα
- πρόληψης και καταπολέμησης του αθέμιτου ανταγωνισμού
- αποζημίωσης λόγω ζημίας που προκλήθηκε με την έκδοση παράνομης τελεσιδικής απόφασης.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Καταρχήν, στην αστική διαδικασία οι διάδικοι και τα όργανα διοίκησής τους ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους μπορούν να ενεργούν ενώπιον του δικαστηρίου αυτοπροσώπως ή διά αντιπροσώπου.

Ωστόσο, ο ΚΠολΔ προβλέπει υποχρεωτική εκπροσώπηση από δικηγόρο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Στη διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, οι διάδικοι πρέπει να εκπροσωπούνται από δικηγόρο (*adwokat*) ή νομικό σύμβουλο (*radca prawny*). Σε υποθέσεις βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πρέπει επίσης να εκπροσωπούνται από σύμβουλο σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (*rzecznik patentowy*). Η υποχρέωση εκπροσώπησης ισχύει επίσης για τις δικονομικές πράξεις που αφορούν διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου και διεξάγονται ενώπιον κατώτερου δικαστηρίου. Η υποχρέωση εκπροσώπησης δεν ισχύει εάν η διαδικασία αφορά αίτηση απαλλαγής από τα δικαστικά έξοδα, διορισμού δικηγόρου ή νομικού συμβούλου, ή εάν ο διάδικος, το όργανο διοίκησης, ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο νομικός εκπρόσωπός του είναι δικαστής, εισαγγελέας, συμβολαιογράφος ή καθηγητής δικαίου ή κάτοχος μεταδιδακτορικού διπλώματος στο δίκαιο (*doktor habilitowany nauk prawnych*), καθώς και εάν ο διάδικος, το όργανο διοίκησης, ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο

νομικός εκπρόσωπός του είναι δικηγόρος, νομικός σύμβουλος ή σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Δημοσίου Ταμείου (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;
Οι αγωγές θα πρέπει να κατατίθενται στο αρμόδιο δικαστήριο.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Τα δικόγραφα πρέπει να κατατίθενται στο δικαστήριο στην πολωνική γλώσσα ή με συνημμένη μετάφραση στην πολωνική γλώσσα. Η αγωγή πρέπει να υποβληθεί εγγράφως. Εξαιρείται η εξής περίπτωση στο εργατικό δίκαιο και το δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης: ο εργαζόμενος ή ο ασφαλισμένος που ενεργεί χωρίς δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο μπορεί να καταθέσει προφορικά στο αρμόδιο δικαστήριο αγωγή, το περιεχόμενο ένδικου βοηθήματος ή άλλα δικόγραφα για να περιληφθούν στη δικογραφία.

Στην ηλεκτρονική διαδικασία της αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής, δικόγραφο μπορεί επίσης να κατατεθεί μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί με τη χρήση επίσημου εντύπου μόνο εφόσον αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη. Υπάρχουν δύο περιπτώσεις στις οποίες η αγωγή πρέπει να ασκηθεί με τη χρήση επίσημου εντύπου: όταν ο ενάγων είναι πάροχος υπηρεσιών ή πωλητής και εγείρει αξιώσεις βάσει σύμβασης με συγκεκριμένο αντικείμενο (παροχή ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μαζική μεταφορά προσώπων και αποσκευών προμηθία ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και πετρελαίου ύδρευση και αποχέτευση διάθεση αποβλήτων και παροχή θερμότητας) και στις ταχείες διαδικασίες (*postępowanie uproszczone*).

Η αγωγή θα πρέπει να είναι έγγραφη. Εξαιρέση στον εν λόγω κανόνα συνιστούν οι διαδικασίες του εργατικού δικαίου και του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, στις οποίες εργαζόμενος ή ασφαλισμένος που ενεργεί χωρίς δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο μπορεί να καταθέσει προφορικά αγωγή στο αρμόδιο δικαστήριο, ώστε να περιληφθεί στη δικογραφία.

Η αγωγή πρέπει:

να περιλαμβάνει την ονομασία του δικαστηρίου στο οποίο κατατίθεται τα ονόματα των διαδίκων, των νομίμων εκπροσώπων τους και των νομικών εκπροσώπων τους

να προσδιορίζει το είδος του δικογράφου

να περιλαμβάνει την αξία του αντικειμένου της διαφοράς ή της προσφυγής, εφόσον η καθ' ύλη αρμοδιότητα του δικαστηρίου, το ποσό των τελών που πρέπει να καταβληθεί ή το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος εξαρτάται από την εν λόγω αξία και το χρηματικό ποσό που προσδιορίζεται δεν αποτελεί αντικείμενο της υπόθεσης

να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς

να προσδιορίζει την κατοικία ή την έδρα και τη διεύθυνση των διαδίκων, των νομίμων εκπροσώπων των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους

να περιλαμβάνει τον αριθμό PESEL (γενικό σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρισης πληθυσμού) του ενάγοντος ή τον αριθμό φορολογικού μητρώου (NIP) του εάν ο ενάγων είναι φυσικό πρόσωπο που υποχρεούται να διαθέτει τέτοιον αριθμό ή διαθέτει τέτοιον χωρίς να υπέχει σχετική υποχρέωση ή να περιλαμβάνει τον αριθμό μητρώου του εθνικού δικαστικού μητρώου (KRS) του ενάγοντος ή, ελλείψει αριθμού KRS, τον αριθμό μητρώου του ενάγοντος σε άλλο οικείο μητρώο ή αρχείο, ή, εάν ο ενάγων δεν είναι φυσικό πρόσωπο και δεν υπέχει υποχρέωση καταχώρισης στο οικείο μητρώο ή αρχείο αλλά υπέχει την υποχρέωση να έχει NIP, να περιλαμβάνει τον αριθμό NIP του ενάγοντος

να περιλαμβάνει την ουσία της αγωγής ή προτάσεις και αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τις περιστάσεις που επικαλείται

να ορίζει επακριβώς την αξίωση και στις υποθέσεις που αφορούν περιουσιακά δικαιώματα να αναφέρει επίσης την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, εκτός αν αντικείμενο της διαφοράς είναι ένα προσδιορισμένο χρηματικό ποσό

να περιγράφει τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την αξίωση και, εφόσον είναι αναγκαίο, να αιτιολογεί την αρμοδιότητα του δικαστηρίου

να αναφέρει αν οι διάδικοι προσέφυγαν σε διαμεσολάβηση ή άλλη εξωδικαστική μέθοδο επίλυσης της διαφοράς και, εάν δεν έχουν γίνει τέτοιες προσπάθειες, τους λόγους αυτού

να φέρει την υπογραφή του διαδίκου ή του νόμιμου εκπροσώπου του ή του νομικού εκπροσώπου του

να περιλαμβάνει κατάλογο παραρτημάτων.

Τα εξής έγγραφα θα πρέπει επίσης να εσωκλείονται με την αγωγή:

το πληρεξούσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο του (εφόσον η αγωγή κατατίθεται από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο)

αντίγραφα της αγωγής και των παραρτημάτων της για κοινοποίηση στους διαδίκους που μετέχουν στην υπόθεση και, εάν τα πρωτότυπα παραρτήματα δεν έχουν κατατεθεί στο δικαστήριο, αντίγραφο εκάστου για τους δικαστικούς φακέλους (στην ηλεκτρονική διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής, ηλεκτρονικά πιστοποιημένα αντίγραφα των παραρτημάτων πρέπει να εσωκλείονται με την αίτηση που κατατίθεται μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων).

Επιπλέον, μια αγωγή μπορεί να περιλαμβάνει: αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων, κήρυξης της απόφασης προσωρινά εκτελεστής και εκδίκασης της υπόθεσης ερήμην του ενάγοντος αιτήσεις που αφορούν την προπαρασκευή της συζήτησης (ιδίως, αιτήσεις κλήτευσης των μαρτύρων και των διορισμένων από το δικαστήριο εμπειρογνομώνων που υποδεικνύει ο ενάγων για παράσταση στη συζήτηση αιτήσεις διενέργειας αυτοψίας αιτήσεις να διαταχθεί ο εναγόμενος να παράσχει, για τη συζήτηση, έγγραφο που έχει στην κατοχή του και το οποίο είναι αναγκαίο για τη διεξαγωγή των αποδείξεων ή το αντικείμενο της αυτοψίας αιτήσεις παροχής αποδείξεων που κατέχουν άλλα δικαστήρια, υπηρεσίες ή τρίτοι για την προφορική ακρόαση).

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Καταρχήν, η διενέργεια δικαστικών διαδικασιών συνεπάγεται έξοδα. Τα δικαστικά έξοδα περιλαμβάνουν τέλη και δαπάνες.

Η υποχρέωση καταβολής των δικαστικών εξόδων βαρύνει τον διάδικο που καταθέτει στο δικαστήριο το δικόγραφο (συμπεριλαμβανομένης της αγωγής) που υπόκειται σε τέλη ή συνεπάγεται έξοδα. Εάν δεν καταβληθούν τα οφειλόμενα τέλη, το δικαστήριο καλεί τον διάδικο να τα καταβάλει εντός μίας εβδομάδας, άλλως το δικόγραφο θα επιστραφεί (εάν το δικόγραφο έχει κατατεθεί από διάδικο που έχει την κατοικία ή την έδρα του στην αλλοδαπή και δεν έχει αντιπρόσωπο στην Πολωνία, η προθεσμία καταβολής των τελών είναι τουλάχιστον ένας μήνας). Αν παρέλθει η προθεσμία χωρίς να καταβληθούν τα τέλη, το δικαστήριο επιστρέφει το δικόγραφο στον διάδικο. Το δικόγραφο που επιστρέφεται δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματα που ο νόμος συνδέει με την κατάθεση του δικογράφου στο δικαστήριο.

Εάν ειδική διάταξη ορίζει ότι δικόγραφο μπορεί να κατατεθεί μόνο μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων (διαδικασία EPU), το δικόγραφο κατατίθεται με ταυτόχρονη καταβολή των τελών.

Τα δικόγραφα που έχει κατατεθεί από δικηγόρο, νομικό σύμβουλο ή σύμβουλο σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (εάν υπόκεινται σε πάγιο ή αναλογικό τέλος βάσει της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, όπως την προσδιορίζει ο διάδικος) και για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί δεόντως τα συναφή τέλη επιστρέφονται από το δικαστήριο, χωρίς να κληθεί ο διάδικος να τα καταβάλει (άρθρο 1302 του ΚΠολΔ). Ο διάδικος μπορεί να καταβάλει τα τέλη σε διάστημα μιας εβδομάδας. Εάν καταβληθεί το απαιτούμενο ποσό των τελών, το δικόγραφο παράγει έννομα αποτελέσματα από την ημερομηνία της αρχικής κατάθεσής του. Τα εν λόγω έννομα αποτελέσματα δεν επέρχονται εάν το δικόγραφο επιστραφεί ξανά για τον ίδιο λόγο.

Τα ζητήματα που αφορούν τις αμοιβές των δικηγόρων ή των νομικών συμβούλων (όπως οι προθεσμίες πληρωμής) ρυθμίζονται με συμφωνία μεταξύ του πελάτη και του νομικού εκπροσώπου.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υποβάλουν αίτηση νομικής συνδρομής – για τον διορισμό από το δικαστήριο νομικού εκπροσώπου για τον χειρισμό της υπόθεσης (*pełnomocnik z urzędu*).

Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν τον διορισμό δικηγόρου ή νομικού συμβούλου εφόσον καταθέσουν δήλωση ότι δεν είναι σε θέση να καταβάλουν την αμοιβή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου χωρίς σοβαρές δυσχέρειες για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους.

Τα νομικά πρόσωπα (ή οι άλλες οργανωτικές μονάδες που έχουν από τον νόμο την ικανότητα διαδίκου) μπορούν να ζητήσουν τον διορισμό δικηγόρου ή νομικού συμβούλου εφόσον αποδείξουν ότι δεν έχουν επαρκείς πόρους για να καταβάλουν την αμοιβή του δικηγόρου ή του νομικού συμβούλου.

Το δικαστήριο θα κάνει δεκτή την αίτηση εάν κρίνει ότι η συμμετοχή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου στην υπόθεση.

Στις διασυνοριακές διαφορές, το ζήτημα της απαλλαγής από τα έξοδα και της ανάθεσης της υπόθεσης σε διορισμένο από το δικαστήριο νομικό εκπρόσωπο ρυθμίζεται από τον νόμο της 17ης Δεκεμβρίου 2004 για το δικαίωμα νομικής συνδρομής στις αστικές διαδικασίες που διεξάγονται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για το δικαίωμα νομικής συνδρομής για τη φιλική διευθέτηση διαφοράς πριν από την κίνηση της διαδικασίας.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα από την κατάθεσή της. Ο ΚΠολΔ δεν προβλέπει την έκδοση πιστοποιητικού που να επιβεβαιώνει ότι η υπόθεση έχει ασκηθεί εγκύρως ενώπιον του δικαστηρίου.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Πληροφορίες για τις πράξεις που έχουν προγραμματιστεί ή διενεργηθεί στην υπόθεση μπορούν να ληφθούν από το δικαστικό γραφείο εξυπηρέτησης πολιτών (*Biuro Obsługi Interesanta, BOI*) του οικείου δικαστηρίου. Μπορείτε να πληροφορηθείτε τις ημερομηνίες των επόμενων δικαστικών συνεδριάσεων καλώντας τον τηλεφωνικό αριθμό του γραφείου εξυπηρέτησης πολιτών που αναγράφεται στον δικτυακό τόπο του δικαστηρίου και αναφέροντας τον αριθμό της υπόθεσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 27/04/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Ενδεικτικές ενέργειες; - Πορτογαλία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η απάντηση στην ερώτησή αυτή εξαρτάται από την εκάστοτε συγκεκριμένη περίπτωση.

Καθώς δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί κάθε επιμέρους πρόβλημα το οποίο μπορεί να ανακύψει, πρέπει να συμβουλευτείτε επαγγελματία νομικό.

Εάν δεν έχετε τα οικονομικά μέσα για κάτι τέτοιο, μπορείτε να ζητήσετε νομική συνδρομή (βλέπε δελτίο σχετικά με τη «Νομική συνδρομή»).

Μπορεί να ενδείκνυται εναλλακτικός τρόπος επίλυσης της διαφοράς, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες της υπόθεσης (βλέπε δελτίο με τίτλο «Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών»).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο για την επίλυση συγκεκριμένης διαφοράς εξαρτάται από τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Και αυτή η πτυχή πρέπει να αποσαφηνίζεται με τη βοήθεια επαγγελματία νομικού, όπως αναφέρεται στην απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Με την επιφύλαξη των κανόνων που θεσπίζονται στους κοινοτικούς κανονισμούς και σε άλλες διεθνείς πράξεις, τα πορτογαλικά δικαστήρια έχουν διεθνή αρμοδιότητα:

α) όταν η αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον πορτογαλικού δικαστηρίου σύμφωνα με τους κανόνες για την κατά τόπον αρμοδιότητα των πορτογαλικών δικαστηρίων οι οποίοι προβλέπονται στο πορτογαλικό δίκαιο

β) όταν το πραγματικό περιστατικό από το οποίο προέκυψε η αγωγή, ή οποιοδήποτε από τα πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με αυτή, έλαβε χώρα σε πορτογαλικό έδαφος

γ) όταν το ασκούμενο δικαίωμα μπορεί να αναγνωριστεί μόνον μέσω της προτεινόμενης αγωγής στην επικράτεια της Πορτογαλίας ή είναι πραγματικά δύσκολο για τον ενάγοντα να ασκήσει την αγωγή στο εξωτερικό, επειδή υπάρχει σημαντικός σύνδεσμος, προσωπικός ή πραγματικός, μεταξύ του αντικειμένου της διαφοράς και της πορτογαλικής έννομης τάξης.

Τα πορτογαλικά δικαστήρια έχουν αποκλειστική δικαιοδοσία:

α) σε σχέση με δικαιώματα επί ακινήτων και την εκμίσθωση ακινήτων που βρίσκονται σε πορτογαλικό έδαφος ωστόσο, σε σχέση με μισθώσεις ακινήτων που συνάπτονται για προσωρινή ιδιωτική χρήση μέγιστης διάρκειας έξι συναπτών μηνών, δικαιοδοσία έχουν επίσης τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κατοικία του ο ενάγοντος, εφόσον ο μισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο και ο ιδιοκτήτης και ο μισθωτής έχουν την κατοικία τους στο ίδιο κράτος μέλος

β) σε σχέση με το κύρος της σύστασης ή της λύσης εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων των οποίων η καταστατική έδρα βρίσκεται στην Πορτογαλία, καθώς και σε σχέση με το κύρος αποφάσεων που λαμβάνονται από τα όργανά τους για τον καθορισμό της καταστατικής έδρας, το πορτογαλικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου

γ) σε σχέση με το κύρος εγγραφών σε δημόσια αρχεία τα οποία τηρούνται στην Πορτογαλία

δ) σε σχέση με την κατάσχεση ακινήτων που βρίσκονται σε πορτογαλικό έδαφος

ε) σε σχέση με την αφερεγγυότητα ή την ανασυγκρότηση προσώπων που διαμένουν στην Πορτογαλία ή νομικών προσώπων ή εταιρειών των οποίων η καταστατική έδρα βρίσκεται σε πορτογαλικό έδαφος.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Τόπος στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο

Αγωγές οι οποίες αφορούν εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα επί ακινήτων, διανομή σε περίπτωση συγκυριότητας, έξωση, δικαιώματα προτίμησης και ειδική εκτέλεση επί ακινήτων, καθώς επίσης και αγωγές ενίσχυσης, υποκατάστασης, μείωσης ή εξάλειψης υποθήκης ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα υπό εξέταση περιουσιακά στοιχεία.

Ωστόσο, οι αγωγές ενίσχυσης, υποκατάστασης, μείωσης ή εξάλειψης υποθήκης που αφορούν πλοία ή αεροσκάφη ασκούνται στην περιφέρεια της νηολόγησης ή καταχώρισης σε ειδικό μητρώο των εν λόγω πλοίων και αεροσκαφών αντίστοιχα. Εάν η υποθήκη αφορά κινητά περιουσιακά στοιχεία καταχωρισμένα σε μητρώα σε περισσότερες περιφέρειες, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει να ασκήσει την αγωγή σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες. Εάν η αγωγή αφορά σύνολο κινητών πραγμάτων που ανήκουν στο ίδιο πρόσωπο και προορίζονται για ενιαία χρήση, ή κινητών και ακινήτων, ή ακινήτων που βρίσκονται σε διαφορετικές περιφέρειες, η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο με τη μεγαλύτερη αξία, η οποία καθορίζεται βάσει της φορολογητέας αξίας του ακινήτου. Εάν το κτίριο που αποτελεί αντικείμενο της αγωγής βρίσκεται σε περισσότερες δικαστικές περιφέρειες, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες.

Αρμοδιότητα για την εκτέλεση υποχρεώσεων

Αγωγές για την εκτέλεση υποχρεώσεων, την καταβολή αποζημίωσης λόγω μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης και την καταγγελία σύμβασης λόγω μη εκτέλεσης ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Ο δανειστής δύναται να επιλέξει το δικαστήριο του τόπου στον οποίο έπρεπε να εκτελεστεί η υποχρέωση, εάν ο εναγόμενος είναι νομικό πρόσωπο ή εάν ο τόπος κατοικίας του δανειστή βρίσκεται στις μητροπολιτικές περιοχές της Λισαβόνας ή του Πόρτο και ο εναγόμενος έχει τον τόπο κατοικίας του στην ίδια μητροπολιτική περιοχή.

Αγωγή για αστική ευθύνη από αδικοπραξία ή επέλευση κινδύνου ασκείται στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το πραγματικό περιστατικό.

Διαζύγιο και χωρισμός

Σε αγωγές διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή κατανομής περιουσιακών στοιχείων αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή διαμονής του ενάγοντος.

Αγωγές για καταβολή αμοιβών

Εάν η αγωγή αφορά την καταβολή αμοιβών νομικών ή τεχνικών αντιπροσώπων και την ανάκτηση ποσών που προκαταβλήθηκαν στον πελάτη, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου παροχής της υπηρεσίας και οι δύο υποθέσεις πρέπει να συνεκδικασθούν.

Ωστόσο, εάν η αγωγή ασκήθηκε στο εφετείο ή στο Ανώτατο Δικαστήριο, η αγωγή για την καταβολή των αμοιβών ασκείται στο πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Κρίση και κατανομή γενικής αβαρίας

Το δικαστήριο του λιμένα όπου παραδίδεται ή επρόκειτο να παραδοθεί το φορτίο πλοίου που υπέστη σοβαρές ζημιές είναι αρμόδιο να κρίνει και να κατανείμει το κόστος των εν λόγω ζημιών.

Απώλειες και ζημιές από σύγκρουση πλοίων

Η αγωγή αποζημίωσης λόγω σύγκρουσης πλοίων μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ατυχήματος, του δικαστηρίου της κατοικίας του ιδιοκτήτη του πλοίου που προκάλεσε τη σύγκρουση, ή του δικαστηρίου του τόπου νηολόγησης του πλοίου ή του τόπου στον οποίο βρίσκεται το πλοίο ή του δικαστηρίου του τόπου του πρώτου ενδιάμεσου λιμένα τον οποίο προσέγγισε το πλοίο που υπήρξε θύμα της σύγκρουσης.

Έξοδα διάσωσης ή παροχής βοήθειας σε πλοία

Τα έξοδα των ενεργειών διάσωσης ή παροχής βοήθειας σε πλοία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αγωγής, η οποία ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου επήλθε το πραγματικό περιστατικό, του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας των ιδιοκτητών των διασωθέντων αντικειμένων ή του δικαστηρίου του τόπου νηολόγησης ή ανεύρεσης του διασωθέντος πλοίου.

Αγωγή για την αναγνώριση της ανυπαρξίας ναυτικών προνομίων επί πλοίου που αποκτήθηκε δωρεάν ή επ' ανταλλάγματι ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του λιμένα στον οποίο είναι αγκυροβολημένο το πλοίο κατά τον χρόνο απόκτησής του.

Διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και προπαρασκευαστικών ενεργειών

Όσον αφορά τις διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και τις ενέργειες προ της άσκησης αγωγής, παρατηρούνται τα ακόλουθα:

- α) η κατάσχεση και η δικαστική μεσεγγύηση μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο θα ασκηθεί η κύρια αγωγή ή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα αγαθά ή, εάν τα αγαθά βρίσκονται σε διάφορες δικαστικές περιφέρειες, ενώπιον του δικαστηρίου οποιασδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες
- β) όσον αφορά την απαγόρευση νέων εργασιών, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης των εργασιών
- γ) όσον αφορά άλλες διαδικασίες συντηρητικών μέτρων, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο στο οποίο πρέπει να ασκηθεί η κύρια αγωγή
- δ) τα αιτήματα για προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη διεξαγωγή αποδείξεων πρέπει να υποβάλλονται στα δικαστήρια τα οποία θα εκτελέσουν τις εν λόγω ενέργειες.

Ο φάκελος που αφορά τις ενέργειες και τα μέτρα που αναφέρονται ανωτέρω επισυνάπτεται στη δικογραφία της κύριας αγωγής, ώστε να μπορεί να σταλεί, εάν απαιτείται, στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται η εν λόγω αγωγή.

Οι επιδόσεις ή κοινοποιήσεις αποτελούν αντικείμενο αίτησης που κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του αποδέκτη της επίδοσης ή κοινοποίησης.

Γενικοί κανόνες

Ο γενικός κανόνας του πορτογαλικού δικαίου στον τομέα της πολιτικής δικονομίας για την κατά τόπο αρμοδιότητα είναι ότι, εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς κάτι διαφορετικό, κάθε υπόθεση εκδικάζεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου.

Ωστόσο, εάν ο εναγόμενος δεν έχει συνήθη διαμονή, είναι άστεγος ή δεν μπορεί να εντοπιστεί, η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος ωστόσο, αίτηση άσκησης προσωρινής ή μόνιμης επιτροπείας επί των περιουσιακών στοιχείων εναγομένου ο οποίος δεν μπορεί να εντοπιστεί πρέπει να υποβληθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τελευταίου τόπου κατοικίας του εναγομένου στην Πορτογαλία.

Εάν ο τόπος κατοικίας ή διαμονής του εναγομένου είναι στο εξωτερικό, η υπόθεση εκδικάζεται από το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκεται ο εναγόμενος εάν ο τόπος αυτός δεν βρίσκεται σε πορτογαλικό έδαφος, η υπόθεση θα εκδικαστεί στον τόπο κατοικίας του ενάγοντος και, εάν ο εν λόγω τόπος κατοικίας είναι στο εξωτερικό, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της Λισαβόνας.

Γενικοί κανόνες για νομικά πρόσωπα και εταιρείες

Εάν εναγόμενος είναι το κράτος, αρμόδιο δικαστήριο δεν είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου, αλλά το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντος.

Εάν ο εναγόμενος είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή εταιρεία, η υπόθεση θα εκδικαστεί από το δικαστήριο του τόπου της καταστατικής έδρας ή της κεντρικής διοίκησης του υποκαταστήματος, του πρακτορείου, της θυγατρικής ή της αντιπροσωπείας, ανάλογα με το κατά πόσον η αγωγή στρέφεται κατά της εταιρείας ή ενός εκ των προαναφερθέντων γραφείων ωστόσο, αγωγή κατά αλλοδαπών νομικών προσώπων ή εταιρειών που έχουν υποκατάστημα, πρακτορείο, θυγατρική ή αντιπροσωπεία στην Πορτογαλία μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του εν λόγω γραφείου, παρότι η κλήτευση αφορά την καταστατική έδρα.

Παθητική ομοδικία και σώρευση αγωγών

Εάν υπάρχουν περισσότεροι εναγόμενοι στην ίδια υπόθεση (παθητική ομοδικία), η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας των περισσότερων εξ αυτών εάν ο αριθμός των εναγομένων που διαμένουν σε διαφορετικούς τόπους είναι ίδιος, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει οποιονδήποτε εξ αυτών.

Εάν ο ενάγων σωρεύσει αγωγές οι οποίες πρέπει να εκδικαστούν από δικαστήρια σε διαφορετικές εδαφικές δικαιοδοσίες, μπορεί να επιλέξει οποιαδήποτε εξ αυτών για την άσκηση της αγωγής, εκτός εάν η αρμοδιότητα εκδίκασης οποιασδήποτε εκ των αγωγών εξαρτάται από κάποιον σύνδεσμο ο οποίος επιτρέπει

στο δικαστήριο να καθορίσει, αυτεπαγγέλτως, την έλλειψη αρμοδιότητάς του στην περίπτωση αυτή, η αγωγή ασκείται στο δικαστήριο με το οποίο υφίσταται σύνδεσμος.

Εάν, ωστόσο, ο ενάγων σωρεύσει αγωγές οι οποίες τελούν μεταξύ τους σε σχέση εξάρτησης ή επικουρικότητας, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να εκδικάσει την κύρια αγωγή.

Γενικοί κανόνες αρμοδιότητας όσον αφορά την εκτέλεση

Εκτός ειδικών περιπτώσεων οι οποίες καλύπτονται από άλλες διατάξεις, αρμόδιο δικαστήριο για την εκτέλεση είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη, παρότι ο δανειστής μπορεί να επιλέξει το δικαστήριο στο οποίο πρέπει να εκτελεστεί η υποχρέωση, όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο ή όταν η κατοικία του δανειστή βρίσκεται εντός της μητροπολιτικής περιοχής της Λισαβόνας ή του Πόρτο και η κατοικία του οφειλέτη βρίσκεται στην ίδια μητροπολιτική περιοχή.

Ωστόσο, εάν η εκτέλεση αφορά την παράδοση συγκεκριμένου αντικείμενου ή την είσπραξη οφειλής καλυπτόμενης με εμπράγματη ασφάλεια, το αντίστοιχο αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκεται το αντικείμενο ή το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα αντικείμενα που συνιστούν την εμπράγματη ασφάλεια.

Εάν η αγωγή εκτέλεσης πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του οφειλέτη και ο οφειλέτης δεν έχει κατοικία στην Πορτογαλία αλλά έχει περιουσιακά στοιχεία στη χώρα, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

Σε περίπτωση σώρευσης αγωγών εκτέλεσης οι οποίες πρέπει να εκδικαστούν από δικαστήρια σε διαφορετικές εδαφικές δικαιοδοσίες, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Εκτέλεση βασισμένη σε δικαστική απόφαση

Για την εκτέλεση απόφασης από τα πορτογαλικά δικαστήρια, το αίτημα εκτέλεσης υποβάλλεται κατά την εκδίκαση της υπόθεσης στην οποία εκδόθηκε η απόφαση, και η εκτέλεση καταγράφεται στα πρακτικά της δίκης και διεκπεριώνεται χωριστά, εκτός εάν στη συνέχεια ασκηθεί ένδικο μέσο στην υπόθεση, οπότε στην περίπτωση αυτή το αίτημα παραπέμπεται στο δικαστήριο που επιλαμβάνεται του ενδίκου μέσου.

Όταν, σύμφωνα με τον νόμο για την οργάνωση της δικαιοσύνης, αρμόδιο για την εκτέλεση είναι ειδικό τμήμα εκτέλεσης, αντίγραφο της δικαστικής απόφασης, της αγωγής η οποία οδήγησε στην απόφαση εκτέλεσης και των συνοδευτικών εγγράφων πρέπει να αποστέλλονται επείγοντως στο συγκεκριμένο ειδικό τμήμα.

Εάν η απόφαση εκδόθηκε από διαιτητές στο πλαίσιο διαδικασίας διαιτησίας η οποία διεξήχθη στην Πορτογαλία, αρμόδιο δικαστήριο για την εκτέλεση είναι το πρωτοδικείο του τόπου διεξαγωγής της διαιτησίας.

Εκτέλεση δικαστικής απόφασης ανώτερων δικαστηρίων

Εάν η αγωγή ασκήθηκε στο εφετείο ή στο Ανώτατο Δικαστήριο, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Εκτέλεση βασισμένη σε αλλοδαπή δικαστική απόφαση

Εάν η εκτέλεση βασίζεται σε αλλοδαπή δικαστική απόφαση, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Αρμοδιότητα του δικαστηρίου σε σχέση με παρεμπόδιοντα ζητήματα

Το αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο για παρεμπόδιοντα ζητήματα που ανακύπτουν ενώπιόν του και για ζητήματα τα οποία εγείρει ο εναγόμενος κατά την άμυνά του.

Αρμοδιότητα για ανταγωγές

Το δικαστήριο στο οποίο ασκείται η αγωγή έχει αρμοδιότητα για ζητήματα ανταγωγών, εφόσον είναι αρμόδιο επ' αυτών βάσει κριτηρίων ιθαγένειας, αντικείμενου και ιεραρχίας διαφορετικά, το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η ανταγωγή απαλλάσσεται από το συγκεκριμένο δικαστήριο.

Ιδιωτικές συμφωνίες και ορισμός δικαιοδοσίας

Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν για το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση συγκεκριμένης διαφοράς ή διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, υπό τον όρο ότι η επίδικη σχέση συνδέεται με περισσότερες έννομες τάξεις. Ο συμβατικός καθορισμός δικαιοδοσίας μπορεί να προβλέπει την αποκλειστική δικαιοδοσία των πορτογαλικών δικαστηρίων ή απλώς συντρέχουσα δικαιοδοσία, εφόσον υφίσταται, αλλά, σε περίπτωση αμφιβολίας, η δικαιοδοσία θεωρείται ότι είναι αποκλειστική.

Η επιλογή δικαιοδοσίας ισχύει μόνον εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η υπόθεση αφορά διαφορά που σχετίζεται με δικαιώματα τα οποία μπορούν να διατίθενται ελεύθερα

β) το ορισμένο δικαστήριο αποδέχεται την επιλογή του

γ) η επιλογή δικαιολογείται από σοβαρό συμφέρον αμφοτέρων των διαδίκων ή ενός εκ των διαδίκων, εφόσον η λόγω επιλογή δεν συνεπάγεται σοβαρό μειονέκτημα για τον άλλο διάδικο

δ) η υπόθεση δεν αφορά ζητήματα τα οποία υπάγονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των πορτογαλικών δικαστηρίων

ε) η επιλογή απορρέει από γραπτή συμφωνία ή συμφωνία που έχει πιστοποιηθεί εγγράφως, στην οποία γίνεται ρητή μνεία του αρμόδιου δικαστηρίου.

Ως γραπτή νοείται κάθε συμφωνία η οποία καταγράφεται σε έγγραφο υπογεγραμμένο από τους διαδίκους ή συμφωνία που απορρέει από ανταλλαγή επιστολών, τηλετυπιών, τηλεγραφημάτων ή άλλων μέσων επικοινωνίας, από τα οποία προκύπτει γραπτή απόδειξη, ανεξάρτητα από το κατά πόσον τα εν λόγω έγγραφα περιέχουν την ίδια τη συμφωνία ή περιέχουν ρήτρα παραπομπής σε άλλο έγγραφο το οποίο περιέχει τη συμφωνία.

Προστασία των παιδιών και των νέων που διατρέχουν κίνδυνο

Όσον αφορά την αρμοδιότητα για τους ανηλίκους, η εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών και την προστασία των παιδιών είναι ευθύνη της επιτροπής προστασίας ή του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του παιδιού ή του νέου κατά την παραλαβή της ειδοποίησης για την κατάσταση του παιδιού ή κατά την κίνηση της νομικής διαδικασίας.

Εάν η κατοικία του παιδιού ή του νέου είναι άγνωστη ή δεν είναι εφικτό να καθοριστεί, αρμόδια είναι η επιτροπή προστασίας ή το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί ή ο νέος.

Ανεξάρτητα από τα προαναφερθέντα, η επιτροπή προστασίας ή το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί ή ο νέος λαμβάνουν τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την άμεση προστασία του.

Εάν, μετά την εφαρμογή των μέτρων, το παιδί ή ο νέος αλλάξει κατοικία για διάστημα άνω των τριών μηνών, η υπόθεση αναπέμπεται στην επιτροπή προστασίας ή παραπέμπεται στο δικαστήριο του νέου τόπου κατοικίας.

Με εξαίρεση τα προαναφερθέντα, μεταβολές στα πραγματικά περιστατικά οι οποίες λαμβάνουν χώρα μετά την έναρξη της διαδικασίας δεν λαμβάνονται υπόψη.

Ανεξάρτητα από τους κανόνες για την κατά τόπο αρμοδιότητα, όταν ο κίνδυνος αφορά ταυτόχρονα περισσότερα παιδιά ή περισσότερους νέους, μπορεί να ασκηθεί μία και μόνη αγωγή, και αν ασκήθηκαν περισσότερες αγωγές μπορούν όλες να επισυναφθούν στην αρχική αγωγή, εάν το απαιτούν οι οικογενειακές σχέσεις ή οι συγκεκριμένες καταστάσεις κινδύνου.

Εάν ζητηθούν διαδοχικά για το ίδιο παιδί ή τον ίδιο νέο μέτρα προστασίας, μέτρα εκπαιδευτικής επιμέλειας ή μέτρα πρόνοιας για ανηλίκους, στη δικογραφία πρέπει να επισυναφθούν λεπτομέρειες οι οποίες θα εξεταστούν από τον δικαστή που έχει επιληφθεί της αρχικής αγωγής.

Μέτρα εκπαιδευτικής επιμέλειας

Το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ανηλίκου κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής είναι αρμόδιο να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά και την εφαρμογή μέτρων εκπαιδευτικής επιμέλειας. Εάν ο τόπος κατοικίας του ανηλίκου είναι άγνωστος, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ασκούντος τη γονική μέριμνα. Εάν οι ασκούντες τη γονική μέριμνα διαμένουν σε διαφορετικούς τόπους, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ασκούντος την επιμέλεια του ανηλίκου ή, σε περίπτωση από κοινού άσκησης της επιμέλειας, του προσώπου με το οποίο διαμένει ο ανήλικος. Σε άλλες περιπτώσεις, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου ασκείται η επιμέλεια ή, εάν ο εν λόγω τόπος δεν μπορεί να καθοριστεί, το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί.

Μεταβολές επερχόμενες μετά την κίνηση της διαδικασίας δεν λαμβάνονται υπόψη.

Αρμόδιο για τη λήψη επειγόντων μέτρων είναι το δικαστήριο του τόπου όπου ασκείται η επιμέλεια και το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται ο ανήλικος.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενώπιε του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού:

Βλέπε ενημερωτικά δελτία με τίτλο «Συστήματα απονομής δικαιοσύνης» και «Δικαιοδοσία».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Όταν η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική, οι διάδικοι μπορούν να παραστούν οι ίδιοι στο δικαστήριο ή να εκπροσωπηθούν από ασκούμενο δικηγόρο ή από δικαστικό πληρεξούσιο (*solicitor*).

Η παράσταση δικηγόρου είναι υποχρεωτική:

- σε υποθέσεις οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία δικαστηρίων βάσει χρηματικών ορίων και στις οποίες επιτρέπεται η άσκηση τακτικών ενδίκων μέσων
- σε υποθέσεις στις οποίες επιτρέπεται πάντοτε η άσκηση ενδίκων μέσων, ανεξαρτήτως του ποσού της διαφοράς
- στα ένδικα μέσα και στις υποθέσεις που ασκούνται σε ανώτερα δικαστήρια.

Ακόμη και όταν η παράσταση δικηγόρου είναι υποχρεωτική, οι ασκούμενοι δικηγόροι, οι δικαστικοί πληρεξούσιοι και οι ίδιοι οι διάδικοι μπορούν να διατυπώσουν αιτήματα στα οποία δεν εγείρονται νομικά ζητήματα.

Σε υποθέσεις στις οποίες οι διάδικοι δεν έχουν ορίσει νόμιμο αντιπρόσωπο, επειδή ο διορισμός δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτικός, η εξέταση των μαρτύρων γίνεται από τον δικαστή, ο οποίος προσαρμόζει επίσης τη διαδικασία στις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Οι διάδικοι εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από δικηγόρο, ασκούμενο δικηγόρο ή δικαστικό πληρεξούσιο σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης υπερβαίνει το όριο που ισχύει για το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, και εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από δικηγόρο σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης υπερβαίνει το όριο που ισχύει για το εφετείο ή σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης είναι ίση ή κατώτερη από το όριο αυτό αλλά υψηλότερη από το όριο που ισχύει για το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, όταν πρόκειται για οποιαδήποτε διαδικασία που αφορά αναγνωριστική αγωγή.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Στις υποθέσεις στις οποίες δεν απαιτείται νόμιμη εκπροσώπηση και στις οποίες ο διάδικος δεν διαθέτει κάποιον ενδιάμεσο, τα προαναφερθέντα διαδικαστικά έγγραφα μπορούν να υποβληθούν στο δικαστήριο με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- παράδοση στη γραμματεία του δικαστηρίου, οπότε θεωρούνται ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία παράδοσης του εγγράφου
- διαβίβαση με συστημένη επιστολή, οπότε λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποστολής του εγγράφου για παράδοση ως συστημένου
- αποστολή με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, οπότε θεωρούνται ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία αποστολής του εγγράφου.

Βλέπε επίσης ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «Αυτόματη διαδικασία».

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η πορτογαλική είναι η γλώσσα όλων των δικαστικών εγγράφων.

Εάν αλλοδαπός υπήκοος ο οποίος δεν ομιλεί την πορτογαλική γλώσσα πρέπει να καταθέσει ενώπιον πορτογαλικού δικαστηρίου, διορίζεται, όταν απαιτείται, διερμηνέας, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του ενόρκως και διευκολύνει την επικοινωνία.

Όσον αφορά έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα τα οποία πρέπει να μεταφραστούν, το δικαστήριο διατάσσει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων, την προσκόμιση της μετάφρασής τους από το πρόσωπο που τα υποβάλλει.

Η διαδικασία ενώπιον των ειρηνοδικείων μπορεί να διεξαχθεί προφορικά. Σε όλες τις άλλες διαδικασίες, η αγωγή ασκείται υποχρεωτικά εγγράφως.

Τα διαδικαστικά έγγραφα τα οποία κατατίθενται υποχρεωτικά εγγράφως από τους διαδίκους υποβάλλονται στο δικαστήριο σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος *Citius* και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία και τις σχετικές οδηγίες, θεωρούνται δε ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία αποστολής του εγγράφου.

Διάδικος ο οποίος υποβάλλει αποδείξεις κατ' αυτόν τον τρόπο οφείλει να υποβάλει το υπόμνημα και τυχόν συνοδευτικά έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή και δεν υποχρεούται να αποστείλει τα πρωτότυπα, εκτός εάν το δικαστήριο κρίνει κάτι τέτοιο απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες του δικονομικού δικαίου.

Εάν στην υπόθεση δεν απαιτείται νόμιμος αντιπρόσωπος και ο διάδικος δεν έχει κανέναν ενδιάμεσο, βλέπε απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

Σε σχέση με τις διαδικασίες διαταγής πληρωμής, βλέπε το σχετικό ενημερωτικό δελτίο.

Βλέπε επίσης το ενημερωτικό δελτίο για την «Αυτόματη διαδικασία».

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Υπάρχουν ειδικά έντυπα αιτήσεων για την έκδοση διαταγής πληρωμής, για τις διαδικασίες εκτέλεσης καθώς και για την άσκηση αγωγών στο ειρηνοδικείο εφόσον, στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο ενάγων δεν επέλεξε την προφορική άσκηση της αγωγής.

Βλέπε στην παρούσα σελίδα, τα ενημερωτικά δελτία για τις διαδικασίες για τη διαταγή πληρωμής, την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών.

Η αναγνωριστική αγωγή ασκείται στο δικαστήριο μέσω εισαγωγικού δικογράφου, στο οποίο ο ενάγων:

προσδιορίζει το δικαστήριο και το τμήμα στο οποίο ασκείται η αγωγή καθώς και τους διαδίκους, αναφέροντας τα ονόματά τους, τη διεύθυνση της κατοικίας ή της καταστατικής έδρας τους και, εφόσον είναι εφικτό, τα στοιχεία ταυτότητας και τα φορολογικά στοιχεία τους, τα επαγγέλματα και τον τόπο εργασίας τους αναφέρει την επαγγελματική διεύθυνση του νόμιμου αντιπροσώπου του

αναφέρει το είδος της αγωγής

περιγράφει τα βασικά πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στην άσκηση της αγωγής και τους νομικούς λόγους που αποτελούν τη βάση της αγωγής διατυπώνει το αίτημά του

δηλώνει το ποσό της απαίτησης

προσδιορίζει τον υπεύθυνο εκτέλεσης για την έκδοση της κλήτευσης ή τον νόμιμο αντιπρόσωπο ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαβίβασή της.

Στο τέλος του εισαγωγικού δικογράφου, ο ενάγων υποβάλλει κατάλογο μαρτύρων και ζητεί τη διεξαγωγή περαιτέρω αποδείξεων.

Στο εισαγωγικό δικόγραφο επισυνάπτεται απόδειξη προηγούμενης καταβολής του οφειλόμενου δικαστικού παραβόλου ή απόδειξη του δικαιώματος του ενάγοντος να λάβει νομική συνδρομή.

Η γραμματεία του δικαστηρίου απορρίπτει το εισαγωγικό δικόγραφο, αναφέροντας εγγράφως τους λόγους απόρριψης, εάν συντρέχει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

δεν αναγράφει διεύθυνση ή απευθύνεται σε άλλο δικαστήριο, τμήμα του ίδιου δικαστηρίου, ή αρχή

δεν προσδιορίζει τους διαδίκους και δεν περιέχει τα απαιτούμενα στοιχεία ταυτότητας (όνομα, διεύθυνση κατοικίας ή καταστατικής έδρας και, όπου είναι εφικτό, στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά στοιχεία, τόπο εργασίας και επάγγελμα)

δεν αναφέρει την επαγγελματική διεύθυνση του νόμιμου αντιπροσώπου

δεν αναφέρει το είδος της αγωγής

δεν αναφέρει το ποσό της απαίτησης

δεν υπάρχει απόδειξη προηγούμενης καταβολής του οφειλόμενου δικαστικού παραβόλου ή παροχής νομικής συνδρομής, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση επείγουσας κλήτευσης, όπως προβλέπεται στον νόμο

δεν είναι υπογεγραμμένο

δεν έχει συνταχθεί στην πορτογαλική γλώσσα

το χρησιμοποιηθέν χαρτί δεν πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα έξοδα της δίκης περιλαμβάνουν το δικαστικό παράβολο, τις δαπάνες και τα έξοδα.

Δικαστικό παράβολο

Το δικαστικό παράβολο είναι το ποσό που οφείλουν οι διάδικοι για κάθε διαδικαστική ενέργεια και καθορίζεται ανάλογα με την αξία του αντικείμενου της διαφοράς και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, βάσει του [ΕΚ](#) **Κανονισμού για τα έξοδα της δίκης**.

Το δικαστικό παράβολο καταβάλλεται μόνον από τον ασκούντα τη διαδικαστική ενέργεια, υπό την ιδιότητα του ενάγοντος ή του εναγομένου, του δανειστή ή του οφειλέτη, του προσφεύγοντος ή του καθ' ου, του εκκαλούντος ή του εφεσίβλητου, σύμφωνα με τον κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Το δικαστικό παράβολο καταβάλλεται πριν από την υποβολή του διαδικαστικού εγγράφου για το οποίο απαιτείται η πληρωμή παραβόλου (εισαγωγικό δικόγραφο ή αίτηση, υπόμνημα αντίκρουσης κ.λπ.), εκτός εάν ο διάδικος ή η ενέργεια απαλλάσσεται από το παράβολο ή εάν ο διάδικος απαλλάσσεται από την προηγούμενη πληρωμή.

Σε περίπτωση ανταγωγής ή κύριας παρέμβασης, πρόσθετο δικαστικό παράβολο οφείλεται μόνον όταν το αίτημα του αντενάγοντος είναι διαφορετικό από εκείνο του ενάγοντος.

Το αίτημα δεν θεωρείται διαφορετικό, εάν ο διάδικος επιθυμεί να επιτύχει, για ίδιο όφελος, την ίδια νομική συνέπεια την οποία επιδιώκει ο ενάγων ή εάν ο διάδικος επιδιώκει μόνον την εξασφάλιση αποζημίωσης.

Σε περίπτωση ομοδικίας, ο διάδικος ο οποίος εμφανίζεται πρώτος στην αγωγή, στην ανταγωγή ή στο αίτημα καταβάλλει ολόκληρο το δικαστικό παράβολο, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αναγωγής που διαθέτει κατά των ομοδίκων του.

Σε περίπτωση συνεκδίκησης υποθέσεων, κάθε ενάγων, αντενάγων, δανειστής ή προσφεύγων είναι υπεύθυνος για την καταβολή του αντίστοιχου δικαστικού παραβόλου, όπως αυτό καθορίζεται στον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Όσον αφορά αγωγές οι οποίες ασκούνται από εμπορικές εταιρείες που άσκησαν κατά το προηγούμενο έτος τουλάχιστον 200 αγωγές, διαδικασίες ή εκτελέσεις σε οποιοδήποτε δικαστήριο, το δικαστικό παράβολο καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Για την επιβολή της υποχρέωσης καταβολής του δικαστικού παραβόλου, οι αγωγές και οι διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων θεωρούνται ιδιαίτερα πολύπλοκες όταν:

α) περιέχουν μακροσκελή υπομνήματα ή ισχυρισμούς

β) αφορούν εξαιρετικά εξειδικευμένα νομικά ζητήματα ή εξαιρετικά συγκεκριμένα τεχνικά θέματα ή συνεπάγονται συνδυασμένη ανάλυση νομικών ζητημάτων από πολύ διαφορετικούς τομείς ή

γ) συνεπάγονται την εξέταση μεγάλου αριθμού μαρτύρων, την ανάλυση πολύπλοκων αποδείξεων ή διάφορες εκτενείς διαδικασίες διεξαγωγής αποδείξεων.

Γενικά, η πληρωμή του πρώτου ή μόνου δικαστικού παραβόλου πραγματοποιείται την ημέρα άσκησης της διαδικαστικής ενέργειας. Εάν η πληρωμή πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, πρέπει να αποδεικνύεται μέσω ηλεκτρονικής επαλήθευσης, όπως προβλέπεται στον νόμο. Εάν η πληρωμή πραγματοποιείται εγγράφως, ο ενάγων πρέπει να προσκομίζει απόδειξη πληρωμής.

Η δεύτερη δόση του δικαστικού παραβόλου καταβάλλεται εντός 10 ημερών από την κλήτευση στην τελική επ' ακροατηρίω συζήτηση, και ο ενάγων πρέπει να προσκομίσει απόδειξη πληρωμής ή απόδειξη εκτέλεσης της εν λόγω πληρωμής εντός της ως άνω προθεσμίας.

Δαπάνες

Σε αυτές περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από τη διεξαγωγή της δίκης, ανεξάρτητα από το κατά πόσον ζητήθηκαν από τους διαδίκους ή διατάχθηκαν από τον δικαστή.

Εκτός εάν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στους κανονισμούς για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, κάθε διάδικος πληρώνει τις δαπάνες που πραγματοποιεί και οι οποίες προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Οι δαπάνες βαρύνουν τον διάδικο που άσκησε την αγωγή ή, εάν η διαδικασία κινήθηκε αυτεπαγγέλτως, τον διάδικο που επωφελείται από αυτή.

Έξοδα

Τα έξοδα αφορούν το ποσό που δαπάνησε κάθε διάδικος για τη δίκη, την επιστροφή του οποίου δικαιούται να ζητήσει ο νικήσας διάδικος. Καθορίζονται στο πλαίσιο της απόφασης του δικαστηρίου.

Τα έξοδα την πληρωμή των οποίων διατάσσει το δικαστήριο περιλαμβάνουν τα δικαστικά παράβολα που κατέβαλε ο νικήσας διάδικος, αναλογικά προς το μέρος της αγωγής που απορρίφθηκε, τις δαπάνες που πραγματοποίησε ο διάδικος, την αμοιβή του υπευθύνου εκτέλεσης και τις δαπάνες που αυτός πραγματοποίησε, την αμοιβή και τα έξοδα του νόμιμου αντιπροσώπου, σύμφωνα με αναλυτική αιτιολογία, όπως αναφέρεται στον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Εάν ο ενάγων μπορούσε να προσφύγει σε εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών, αλλά επέλεξε την ένδικη διαδικασία, βαρύνεται με τα έξοδα ανεξάρτητα από την έκβαση της αγωγής του, εκτός εάν ο αντίδικος κατέστησε αδύνατη τη χρήση του εναλλακτικού τρόπου επίλυσης της διαφοράς.

Ορισμένες υποθέσεις εξαιρούνται εκ του νόμου από την καταβολή εξόδων το ίδιο ισχύει για ορισμένους διαδίκους.

Καθώς το δικαστικό παράβολο αντιστοιχεί στο ποσό που οφείλεται για κάθε διαδικαστική ενέργεια παρέμβασης στη διαδικασία, κάθε πρόσωπο το οποίο θεωρείται ότι εμπλέκεται στην αγωγή (ενάγων, εναγόμενος, δανειστής, οφειλέτης, προσφεύγων, καθ' ου, εκκαλών ή εφεσίβλητος) μπορεί γενικά να υπέχει ευθύνη καταβολής δικαστικού παραβόλου, καθώς η πληρωμή αντιστοιχεί στην παροχή υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το ποιος κέρδισε την αγωγή. Ο νικήσας διάδικος δικαιούται επιστροφή των ποσών των δικαστικών παραβόλων, βάσει των κανονισμών περί εξόδων.

Αμοιβές

Οι επαγγελματικές αμοιβές καθορίζονται από το δικαστήριο, το οποίο λαμβάνει υπόψη, για τον σκοπό αυτό, τη σημασία των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, τον βαθμό δυσκολίας και τον επείγοντα χαρακτήρα της υπόθεσης, την πνευματική προσπάθεια που απαιτήθηκε από τον επαγγελματία για την εκτέλεση των καθηκόντων του, τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, τον χρόνο που δαπανήθηκε και τις αρμοδιότητες και άλλα επαγγελματικά καθήκοντα που ανέλαβε ο επαγγελματίας.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ναι, μπορείτε, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις παροχής νομικής συνδρομής (βλέπε ενημερωτικό δελτίο σχετικά με τη «Νομική συνδρομή»).

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Βλέπε απαντήσεις στις ερωτήσεις 7 και 8.

Οι τυπικές προϋποθέσεις ελέγχονται κατά την παραλαβή του δικογράφου από τον αρμόδιο για την παραλαβή υπάλληλο του δικαστηρίου. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται αναλυτικότερα και διεξοδικότερα από τον δικαστή στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

Οι σχετικές αποφάσεις επιδίδονται πάντα στους διαδίκους.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Ο νόμος δεν υποχρεώνει τα δικαστήρια να παρέχουν τέτοιου είδους πληροφορίες. Ωστόσο, μέσω της δικτυακής πύλης CITIUS, της πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την ψηφιοποίηση των δικαστικών διαδικασιών, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι έχουν πλέον τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις υποθέσεις από το γραφείο τους.

Καθώς τα διαδικαστικά έγγραφα παραδίδονται πλέον ηλεκτρονικά και καταχωρίζονται απευθείας στις εφαρμογές πληροφορικής των δικαστηρίων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι δικαστές χρησιμοποιούν τις ίδιες εφαρμογές για τις πράξεις τους, οι δικηγόροι, οι δικαστές και οι γραμματείες των δικαστηρίων μπορούν να χρησιμοποιούν τις εν λόγω εφαρμογές και τη δικτυακή πύλη CITIUS για να συμβουλευονται δικογραφίες και έγγραφα.

Περισσότερες πληροφορίες

[Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[Bases Jurídico-Documentais](#)

[Câmara dos Solicitadores](#)

[Diário da República](#) (Επίσημη Εφημερίδα)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[Ministério da Justiça](#) (Υπουργείο Δικαιοσύνης)

[Ordem dos Advogados](#)

[Portal Citius](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 31/03/2017

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Ρουμανία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Όποιος έχει αξίωση κατά άλλου προσώπου πρέπει να καταθέσει αγωγή στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την οικεία υπόθεση. Η υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί στο δικαστήριο μόνο μετά την ολοκλήρωση μιας προδικαστικής διαδικασίας, αν αυτό προβλέπεται ρητά από τον νόμο. Η απόδειξη της ολοκλήρωσης της προδικαστικής διαδικασίας πρέπει να επισυνάπτεται στην αγωγή.

Τα μέρη της διαφοράς μπορούν επίσης να προσφύγουν σε εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης της διαφοράς.

Η διαμεσολάβηση είναι προαιρετική πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο. Κατά τη διάρκεια της δίκης, οι δικαστικές αρχές οφείλουν να ενημερώνουν τους διαδίκους για τη δυνατότητα προσφυγής στη διαμεσολάβηση και για τα πλεονεκτήματά της.

Διαμεσολάβηση μπορεί να διενεργηθεί σε διαφορές ασφάλισης, προστασίας των καταναλωτών, οικογενειακού δικαίου, σε υποθέσεις επαγγελματικής ευθύνης, σε εργατικές και αστικές διαφορές αξίας μικρότερης των 50 000 RON (λέου), εκτός απ' αυτές για τις οποίες έχει εκδοθεί εκτελεστική δικαστική απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

Τα μέρη της διαφοράς μπορούν επίσης να προσφύγουν στη διαιτησία, η οποία αποτελεί ιδιωτική εναλλακτική διαδικασία. Τα πρόσωπα που έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα μπορούν να συμφωνήσουν να υπαγάγουν στη διαιτησία τις διαφορές τους, εκτός από όσες συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση, την ικανότητα των προσώπων, τη διαδικασία κληρονομικής διαδοχής, τη συγγένεια και τα δικαιώματα που δεν μπορούν να αποφασιστούν από τους διαδίκους.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Το δικαίωμα άσκησης αγωγής με χρηματική αξίωση υπόκειται σε παραγραφή, εκτός αν άλλως ορίζει ο νόμος. Στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος υπόκεινται σε αποσβεστική παραγραφή και άλλα δικαιώματα άσκησης αγωγής, ανεξαρτήτως του αντικειμένου τους (άρθρο 2501 του αστικού κώδικα).

Η γενική προθεσμία παραγραφής είναι τριετής, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2517 του αστικού κώδικα.

Ο αστικός κώδικας θεσπίζει ειδικές προθεσμίες παραγραφής συγκεκριμένων υποθέσεων, όπως:

δεκαετή προθεσμία παραγραφής: των εμπράγματων δικαιωμάτων που δεν έχουν κηρυχθεί απαράγραπτα με νόμο ή δεν υπόκεινται σε άλλη προθεσμία παραγραφής της αποζημίωσης για άυλες/υλικές ζημιές λόγω βασανιστηρίων ή βάνουσων πράξεων ή, ανάλογα με την περίπτωση, λόγω βίας ή προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας ανηλίκων ή προσώπων που δεν μπορούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους ή να εκφράσουν τη βούλησή τους της αποζημίωσης λόγω περιβαλλοντικής ζημίας

διετή προθεσμία παραγραφής: του δικαιώματος άσκησης αγωγής για σχέση ασφάλισης ή αντασφάλισης του δικαιώματος άσκησης αγωγής για την πληρωμή των αμοιβών που οφείλονται σε διαμεσολαβητές για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει συμφωνίας διαμεσολάβησης

ετήσια προθεσμία παραγραφής: του δικαιώματος άσκησης αγωγής για την επιστροφή ποσών που έχουν εισπραχθεί από την πώληση εισιτηρίων για παράσταση που ακυρώθηκε από παρόχους τροφοδοσίας ή ξενοδοχειακές επιχειρηματικές μονάδες για τις υπηρεσίες που έχουν παράσχει από καθηγητές, δασκάλους, μαέστρους και καλλιτέχνες για ωριαία, ημερήσια ή μηνιαία μαθήματα από γιατρούς, μαιείς, νοσηλευτές και φαρμακοποιούς για κλήσεις, ιατρικές πράξεις ή φάρμακα από εμπόρους λιανικής πώλησης για την πληρωμή εμπορευμάτων που πωλήθηκαν και παραδόθηκαν από τεχνίτες για την πληρωμή του έργου τους από δικηγόρους κατά των πελατών τους για την πληρωμή αμοιβών και εξόδων από συμβολαιογράφους και δικαστικούς επιμελητές για την

πληρωμή των ποσών που δικαιούνται για τις δραστηριότητές τους από μηχανικούς, αρχιτέκτονες, τοπογράφους, λογιστές και άλλους ελεύθερους επαγγελματίες για την πληρωμή των ποσών που δικαιούνται να λάβουν του δικαιώματος άσκησης αγωγής από σύμβαση χερσαίας, εναέριας ή υδάτινης μεταφοράς αγαθών κατά του μεταφορέα.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας σε διαφορές με διασυνοριακή διάσταση θεσπίζονται στο Μέρος VII, *Διεθνής Αστική Διαδικασία*, του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Ωστόσο, οι διατάξεις του εν λόγω μέρους εφαρμόζονται σε διαδικασίες με διασυνοριακή διάσταση βάσει του ιδιωτικού δικαίου, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στις διεθνείς συνθήκες στις οποίες η Ρουμανία είναι συμβαλλόμενο μέρος, στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε ειδικούς νόμους. Σε υποθέσεις διεθνούς δικαιοδοσίας, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν μεταξύ άλλων: την αρμοδιότητα βάσει της κατοικίας ή της έδρας του εναγομένου, την εκούσια παρέκταση αρμοδιότητας υπέρ των δικαστηρίων της Ρουμανίας, τις συμφωνίες για την επιλογή του δικαστηρίου, την εξαίρεση από τη διαιτησία, την αναγκαστική αρμοδιότητα, την εσωτερική αρμοδιότητα, την εκκρεμοδικία και άλλες συναφείς πράξεις σε διεθνές επίπεδο, την αποκλειστική προσωπική αρμοδιότητα, την αποκλειστική αρμοδιότητα σε χρηματικές αγωγές ή την προνομιακή αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Ρουμανίας (άρθρο 1065 και επόμενα του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Η κατά τόπον αρμοδιότητα ρυθμίζεται με γενικά κριτήρια (κατοικία/έδρα εναγομένου), εναλλακτικά κριτήρια (σχέση γονέων-τέκνων, διατροφή, σύμβαση μεταφοράς, ασφαλιστική σύμβαση, συναλλαγματική/επιταγή/γραμμάτιο εις διαταγήν/πιστωτικός τίτλος, καταναλωτές, αστική ευθύνη βάσει του δικαίου περί αδικοπραξίας) ή αποκλειστικά κριτήρια (περιουσιακά στοιχεία, κληρονομία, εταιρίες, αγωγές κατά καταναλωτών) που καθορίζονται στο άρθρο 107 και επόμενα του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Η καθ' ύλην αρμοδιότητα των δικαστηρίων καθιερώνεται στο άρθρο 94 και επόμενα του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας και εξαρτάται από τη φύση της υπόθεσης ή το ποσό που διακυβεύεται.

Ως πρωτοβάθμια δικαστήρια, τα πρωτοδικεία εκδικάζουν: αγωγές οι οποίες, δυνάμει του *αστικού κώδικα*, *εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του οικογενειακού δικαστηρίου ή του δικαστηρίου της επιμέλειας* αιτήσεις καταχώρισης εγγραφών που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση αιτήσεις που αφορούν τη διαχείριση πολυώροφων κτιρίων/διαμερισμάτων/χώρων αποκλειστικής συγκυριότητας και τις έννομες σχέσεις των ενώσεων ιδιοκτητών κατοικιών με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα αιτήσεις έξωσης αιτήσεις που αφορούν μεσοτοιχίες και τάφρους, την απόσταση μεταξύ κτισμάτων και καλλιεργειών, δουλείες διόδου, βάρη και άλλους περιορισμούς των δικαιωμάτων κυριότητας αιτήσεις που αφορούν μεταβολές ορίων και τη χάραξη ορίων αιτήσεις προστασίας αποκτημάτων αιτήσεις που αφορούν θετικές ή αποθετικές υποχρεώσεις που δεν μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήμα αιτήσεις που αφορούν τη δικαστική διανομή, ανεξάρτητα από την αξία του αντικειμένου άλλες αποτιμητές σε χρήμα αιτήσεις (αγωγές), ύψους έως και 200 000 RON, ανεξάρτητα από την ικανότητα των διαδίκων.

Τα νομαρχιακά δικαστήρια εκδικάζουν, *ως πρωτοβάθμια δικαστήρια*, όλες τις αγωγές που κατά τον νόμο δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων δικαστηρίων ή οποιαδήποτε άλλη αγωγή που κατά τον νόμο εμπίπτει στην αρμοδιότητά τους.

Τα εφετεία εκδικάζουν, *ως πρωτοβάθμια δικαστήρια*, τις αγωγές για διοικητικές και φορολογικές διαφορές και κάθε άλλη αγωγή που κατά τον νόμο εμπίπτει στην αρμοδιότητά τους.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Οι διάδικοι μπορεί να ασκήσουν αγωγή αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου, ενώ η εν λόγω εκπροσώπηση μπορεί να τεθεί υπό την αίρεση του νόμου, συμφωνίας ή δικαστικής αρχής. Τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα εκπροσωπούνται από νόμιμο αντιπρόσωπο. Οι διάδικοι μπορούν να εκπροσωπούνται από αντιπρόσωπο της επιλογής τους, βάσει του νόμου, εκτός αν ο νόμος επιτάσσει την αυτοπρόσωπη παράστασή τους ενώπιον του δικαστηρίου.

Στον πρώτο βαθμό και στην εφετειακή διαδικασία, τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να εκπροσωπούνται από δικηγόρο ή άλλον πληρεξούσιο. Εάν ως αντιπρόσωπος ενεργεί άλλο πρόσωπο πλην του δικηγόρου, ο πληρεξούσιος μπορεί να προβαίνει σε καταθέσεις για οικονομικές ενστάσεις και για την ουσία της υπόθεσης μόνο μέσω δικηγόρου, τόσο στο στάδιο της διερεύνησης όσο και στο στάδιο της έκθεσης των επιχειρημάτων. Κατά τη σύνταξη της αγωγής και τον καθορισμό των λόγων της έφεσης και την κατάθεση και υπεράσπιση της έφεσης, τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να λαμβάνουν συνδρομή και να εκπροσωπούνται, επί ποινή ακυρότητας, μόνο από δικηγόρο.

Τα νομικά πρόσωπα μπορούν να εκπροσωπούνται ενώπιον των δικαστηρίων μόνο από νομικό σύμβουλο ή δικηγόρο. Κατά τη σύνταξη της αγωγής και τον καθορισμό των λόγων της έφεσης και την κατάθεση και υπεράσπιση της έφεσης, τα νομικά πρόσωπα πρέπει να λαμβάνουν συνδρομή και, όποτε χρειάζεται, να εκπροσωπούνται, επί ποινή ακυρότητας, μόνο από δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο. Οι διατάξεις που προαναφέρθηκαν ισχύουν ανάλογα για ενώσεις, εταιρίες ή άλλες οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η αγωγή καταχωρίζεται και χρονολογείται βάσει της σφραγίδας καταχώρισης. Μετά την καταχώριση, η αγωγή και τα συνοδευτικά έγγραφα, μαζί, κατά περίπτωση, με τα αποδεικτικά στοιχεία του τρόπου διαβίβασης στο δικαστήριο, κατατίθενται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή στο πρόσωπο που αυτός ορίζει, που λαμβάνει αμέσως για τον καθορισμό της (τυχαίας) σύνθεσης του δικαστηρίου, δυνάμει του νόμου (άρθρο 199 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 5 του νόμου αριθ. 304/2004 για την οργανωτική διάρθρωση της δικαιοσύνης, οι αγωγές και τα συνοδευτικά έγγραφα πρέπει να συντάσσονται αποκλειστικά στη ρουμανική γλώσσα. Οι αγωγές πρέπει να συντάσσονται αποκλειστικά γραπτώς. Το άρθρο 194 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι η αγωγή που κατατίθεται αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου ή παραλαμβάνεται ταχυδρομικά, με ταχυμεταφορά, τηλεομοιοτυπία ή σαρωμένο αντίγραφο ή αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ως ηλεκτρονικό έγγραφο, καταχωρίζεται και χρονολογείται βάσει της σφραγίδας καταχώρισης.

Δυνάμει του άρθρου 225 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο καταφεύγει σε νομικό μεταφραστή σε περίπτωση διαδίκου που πρέπει να εξεταστεί προφορικά και δεν γνωρίζει τη ρουμανική γλώσσα. Εάν οι διάδικοι συμφωνούν, ο δικαστής ή ο γραμματέας μπορεί να ενεργήσει ως μεταφραστής. Εάν δεν μπορεί να διασφαλιστεί η παρουσία νομικού μεταφραστή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεταφράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από αξιόπιστες πηγές. Εάν το πρόσωπο έχει προβλήματα ομιλίας, είναι κωφό ή κωφάλαλο ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο δεν μπορεί να εκφραστεί, η επικοινωνία διεξάγεται γραπτά. Εάν το επίμαχο πρόσωπο δεν μπορεί να διαβάσει ή να γράψει, χρησιμοποιείται διερμηνέας. Οι διατάξεις για τους εμπειρογνώμονες ισχύουν αναλογικά για τους μεταφραστές και τους διερμηνείς.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας δεν προβλέπει τη χρήση πρότυπων εντύπων για τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα. Οι γενικοί κανόνες της αστικής διαδικασίας καθορίζουν το περιεχόμενο των επιμέρους ένδικων βοηθημάτων ή μέσων του αστικού δικαίου (λ.χ. της αγωγής, της αντίκρουσης, της ανταγωγής).

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα δικαστικά έξοδα συνίστανται σε δικαστικά ένσημα, αμοιβές δικηγόρων, εμπειρογνομόνων και πραγματογνομόνων, ποσά που οφείλονται στους μάρτυρες ως έξοδα μετακίνησης και διαφυγόντα ποσά λόγω της υποχρεωτικής παράστασης ενώπιον δικαστηρίου, έξοδα μετακίνησης και διαμονής, καθώς και κάθε άλλο έξοδο που απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Ο διάδικος που αξιώνει την καταβολή δικαστικών εξόδων πρέπει να αποδείξει τα έξοδα και το ποσό τους το αργότερο έως το τέλος των συζητήσεων για την ουσία της υπόθεσης. Ο ηττηθείς διάδικος υποχρεούται να πληρώσει τα νομικά έξοδα του νικήσαντος διαδίκου, έπειτα από αίτημα του τελευταίου. Εάν η αγωγή έγινε εν μέρει δεκτή, οι δικαστές ορίζουν το μέτρο στο οποίο θα διαταχθεί κάθε διάδικος να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα. Εάν κριθεί αναγκαίο, οι δικαστές ενδέχεται να διατάξουν τον συμψηφισμό των δικαστικών εξόδων. Ο εναγόμενος που έχει ομολογήσει τις αξιώσεις του ενάγοντος κατά την πρώτη συζήτηση στην οποία έχουν νομίμως κλητευθεί οι διάδικοι, δεν μπορεί να διαταχθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, εκτός εάν, πριν από την κίνηση της διαδικασίας, ο ενάγων απέστειλε επίσημη ειδοποίηση (όχληση) στον εναγόμενο ή αν ο εναγόμενος ήταν κατά τον νόμο υπερήμερος. Σε περίπτωση περισσότερων εναγόντων ή εναγομένων, ενδέχεται να διαταχθούν να καταβάλουν τα δικαστικά έξοδα, εξίσου, αναλογικά ή από κοινού, ανάλογα με την ιδιότητά τους στη διαδικασία ή τη φύση της μεταξύ τους έννομης σχέσης.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Νομική συνδρομή μπορεί να χορηγηθεί δυνάμει των διατάξεων του επείγοντος διατάγματος αριθ. 51/2008 για την κρατική νομική συνδρομή στις αστικές υποθέσεις, το οποίο εγκρίθηκε και τροποποιήθηκε περαιτέρω με τον νόμο 193/2008, όπως αυτός τροποποιήθηκε περαιτέρω. Ο νέος κώδικας πολιτικής δικονομίας (άρθρα 90 και 91) περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για τη νομική συνδρομή.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή καταχωρίζεται και χρονολογείται βάσει της σφραγίδας καταχώρισης. Μετά την καταχώριση, η αγωγή και τα συνοδευτικά έγγραφα προσκομίζονται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή τον δικαστή που αναπληρώνει τον πρόεδρο, ο οποίος ενεργεί αμέσως για να ορίσει ένα τυχαίας σύνθεσης δικαστήριο. Το δικαστήριο στο οποίο ανατέθηκε τυχαία η υπόθεση επαληθεύει το κατά πόσον η αγωγή πληροί τις αναγκαίες προδιαγραφές. Αν η αγωγή δεν πληροί τις προδιαγραφές, ο ενάγων ενημερώνεται εγγράφως για τις σχετικές ελλείψεις. Το αργότερο εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης, ο ενάγων πρέπει να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες ή να επιφέρει τις τροποποιήσεις που διατάχθηκαν, με ποινή ακυρότητας της αγωγής. Εάν οι υποχρεώσεις παροχής πρόσθετων πληροφοριών ή τροποποίησης της αγωγής δεν πληρωθούν εντός της ταχθείσας προθεσμίας, διατάσσεται η ακύρωση της αγωγής με έκθεση του δικαστικού συμβουλίου.

Αν ο δικαστής κρίνει ότι έχουν πληρωθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις της αγωγής, διατάσσει, με απόφασή του, την κοινοποίησή της στον εναγόμενο.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Αναλυτικές πληροφορίες για την υπόθεση μπορούν να ληφθούν από το αρχείο των δικαστηρίων ή τους δικτυακούς τους τόπους, αν υπάρχουν, στη διεύθυνση <http://portal.just.ro/>.

Το δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί επί της αγωγής μόνο αν οι διάδικοι έχουν κλητευθεί ή παραστεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου. Το δικαστήριο αναβάλλει την έκδοση απόφασης επί της υπόθεσης και διατάσσει την κλήτευση του διαδίκου αν διαπιστώσει ότι ο απών διάδικος δεν κλητεύθηκε σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου, με ποινή ακυρότητας. Η κοινοποίηση των κλήσεων και όλων των δικονομικών εγγράφων γίνεται αυτεπαγγέλτως.

Όταν ο δικαστής διαπιστώσει ότι έχουν τηρηθεί όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις αναφορικά με την αγωγή, διατάσσει, με απόφασή του, την κοινοποίησή της στον εναγόμενο, ο οποίος ενημερώνεται για την υποχρέωση κατάθεσης αντίκρουσης, επί ποινή κυρώσεων, εντός είκοσι πέντε ημερών από την κοινοποίηση της αγωγής. Η αντίκρουση κοινοποιείται στον ενάγοντα, που πρέπει να υποβάλει την απάντησή του στην αντίκρουση εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση, ενώ ο εναγόμενος λαμβάνει γνώση της απάντησης στην αντίκρουση με εξέταση του φακέλου της υπόθεσης. Εντός τριών ημερών από την ημέρα κατάθεσης της απάντησης στην αντίκρουση, ο δικαστής ορίζει με απόφασή του την ημερομηνία της πρώτης συζήτησης, η οποία πρέπει να διεξαχθεί το αργότερο εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, και διατάσσει να κλητευθούν οι διάδικοι. Εάν ο εναγόμενος δεν κατέθεσε αντίκρουση εντός της νόμιμης προθεσμίας ή εάν ο ενάγων δεν κατέθεσε απάντηση στην αντίκρουση εντός της νόμιμης προθεσμίας, ο δικαστής, με την παρέλευση της ταχθείσας προθεσμίας, ορίζει με απόφασή του την ημερομηνία της πρώτης συζήτησης, η οποία πρέπει να διεξαχθεί το αργότερο εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, και διατάσσει να κλητευθούν οι διάδικοι. Σε επείγουσες διαδικασίες, είναι δυνατή η σύντμηση των ανωτέρω προθεσμιών από τον δικαστή, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης. Εάν ο εναγόμενος είναι κάτοικος εξωτερικού, ο δικαστής διατάσσει μεγαλύτερη εύλογη περίοδο, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης.

Ο διάδικος που κατέθεσε την αγωγή και επιβεβαίωσε ότι ενημερώθηκε για την ημερομηνία της συζήτησης και ο διάδικος που παρέστη στη συζήτηση δεν κλητεύονται περαιτέρω στη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου, διότι θεωρείται ότι γνωρίζουν τις επόμενες ημερομηνίες συζήτησης. Οι εν λόγω διατάξεις ισχύουν επίσης για τον διάδικο στον οποίο έχει επιδοθεί κλήση σε συζήτηση, διότι θεωρείται ότι, στην εν λόγω περίπτωση, ο εν λόγω διάδικος έχει επίσης γνώση των ημερομηνιών συζήτησης που ακολουθούν αυτή για την οποία του επιδόθηκε η κλήση. Η κλήση αναφέρει επίσης ότι, με την επίδοση της κλήσης και με την αίρεση υπογραφής που βεβαιώνει την παραλαβή, ο κλητευθείς διάδικος θεωρείται επίσης ότι έχει γνώση των ημερομηνιών συζήτησης που έπονται της συζήτησης για την οποία του επιδόθηκε η κλήση.

Στην πρώτη συζήτηση στην οποία κλήθηκαν νομίμως οι διάδικοι, ο δικαστής, αφού ακούσει τους διαδίκους, πρέπει να εκτιμήσει την αναγκαία περίοδο διερεύνησης, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, ώστε να εκδώσει απόφαση εντός του συντομότερου δυνατού και προβλέψιμου διαστήματος.

Τελευταία επικαιροποίηση: 30/04/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [SI](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Ενδειγμένες ενέργειες; - Σλοβενία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Θα ήταν ίσως ενδειγμένο να επιλυθεί η διαφορά μέσω εναλλακτικής διαδικασίας επίλυσης διαφορών. Οι μέθοδοι εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ΕΕΔ) επιτρέπουν την επίλυση μιας διαφοράς χωρίς την παρέμβαση δικαστηρίου, ή τουλάχιστον χωρίς δικαστική απόφαση επί της ουσίας της υπόθεσης. Στα κύρια είδη ΕΕΔ που χρησιμοποιούνται στη Σλοβενία περιλαμβάνεται η διαιτησία, η διαμεσολάβηση και η προσφυγή στο δικαστήριο κατά μια ευρύτερη έννοια που αποσκοπεί στην προώθηση του δικαστικού συμβιβασμού. Ο νόμος περί εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*)

υποχρεώνει τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δικαστήρια να παρέχουν τη δυνατότητα στους διαδίκους που εμπλέκονται σε διαφορές απορρέουσες από εμπορικές, εργασιακές, οικογενειακές και λοιπές σχέσεις αστικού δικαίου να χρησιμοποιούν τεχνικές ΕΕΔ, στο πλαίσιο της θέσπισης και εφαρμογής ενός προγράμματος ΕΕΔ. Βάσει ενός τέτοιου προγράμματος, τα δικαστήρια υποχρεούνται να επιτρέπουν στους διαδίκους τη χρήση της διαμεσολάβησης, και πιθανώς και άλλων μορφών ΕΕΔ.

Διαμεσολάβηση είναι η διευθέτηση μιας διαφοράς με τη βοήθεια ενός ουδέτερου τρίτου μέρους, το οποίο δεν μπορεί να εκδώσει δεσμευτική απόφαση. Οι διάδικοι μπορούν να συνάψουν συμφωνία επίλυσης της διαφοράς με τη μορφή άμεσα εκτελεστής συμβολαιογραφικής πράξης, δικαστικού συμβιβασμού ή συμβιβαστικής απόφασης διαιτησίας.

Οι διάδικοι μπορούν, οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σε αστικό δικαστήριο, να συνάψουν συμβιβασμό επί του αντικείμενου της διαφοράς (δικαστικός συμβιβασμός). Η συμφωνία σύναψης δικαστικού συμβιβασμού αποτελεί εκτελεστό τίτλο.

Περισσότερες πληροφορίες για αυτό το θέμα μπορείτε να αναζητήσετε στην ενότητα «Εναλλακτική επίλυση διαφορών».

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Οι προθεσμίες για την άσκηση αγωγής εξαρτώνται από τη φύση της υπόθεσης. Ο νομικός σύμβουλος ή η υπηρεσία νομικής συνδρομής μπορούν να διευκρινίσουν τυχόν απορίες σχετικά με τις προθεσμίες, εν γένει, και, ειδικότερα, τις προθεσμίες παραγραφής δικαιωμάτων. Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό μπορείτε να αναζητήσετε στην ενότητα «Δικονομικές προθεσμίες».

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό μπορείτε να αναζητήσετε στη ενότητα «[Αρμοδιότητα των δικαστηρίων](#)».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό μπορείτε να αναζητήσετε στη ενότητα «[Αρμοδιότητα των δικαστηρίων](#)».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό μπορείτε να αναζητήσετε στη ενότητα «[Αρμοδιότητα των δικαστηρίων](#)».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Στη Σλοβενία, οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ενώπιον του δικαστηρίου, με εξαίρεση τις διαδικασίες που αφορούν έκτακτα ένδικα μέσα, όπου οι διάδικοι μπορούν να κινήσουν νομικές διαδικασίες μόνο μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου, ή εάν ο ίδιος ο διάδικος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του έχει υποβληθεί με επιτυχία στις κρατικές εξετάσεις για απόκτηση άδειας άσκησης νομικού επαγγέλματος. Εάν ένας διάδικος επιθυμεί να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, αυτός ο πληρεξούσιος μπορεί να είναι, σε διαδικασίες ενώπιον τοπικού δικαστηρίου, οποιοδήποτε πρόσωπο με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, ενώ ενώπιον περιφερειακού δικαστηρίου, ανώτερου δικαστηρίου ή του Ανώτατου Δικαστηρίου, ως συνήγορος μπορεί να παραστεί μόνο δικηγόρος ή άλλο πρόσωπο που έχει υποβληθεί με επιτυχία στις κρατικές εξετάσεις για την απόκτηση άδειας άσκησης νομικού επαγγέλματος.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η αγωγή μπορεί να αποσταλεί στο δικαστήριο ταχυδρομικώς ή να κατατεθεί απευθείας στη γραμματεία του. Βλέπε επίσης απάντηση στην ερώτηση 8.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η επίσημη γλώσσα των δικαστηρίων στη Σλοβενία είναι η σλοβενική. Ωστόσο, σε περιοχές όπου υπάρχει ουγγρική ή ιταλική εθνική μειονότητα, χρησιμοποιείται η ουγγρική ή η ιταλική ως επίσημη γλώσσα παράλληλα με τη σλοβενική. Η αγωγή συντάσσεται στη σλοβενική γλώσσα και υπογράφεται από τον ίδιο τον ενάγοντα. Ως πρωτότυπη υπογραφή του αιτούντος νοείται η ιδιόχειρη υπογραφή καθώς και η ασφαλής ηλεκτρονική υπογραφή που έχει επαληθευθεί μέσω αναγνωρισμένου πιστοποιητικού.

Επομένως, οι αιτήσεις, όπως και οι αγωγές, πρέπει να υποβάλλονται σε γραπτή μορφή. Γραπτή αίτηση είναι μια αίτηση χειρόγραφη ή εκτυπωμένη και υπογεγραμμένη ιδιοχείρως (αίτηση σε φυσική μορφή). Οι γραπτές αιτήσεις υποβάλλονται ταχυδρομικώς, κατατίθενται απευθείας στο δικαστήριο ή παραδίδονται από κάποιο πρόσωπο που αναλαμβάνει επαγγελματικά την υποβολή αιτήσεων (*poslovni ponudnik*). Αγωγή μπορεί επίσης να υποβληθεί μέσω τηλεομοιοτυπίας (φαξ).

Ο νόμος προβλέπει επίσης ηλεκτρονικές αιτήσεις, δηλαδή αιτήσεις σε ηλεκτρονική μορφή υπογεγραμμένες με ασφαλή ηλεκτρονική υπογραφή επαληθευμένη μέσω αναγνωρισμένου πιστοποιητικού. Οι ηλεκτρονικές αιτήσεις υποβάλλονται στο σύστημα πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα. Το σύστημα πληροφοριών επιβεβαιώνει αυτόματα στον αιτούντα ότι η αίτηση παρελήφθη. Ο νόμος επιτρέπει επίσης την υποβολή γραπτών αιτήσεων ηλεκτρονικά ή με χρήση της τεχνολογίας των επικοινωνιών.

Ανεξαρτήτως των ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων (πράξεις και εκτελεστικοί κανονισμοί) που αφορούν όλες τις αστικές και εμπορικές διαδικασίες, επί του παρόντος μόνο οι διαδικασίες που περιλαμβάνονται στον δικτυακό τόπο e-Justice (*eSodstvo*) μπορούν να κινήθουν μέσω του διαδικτύου ή ηλεκτρονικά: ορισμένα είδη διαδικασιών εκτέλεσης, η υποβολή αιτήσεων και η έκδοση αποφάσεων σε διαδικασίες αφερεγγυότητας, και η υποβολή προτάσεων που αφορούν το κτηματολόγιο.

Ο δικτυακός τόπος e-Justice υπάρχει στη Σλοβενία για αυτόν τον σκοπό και επιτρέπει την υποβολή έγγραφου υλικού σε ηλεκτρονική μορφή:

<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Στη Σλοβενία, μια αγωγή δεν είναι απαραίτητο να υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο ωστόσο, πρέπει να περιέχει ορισμένα στοιχεία που προβλέπει ο νόμος: το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται, τα ονόματα και τη διεύθυνση προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας των διαδίκων, τα ονόματα των νόμιμων εκπροσώπων ή εντολοδόχων, μια ειδική αίτηση που εκθέτει το κύριο αντικείμενο της υπόθεσης και τις δευτερεύουσες αξιώσεις, τα πραγματικά περιστατικά που στηρίζουν το αίτημα του ενάγοντα, τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά, το επίδικο ποσό και την υπογραφή του ενάγοντα. Οι αιτήσεις που πρέπει να επιδοθούν στον αντίδικο πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο σε όσα αντίγραφα απαιτείται από το δικαστήριο και τον αντίδικο και σε μορφή που επιτρέπει στο δικαστήριο να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή κοινοποίηση. Το ίδιο ισχύει και για τα συνημμένα έγγραφα.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Δικαστικά τέλη πρέπει να καταβάλλονται όταν ασκείται αγωγή και όταν υποβάλλεται ανταγωγή, πρόταση συναινετικής ακύρωσης, αγωγή που περιλαμβάνει πρόταση έκδοσης διαταγής πληρωμής, αίτηση επανεκδίκασης, αίτημα διασφάλισης αποδεικτικών στοιχείων πριν από μια αστική διαδικασία, πρόταση συμβιβασμού, αναγγελία έφεσης, έφεση, αίτηση χορήγησης άδειας να ασκηθεί αναίρεση και αναίρεση. Τα δικαστικά τέλη πρέπει να καταβάλλονται το αργότερο έως τη λήξη της προθεσμίας που ορίζει το δικαστήριο στη διαταγή πληρωμής των δικαστικών τελών. Στη διαταγή πληρωμής το δικαστήριο μπορεί να εφιστά την προσοχή του διαδίκου στις συνέπειες της μη καταβολής των δικαστικών τελών. Δικαστικά τέλη πρέπει επίσης να καταβάλλονται για κάθε δικαστική απόφαση που εκδίδεται από τα δικαστήρια όλων των βαθμίδων.

Εάν δεν καταβληθεί δικαστικό τέλος για μια αίτηση εντός της καθορισμένης προθεσμίας και δεν συντρέχουν προϋποθέσεις απαλλαγής ή αναβολής της εν λόγω πληρωμής, ούτε προβλέπεται τμηματική εξόφληση, η αίτηση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί. Τα έξοδα της δικαστικής διαδικασίας καλύπτονται από τον ηττηθέντα διάδικο της υπόθεσης. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι λαμβάνουν την απαραίτητη αποζημίωση εξόδων και αμοιβή στις δικαστικές διαδικασίες, σύμφωνα με τον νόμο περί δικηγορικών αμοιβών (*Zakon o odvetniški tarifi*). Το κόστος των δικηγορικών υπηρεσιών αντιστοιχεί στο σύνολο των αμοιβών

που δικαιούνται για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τα έξοδά τους. Το κόστος των υπηρεσιών ενός δικηγόρου πρέπει να εξοφλείται όταν ο δικηγόρος έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στη σύμβαση εντολής μεταξύ του ιδίου και του διαδίκου ή του προσώπου που του αναθέτει τη διαχείριση μιας υπόθεσης. Όταν ένας δικηγόρος παρέχει υπηρεσίες σε δικαστικές διαδικασίες, το κόστος των εν λόγω υπηρεσιών πρέπει να εξοφλείται όταν εκδοθεί απόφαση για το κόστος της διαδικασίας. Ο δικηγόρος μπορεί να ζητήσει από τον διάδικο να του καταβάλει, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εύλογο ποσό έναντι της αμοιβής που είναι ήδη απαιτητή και των εξόδων που έχουν προκύψει και που θα προκύψουν στη συνέχεια. Ο διάδικος πρέπει να λάβει απόδειξη στην οποία δηλώνεται ότι εισπράχθηκε προκαταβολή. Ο δικηγόρος μπορεί να ζητήσει από τον διάδικο την καταβολή αμοιβής και εξόδων μόνο με την έκδοση αναλυτικού τιμολογίου.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Οι διάδικοι δύνανται να ζητούν νομική συνδρομή, η οποία τους χορηγείται εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τον νόμο περί δωρεάν νομικής συνδρομής (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*, ZBPP). Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό μπορείτε να αναζητήσετε στην ενότητα «Νομική συνδρομή».

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Μια αγωγή θεωρείται ασκηθείσα από τη στιγμή που θα παραληφθεί από το αρμόδιο δικαστήριο. Όταν η αγωγή αποστέλλεται με συστημένη επιστολή ή τηλεγράφημα, η ημερομηνία ταχυδρόμησης λαμβάνεται υπόψη ως ημερομηνία παράδοσης στο δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται. Ο αιτών δεν λαμβάνει αυτόματη επιβεβαίωση για την άσκηση της αγωγής. Όταν η αίτηση παραδίδεται στην ταχυδρομική θυρίδα του δικαστηρίου, ο χρόνος παραλαβής στην ταχυδρομική θυρίδα του δικαστηρίου λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος παράδοσης στο δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

Ο νόμος περί ηλεκτρονικών αιτήσεων (*Zakon za vloge v elektronski obliki*) προβλέπει την υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων στο σύστημα πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα. Σε αυτήν την περίπτωση, ο χρόνος παραλαβής της αίτησης από το σύστημα πληροφοριών θεωρείται ως χρόνος παράδοσης στο δικαστήριο όπου απευθύνεται. Το σύστημα πληροφοριών επιβεβαιώνει αυτόματα στον αιτούντα ότι η αίτηση παρελήφθη.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά τις ισχύουσες νομικές διατάξεις, επί του παρόντος δεν είναι δυνατό να κατατεθεί αγωγή με ηλεκτρονικά μέσα σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με εξαίρεση τις διαδικασίες που αφορούν το κτηματολόγιο και διαδικασίες αφερεγγυότητας και εκτέλεσης.

13 Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Όταν τα γεγονότα συνδέονται με αποκλειστικές προθεσμίες, το δικαστήριο προειδοποιεί τον διάδικο εγγράφως και επισυνάπτει νομική σημείωση που εξηγεί τις συνέπειες εάν ο διάδικος δεν τηρήσει τις οδηγίες του δικαστηρίου.

Σχετικοί σύνδεσμοι

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/11/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Σλοβακία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Για την απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση, βλέπε επίσης την ενότητα: «Εναλλακτική επίλυση διαφορών-Σλοβακία».

Δεν είναι αναγκαία η επίλυση όλων των διαφορών με προσφυγή στο δικαστήριο. Τα μέρη θα πρέπει πρώτα να επιχειρήσουν να καταλήξουν σε φιλική συμφωνία και σε αμοιβαία αποδεκτό συμβιβασμό. Εναλλακτικά, η διαφορά μπορεί να επιλυθεί με διαμεσολάβηση. Η διαμεσολάβηση είναι εξωδικαστική πράξη, με την οποία τα μετέχοντα πρόσωπα επιλύουν τη διαφορά τους, που απορρέει από συμβατική ή άλλη έννομη σχέση τους, με τη συνδρομή του διαμεσολαβητή. Συνιστάται στα μέρη να απευθύνονται στο δικαστήριο μόνο αφού έχουν εξαντλήσει όλες τις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης της διαφοράς ή όταν επιδιώκεται ο ακριβής προσδιορισμός της θέσης των μερών, των δικαιωμάτων τους και της αμοιβαίας τους ευθύνης.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, που ορίζει ο νόμος περί διαιτησίας (*zákon o rozhodcovskom konaní*), όπως έχει τροποποιηθεί, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να αποφασίζει σε υποθέσεις που αφορούν:

α) τη διευθέτηση περιουσιακών διαφορών που απορρέουν από σχέσεις που διέπονται από το εθνικό και διεθνές εμπορικό και αστικό δίκαιο, όταν τόπος της διαιτησίας είναι η Δημοκρατία της Σλοβακίας

β) την αναγνώριση και εκτέλεση εθνικών και αλλοδαπών αποφάσεων διαιτησίας στη Δημοκρατία της Σλοβακίας.

Αν το είδος της διαφοράς που εισάγεται σε δική δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου περί διαιτησίας, οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν ότι θα υπαγάγουν τη διαφορά στη διαιτησία, είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε εξωδικαστικά. Η εν λόγω συμφωνία πρέπει να περιέχει συμφωνία διαιτησίας. Μια συμφωνία τέτοιου είδους που προσάγεται ενώπιον δικαστηρίου έχει ως αποτέλεσμα την παραίτηση από την αίτηση και τη συναίνεση του εναγομένου στην εν λόγω παραίτηση, σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilný sporový poriadok*, ΚΠολΔ).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, ένα δικαίωμα παραγράφεται όταν δεν ασκείται εντός της προθεσμίας που τάσσει ο νόμος. Η προθεσμία της προσφυγής διαφέρει ανάλογα με την υπόθεση.

Οι νόμιμες προθεσμίες παραγραφής ορίζονται από τον νόμο. Η γενική προθεσμία παραγραφής είναι τρία έτη, που αρχίζουν να τρέχουν από τον χρόνο που κατέστη εφικτή η άσκηση του δικαιώματος.

Το δικαστήριο επιλαμβάνεται ενός δικαιώματος που έχει παραγραφεί μόνο κατόπιν υπόδειξης του οφειλέτη. Αν ο οφειλέτης προβάλει αντίρρηση ως προς την παραγραφή του δικαιώματός του, το παραγραφέν δικαίωμα δεν μπορεί να χορηγηθεί στον δανειστή.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλέπε ενότητα: «Σε ποιο δικαστήριο μπορώ να προσφύγω; - Σλοβακία»

Η εξουσία των δικαστηρίων να επιλαμβάνονται συγκεκριμένης υπόθεσης ορίζεται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κανονισμούς, διεθνείς, πολυμερείς ή διμερείς συμβάσεις) και, ελλείψει αυτών, από το εθνικό δίκαιο που διέπει τη σύγκρουση των νόμων.

Οι κανόνες που διέπουν την εξουσία των δικαστηρίων της Σλοβακίας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο από τον νόμο αριθ. 97/1963, περί του διεθνούς ιδιωτικού και δικονομικού δικαίου (*Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom*). Θεμελιώδης κανόνας είναι ότι τα δικαστήρια της Σλοβακίας είναι αρμόδια όταν το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή (αίτηση) έχει την κατοικία ή την έδρα του στη Δημοκρατία της Σλοβακίας ή, στην περίπτωση περιουσιακών δικαιωμάτων, όταν έχει περιουσία στη χώρα. Περαιτέρω διατάξεις εξειδικεύουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να

συντρέχουν για να θεμελιωθεί η αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Σλοβακίας. Στις συμβατικές σχέσεις, τα μέρη μπορούν να καθιδρουν την αρμοδιότητα με συμφωνία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα δικαστήρια της Σλοβακίας έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα, επί παραδείγματι, σε διαδικασίες που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, μίσωση ακινήτων που βρίσκονται στη Δημοκρατία της Σλοβακίας ή σε διαδικασίες που αφορούν την κατοχύρωση ή την εγκυρότητα αδειών ευρεσιτεχνίας, εμπορικών σημάτων, σχεδίων και άλλων δικαιωμάτων.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλέπε ενότητα: «**Σε ποιο δικαστήριο μπορώ να προσφύγω; - Σλοβακία**»

Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, τακτικό δικαστήριο για την εκδίκαση της υπόθεσης είναι το δικαστήριο του διαδίκου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση (του εναγομένου), εκτός αν άλλως ορίζεται. Τακτικό δικαστήριο φυσικού προσώπου (πολίτη) είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εν λόγω πολίτη ή, αν δεν έχει κατοικία, του τόπου διαμονής του τακτικό δικαστήριο νομικού προσώπου είναι το δικαστήριο του τόπου της έδρας του νομικού προσώπου και, σε περίπτωση αλλοδαπού νομικού προσώπου, το δικαστήριο του τόπου της οργανωτικής μονάδας του εν λόγω νομικού προσώπου. Τακτικό δικαστήριο του κράτους είναι το δικαστήριο του τόπου όπου επήλθε η περίπτωση που αποτέλεσε τη γενεσιουργό αιτία του αξιούμενου δικαιώματος. Τακτικό δικαστήριο σε εμπορικές υποθέσεις είναι το δικαστήριο του τόπου της έδρας του εναγομένου και, σε περίπτωση που δεν διαθέτει έδρα, το δικαστήριο του τόπου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εάν ο εναγόμενος δεν διαθέτει τόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, το τακτικό δικαστήριο θα είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εν λόγω εναγομένου.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επιδίκου ποσού;

Βλέπε ενότητα: «**Σε ποιο δικαστήριο μπορώ να προσφύγω; - Σλοβακία**»

Ο θεμελιώδης κανόνας για τον καθορισμό της καθ' ύλην αρμοδιότητας παρατίθεται στο άρθρο 12 του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Σε πρώτο βαθμό, κατά κανόνα αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο (*okresný súd*). Το περιφερειακό δικαστήριο (*krajský súd*) αποφασίζει ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο μόνον σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, επί παραδείγματι, σε διαφορές που αφορούν τρίτη χώρα ή πρόσωπα που χαιρούν διπλωματικής ασυλίας και προνομίων, εφόσον οι διαφορές εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Δημοκρατίας της Σλοβακίας. Ο νόμος αριθ. 371/2004, για τις έδρες και τις περιφέρειες των δικαστηρίων στη Δημοκρατία της Σλοβακίας (*Zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky*), ρυθμίζει την αρμοδιότητα των δικαστηρίων εμπορικού μητρώου, των πτωχευτικών δικαστηρίων και των δικαστηρίων συμβιβασμού, των δικαστηρίων συναλλαγματικών και επιταγών, των δικαστηρίων που αποφασίζουν σε υποθέσεις που αφορούν την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και του αθέμιτου ανταγωνισμού, του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να εκδικάζει υποθέσεις που αφορούν χρηματιστηριακές συναλλαγές, του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για υποθέσεις μέριμνας ανηλίκων και του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για την παροχή νομικής συνδρομής σε περίπτωση οικονομικής ανάγκης.

Το ύψος της διαφοράς δεν επηρεάζει τον προσδιορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Σλοβακίας να αποφασίσει σε μια υπόθεση.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Στη Δημοκρατία της Σλοβακίας δεν είναι αναγκαία η εκπροσώπηση από δικηγόρο στις αστικές διαδικασίες.

Ο νόμος διατάσσει την εκπροσώπηση από δικηγόρο σε ειδικούς τύπους διαδικασιών, λ.χ. σε πτωχευτικές υποθέσεις, σε υποθέσεις προστασίας του ανταγωνισμού, αθέμιτης ανταγωνιστικής συμπεριφοράς, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και σε έκτακτες διαδικασίες προσφυγής (άρθρο 420 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, επιτρέπεται μόνον η γραπτή κατάθεση αίτησης, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Η αίτηση που κατατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή πρέπει να κατατεθεί στη συνέχεια, και σε διάστημα 10 ημερών, σε έντυπη μορφή, άλλως δεν θα ληφθεί υπόψη. Αίτηση που κατατίθεται σε έντυπη μορφή πρέπει να προσκομίζεται στον αναγκαίο αριθμό αντιτύπων.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Δεδομένης της ισότητας των διαδίκων στην αστική δικαστική διαδικασία, η αγωγή δεν είναι αναγκαίο να κατατεθεί στη σλοβακική γλώσσα. Οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να ενεργούν ενώπιον δικαστηρίου στη μητρική τους γλώσσα ή σε άλλη γλώσσα που κατανοούν. Το δικαστήριο οφείλει να τους διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για την άσκηση των δικαιωμάτων τους, δηλαδή, εκτός των άλλων, μετάφραση και διερμηνεία. Η κατάθεση της αίτησης μπορεί να γίνει γραπτώς, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν διατίθενται προκαθορισμένα έντυπα για την κατάθεση αγωγής (αίτηση κίνησης της διαδικασίας).

Οι γενικές προϋποθέσεις ορίζονται στο άρθρο 127 του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Η αγωγή πρέπει να είναι υπογεγραμμένη και να περιέχει σαφή μνεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, του καταθέτη, της υπόθεσης που αφορά και του αγωγικού αιτήματος. Με την αίτηση πρέπει να συνοποβληθεί ο αναγκαίος αριθμός αντιτύπων και προσαρτημάτων, ώστε ένα αντίτυπο να παραμείνει στο δικαστήριο και κάθε διάδικος να λάβει ένα αντίτυπο και τα προσαρτήματα, αν είναι αναγκαίο. Αν ο διάδικος δεν καταθέσει τον απαιτούμενο αριθμό αντιτύπων και προσαρτημάτων, το δικαστήριο θα χορηγήσει αντίγραφα με έξοδα του διαδίκου. Σε εκκρεμή υπόθεση, στα αναγκαία στοιχεία περιλαμβάνεται ο αριθμός φακέλου της υπόθεσης.

Εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, στην αγωγή θα πρέπει: να αναγράφονται τα ονοματεπώνυμα και, αν είναι εφικτό, η ημερομηνία γέννησης, ο αριθμός τηλεφώνου, και η διεύθυνση κατοικίας των διαδίκων ή των εκπροσώπων τους, καθώς και πληροφορίες για τη χώρα ιθαγένειας να γίνεται ουσιαστική παράθεση των πραγματικών περιστατικών που έχουν αποφασιστική σημασία και να καθορίζονται τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίζεται ο ενάγων και να αποσαφηνίζεται το αίτημα του ενάγοντος. Αν ο διάδικος είναι νομικό πρόσωπο, στην αγωγή πρέπει να αναγράφονται το όνομα ή η επωνυμία της εταιρίας, η έδρα και ο αριθμός ταυτοποίησης, αν έχει χορηγηθεί. Αν ο διάδικος είναι αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, πρέπει να εσωκλείεται στην αγωγή απόσπασμα από το μητρώο εταιριών ή από άλλο μητρώο στο οποίο είναι καταχωρισμένο το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο. Αν ο διάδικος είναι φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, στην αγωγή πρέπει να αναγράφονται η επωνυμία της εταιρίας, η έδρα και ο αριθμός ταυτοποίησης, αν έχει χορηγηθεί. Αν ο διάδικος είναι κράτος, η αγωγή πρέπει να προσδιορίζει το κράτος και την οικεία κρατική αρχή που θα εκπροσωπήσει το κράτος.

Προς διευκόλυνση των διαδίκων και προκειμένου να καταστεί πιο ευέλικτη η δικαστική διαδικασία, στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σλοβακίας (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) διατίθενται αναρτημένα παραδείγματα (έντυπα) επιλεγμένων αγωγών για κίνηση της διαδικασίας. Είναι εφικτή η τηλεφόρτωση ενός ενδεικτικού εντύπου και η συμπλήρωσή του. Το έντυπο καθοδηγεί ακριβώς τον ενάγοντα ως προς τα στοιχεία που πρέπει να συμπληρωθούν. Το συμπληρωμένο έντυπο μπορεί να αποσταλεί ανυπόγραφο ή υπογεγραμμένο με πιστοποιημένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση θεωρημένου πιστοποιητικού. Αν ο ενάγων αποστείλει την αίτησή του χωρίς πιστοποιημένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποχρεούται να συμπληρώσει την εν λόγω κατάθεση και να καταθέσει την αίτηση σε έντυπη μορφή.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, τότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Η κατάθεση της αγωγής υπόκειται σε δικαστικά τέλη. Το δικαστικό τέλος πρέπει να καταβληθεί από τον διάδικο που καταθέτει την αίτηση (αιτών/ενάγων), εκτός αν έχει αρθεί η υποχρέωση καταβολής δικαστικών τελών κατόπιν αιτήματός του ή αν ο νόμος τον απαλλάσσει από την καταβολή. Το ποσό του τέλους ορίζεται από τον πίνακα τελών του δικαστηρίου, ο οποίος συνιστά παράρτημα του νόμου αριθ. 71/1992, περί δικαστικών τελών και του τέλους χορήγησης

αποσπάσματος ποινικού μητρώου (*Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov*). Το ποσό των τελών παρατίθεται στον πίνακα τελών, ως ποσοστό από μια βάση τελών ή ως πάγιο ποσό. Το δικαστικό τέλος καταβάλλεται με την κατάθεση της αίτησης. Αν το τέλος δεν καταβλήθηκε όταν κατέστη καταβλητέο, με την κατάθεση της αίτησης κίνησης της διαδικασίας, το δικαστήριο ζητά από τον υπόχρεο καταβολής να καταβάλει το τέλος εντός προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο, συνήθως εντός δέκα ημερών από την επίδοση του αιτήματος αν, παρά το αίτημα, το τέλος δεν καταβληθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το δικαστήριο αναστέλλει τη διαδικασία. Το αίτημα πρέπει να γνωστοποιηί στον υπόχρεο καταβολής τις συνέπειες της μη καταβολής του τέλους.

Στη Δημοκρατία της Σλοβακίας δεν είναι αναγκαία η εκπροσώπηση από δικηγόρο στις αστικές διαδικασίες.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Βλέπε την ενότητα: «Νομική συνδρομή-Σλοβακία».

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα από την ημερομηνία που κατατέθηκε ενώπιον του δικαστηρίου. Το δικαστήριο θα παράσχει στον ενάγοντα την επιβεβαίωση ότι η αγωγή του κατατέθηκε και καταχωρίστηκε στο μητρώο του δικαστηρίου.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Το δικαστήριο ζητά από τον διάδικο να συμπληρώσει ή να διορθώσει μια εσφαλμένη, ελλιπή ή ακατανόητη αίτηση μέσα στην προθεσμία που τάσσει το δικαστήριο, η οποία δεν πρέπει να είναι μικρότερη των δέκα ημερών. Το δικαστήριο δεν λαμβάνει υπόψη άλλες αιτήσεις, από το περιεχόμενο των οποίων δεν προκύπτουν τα απαιτούμενα στοιχεία που πρέπει να έχει μια αγωγή προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία, εφόσον δεν διορθωθούν ή συμπληρωθούν προσηκόντως.

Οι διάδικοι και οι εκπρόσωποί τους δικαιούνται να λαμβάνουν γνώση της δικογραφίας και να δημιουργούν αποσπάσματα, αντίγραφα και φωτοαντίγραφα αυτής ή μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο να τους χορηγήσει φωτοαντίγραφα με δικά τους έξοδα.

Για την προετοιμασία της ακροαματικής διαδικασίας, το δικαστήριο θα επιδώσει μια αίτηση κίνησης της διαδικασίας (αγωγή) στον καθ' ου (εναγόμενο), μαζί με ένα αντίτυπο της αίτησης και τα προσαρτήματά της. Η επίδοση πραγματοποιείται προσωπικά και οι διάδικοι πρέπει να λάβουν τις κατάλληλες υποδείξεις. Το δικαστήριο θα αποστείλει την αντίκρουση του εναγομένου στον ενάγοντα χωρίς καθυστέρηση. Εφόσον απαιτείται από τη φύση του ζητήματος ή τις περιστάσεις της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί με απόφασή του να υποχρεώσει τον εναγόμενο να παράσχει τη γραπτή του αντίκρουση επί του ζητήματος και, αν δεν συμφωνεί πλήρως με την αίτηση, να παραθέσει στη δήλωση πραγματικών περιστατικών που θα καταθέσει τα πραγματικά περιστατικά που έχουν αποφασιστική σημασία για την υπεράσπισή του, να επισυνάψει τα έγγραφα τα οποία επικαλείται, και να προσδιορίσει τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τις αξιώσεις του. Το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την κατάθεση της αντίκρουσης.

Εκτός αν άλλως ορίζει ο κώδικας πολιτικής δικονομίας ή άλλος ειδικός κανονισμός, το δικαστήριο θα ορίσει δικάσιμο για την επίδικη υπόθεση, προκειμένου να αποφανθεί επί της υπόθεσης, στην οποία θα κλητεύσει τους διαδίκους και τους άλλους μετέχοντες που απαιτείται να παρασταθούν.

Τελευταία επικαιροποίηση: 14/01/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Φινλανδία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Μερικές φορές ίσως είναι καλύτερη επιλογή μια εναλλακτική διαδικασία. Βλ. «Εναλλακτικός τρόπος επίλυσης των διαφορών».

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Διαφορετικές προθεσμίες ισχύουν για διαφορετικά είδη αγωγής. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προθεσμίες, μπορείτε να απευθυνθείτε σε δικηγόρο ή σε κάποιο γραφείο παροχής νομικής συνδρομής (*oikeusaputoimisto*).

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Βλ. «Δικαιοδοσία».

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Βλ. «Δικαιοδοσία - Φινλανδία».

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Βλ. «Δικαιοδοσία - Φινλανδία».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Οι ιδιώτες μπορούν να προσφύγουν στο δικαστήριο για οποιαδήποτε αστική αγωγή χωρίς να χρειάζεται να προσφύγουν σε νομικό σύμβουλο. Σε πολύπλοκες υποθέσεις, είναι ίσως προς το συμφέρον σας να χρησιμοποιήσετε δικηγόρο.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Η γραμματεία του δικαστηρίου λειτουργεί ως το πρώτο σημείο επαφής.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Οι δικαστικές προσφυγές στα φινλανδικά δικαστήρια διεξάγονται στη φινλανδική ή στη σουηδική γλώσσα. Οι αιτήσεις (το εισαγωγικό δικόγραφο) πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς και συνήθως στη φινλανδική γλώσσα. Στα νησιά Åland πρέπει να χρησιμοποιείται η σουηδική γλώσσα. Οι πολίτες της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας, της Σουηδίας και της Δανίας μπορούν να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους, κατά περίπτωση. Οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται μέσω φαξ ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για συγκεκριμένα είδη δικαστικών προσφυγών είναι επίσης διαθέσιμη η αυτόματη διαδικασία. Βλ. «Αυτόματη διαδικασία - Φινλανδία».

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν διατίθενται ειδικά έντυπα. Το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο σας πρέπει να επεξηγεί σαφώς τι επιδιώκετε και τους λόγους για τους οποίους το επιδιώκετε. Κατά κανόνα, θα πρέπει να επισυνάψετε στην αίτησή σας τυχόν συμβάσεις, δικαιοπραξίες ή κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο στο οποίο σκοπεύετε να βασιστείτε.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία, το δικαστήριο επιβάλλει τέλη διεκπεραίωσης. Το ύψος των τελών εξαρτάται από το στάδιο της διαδικασίας στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση. Μερικές φορές η απόφαση εκδίδεται μόνο βάσει των γραπτών αποδεικτικών στοιχείων. Ωστόσο, στις περισσότερες υποθέσεις η

απόφαση εκδίδεται κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/en/index/charges/chargescollectedbycourts.html>.

Η αμοιβή του δικηγόρου και ο χρόνος καταβολής της υπόκεινται σε συμβάσεις και δεν διέπονται από ειδικούς κανόνες.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Η επιλεξιμότητα για τη λήψη νομικής συνδρομής εξαρτάται από το επίπεδο εισοδήματός σας. Νομική συνδρομή δεν χορηγείται για ασήμαντες αγωγές.

Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η ημερομηνία έναρξης της δικαστικής προσφυγής είναι η ημερομηνία κατά την οποία το δικαστήριο λαμβάνει την οικεία αίτηση κλήτευσης. Το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος, να χορηγήσει απόδειξη παραλαβής. Το δικαστήριο δεν μπορεί να παράσχει επιβεβαίωση ότι η αγωγή έχει ασκηθεί συννόμως.

13 Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Το δικαστήριο θα τηρεί ενήμερα τα ενδιαφερόμενα μέρη για την πρόοδο της διαδικασίας και θα ανακοινώνει ένα κατά προσέγγιση χρονοδιάγραμμα για τα γεγονότα που θα ακολουθήσουν. Μπορείτε επίσης να επικοινωνείτε με το δικαστήριο για να ζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο της υπόθεσής σας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/02/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Σουηδία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Ορισμένες φορές είναι προτιμότερο να χρησιμοποιήσει κανείς τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών, όπως η [διαμεσολάβηση](#).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Σε ορισμένες περιπτώσεις προβλέπονται διατάξεις βάσει των οποίων η προσφυγή σε δικαστήριο πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, διαφορετικά ενδέχεται να είναι πλέον πολύ αργά, για παράδειγμα, για την απαίτηση εξόφλησης μιας οφειλής. Οι προθεσμίες άσκησης αγωγής διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο της επίδικης υπόθεσης. Το ζήτημα των προθεσμιών άσκησης αγωγής μπορεί να απαντηθεί, για παράδειγμα, από νομικό σύμβουλο ή από σύμβουλο σε θέματα καταναλωτών.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Πληροφορίες σχετικά με τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων είναι διαθέσιμες [εδώ](#).

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Ο τόπος κατοικίας του προσφεύγοντος, ο τόπος κατοικίας του αντιδίκου και άλλοι παράγοντες μπορεί να αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τον προσδιορισμό του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου πρέπει να ασκηθεί η αγωγή. Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες [εδώ](#).

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Η φύση της υπόθεσης, το επίδικο ποσό και άλλες περιστάσεις μπορεί να αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τον προσδιορισμό του τύπου του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου πρέπει να ασκηθεί η αγωγή. Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες [εδώ](#).

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Οι ιδιώτες έχουν το δικαίωμα να προσφύγουν ενώπιον των δικαστηρίων με δική τους πρωτοβουλία. Δεν απαιτείται, συνεπώς, η ύπαρξη νομικού εκπροσώπου ή η παράσταση δικηγόρου στη Σουηδία. Επίσης, οι δικηγόροι δεν διαθέτουν μονοπώλιο υπό την έννοια ότι ο νομικός εκπρόσωπος ή ο νομικός σύμβουλος πρέπει να είναι δικηγόροι.

Συνοψίζοντας, μπορεί να ασκηθεί αγωγή χωρίς να οριστεί δικηγόρος.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένο πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο δικόγραφο της αγωγής, το οποίο μπορεί να παραδοθεί στο γραφείο της γραμματείας του δικαστηρίου, να τοποθετηθεί στο γραμματοκιβώτιο ή στην ταχυδρομική θυρίδα του δικαστηρίου, να εγχειριστεί σε δικαστικό υπάλληλο ή να αποσταλεί στο δικαστήριο ταχυδρομικά.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεμοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Στη Σουηδία, η γλώσσα των δικαστηρίων είναι η σουηδική. Συνεπώς, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να συντάσσεται στα σουηδικά. Εντούτοις, εάν υποβληθεί έγγραφο σε άλλη γλώσσα, το δικαστήριο μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διατάξει τον διάδικο να προσκομίσει μετάφραση του εγγράφου. Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, το έγγραφο μπορεί να μεταφραστεί από το ίδιο το δικαστήριο.

Το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως και να υπογράφεται ιδιοχείρως. Εάν το δικόγραφο δεν υπογράφεται ιδιοχείρως, αλλά έχει σταλεί για παράδειγμα με τηλεμοιοτυπία ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το δικαστήριο πρέπει να ζητήσει επιβεβαίωση της αίτησης με τη διαβίβαση πρωτότυπου υπογεγραμμένου εγγράφου. Εάν δεν ληφθεί η σχετική επιβεβαίωση, η αίτηση απορρίπτεται.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Δεν απαιτείται η χρήση ειδικών εντύπων για την άσκηση αγωγών. Υπάρχει έντυπο για την κατάθεση του δικόγραφου της αγωγής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξαρτήτως του ποσού που αφορά η επίδικη διαφορά. Το έντυπο αυτό είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της σουηδικής Εθνικής Διοίκησης Δικαστηρίων («Domstolsverket») στα [σουηδικά](#) και στα [αγγλικά](#).

Το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιέχει πληροφορίες για τους διαδίκους, συγκεκριμένο αίτημα, το ιστορικό της αγωγής, πληροφορίες σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία των οποίων γίνεται επίκληση και τι αποδεικνύει κάθε στοιχείο, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις περιστάσεις βάσει των οποίων θεμελιώνεται η αρμοδιότητα του δικαστηρίου για την εκδίκαση της υπόθεσης.

Τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία προς επίρρωση της αγωγής πρέπει να κατατίθενται μαζί με την αίτηση.

Εάν το δικόγραφο της αγωγής δεν είναι πλήρες, το δικαστήριο θα ζητήσει να συμπληρωθεί. Εάν δεν συμπληρωθεί, η αγωγή απορρίπτεται.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Κατά την κατάθεση του δικόγραφου της αγωγής στις αστικές υποθέσεις, ο αιτών οφείλει να καταβάλει σχετικό τέλος στο πρωτοδικείο («tingsrätt») κατά την υποβολή της αγωγής. Επί του παρόντος, το τέλος ανέρχεται σε 450 σουηδικές κορόνες (περίπου 50 ευρώ). Εάν δεν καταβληθεί το τέλος, το δικαστήριο αποστέλλει στον αιτούντα εντολή εκτέλεσης της υποχρέωσης πληρωμής. Εάν το τέλος δεν καταβληθεί παρά ταύτα, η αγωγή απορρίπτεται.

Τα ζητήματα που αφορούν την πληρωμή των εξόδων του δικηγόρου ρυθμίζονται μεταξύ του πελάτη και του δικηγόρου. Είθισται να ζητείται η πληρωμή προκαταβολής, ακολουθούμενη από την έκδοση τιμολογίου για την εκτελεσθείσα εργασία. Εάν ισχύει για τον διάδικο το ευεργέτημα της νομικής συνδρομής, εφαρμόζονται ειδικοί κανόνες.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες εδώ.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Στη Σουηδία, η αγωγή θεωρείται ότι έχει ασκηθεί από την ημερομηνία παραλαβής του εισαγωγικού δικογράφου της αγωγής από το δικαστήριο. Το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο της αγωγής θεωρείται ότι έχει περιέλθει στο δικαστήριο την ημερομηνία κατά την οποία το δικαστήριο ή ο αρμόδιος υπάλληλος λαμβάνει ή του εγχειρίζονται τα έγγραφα ή η ειδοποίηση ότι έχει αποσταλεί ταχυδρομικό δέμα πληρωμένου τέλους που περιέχει τα έγγραφα. Εάν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα έγγραφα ή η σχετική ειδοποίηση παραδόθηκαν στη γραμματεία του δικαστηρίου ή τέθηκαν κατά μέρος στο ταχυδρομείο για την παράδοσή τους στο δικαστήριο σε συγκεκριμένη ημερομηνία, θεωρείται ότι τα έγγραφα ελήφθησαν κατά την εν λόγω ημερομηνία, εφόσον παραληφθούν από τον αρμόδιο υπάλληλο την επομένη εργάσιμη ημέρα.

Δεν προβλέπεται η έκδοση αυτόματης επιβεβαίωσης ότι η αγωγή ασκήθηκε δεόντως. Εντούτοις, μπορεί να ληφθεί σχετική ενημέρωση κατόπιν επικοινωνίας με το δικαστήριο, για παράδειγμα τηλεφωνικώς.

13 Από το χρονικό σημείο της καταχώρησής της Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Σύμφωνα με τις διατάξεις του σουηδικού δικονομικού κώδικα («rättegångsbalken»), το δικαστήριο πρέπει να καταρτίσει χρονοδιάγραμμα για την εκδίκαση της υπόθεσης το συντομότερο δυνατόν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, η κατάρτιση χρονοδιαγράμματος ενδέχεται να είναι άνευ αντικειμένου. Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την κατάρτιση χρονοδιαγράμματος έως ότου ληφθεί το υπόμνημα αντικρούσεως του εναγομένου.

Ο αιτών μπορεί να έλθει σε επαφή με το δικαστήριο ανά πάσα στιγμή, για παράδειγμα τηλεφωνικώς, για να λάβει πληροφορίες σχετικά με την περαιτέρω πορεία της υπόθεσης.

Σύνδεσμοι

[Υπουργείο Δικαιοσύνης \(Justitiedepartementet\)](#)

[Σουηδική Εθνική Διοίκηση Δικαστηρίων \(Domstolsverket\)](#)

[Σουηδικό Εθνικό Φορολογικό Συμβούλιο \(Riksskatteverket\)](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/11/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.